

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

Saengtham College Journal

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2022/2565

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม มีความยินดีรับบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความ
หนังสือและบทความปริทัศน์ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาคาทอลิก ที่ยังไม่เคยเผยแพร่
ในเอกสารใดๆ โดยส่งบทความมาที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม จะส่งบทความให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ
เพื่อประเมินคุณภาพบทความว่าเหมาะสมสำหรับการตีพิมพ์หรือไม่ หากท่านสนใจกรุณาดูรายละเอียด
รูปแบบการส่งต้นฉบับได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

เจ้าของ

วิทยาลัยแสงธรรม, สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ทั้งในและนอกวิทยาลัย
ตลอดจนนักวิชาการอิสระ
2. เชื่อมโยงโลกแห่งวิชาการ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา
ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมส่วนรวม
3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา
และการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์

ต้นฉบับที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของวิทยาลัย
แสงธรรม ห้ามนำข้อความทั้งหมดไปตีพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นได้รับอนุญาตจากวิทยาลัยแสงธรรม

ความรับผิดชอบ

เนื้อหาและข้อคิดเห็นใดๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นความรับผิดชอบ
ของผู้เขียนเท่านั้น

กำหนดเผยแพร่ : ปีละ 2 ฉบับ ฉบับละ 100 บาท (ฉบับที่ 1 ม.ค.-มิ.ย. และ ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค.)

สถานที่ออกแบบและจัดพิมพ์ : ศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

ปก/รูปเล่ม : นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ พิสูจน์อักษร : อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม และ
นางสาวพิมพ์ฤทัย วิชัยธรรมคุณ

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ได้ผ่านการประเมินคุณภาพวารสาร จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) รอบที่ 4 (ปีพ.ศ.2563-2567)

โดยจัดอยู่ในกลุ่ม 2

เป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI และอยู่ในฐานข้อมูล TCI

กองบรรณาธิการวารสาร

Editorial Board

บรรณาธิการบริหาร

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้ำคว้าศาสนาและ
วัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายใน)

บาทหลวง ชีรพล กอบวิทยากุล

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

อาจารย์ไพโรจน์ ฤทธิรัตน์

ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม

น.ส.สุกานดา วงศ์เพ็ญ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ประจำกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายนอก)

บาทหลวง ศ.ดร.วชิระ น้ำเพชร, เยสุอิต

รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช

รศ.ดร.มารุต พัฒผล

รศ.ดร.สมเจตน์ ไวยาการณ

รศ.ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล

ผศ.ดร.วรยุทธ ศรีวรกุล

ผศ.ดร.ประทีป ฉัตรสุภาวงศ์

ผศ.ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา

ดร.เมธีส วันแองเลาะ

ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา

มหาวิทยาลัยโซเฟีย ประเทศญี่ปุ่น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอัคร-รอปิตี

พัฒนาการศึกษา ฝ่ายการศึกษา

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินบทความ

(Peer Review) ประจำปี
ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2022/2565

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รศ.ดร.ประกอบ คุณารักษ์

รศ.ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร

รศ.ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์

รศ.ดร.กรองทิพย์ นาควิเชตร

รศ.ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล

ผศ.ดร.ประทีป ฉัตรสุภาวงศ์

ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์

ผศ.ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา

ผศ.ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา

ผศ.ดร.ภัทรียา กิจเจริญ

ผศ.ดร.พิมพ์ประภา อมรกิจภิญโญ

ผศ.ดร.สายสุดา เตียเจริญ

ผศ.ดร.สิรินธร สินจินดาวงศ์

ดร.นงคราญ วงษ์ศรี

บาทหลวง ดร.อิทธิพล ศรีรัตนะ

บาทหลวง ศวง วิจิตรวงศ์

บาทหลวง เอนก นามวงษ์

บาทหลวง ภาศ ทิพย์ทอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ผู้อำนวยการโรงเรียนคาเบรียลอุปถัมภ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนกุหลาบวิทยา

แผนกคริสตศาสนธรรม สังฆมณฑลจันทบุรี

อธิการบ้านเณรใหญ่ คณะพระมหาไถ่

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ

ภคินี ดร.ชวาลา เวชยันต์

ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2022/2565

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรมฉบับนี้ ขอเสนอบทความด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย บทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “การศึกษาคาทอลิก: โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กข้ามชาติในประเทศไทย” โดย บาทหลวง ศราวิน พัดศรีเรือง และ ดร.ประภัสสร สมสถาน

บทความวิจัยทั้งหมด จำนวน 13 เรื่อง บทความวิจัยจากบุคคลภายนอก จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร” โดย จุฑามาส โหยังไทย และคณะ เรื่อง “ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” โดย พงษ์พัฒน์ คาโสจันทร์ และคณะ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี” โดย รังสรรค์ จันทร์นุสรณ์ และคณะ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑล นครสวรรค์” โดย ศิริกุล เอียงผาสุข และคณะ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์” โดย สุวรินทร์ สังขะสี และคณะ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร” โดย จักรายุทธ เอี่ยมละออ และคณะ เรื่อง “สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3” โดย วราภรณ์ ทรายงค์กุล และคณะ

บทความวิจัยจากบุคลากรภายใน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา” โดย ประชาน ตันเจริญ และคณะ เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน จากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวชนและประชากรของพระเจ้าทุกคน” โดย ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน และคณะ เรื่อง “คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไตร่ตรองมโนธรรม กรณียศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ” โดย เทวฤทธิ์ สุขเกษม และคณะ เรื่อง “แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินดีแห่งความรัก” โดย สาโรช เมธิพิทักษ์กุล และคณะ เรื่อง “สื่อภัยบาปกับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา” โดย สมศักดิ์ ตูสำราญ และคณะ

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ประเมินบทความต่างๆ เพื่อให้วารสารของเรามีคุณภาพ เหมาะสมต่อการเผยแพร่และเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอ้างอิงด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาคาทอลิกต่อไป

บรรณาธิการ
ธันวาคม 2565

การศึกษาคาทอลิก :
โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กข้ามชาติในประเทศไทย

Catholic Education:
Educational Opportunity for Migrant Children
in Thailand.

บาทหลวงศราวิน พัดศรีเรือง

- * บาทหลวงในคริสต์ศาสนจักรโรมันคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี
- * รองผู้อำนวยการศูนย์สังคมพัฒนา สังฆมณฑลราชบุรี

ดร.ประภัสสร สมสถาน

- * อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพายัพ

Rev.Sarawin Patsriruang

- * Reverend in Roman Catholic Church, Ratchaburi Diocese.
- * Vice Director of Ratchaburi Diocesan Social Action Centre.

Dr.Prapatsorn Somsathan

- * Lecturer, Educational Administration, Graduate School, Payap University.

ข้อมูลบทความ

- * รับบทความ 13 พฤษภาคม 2564
- * แก้ไข 7 มิถุนายน 2564
- * ตอรับบทความ 18 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงสภาพปัญหาของเด็กข้ามชาติในประเทศไทย และนำเสนอคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกเพื่อกระตุ้นเตือนการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยให้ตระหนักถึงการรับใช้และพัฒนาสังคมด้วยการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กข้ามชาติ และเพื่อให้องค์กรศาสนาได้หวนกลับสู่จิตตารมณ์ทางศาสนา ผลการศึกษาพบว่าหลักคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกสนับสนุนในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กข้ามชาติ มนุษย์ทุกคนทุกเชื้อชาติ ทุกสถานะ ควรได้รับโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกเพราะจุดประสงค์แรกและที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษานั้นเพื่อบริการคนยากจนและคนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ เป็นการทำให้การศึกษาคาทอลิกได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ และแสดงออกถึงความศรัทธาต่อคำสอนของศาสนาที่สอดคล้องกับการเจริญชีวิตและการปฏิบัติตามบัญญัติแห่งความรัก ในขณะเดียวกันเป็นการทำให้องค์กรศาสนาได้กลับไปสู่แก่นแท้ของจิตตารมณ์ทางศาสนาซึ่งเป็นการพัฒนาองค์กรศาสนาและบุคลากรทางศาสนาด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: การศึกษา
คาทอลิก
เด็กข้ามชาติ
ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กข้ามชาติ

Abstract

The purpose of this article was to promote awareness of the condition of migrant children in Thailand and urge Catholic education institutions in Thailand to realize the important mission of ministry and social development by providing education opportunities for the children of migrant workers. Moreover, these religious organizations were reminded of their purpose and duty. The findings of the study reinforced the resolution that the Catholic teachings supports the provision of educational opportunities for migrant children. All human beings of all races and statuses should have opportunity to be educated in a Catholic school. The primary objective of educational management was to serve the underprivileged and destitute people. The Catholic school should perform its duty completely and also evince faith to be harmonious with life and follow the spirit of love. In a way, it is a revival of the essence of religious intention, and simultaneously, it is a process to develop and prioritize religious organization and personnel as well.

Keywords: Catholic
Education
Migrant children
Transnational
Migrant Learning Center

1. Introduction

There are gaps between the stated policy of the Thai government and the reality of migrants in the Thai Public School (TPS) system. These gaps are being filled by Migrant Learning Centers (MLC) run by various international human rights organizations and Catholic organizations. It is the objective of this paper to highlight the crisis in migrant education and recommend a viable plan of action for the Catholic organizations to address the issue which is supported by the Catholic Church with regards to the United Nation's Convention on the Rights of the Child and was also acceded by the country of Thailand.

Migrant children in Thailand are highly vulnerable to discrimination, exploitation, drug abuse, sexual abuse, trafficking and disease, including HIV. Another major barrier is language, which is a cause of social isolation. The various expenses for attending Thai schools are not affordable for many migrant parents, and there is a conflict of demand as the parents strongly prefer their children to study their native language, history, and culture. Many migrant families are also fearful of becoming involved in Thai institutions as they feel that it may leave them open to arrest (Burmese Migrant Workers' Education Committee, 2014).

Thailand's labor shortage, fueled by global market trends is causing the Thai government to realize that an increasing demand for migrant workers is not a sustainable solution for replacing local labor demands, and should work toward softening the language and cultural barriers which prevent integration of migrants into Thai society (Stange & Sasiwongsaroj, 2020). The International Organization for Migration (IOM) projects that the migrant labor force will continue to increase to 5.36 million workers by 2025 (Murray, 2016).

Migrant children are displaced from their homeland, largely undocumented without birth certificates and have no citizenship. (Lasallian East Asia District, 2020). “Today, migrant children still constitute the largest group of children out of school in Thailand, with some estimates indicating that half of all migrant children are not receiving any form of education,” from a statement by Ms. Dana Graber Ladek, Chief of Mission of IOM Thailand (UNESCO Bangkok, 2019)

Nevertheless, nearly all migrant workers and their children have experienced some discrimination and human rights violations, particularly access to public services in education which results in their under-development, being exploited in various fields, becoming victims of human trafficking, including lack of access to other public services.

The futures of the migrant children therefore depend on the educational opportunities available in Thailand. Thailand stands out as a major migrant destination country in Southeast Asia with its commitment from the landmark 2005 Cabinet Resolution that all children would receive free education regardless of nationality. The sheer scope of this challenge, however, means there is much more work to be done thirty one years later. There should be no false sense of progress but acknowledgement of the progress that has been made (UNESCO Bangkok, 2019).

Due to the seriousness and suffering of human rights, dignity and discrimination, the authors therefore aim to revive the Catholic teachings to inspire and encourage those responsible for conducting Catholic education in Thailand to realize the service and social development in helping migrant children. This would also allow religious organizations to return to the spirit of giving meaning to human dignity according to the spirit that missionaries had done. At the same time, when the religious organization spirit is revitalized, it is like a return to the development of the religious organization itself as well.

This is an urgent opportunity for the Catholic Church to return to their roots and rise up to meet the challenge. To highlight the problem, at the meeting ‘Education Rights of Migrant Children’ organized by the Catholic Committee for Justice and Peace in 2011, the participants were informed that undocumented children are still being refused places in schools. Brother Victor Gill Munu stated that “Many school managers don’t seem aware of this, and still think accepting Burmese children is illegal”. Brother Victor is from the La Salle Foundation, which sponsors the Bamboo School for displaced migrant children and orphans in Sangkhlaburi (Kitsakul, 2011).

2. The Migrant Problem in Thailand

2.1 Migrant Workers in Thailand

According to statistics, the number of migrant workers who are authorized to work remaining throughout the Kingdom, as of February 2019, totals 3,293,819 (Foreign Workers Administration Office, 2019). The increasing rate of migrant workers is in line with the changing population structure; fewer children born, a decrease in working-age people, and an increase in the elderly population. This will further increase the need for Thailand to become more dependent on migrant workers in the future to replace lost Thai workers (Chantapong, Singhapong, & Lertpienthum, 2018). The influx of migrant workers into the country is widely distributed in each region. They can be classified according to the type of immigration into two groups: legal immigration and illegal entry (Limkriengkrai, 2017).

2.2 Migrant Children Statistics in Thailand

There are an estimated 150,000 migrant children currently enrolled in public schools in Thailand. However, despite the 2005 government policy in existence, there are still an estimated 200,000 migrant children who are not yet receiving any form of education (UNICEF Thailand, 2019).

Tracking and obtaining accurate information for unschooled migrant children is compounded by the issue that there are groups of migrant workers that are not legally registered or in some cases, they may enter the Thailand legally, but smuggled in to work in the country or in some cases may be working in the wrong profession. Such information does not clearly appear in the migrant register. (Kanchanadit, 2015)

Children also work illegally despite the country's labor laws. It is estimated that there are 177,000 child laborers aged five to seventeen working in Thailand – 75% of them in jobs which are considered hazardous. In Ranong province, many migrant children started working in the seafood industry as a result of their MLCs being closed down (Wongsamuth, 2020).

2.3 Integration of Migrants into Thai Society

The Ministry of Education (2017) had studied the problem condition and the needs of this group of migrant workers children; in summary, there are several important points. One of the major problems is the problem of coexistence in education and learning. Children of migrant workers have difficulty living with Thai people. This is due to the attitude of some Thais that migrant worker children born in Thailand, or who have emigrated following their parents to work in Thailand are burdensome.

The World Vision Foundation of Thailand (WVFT) estimates that around 60,000 babies are born to migrant workers in Thailand every year (Stange & Sasiwongroj, 2020). Many Thais feel they should be sent back to their country. Most of these children learn Thai values and culture only from various media, many speak Thai but cannot read and write; and improper parenting and lack of educational opportunities prevent the child from developing normally.

A report released by the Thailand Ministry of Education (MOE) in 2019 stated that “while there are challenges to providing education to migrant children, there are successful case studies and good practices in effective provision of education services to migrant children, as documented from various provinces in Thailand.” (UNICEF Thailand, 2019).

An ongoing effort to build on previous multilateral cooperation was held in Bangkok on 6-8 August 2019. The 1st Joint High-Level Education Working Group Meeting on Migrant Children and Education between the Ministries of Education in Myanmar and Thailand to support transitions and access to quality, accredited education for migrant children in both countries. This was an attempt to establish an official Joint High-Level Working Group and initiate dialogue for potential collaboration and action plans (UNESCO Bangkok, 2019).

Phlainoi (refer to Limkriengkrai, 2017) states that access to education services for a limited number of migrant children is due to a number of problems, especially the problem of attitudes of most people in Thai society, and attitude of the service provider known as an ethnographic view, which is a negative feeling, thinking that he or she is inferior or is the enemy of the Thai people based on past experience. Or the reconstructed and reproduced issue of ethnic bias through media or mechanisms, reinforcing the view that transnationals endanger the national security.

According to the Institute for Population and Social Research, Mahidol University (2017) many migrant children were discriminated against and their human rights violated due to limited access to public service education. This lack of educational opportunities creates an under-developed child. When he grows up he becomes an unskilled laborer with no life skills, being taken advantage of by employers with regards to welfare, becoming a victim of human trafficking, lacking accessibility to other public services or causing problems in living together with Thai people in the future.

3. Catholic Education in Thailand and the Catholic Education Concept

The management of Catholic education in Thailand was established during the Ayutthaya period. French Missionaries created a seminary. This was the first private Catholic school in Thailand, named General College in the year 1665 at Maha Brahmin Island, Ban Mai, Phra Nakhon Si Ayutthaya. After that, the school was expanded to places such as Phuket, Lop Buri, Bangkok and Nonthaburi. Later in the Rattanakosin period in 1885, Reverend Father Colombet established a school for boys, Assumption School which was considered the first modern Catholic school of that era and has been in operation continuously (Chinnakot, 2008), a great benefit to children and society. In addition, various other religious groups came to Thailand, and the number of Catholic schools increased at all levels and spread to many regions of Thailand and are very well known with Thai people up to the present.

3.1 Catholic Teachings and Education

In Catholic education, there is a concept in the framework of the Christianity that emphasizes God (Ultimate Being), which gives value and meaning to human dignity as a creation that is the image of God (Genesis 1:26). Saint Thomas Aquinas (AD 1225-1274) brought in Aristotle's philosophy, integrated with the teachings of Christianity, to form the basis of the Catholic educational paradigm. It is the development of people to become human being, physically, mentally, intellectually, and spiritually; using freedom and rational choice to achieve the truth of life along with respect for freedom and individuality in all dimensions. This corresponds with Chinnakot (2008), who said that the Catholic education is based on religious background and doctrine, therefore human beings are developed as good persons, as each human being is an image of God (Genesis. 1:26) and a child of God (1 John 3: 1).

3.2 Catholic Gospel Principles

All human beings are brothers and sisters. Everyone has honor and dignity. Human beings must respect themselves and others. Learning the human potential that God has given to foster and develop ourselves and others as well as society through the means of the teachings of Jesus Christ which are summarized in the provisions of love in the Gospel of Matthew and John: "Love your neighbour as yourself." (Matthew 22:39). "A new command I give you: Love one another. As I have loved you, so you must love one another. By this everyone will know that you are my disciples if you love one another." (John 13: 34-35). Love is therefore a blessing and teaching that God wants man to adhere to in order to lead his life as a good person, a perfect human being in both inner and outer life, both to oneself and others.

3.3 Catholic Non-Government Organizations (NGOs) Mission & Vision Statements

The following mission and vision statements from Catholic NGOs demonstrate the model of education assistance provided in Thailand today.

St. Anna Catholic Center for Migrants - the Archdiocese of Bangkok supports as its social apostolate "to love everyone especially the poor, the underprivileged and the migrant." (Caritas Bangkok, 2021).

The Marist Asia Foundation is an important work of the Society of Mary. Marists prefer to establish the Church's presence where it does not exist, or where needed, to help put life back into existing communities. Marists serve "the most neglected, the poor, and those who suffer injustice". The healing of divisions among God's people is a constant concern for Marists. (Marist Asia Foundation, 2021).

Another Catholic Organization, the Lasallian East Asia District Provincialate (LEAD) mission statement is “building truly human communities amidst the diversity of faith traditions, culture, educational and political-economic systems and that reflect the values of God’s Kingdom as expressed in the Gospel. Revitalize and seek new forms of educational ministry that are in service of youth, especially the poor and those at risk.” (Lasallian East Asia District, 2020)

4. Catholic Education: Educational Opportunities for Children of Migrant Workers in Thailand

Results from a study by Tuangratananon, Suphanchaimat, Julchoo, Sinam & Putthasri (2019) found that despite Migrant Learning Centers (MLCs) not being recognized as formal education sites by the Thai government, they were the preferable choice for most migrant children as opposed to Thai Public Schools (TPS). The number of migrant children in MLCs is more than twice those in TPS. The main reason for choosing MLCs was because MLCs provided a more culturally sensitive service and often teaches the language, culture and history of the migrants’ home country.

MLCs are NGOs who work both collaboratively and independently of the Thai education system, and are supported by churches and numerous global human rights organizations such as UNESCO Bangkok, UNESCO Yangon, UNICEF Thailand, UNICEF Myanmar, UNICEF EAPRO, IOM Thailand, Save the Children Thailand and Migrant Education Integration Initiative (MEII) (UNESCO Bangkok, 2019). Three examples of Catholic MCLs that work with Burmese migrants in Thailand are presented.

4.1 MLCs in Thailand run by Catholic Organizations

Example 1: Pastoral Care for Prisoners and Migrants, St. Anna Catholic Center for Migrants, Samut Sakorn

St. Anna Catholic Center for Migrants is located in the compound of St. Anna Catholic Church at Tha Chin in the province of Samut Sakorn. This center helps migrant workers and their children from various countries in their humanitarian needs such as education, hygiene and the culture of their home communities. The migrants are ethnic Burmese, Mon, Cambodian, etc. The center organizes education for the children age 4-12 and provides Thai language classes for their parents (Caritas Bangkok, 2021).

Example 2: La Salle Bamboo School, Sangkhlaburi, Thailand.

To overcome the prohibition of building permanent structures on the border, the school has been constructed creatively from bamboo, hence the name 'Bamboo School'. Several hundred children are educated each day in kindergarten through grade 6 in another structure in nearby Sangkhlaburi. All of the students are from Myanmar, and make the risky border crossing each day to attend school. There is also dormitory for orphans and unwanted, abandoned children. In Thailand, their education is tolerated but formal schooling is only for documented children. The Brothers and the school assist in the documentation procedure for every student but this rarely ends in success (Lasallian East Asia District, 2020).

Example 3: The Marist Learning Center (Ranong)

The Marist Learning Centre goal is to prepare its students for an extended educational path in Thailand and places an emphasis on linguistic integration. Primary and secondary education is offered to approximately 200 Myanmar students. A two-year international diploma degree in cooperation with the Australian Catholic University is also offered (Stange & Sasiwongsaroj, 2020).

4.2 The Rights of the Child and Catholic Education

In a Circular Letter to the Presidents of Bishop's Conferences on Religious Education in Schools. Congregation for Catholic Education written by Cardinal Zenon Grocholewski, Prefect emeritus of the Congregation for Catholic Education, he stated "Education today is a complex task, which is made more difficult by rapid social, economic, and cultural changes. Its specific mission remains the integral formation of the human person. Children and young people must be guaranteed the possibility of developing harmoniously their own physical, moral, intellectual and spiritual gifts, and they must also be helped to develop their sense of responsibility, learn the correct use of freedom, and participate actively in social life." (Grocholewski, May 2009).

The declaration on Christian Education GRAVISSIMUM EDUCATIONIS (Paul VI, 1965) states that all men of every race condition and age, since they enjoy the dignity of a human being, have an inalienable right to an education that is in keeping with their ultimate goal, their ability, their sex, and the culture and tradition of their country, and also in harmony with their fraternal association with other peoples in the fostering of true unity and peace on earth. This declaration correspond to the UN Convention on the Rights of the Child, Articles 28 and 29 (UNICEF Thailand, 2019), stating that every human being has the right to an education free of charge, at least in the elementary and basic stages. Education must focus on the full development of the human personality and to foster respect for human rights and fundamental freedoms. Both aiming to enhance understanding and friendship between nations, ethnic groups, and religious groups to maintain peace along with the current situation of the world, the Sustainable Development Goals (SDGs), which are international development goals, were created by the United Nations for 2015 – 2030; Goal 4: Providing quality educational opportunities for children without status limit (United Nations, 2019).

The concept of Catholic education and the Catholic teachings are all related and interrelated because we, at one time, the Catholics in Thailand, were like transnational people being assisted by the missionaries who came to evangelize. This corresponds to the Bible verse, "You are to love those who are foreigners, for you yourselves were foreigners in Egypt" (Deuteronomy 10:19). Therefore, we are given this mission to do with others as well. And in accordance with the Gospel of Luke (12:48) "From everyone who has been given much, much will be demanded; and from the one who has been entrusted with much, much more will be asked."

5. Conclusion

The population of migrant workers in Thailand continues to increase. There is a rapidly growing number of migrant children who are unable to work yet living in the country. This group of young migrant workers is facing difficulties in education. Although the Thai government has a policy of educating migrant worker's children, unfortunately it has been unable to meet the challenges in providing education to this group, and migrant children continue to face discrimination, exploitation, and lack of integration in to Thai society until further measures are successfully implemented.

Thailand acceded to the Convention on the Rights of the Child (CRC) in March 1992 and the Catholic Church in 1990 (UNICEF Thailand, 2019), (United Nations Treaty Collection, 1989). The National Catholic Commission on Migration (NCCM), an organization within Caritas Thailand (under the Auspices of Catholic Bishops Conference of Thailand) has expressed concern that Thai government policy supports access for every child to public education, but the reality is that migrants need to be proficient in Thai and the TPS needs to be able and ready to accept the migrant children in their area (Murray, 2016).

First and foremost the Church should offers its educational service to "the poor or those who are deprived of family help and affection or those who are far from the faith". Since education is an important means of improving the social and economic condition of the individual and of peoples, if the Catholic school were to turn its attention predominantly to those from wealthier social classes, it could be contributing towards maintaining a privileged position, and could thereby continue to favour a society which is unjust. (The Sacred Congregation for Catholic Education, 1977). Therefore, the Catholic Church in Thailand should be involved in human development and social development by providing educational opportunities for migrant children because Catholic education is based on the concept of Christianity, giving value and meaning to human dignity as a creation that is the image of God and more so because of the ongoing migrant crisis.

As for the model of educational opportunities for migrant children, from experience in site study visits, the authors suggest that Catholic education can provide three broad educational opportunities for migrant children: 1) Education in the normal Thai Public School (TPL) system that is studied with Thai students. The advantage is to be a testimony of the human dignity expressed and passed on to people, students and parents in school clearly, but attention should be given to the educational, cultural adaptation and social integration of migrant worker children. 2) Education in a specialized system that is exclusively available to migrant workers children in border areas such as the Bamboo School and La Salle Sangkhlaburi School, however this requires considerable cooperation and assistance in the budget and personnel from the network. 3) Education in the form of a Migrant Learning Center (MLC) according to the system of migrant workers children's country, such as the learning center operated by the Congregation of the Sacred Stigmata at Ranong Province.

By this means, the children of migrant workers would have the opportunity to eventually return to study in their own country or at higher education institutions in Thailand. Counter-productive to this, resistance comes often from parents having issues of not wanting higher education, preferring their children to work at an early age to generate family income, or not trusting Thai schools, fearful of being taken into custody by the Thai authorities and possible deportation.

Recommendation

The Thai Government should take the official position of collaborating with MLCs so that education coverage can be expanded to all children in Thailand. Such a policy procedure should engage all stakeholders, including education officials, health care providers, the Thai public, NGOs, MLCs' representatives, and migrants to improve the education standards of MLCs, and preserving their culturally-sensitive strengths (Tuangratananon et al., 2019). In the absence of full public school integration, the need for coexisting and government supported migrant school systems is a viable and practical solution.

Policy Suggestion

The Catholic Education Council of Thailand should have a policy to organize seminars and teachings on Catholic education in the spiritual dimension to provide educational opportunities for migrant workers children.

Action Suggestion

The Catholic Bishops' Council of Thailand or the Catholic Education Council of Thailand should have a research study conducted to determine an approach or pattern of educational opportunities for the migrant workers children in each diocese or religious involved in that area.

References

- Burmese Migrant Workers' Education Committee. (2014). **Our Goal**. <https://www.bmwec.org/>
- Caritas Bangkok. (2021). **Pastoral Care for Prisoners and Migrants**. St. Anna Catholic Center for Migrants. <http://www.socialbkk.org/index.php/en/section/pastoral-care-for-prisoners-and-migrats/st-ann-catholic-center-for-migrants-accm>
- Chantapong, S., Singhapong, P., & Lertpienthum, K. (2008, August 7). **Flow of migration of migrant workers: understanding, accessible and fair**. MGP Economic Review. https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/Article_7Aug2018.pdf
- Chinnakote, E. (2008). **Catholic Education; Utopia or Reality: the organizational culture of the Catholic school for the next decade**. Academic Promotion and Development Center, Saengtham College.
- Grocholewski, Z.D. (2009). **Circular Letter to the Presidents of Bishop's Conferences on Religious Education in Schools**. Congregation for Catholic Education. https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccatheduc/documents/rc_con_ccatheduc_doc_20090505_circ-insegn-relig_en.html
- Foreign Workers Administration Office. (2019). **Statistics of foreign workers who are allowed to work remaining throughout the Kingdom February 2019**. https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/alien_th/cb3db169b606d10c96c54e7577137f56.pdf
- Institute for Population and Social Research, Mahidol University. (2017). **Thai Health 2017 Empowering the vulnerable, create a society that does not abandon each other**. <http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsrbeta/File-Upload/PDF/Report-File-536.pdf>

- Kanchanadit, B. (2015, December 17). **Looking back on the situation of migrant workers in 2015. Parliament's bulletin.** http://thanaiphorn.com/files/situation%20of%20migrants%202558%20_edb_paan_18-12-2015.pdf
- Kitsakul, P. (2011, March 4). **Thai schools to accept migrant children.** <https://www.ucanews.com/news/thai-schools-to-accept-migrant-children/5972#>
- Lasallian East Asia District. (2020, April 14). **LEAD Story 331 Bamboo School.** <https://www.lasalle-lead.org/index.php/lead-stories/lead-story-331/bamboo-school>
- Limkriengkrai, J. (2017). Situations and trends of changes in the western region in terms of social, demographic and quality of life: Education of migrant children in the western region. Mahidol University, **King's science with the future challenges of the western region**, 60-65.
- Marist Asia Foundation. (2021). **The Marist Mission in Ranong.** <https://www.maristasiafoundation.org/marist-mission-ranong/marist-community/>
- Ministry of Education. (2017). **Research report on educational opportunities for migrant children and tribal children in Samut Sakhon Province. Bangkok: Office of Education Council.** https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/alien_th/cb3db169b606d10c96c54e7577137f56.pdf
- Murray, J.P. (2016, February 23). **Human Rights of Children in the Context of International Migration.** https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CMW/JointGC_CRC_CMW/CaritasThailand.docx
- Paul VI, Pope. (1965). **GRAVISSIMUM EDUCATIONIS.** https://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decl_19651028_gravissimum-educationis_en.html
- Pius XI, Pope. (1929). **Divini Illius Magistri: Christian Education of Youth.** http://w2.vatican.va/content/pius-xi/en/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_31121929_divini-illius-magistri.html

- Stange, G., & Sasiwongsaroj, K. (2020). Transcultural Lives of Myanmar Migrant Youths in Thailand: Language Acquisition, Self-perceived Integration, and Sense of Belonging. **International Quarterly for Asian Studies**, 51(3-4). https://www.researchgate.net/publication/346716457_Transcultural_Lives_of_Myanmar_Migrant_Youths_in_Thailand_Language_Acquisition_Self-perceived_Integration_and_Sense_of_Belonging_Research_Note
- The Sacred Congregation for Catholic Education. (1977). **The Catholic School**. http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccatheduc/documents/rc_con_ccatheduc_doc_19770319_catholic-school_en.html
- Tuangratananon, T., Suphanchaimat, R., Julchoo, S., Sinam, P., & Putthasri, W. (2019). **Education Policy for Migrant Children in Thailand and How It Really Happens; A Case Study of Ranong Province, Thailand**. *International journal of environmental research and public health*, 16(3), 430. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6388250/>
- UNESCO Bangkok. (2019, August 20). **Bridging education systems for migrant children in Thailand and Myanmar**. <https://bangkok.unesco.org/content/bridging-education-systems-migrant-children-thailand-and-myanmar>
- UNICEF Thailand. (2019, December 19). **Removing barriers to migrant children's education in Thailand**. <https://www.unicef.org/thailand/press-releases/removing-barriers-migrant-childrens-education-thailand>
- UNICEF Thailand. (2019). **What is the Convention on the Rights of the Child?**. <https://www.unicef.org/thailand/what-is-crc>
- United Nations. (2019). **Sustainable Development Goals Knowledge Platform**. <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg4>
- United Nations Treaty Collection. (1989). **Convention on the Rights of the Child**. https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-11&chapter=4

Catholic Education: Educational Opportunity for Migrant Children in Thailand.

Wongsamuth, N. (2020, October 7). **Migrant school closures fuel child labour in Thai seafood industry.** Thomson Reuters Foundation. <https://www.reuters.com/article/us-thailand-workers-education-idUSKBN26S03M>

การบริหารจัดการศึกษา สำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

The educational administration
for elderly of city municipality.

จตุมาส โย่งไทย

* ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผศ.ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจริญอักษร

* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Jutamas Yongthai

* Doctoral Student, Educational Administration Program,

Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University.

Asst.Prof.Maj.,Rtar.Dr.Nopadol Chenaksara

* Faculty of Education, Silpakorn University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 7 เมษายน 2564

* แก้ไข 14 พฤษภาคม 2564

* ตอรับบทความ 19 พฤษภาคม 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ใช้เทคนิคการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและการวางแผน ประกอบด้วยการศึกษา นโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ นำมากำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลนคร จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาของแต่ละท้องถิ่น โดยมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้สูงอายุ 2) ด้านการจัดการ ประกอบด้วยเทศบาลนครเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอายุ สุขภาพร่างกาย และระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุเป็นหลัก รูปแบบการจัดการศึกษาควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วยการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ มีทักษะที่จำเป็น คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ มีการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติงานอย่างจริงจังด้วยใจที่มีจิตสาธารณะ มีความเข้าใจ ยอมรับ มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้สูงอายุ และมีการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุด้วยความรัก ความเมตตา และความเอื้อเฟื้อ 4) ด้านการอำนวยความสะดวก การสั่งการ ประกอบด้วยการกำหนดและมอบหมายภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติได้และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน 5) ด้านการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นที่ตัวผู้สูงอายุเป็นหลัก มีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อทราบปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชนแล้วนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การวิจัยอนาคต
การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ
เทศบาลนคร

Abstract

The purpose of this study was to find out the educational administration for elderly of city municipality which applied Ethnographic Delphi Future Research to be the instrument for data collecting. There were an unstructured interview and a questionnaire. The juries of experts were 21. Techniques for selecting experts were the purposive sampling according to the specified criteria

The results of this research found that the educational administration for elderly of city municipality composed of 5 dimensions. 1) Policy and planning consisted of studying the government policies and measures related to the educational administration for elderly which were brought into the policy of the city municipality to make an action plan in accordance with the context and local problems by surveying the basics needs of the elderly. 2) Management consisted of the city municipality which was the main organization of education for elderly to concern about the different age, the physical health and the level of self-help ability of the elderly. The mainly educational management styles should be diverse and meet the needs of the elderly. 3) Personal promotion and development consisted of being incessant in gaining knowledge, the necessary skills, inventing new innovations, working together as a team, sincerely working with public mind, understanding, accepting, having positive attitudes towards the

elderly and treating the elderly with love, kindness and generosity. 4) Administering and directing consisted of determining and assigning duties, responsibilities, operational procedures and effective communication that can be operated and aligned in the same way. 5) Controlling and evaluating consisted of controlling and evaluating should be continuous monitoring and evaluating by focusing on the elderly. There was a public hearing to know the problem, the real needs of the community, and then used as information to improve the educational management for the elderly to be more efficient.

Keywords: Future Research
The Educational Administration for Elderly
City Municipality

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรทั่วโลกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการเพิ่มของประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ทำให้ทั่วโลกกำลังเปลี่ยนผ่านสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) มากขึ้นเรื่อยๆ หลายประเทศเริ่มประสบปัญหาในการมีจำนวนผู้สูงอายุมากกว่าวัยแรงงาน ส่งผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม การแพทย์ ตลอดจนความเป็นอยู่ต่างๆ รวมถึงปัญหา ด้านแรงงาน หลายประเทศกำลังเตรียมรับมือกับ “สังคมผู้สูงอายุ” โดยเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนา “คน” การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ และเป็นกลไกหลัก ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีคุณค่า สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำหรับประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 10.3 ของประชากรทั้งประเทศ และในปี พ.ศ. 2562 เป็นปีแรกในประวัติศาสตร์ ที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี คือมีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปร้อยละ 17.5 ของประชากรทั้งประเทศ และมีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 17.1 ของประชากรทั้งประเทศ จากการคาดการณ์ประมาณประชากรของไทยพบว่า ในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึง ร้อยละ 20 และในปี พ.ศ. 2576 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุระดับสุดยอด เมื่อสัดส่วน ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 28 ประเทศไทยมีแนวโน้มของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2562 หน้า 7) ในขณะที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ นักวิชาการต่างๆ จึงเสนอให้มีการรื้อถอนภาพลักษณ์เชิงลบที่เป็นสาเหตุของการเลือกปฏิบัติต่อ ผู้สูงอายุ และเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (paradigms) เป็นเชิงบวกด้วยการสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก ของผู้สูงอายุมากขึ้น เช่น ภาพลักษณ์ผู้สูงอายุที่มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี มีศักยภาพในการ สร้างคุณูปการต่อส่วนรวม มีความภาคภูมิใจในตนเองมองเห็นคุณค่าของตนเอง ไม่เป็นภาระต่อ บุตรหลานและสังคม เป็นต้น นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในปัจจุบัน จึงได้มีการ เปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับผู้สูงอายุใหม่จาก “การสงเคราะห์” เป็น “การส่งเสริม” และ “การ พัฒนา” เพื่อพัฒนาผู้สูงอายุให้มีคุณภาพในอนาคตให้พึ่งตนเองได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ใน ฐานะ “พลัง” ในการพัฒนาประเทศ มิใช่ “ภาระ” ของประเทศรวมถึงการส่งเสริมให้มีการศึกษา

และทำงานต่อไปได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (active aging) ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ในการประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ ครั้งที่ 2 ที่จัดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ เมื่อปี ค.ศ. 2002 ที่กรุงเมดริด ประเทศสเปนที่เป็นจุดเริ่มต้นของแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยผู้สูงอายุ (The Madrid International Plan of Action on Ageing: MIPAA) ซึ่งเป็นกรอบพันธสัญญาเพื่อใช้ในการจัดทำนโยบาย วางแผน และกำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศทั่วโลก ซึ่งได้สร้างความชัดเจนให้ประเทศสมาชิกได้นำไปวางกรอบ ในการกำหนดนโยบายพร้อมกับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ผู้สูงอายุและบริบทของแต่ละประเทศ ในประเด็นด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุว่าการจัดการศึกษาควรให้โอกาสในการเรียนรู้กับคนทุกวัย เริ่มจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการให้ความรู้เรื่องสุขภาพซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากกับคนทุกวัยที่จะได้นำไปดูแลตนเองก่อนที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุ และการจะทำให้ผู้สูงอายุได้ดำรงชีวิตอย่างมีศักยภาพก็คือ การให้การศึกษาและการสร้างพลัง ในตนเองแก่ผู้สูงอายุ การจัดการศึกษาจึงเป็นหลักการสำคัญที่ให้โอกาสผู้สูงอายุได้มีการพัฒนาและเรียนรู้ทักษะใหม่ๆรวมทั้งทักษะการใช้เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (ระวี สัจจะโสภณ, 2556 หน้า 473)

วัยผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตซึ่งส่งผลกระทบต่อถึงสุขภาพกาย และทำให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุมากขึ้น เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด เป็นต้นว่า การเจ็บป่วยและไร้ความสามารถ การสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก การสูญเสียบทบาททางสังคม ความยากจน สถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ผู้สูงอายุเกิดปัญหาหรือความยากลำบากในชีวิต หากผู้สูงอายุไม่สามารถยอมรับ การเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกไม่มีคุณค่าในตนเอง จึงเป็นปัญหาทางด้านสุขภาพจิต เช่น เครียด วิตกกังวล และซึมเศร้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุด้วย (แวนดาว พิมพ์พันธ์ และคณะ, 2562 หน้า 740)

การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วของสังคมไทยย่อมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของผู้คน ในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมา

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

ภิบาล และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผน ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาประเทศในระยะยาว และเป็นกลไกในการรับมือกับความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตโดยเฉพาะช่วงวัยสูงอายุ นั้น มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ส่งเสริมให้มีการทำงานหลังเกษียณ ผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเสริมทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพในการหารายได้ มีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพ มีการสร้างเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโลกให้ผู้สูงอายุ พร้อมกับจิตสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 หน้า 8-12)

เทศบาลนครเป็นหน่วยงานรัฐระดับท้องถิ่นหากไม่มีการวางแผนที่ครอบคลุม รอบคอบ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และคำนึงถึงความพร้อมของเทศบาลนครเพื่อรองรับบริบทที่เปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งเร่งแก้ปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญ เทศบาลนครอาจจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและอาจไม่สามารถบริหารจัดการได้ทันทั่วทั้งที่ ประกอบกับต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ดังนั้น เทศบาลนครจึงจำเป็นต้องกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อเป็นกรอบแนวทาง ในการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนเทศบาลนครให้มีการเตรียมพร้อมในการรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า เทศบาลนครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ และเป็นองค์กรภาครัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุมากที่สุด จึงได้รับทราบปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ได้มากที่สุด และเป็นด่านแรกที่ช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ รวมทั้งความพร้อมในทุกๆด้านมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอื่นๆ เป็นต้นว่าทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ งบประมาณสนับสนุน มีพื้นที่ มีบุคลากร มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมีผู้สูงอายุจำนวนมาก ประกอบกับแผน

และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการถ่ายโอนภารกิจ และความรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ลักษณะการทำงานหรือบทบาทหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุ ยังมุ่งเน้นในการให้สวัสดิการด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือมากกว่าการให้สวัสดิการด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนโยบายของรัฐบาลยังให้อำนาจในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลนครจึงควรจะต้องมีการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว และการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญสำหรับผู้สูงอายุที่จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถเรียนรู้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและสิ่งแวดล้อม รู้จักดูแลรักษาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในการดำรงชีวิต มีความสามารถในทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนมีศักยภาพในการที่จะพึ่งพิงตนเองเท่าที่ผู้สูงอายุจะทำได้ และใช้ความสามารถและประสบการณ์ในการช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว บุคคลอื่น และสังคมได้ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ และการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ดังนั้น เทศบาลนครจึงมีความเหมาะสมในการพัฒนาให้เป็นต้นแบบของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆที่จะนำไปประยุกต์ใช้ การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคตจะเป็นอย่างไร จึงเป็นประเด็นที่ท้าทาย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

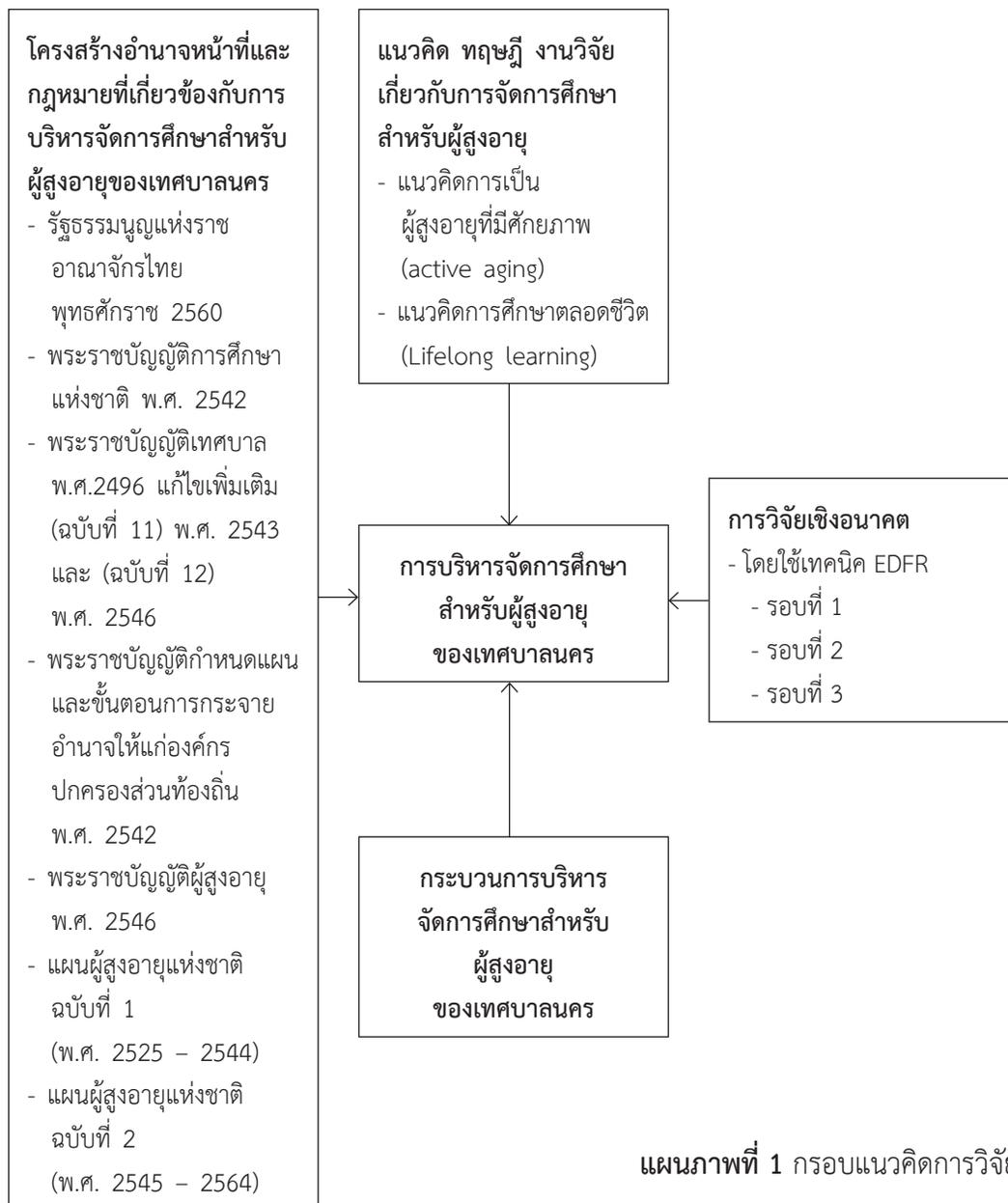
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคตช่วงระยะเวลา 10 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2565-2574

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร และผู้วิจัยได้สรุปพอสังเขปเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผลการวิจัยเพื่อทราบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

EDFR รอบที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) ไปสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 ท่าน พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและประสบการณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการผู้สูงอายุ ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 5 ท่าน กลุ่มที่ 2 ผู้กำหนดนโยบายของเทศบาลนคร ซึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลนคร ที่ปรึกษาประธานสภาเทศบาลนคร และสมาชิกสภาเทศบาลนคร จำนวน 6 ท่าน กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ปลัดเทศบาลนคร ผู้อำนวยการสำนัก/กอง และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 5 ท่าน กลุ่มที่ 4 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนคร จำนวน 5 ท่าน ใช้เทคนิคการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากตัวแหนดังกล่าวข้างต้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่จำกัดคำตอบ (Non Directive Interview) นำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ (analysis and synthesis) พัฒนาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล EDFR รอบที่ 2

EDFR รอบที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ไปเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับรอบที่หนึ่งนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile) ของแต่ละข้อคำถาม

เมื่อดำเนินการใน EDFR รอบที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นฉันทามติ (Consensus) ทุกข้อคำถาม จึงไม่ได้ดำเนินการ EDFR รอบที่ 3 ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลใน EDFR รอบที่ 2 เป็นผลสรุปของการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน EDFR รอบที่ 1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใน EDFR รอบที่ 2

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน EDFR รอบที่ 1

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน EDFR รอบที่ 1 เพื่อทราบภาพรวมของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 ท่าน โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตอบได้อย่างอิสระ ตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและสังเคราะห์เข้าด้วยกันกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น สรุปการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ด้านนโยบายและการวางแผน เทศบาลนครจำเป็นต้องกำหนดการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ได้แก่ การศึกษานโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ นำมากำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลนคร จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กำหนดงบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้สูงอายุ

ด้านการจัดการ เทศบาลนครควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาซึ่งอาจจัดการศึกษาเองหรือ ขอความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานทุกหน่วยในท้องถิ่น และมีหน่วยงานภายในที่เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ และมีหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นภายในองค์กร บุคลากรในชุมชน องค์กรภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุโดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมและผลงานหลายๆ ช่องทางใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความ

แตกต่างกันระหว่างอายุ สุขภาพร่างกาย และระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ รูปแบบการจัดการศึกษาคควรมีหลากหลาย เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ สมาคม/ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ หลักสูตรการเรียนการสอน สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ควรมีการจัดเตรียมบุคลากรสหวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด เกษัชกร อย่างเพียงพอและพร้อมให้การช่วยเหลือ ผู้สูงอายุกรณีเร่งด่วนได้อย่างทันท่วงที ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ที่หลากหลาย คิดเป็นทำเป็น คิดค้นงานนวัตกรรมใหม่ๆ มีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความทุ่มเท มุ่งมั่น ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ทำด้วยใจ มีจิตสาธารณะ มีความเมตตาและเอื้อเฟื้อ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

ด้านการอำนวยความสะดวก การสั่งการ เทศบาลนครควรจะมีการกำหนดและมอบหมาย ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงานมีการสื่อสารที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติได้และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นายกเทศมนตรีควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ทันสมัย มีการบริหารแบบก้าวกระโดด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เสียสละ เข้าถึงจิตใจผู้สูงอายุ เป็นผู้นำบุคลากรและชุมชนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการเสียสละ มุ่งมั่น ทุ่มเท รู้จักตั้งจุดเด่น จุดแข็งขององค์กร ชุมชน มาใช้ประโยชน์มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร

ด้านการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล เทศบาลนครควรจัดให้มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เป็นลายลักษณ์อักษรนำเสนอผลการประเมินผลต่อผู้บริหาร หน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชนในชุมชน การติดตามประเมินผลควรเน้นที่ตัวผู้สูงอายุเป็นหลัก ทำประชาพิจารณ์ ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผล เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการประเมินผล ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา จัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานในการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใน EDFR รอบที่ 2

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน EDFR รอบที่ 1 มาพัฒนาและสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต โดยได้รับคำแนะนำจาก

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลใน EDFR รอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับรอบที่หนึ่ง และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile) ของแต่ละข้อคำถาม เพื่อหาความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นฉันทามติ (Consensus) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป ($Mdn. \geq 3.5$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากขึ้นไป ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (I.Q.R.) ไม่เกิน 1.5 ($I.Q.R. \leq 1.5$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และค่าสัมบูรณ์ระหว่างค่ามัธยฐาน (Median) กับค่าฐานนิยม (Mode) มีค่าไม่เกิน 1.0 ($|Mdn. - Mo. | \leq 1$) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันแล้วนำมาสรุปเป็นการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ในอนาคต การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน EDFR รอบที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องที่เป็นฉันทามติ (Consensus) ทุกข้อคำถามจึงไม่ต้องดำเนินการ EDFR รอบที่ 3 ต่อไป ตามรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

ด้านนโยบายและการวางแผน จำนวน 10 ประเด็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติในทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นในข้อคำถามในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq Mdn. \leq 5.0$) จำนวน 9 ประเด็น ดังนี้ ศึกษา นโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ นำมากำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลนครเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหาของแต่ละท้องถิ่น (ค่าสถิติ $Mdn. = 5, |Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0.5$) นายกเทศมนตรีให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ โดยการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน (ค่าสถิติ $Mdn. = 5, |Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1$) แผนปฏิบัติการจะต้องกำหนดงบประมาณ และแหล่งที่มาของงบประมาณให้ชัดเจน อาทิ งบประมาณแผ่นดินงบรายได้ของเทศบาล จากการระดมทุน หรือรับบริจาค เป็นต้น (ค่าสถิติ $Mdn. = 5, |Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1$) มีนโยบายที่มุ่งมั่นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (ค่าสถิติ $Mdn. = 5, |Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1$) การนำนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรทำอย่างจริงจัง และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน (ค่าสถิติ $Mdn. = 5, |Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1$) ควรมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้สูงอายุ และนำข้อมูล

ที่ได้มาวิเคราะห์จัดกลุ่ม เรียงลำดับความสำคัญ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในวางแผน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) การวางแผน การบริหารจัดการศึกษา สำหรับผู้สูงอายุควรใช้หลัก 4 M ได้แก่ คน (man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และการบริหารจัดการ (management) (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) กำหนดและจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาของผู้สูงอายุอย่างเพียงพอและเหมาะสมไว้ใน แผนพัฒนา 5 ปี และ ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) กำหนดหรือมอบหมายงานให้มีหน่วยหลักรับผิดชอบด้านการศึกษา สำหรับผู้สูงอายุให้ชัดเจน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังมีความคิดเห็น ในข้อคำถามในระดับมาก ($3.50 \leq \text{Mdn.} \leq 4.49$) จำนวน 1 ประเด็น คือ การจัดการศึกษา รวมทั้งอุปกรณ์หรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุมาทำกิจกรรมร่วมกันไม่ควร มีการเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น (ค่าสถิติ Mdn. = 4, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0)

ด้านการจัดการ จำนวน 30 ประเด็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติในทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาในแต่ละ ข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq \text{Mdn.} \leq 5.0$) จำนวน 28 ประเด็น ดังนี้ เทศบาลนครเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาซึ่งอาจจะจัดการ ศึกษาเอง หรือขอความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานทุกหน่วยในท้องถิ่นมารวมมือกัน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0.5) เทศบาลนครควรมีหน่วยงานหลักที่รับ รับผิดชอบ การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นภายในองค์กร (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การส่งเสริม สนับสนุน การบริหาร จัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุโดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0.5) คนในชุมชนรวมทั้งผู้สูงอายุควรมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดการศึกษาสำหรับ ผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) ส่งเสริม สนับสนุน แกนนำ ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ร่วมกิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และ สนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) ประสานความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุร่วมกับบุคลากรใน

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

ชุมชน องค์การภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาในชุมชน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุคนในชุมชน ให้เป็นจิตอาสาในการร่วมกิจกรรม (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ควรปลูกฝังให้บุตรหลานหรือญาติของผู้สูงอายุให้ความสำคัญและคุณค่าของผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุควรจะใช้หลายช่องทางเพื่อความทั่วถึง และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การจัดตั้งกลุ่มไลน์ เป็นต้น (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงาน กิจกรรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุผ่านทางเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ รายงานประจำปี และสื่ออื่นๆด้วย (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาด้านเทคโนโลยีและเครือข่าย ด้านสารสนเทศในการจัดการศึกษาผู้สูงอายุให้สามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) มีการจัดตั้งสมาคมหรือชมรมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนคร เพื่อให้เป็นศูนย์รวมในการจัดการศึกษาพบปะสังสรรค์ หรือทำกิจกรรมร่วมกัน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การจัดตั้งสมาคมหรือชมรมผู้สูงอายุระยะเริ่มแรก เทศบาลนครควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการแล้วจึงขยายผลให้ชุมชนรวมถึงผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การปรับปรุงอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เพียงพอ และมีความปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโซเซียลมีเดีย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถติดตามข่าวสารได้ทันเหตุการณ์ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอายุ สุขภาพร่างกาย และระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุเป็นหลัก (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรมีจำนวนไม่มากในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้บุคลากรให้คำแนะนำและดูแลได้อย่างทั่วถึง (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายอย่างเหมาะสมและถูกวิธี โดยมีบุคลากรที่มีความรู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การจัดการศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุน การดูแลด้านจิตใจผู้สูงอายุให้รู้สึกมีคุณค่า มีความสุข สามารถดำรงชีวิตร่วมกับคนวัยอื่นได้ เช่น เชิญผู้สูงอายุเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้กับ

เด็ก คนในชุมชน การทัศนศึกษาดูงาน และการจัดบรรยายธรรมะ เป็นต้น (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0.5) การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรมีหลากหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ สมาคม/ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ผู้บริหารเทศบาลนคร ควรใช้หลักการวงจรของเดมมิ่ง (PDCA) มาพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ควรจัดให้มีเตียงนอนหรือรถเข็นให้การสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยได้ยืมไปใช้ เมื่อผู้สูงอายุเสียชีวิตก็ให้ญาตินำมาส่งคืนให้กับเทศบาลเพื่อหมุนเวียนแจกจ่ายให้กับผู้อื่นต่อไป (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุให้พัฒนาตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ และมีความสุข (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการ การดำเนินชีวิต โดยสามารถนำไปใช้ได้จริง และควรต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ อาชีพ การออกกำลังกาย งานอดิเรก นันทนาการ ธรรมะ รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ และการสอนภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานที่สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ควรมีการมอบวุฒิบัตรหรือใบประกาศนียบัตรให้กับผู้สูงอายุ เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมครบตามที่กำหนด (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) ผู้สูงอายุทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติ และการดูแลที่เท่าเทียมกัน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 0) นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังมีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมาก ($3.50 \leq \text{Mdn.} \leq 4.49$) จำนวน 2 ประเด็น คือควรจัดยานพาหนะรับ - ส่ง ผู้สูงอายุที่มาเข้าร่วมกิจกรรม (ค่าสถิติ Mdn. = 4, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1) การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ควรเน้นการดูแลสุขภาพตนเองเป็นหลัก (ค่าสถิติ Mdn. = 4, | Mdn. - Mo. | = 0, IQR. = 1)

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร จำนวน 10 ประเด็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นนัยทางสถิติในทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq \text{Mdn.} \leq 5.0$) ในทุกประเด็น ดังนี้ จัดเตรียมบุคลากรสหวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด เกษษกรอย่างเพียงพอ และพร้อมให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ กรณีเร่งด่วนได้อย่างทันท่วงที (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0.5$) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ที่หลากหลาย คิดเป็นทำเป็น คิดค้นงานนวัตกรรมใหม่ในการจัดการเรียนการสอน และการดูแลผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) บุคลากรควรมีความทุ่มเท มุ่งมั่น ปฏิบัติงานอย่างจริงจังทำด้วยใจ มีจิตสาธารณะ มีเมตตาและเอื้อเฟื้อ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากร โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0.5$) ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในกระบวนการจัดการศึกษา และอบรมเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การศึกษาดูงาน พร้อมกับ การส่งเสริมวิธีการสอนแบบบูรณาการ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 1$) ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรให้มีความรู้เท่าทัน ชัดเจน แม่นยำ และปฏิบัติงานตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆอย่างเคร่งครัด เช่น ระเบียบกฎเกณฑ์การใช้จ่าย แต่ระเบียบข้ออื่นควรมีการยืดหยุ่น (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) ส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดย มีระบบการประเมินผลงานที่ชัดเจน และใช้หลักธรรมาภิบาล (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0.5$) วิทยากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุควรเป็น ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายในการนำพาผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 1$)

ด้านการอำนวยความสะดวกการสั่งการ จำนวน 7 ประเด็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติในทุกประเด็น เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อคำถามผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq \text{Mdn.} \leq 5.0$) ในทุกประเด็น ดังนี้ เทศบาลนครควรเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ และขอความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกให้มีส่วนร่วม (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 1$) กำหนดและมอบหมายภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 1$) นายกเทศมนตรีควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ทันสมัย มีการบริหารแบบก้าวกระโดด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เสียสละ เข้าถึงใจประชาชน เป็นผู้นำบุคลากรและชุมชนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการเสียสละ มุ่งมั่น ทุ่มเท เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน รู้จักดึงจุดเด่น จุดแข็ง ขององค์กร ชุมชน มาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0$) มีระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ และการสั่งการตามแผนงานที่กำหนด มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน จึงทำให้เกิดการประสานงาน และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0.5$) มีระบบการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้บริหารมีอำนาจการตัดสินใจตามลำดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตามสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ทำให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในเทศบาลและในชุมชนเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 0.5$) มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร บางครั้งผู้บริหารควรจะมาร่วมปฏิบัติงานกับผู้ปฏิบัติแบบเป็นที่เพื่อน้องโดยไม่ถือตัว (ค่าสถิติ $\text{Mdn.} = 5, | \text{Mdn.} - \text{Mo.} | = 0, \text{IQR.} = 1$)

ด้านการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล จำนวน 13 ประเด็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติในทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมากที่สุด ($4.5 \leq \text{Mdn.} \leq 5.0$) จำนวน 11 ประเด็น ดังนี้ มีการประเมินผลการศึกษาของผู้สูงอายุก่อนและหลังการจัดการศึกษาของ

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการศึกษา (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) นำเสนอผลการประเมินผลต่อผู้บริหาร หน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชนในชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ดีขึ้นและมีความต่อเนื่อง (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) การติดตามประเมินผลควรเน้นที่ตัวผู้สูงอายุเป็นหลักเป็นต้นว่า ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการติดตามประเมินผล มีการดำเนินงานเชิงรุกในการปรับปรุงการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ และผู้ปฏิบัติก็มีส่วนสำคัญในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารพิจารณาตกลงใจ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) ทำประชาพิจารณ์เพื่อทราบปัญหา ความต้องการอย่างแท้จริงในชุมชน แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) มีกระบวนการติดตามประเมินผล สรุปปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรคตามแผนการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) วิทยากรควรมีการประเมินผลโดยการสังเกตความสนใจ ความกระตือรือร้นของผู้สูงอายุในขณะเข้าร่วมกิจกรรมด้วย (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการประเมินผล (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) การประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษามาร่วมในการประเมิน (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) มีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผล ที่เป็นมาตรฐานในการติดตามประเมินผล (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) ควรมีหน่วยงานภายใน ที่รับผิดชอบหลักในการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ (ค่าสถิติ Mdn. = 5, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังมีความคิดเห็นในข้อคำถามในระดับมาก ($3.50 \leq \text{Mdn.} \leq 4.49$) จำนวน 2 ประเด็น คือมีการประเมินผลและรายงานผลการจัดการศึกษาของผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน (ค่าสถิติ Mdn. = 4, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1) การประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุควรใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ (ค่าสถิติ Mdn. = 4, | Mdn. – Mo. | = 0, IQR. = 1)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคตประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวก การสั่งการ และด้านการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคตเป็นกระบวนการบริหารซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการที่เป็นพฤติกรรม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เทศบาลนครจึงมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาศูนย์พักพิงที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้สูงอายุทางด้านการจัดการศึกษา และนำกระบวนการบริหารจัดการมาช่วยวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน และแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโวโรนินาและรีเซอร์ (Voronina and Rezer, 2019) เรื่องการประยุกต์ใช้กลไกการบริหารภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศต่างๆและประเทศรัสเซีย พบว่าด้านนโยบายและการวางแผนรัฐบาลได้มีการวางแผนในการส่งเสริมและจัดทำโปรแกรมการศึกษาของประชาชนซึ่งครอบคลุมการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ด้านการจัดการมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ ด้านการประเมินผลมีการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลฉวี ประเสริฐสุข ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และวรรณภา แสงวัฒนะกุล (2562) เรื่อง การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถ พบว่ากระบวนการขับเคลื่อนเป็นการขับเคลื่อนผ่านโรงเรียนผู้สูงอายุและกลุ่มกิจกรรมต่างๆ โดยการดำเนินการ 9 ขั้นตอน (9 ก้าว) ได้แก่ การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างทีมงานและเครือข่าย สำรวจข้อมูลชุมชน ปัญหา และความต้องการของผู้สูงอายุ ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรม ดำเนินกิจกรรม ทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม ประเมินผลกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างความยั่งยืนกับการดำเนินกิจกรรม

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

จากผลการวิจัยการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

ด้านนโยบายและการวางแผน เทศบาลนครจำเป็นต้องกำหนดการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครในอนาคต ได้แก่ การศึกษานโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ นำมากำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลนคร จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กำหนดงบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้สูงอายุ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการวางแผนเป็นบรรทัดฐานและแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคิน กิติคุณนิตพิงศ์ (2562) เรื่องการบริหารนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พบว่าการกำหนดนโยบายผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นจะกำหนดนโยบายและแผนงานโดยอ้างอิงหรือยึดแนวทางนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติเป็นหลัก และนำนโยบายมาจัดทำเป็นแผนสำหรับหน่วยงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบนโยบายของเทศบาล และจัดทำแผนงานเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปปฏิบัติโดยมีการกำหนดนโยบายจากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งมีการกำหนดทิศทางการดำเนินการและการสนับสนุนด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเคลลี (Kelly, 2012) เรื่องการรับรู้และความคาดหวังในการเรียนรู้และการพัฒนาสำหรับผู้สูงอายุภายในสภาารัฐบาลท้องถิ่นควีนส์แลนด์ พบว่าการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุรัฐบาลท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้ พัฒนา และเกิดความตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง โดยการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ เช่น เข้าร่วมการวางแผนเพื่อเป็นการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายหรือโอกาสในการเรียนรู้สำหรับคนทำงานที่เป็นผู้สูงอายุ เข้าร่วมในการติดตามประเมินผล

ด้านการจัดการ เทศบาลนครควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาซึ่งอาจจัดการศึกษาเองหรือขอความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานทุกหน่วยในท้องถิ่น และมีหน่วยงานภายในที่เป็นหน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ และมีหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นภายในองค์กร บุคลากรในชุมชน องค์กรภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุโดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมและผลงานหลายๆ ช่องทางใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความ

แตกต่างกันระหว่างอายุ สุขภาพร่างกาย และระดับความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ รูปแบบการจัดการศึกษาควรมีหลากหลาย เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ สมาคม/ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ หลักสูตรการเรียนการสอน สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการจัดการมีผลต่อความสำเร็จขององค์กรแม้จะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้แต่สามารถวัดและประเมินผลได้และการจัดการควรมีกลยุทธ์ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์ และพลอยไพลิน ฐปะวิเชตร์ (2561) เรื่องกลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาภาวะพลัดปลั้งในผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุมาเรียนด้วยแรงจูงใจของตนเอง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการฟังธรรมะจากพระสงฆ์ นันทนาการ การรักษาสุขภาพ อาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ความต้องการในหัวข้อการศึกษาของผู้สูงอายุ คือการดูแลสุขภาพกายและจิตใจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าโรงเรียนผู้สูงอายุต้องเร่งสร้างผู้สูงอายุให้เป็นผู้เข้าร่วมในการดำเนินการ มีการสร้างวิทยากรเพิ่ม มีการเพิ่มหลักสูตรวิชาศิลปะ เช่น การวาดรูป และการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้จัดการศึกษาตัวเอง กลุ่มเล็กๆที่ศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนเอง ทั้งจากงบภายในองค์กรและจากงบจากการบริจาคภายในและภายนอกชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของครัม และคาโอเวค (Kump and Kraovec, 2014) เรื่องโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลในชนบทและในเมือง พบว่าเทศบาลในเมืองมีความพร้อมที่มีบริการทางการศึกษาที่หลากหลายมีทั้งการศึกษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการสำหรับผู้สูงอายุให้เลือกและมีการเข้าถึงข้อมูลที่ดีและไม่มีการเสียค่าใช้จ่าย การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะขอบเขตของโอกาสทางการศึกษาในเขตเทศบาลเท่านั้น แต่ควรรวมถึงมาตรการอื่นๆ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ได้แก่ โปรแกรมการศึกษา และสามารถเข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของบูลตัน

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ควรจะมีการจัดเตรียมบุคลากรสหวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด เกษษกร อย่างเพียงพอและพร้อมให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุกรณีเร่งด่วนได้อย่างทันท่วงที ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรู้ที่หลากหลาย คิดเป็นทำเป็น คิดค้นงานนวัตกรรมใหม่ๆ มีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความทุ่มเท มุ่งมั่น ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ทำด้วยใจ มีจิตสาธารณะ มีความเมตตา

การบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนคร

และเอื้อเฟื้อ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม บุคลากรทุกระดับเป็นหัวใจขององค์กรเป็นตัวขับเคลื่อนให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายองค์กร การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้สร้างทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็น ขณะเดียวกันก็พัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมๆ ให้ดีขึ้นเพื่อรองรับการทำงานในสังคมสูงอายุ การสร้างขวัญและกำลังใจ และความจงรักภักดีต่อเทศบาลนครยอมทำให้เทศบาลนครบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรทุกระดับเป็นหัวใจขององค์กร เป็นตัวขับเคลื่อนให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายองค์กร การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ สร้างทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็น ขณะเดียวกันก็พัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมๆ ให้ดีขึ้น เพื่อรองรับการทำงานในสังคมสูงอายุ การสร้างขวัญและกำลังใจ และความจงรักภักดีต่อเทศบาลนครยอมทำให้เทศบาลนครบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราวัจน์ จันทสิทธิ์ และคณะ (2561) เรื่องกลยุทธ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเด่นชัย พบว่ามีกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ กลยุทธ์หลักคือต้องเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ และอบรมเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน พร้อมกับการส่งเสริมวิธีการสอนแบบบูรณาการ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาระบบการสรรหาบุคลากรสนับสนุนการจัดการศึกษา และมีจิตอาสาพัฒนาการศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้เคลื่อนที่ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบูลตัน และแทม (Boulton and Tam, 2018) เรื่องการเรียนการสอนสำหรับผู้สูงอายุในฮ่องกงและออสเตรเลีย พบว่าผู้จัดการศึกษาหรือวิทยากรผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรเนื้อหาการเรียนการสอนและกิจกรรมการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและมีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนแรงจูงใจของผู้สูงอายุแต่ละบุคคลให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ

ด้านการอำนวยความสะดวก การสั่งการ เทศบาลนครควรจะมีการกำหนดและมอบหมาย ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงานมีการสื่อสารที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติได้และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นายกเทศมนตรีควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ทันทสมัย มีการบริหารแบบก้าวกระโดด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เสียสละ เข้าถึงจิตใจผู้สูงอายุ เป็นผู้นำบุคลากรและชุมชนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการเสียสละ

มุ่งมั่น ทุ่มเท รู้จักตั้งจุดเด่น จุดแข็งขององค์กร ชุมชน มาใช้ประโยชน์มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การอำนวยความสะดวกและการส่งการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเคลลี (Kelly) เรื่องการรับรู้และความคาดหวังในการเรียนรู้และการพัฒนาสำหรับผู้สูงอายุภายในสภาวิทยาลัยแห่งชาติ ท้องถิ่นควีนส์แลนด์ พบว่าวิทยาลัยแห่งชาติควีนส์แลนด์ กำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนสำหรับด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ

ด้านการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล เทศบาลนครควรจัดให้มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เป็นลายลักษณ์อักษรและนำเสนอผลการประเมินผลต่อผู้บริหาร หน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชนในชุมชน การติดตามประเมินผลควรเน้นที่ตัวผู้สูงอายุเป็นหลัก ทำประชาพิจารณ์และผู้ที่ได้รับผิดชอบในการประเมินผลควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการประเมินผล ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา จัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานในการติดตามประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการประเมินผลควรจะมีทิศทางและหลักการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาซึ่งรวมถึงผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลฉวี ประเสริฐสุข ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และวรรณภา แสงวัฒนะกุล (2562) เรื่องการขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถ พบว่ากระบวนการขับเคลื่อนเป็นการขับเคลื่อนผ่านโรงเรียนผู้สูงอายุและกลุ่มกิจกรรมต่างๆ โดยการดำเนินการ 9 ขั้นตอน (9 ก้าว) ได้แก่ การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างทีมงานและเครือข่าย สำรวจข้อมูลชุมชน ปัญหา และความต้องการของผู้สูงอายุ ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรม ดำเนินกิจกรรม ทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม ประเมินผลกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างความยั่งยืนกับการดำเนินกิจกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเคลลี (Kelly, 2012) เรื่องการรับรู้และความคาดหวังในการเรียนรู้และการพัฒนาสำหรับผู้สูงอายุภายในสภาวิทยาลัยแห่งชาติควีนส์แลนด์ พบว่าวิทยาลัยแห่งชาติควีนส์แลนด์ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การติดตามประเมินผลความสำเร็จ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการทำงานร่วมกันในอนาคต และตกลงเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการฝึกอบรมในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหาร จัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลนครโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีแนวโน้มความเป็นไปได้และมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวก การสั่งการ และด้านการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐบาลควรที่จะกำหนดนโยบายที่มีลักษณะกว้างแต่ครอบคลุมและชัดเจนเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของเทศบาลนคร และเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่จะสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกัน นายกเทศมนตรีเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ จึงควรเป็นผู้บริหารที่มีความสามารถจะต้องเก่งงาน-เก่งคน-เก่งคิด นายกเทศมนตรีจะต้องเล็งเห็นและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เทศบาลนครควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเองหรือร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานอื่น ประชาชนและแกนนำชุมชน มีบริหารจัดการที่จะสามารถนำจุดเด่นและจุดแข็งของเทศบาลนครมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุให้ประสบความสำเร็จ โดยมีการจัดการแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้าง” ควรส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะ ที่จำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุตามยุคสมัย ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการเสียสละ มุ่งมั่น ทดมเท และเป็นศูนย์รวมของการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของบุคลากรและชุมชน และการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผลควรจะมีแนวทางและหลักการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาซึ่งรวมถึงผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยมีหลักเกณฑ์การติดตามและประเมินผลที่มีตัวชี้วัด ที่ชัดเจน โปร่งใส มีมาตรฐาน และถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุของเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยข้อจำกัด สภาพปัญหา และอุปสรรคในการการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากแต่ละองค์กรมีโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- ภาคิน กิติคุณนิติพงศ. (2562). การบริหารนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม].
- จิราวัฒน์ จันทสิทธิ์ และคณะ. (2561). กลยุทธ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเด่นชัย. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 13(2), 28-37.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข, ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และ วรณภา แสงวัฒนะกุล. (2562). รายงานการวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ชรี รุประวิเชตร์ และ พลอยไพลิน รุประวิเชตร์. (2561). กลยุทธ์การจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาภาวะพหุพิสัยในผู้สูงอายุ. วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2(3), 17-30.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) และ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2562. พรินเตอร์ จำกัด 999.
- ระวี สัจจโสภณ. (2556). แนวคิดทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาภาวะพหุพิสัยในผู้สูงอายุ. วารสารเกษตรศาสตร์, 34(3), 471-490.
- แหวดาว พิมพ์พันธ์ และคณะ. (2562). การเสริมพลังความแข็งแกร่งในชีวิตของผู้สูงอายุในเขตระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามหลักพุทธธรรมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสันติศึกษาปริทัศน์ มจร, 7(3), 738-751.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติดอนาคไทย อนาคตเรา. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 55(ฉบับพิเศษ), 1-96.
- เอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ. (2561). บทบาทการบริหารจัดการศึกษาของนายกเทศมนตรีในอนาคต. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

- A. Kelly Kathy. (2012). **Perceptions and expectations for learning and development for older workers within Queensland Local Government Councils: A Case Study.** [Doctoral dissertation, Queensland University of Technology].
- Boulton-Lewis Gillian M. and Tam Maureen. (2018). **Issues in teaching and learning for older adults in Hong Kong and Australia.** *Educational Gerontology Journal*, 44(10), 639-647.
- Sonja Kump and Sabina Jelenc Kraovec. (2014). **The educational opportunities for older adults in rural and urban municipalities.** *Anthropological Notebooks Journal*, 20(1), 51-68.
- Lyudmila Voronina and Tatiana Rezer. (2019). **Application of Public Administration Mechanism for The Development of the educational potential of elderly citizens in the foreign and Russian in experience.** Edited by L. Gomez Chova, A. Lopez Martínez, and I. Candel Torres, Edulearn. IATED Academy.

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชน สังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

Simplicity of life for the youth of Chanthaburi Diocese Sriracha Deanery.

ประธาน ต้นเจริญ

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออสติน สุกีโย ปีโตโย, เอส.เจ.

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

* สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Prathan Tunjareon

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo, S.J.

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri

* philosophy and Religion Program, Faculty of Humanities, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับผิดชอบต่อความ 22 กันยายน 2565

* แจกจ่าย 21 พฤศจิกายน 2565

* ตอบรับผิดชอบต่อความ 21 พฤศจิกายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา 2) ศึกษาแนวทางอภิบาลเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือ เยาวชนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา จำนวน 59 คน และทำการวิเคราะห์ผลการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย จำนวนค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ คือ บาทหลวงจำนวน 15 คนได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มเยาวชนมีการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี (\bar{x} = 3.95, S.D. = 0.527) โดยเยาวชนปฏิบัติตนในด้านการยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด (\bar{x} = 4.19, S.D. = 0.525 อยู่ในระดับ ดี) รองลงมา คือ ด้านการแบ่งปัน เกื้อกูล (\bar{x} = 4.09, S.D. = 0.578 อยู่ในระดับ ดี) ด้านความเป็นอยู่แบบ พอกินพอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย (\bar{x} = 4.05, S.D. = 0.589 อยู่ในระดับ ดี) และด้านไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (\bar{x} = 3.58, S.D. = 0.736 อยู่ในระดับ ดี)

2. แนวทางในการอภิบาลและส่งเสริมเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา ด้านความเป็นอยู่แบบพอกินพอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย และไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในครอบครัว โรงเรียน และวัด ควรอบรมสั่งสอน ให้เยาวชนเห็นถึงคุณค่าของชีวิตมากกว่าเงินทองและสิ่งของ สอนให้เยาวชนรู้จักใช้เงินให้เหมาะสมกับสถานะ ให้เหมาะสมกับเวลา ให้เหมาะสมกับสถานที่ และให้เขาได้มี

ประสบการณ์ความยากลำบาก รู้จักประหยัดและอดออม อีกทั้งยังต้องปลูกฝังเยาวชนให้เห็นคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมั่นดูแลเอาใจใส่ รักษาความสะอาด

ด้านการแบ่งปัน เกื้อกูลและการยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น ในครอบครัว โรงเรียน และวัด ควรอบรมสั่งสอนให้เยาวชนรู้จักมีน้ำใจ เสียสละ สอนรูปแบบการแบ่งปัน เกื้อกูลกับทุกคน ไม่ใช่ให้เฉพาะบางคน ปลูกฝังให้บริจาคเงินและสิ่งของต่อคนยากจนหรือคนที่มีความยากลำบาก รวมทั้งสนับสนุนเยาวชนให้เข้าร่วมกิจกรรมทางวัดหรือการเข้าค่ายต่างๆ ในองค์กรคาทอลิก อีกทั้งยังปลูกฝังให้เขาได้รักตัวเอง มองเห็นคุณค่าของตัวเองและยอมรับความผิดพลาดของตนและพร้อมแก้ไข สอนความดีสากลและมโนธรรมที่ดีและถูกต้อง

คำสำคัญ: ความเรียบร้อย
การอภิบาลเยาวชน

Abstract

This research aimed to study: 1) Gathering information about simplicity of life for the youth of Chanthaburi Diocese. and 2) Pastoral guidelines for simplicity of life for the youth of Chanthaburi Diocese. The mixed methods were employed using quantitative and qualitative data collections. The sample used for quantitative was comprised of 59 Catholic youth who live in Chantaburi Diocese. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The experts were 15 Catholic priests obtained by purposive sampling. The research tool used for qualitative data collection was semi-structured interviews. The collected data were analyzed by content analysis.

Research results:

1) The average of simplicity for the youth is good (\bar{x} = 3.95; S.D.= 0.527). The best average topic is self-acceptance (\bar{x} = 4.19; S.D.= 0.525); the second topic is sharing spirit of solidarity (\bar{x} = 4.09; S.D.= 0.578); economical life style (\bar{x} = 4.05; S.D.= 0.589); ecological awareness (\bar{x} = 3.58; S.D.= 0.736).

2) The formation of simplicity for the youth of Chanthaburi Diocese. It should be the duty of the family, school and church to teach the youth about an economical life style and ecological awareness. They should guide them to value life more than money or material things and help them make better decisions about spending their money. They should help them understand

how hard-earned money is and encourage them to save more. They also should give them an understanding of the value of the environment and the need to care for ecology and cleanliness.

3) With regard to the topics of sharing the spirit of solidarity and self-acceptance, the family, school and church should teach them about charity, sacrifice, sharing with others and giving of money/ things for the poor or the needy. They also should encourage the youth to join Church activities such as camps and self-development programs. This will help them recognize their faults and develop their true selves. They will learn more about things like conscience and the common good.

Keyword: Simplicity
 Youth Pastoral Ministry

ความสำคัญของเนื้อหา

ในปัจจุบันมีหลายคนได้มองเห็นความพึงพอใจในสังคมบริโภคนิยมว่าเป็นเพียงภาพลวงตา หาใช่แก่นแท้อันใดของชีวิตไม่ และหันมาให้คุณค่ากับการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายมากยิ่งขึ้น แต่ก็มีอีกหลายคนปฏิเสธและไม่เห็นถึงคุณค่าของชีวิตที่เรียบง่ายและเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำไต่ยากในยุคสมัยปัจจุบัน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ประมุขศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความเรียบง่ายโดยเฉพาะสำหรับบรรดาพระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช และคริสตชนทุกคน แบบอย่างของชีวิตที่เรียบง่ายในชีวิตของท่านโดยทรงขึ้นรถประจำทางไปทำงานทุกวัน แต่งกายเรียบง่ายไม่หรูหรา ห้องนอน ห้องทำงาน โต๊ะทำงานเล็กๆ แบบอย่างเหล่านี้พระสันตะปาปาได้ทรงเลียนแบบอย่างชีวิตของพระเยซูเจ้าอย่างแท้จริง อีกทั้งพระองค์ทรงต่อต้านบรรดาพระสังฆราชที่ใช้ชีวิตแบบฟุ่มเฟือย แสวงหาอำนาจ เกียรติยศและความร่ำรวย สร้างอาณาจักรของตนเอง แทนที่จะสร้างอาณาจักรของพระเจ้า พระองค์แสดงความเป็นห่วงสำหรับมนุษย์ในปัจจุบัน เพราะสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งที่ใช้สำหรับอุปโภคและบริโภค ซึ่งพระองค์กล่าวไว้ในพระสมณสาส์นเตือนใจ ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร *Evangelii Gaudium* ในข้อที่ 196 ว่า บางครั้งเรากลายเป็นบุคคลที่มีจิตใจหยาบกระด้าง เราลืม เราละเลย เราตื่นตาตื่นใจไปกับโอกาสการบริโภคและความบันเทิงต่างๆ ที่สังคมเสนอให้

จากการพัฒนาที่มากเกินไป ไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าบรรดาเยาวชนก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนี้ ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง วิถีชีวิตที่มีพัฒนาการไปสู่ความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยี แฟชั่น และค่านิยมต่างๆ ที่มุ่งไปสู่ความเป็นปัจเจกนิยม ความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองอยากจะเป็นและอยากจะมีโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 โดยนักบุญพระสันตะปาปายอห์น ปอลที่ 2 ได้กล่าวไว้ในสาส์นถึงเยาวชนทั่วโลก ในโอกาสปีเยาวชนสากลว่า การมีวัตถุสิ่งของในตัวเองมิได้ทำให้มนุษย์ดีพร้อม เว้นแต่การมีวัตถุสิ่งของนั้น สนับสนุนความเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ของความเป็นมนุษย์ในผู้นั้น สำหรับเยาวชนการมีวัตถุสิ่งของ เป็นเพียงแค่การเป็นที่ยอมรับทางสังคม ที่บ่งบอกว่าตนเองมีฐานะ มีรสนิยม ทันสมัย จึงเกิดคำถามว่า อะไรคือชีวิตที่เรียบง่ายของเยาวชนในปัจจุบัน และเยาวชนจะเห็นถึงคุณค่าของชีวิตที่เรียบง่ายได้อย่างไร

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ได้กล่าวไว้ในสาส์นวันเยาวชนโลก ครั้งที่ 29 ว่า ความพอใจอยู่กับสิ่งจำเป็นและเรียนรู้ที่จะเจริญชีวิตโดยไม่ต้องมีสิ่งที่ไม่มีความจำเป็นที่จะทำให้เราหลงไป ให้เราเรียนรู้ที่จะสละจากการเป็นเจ้าของ จากการบูชาเงินทองและจากการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ให้เรายอมรับพระเยซูเป็นสิ่งแรก เพราะพระองค์ คือ สมบัติอันแท้จริงของเรา พระองค์สามารถทำให้เราเป็นอิสระจากการหลงผิดทุกชนิดที่จะทำให้เราตกเป็นทาสได้ ซึ่งเป็นความจริงและเป็นสิ่งที่พระสันตะปาปาได้เป็นแบบอย่างในเรื่องนี้อย่างชัดเจน

ไม่ใช่แค่คริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกเท่านั้นที่เป็นห่วงในเรื่องความเรียบง่ายของมนุษย์ในปัจจุบัน ประเทศไทยก็ถือว่าให้ความสำคัญไม่น้อยในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 แห่งบรมราชจักรีวงศ์ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยในเรื่องนี้ด้วย ซึ่งพระองค์ทรงนำเสนอเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอันจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยดีขึ้นและมีความยั่งยืนมากขึ้น แม้ว่าจะอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ก็ตาม

ในอดีตคนไทยซึ่งรวมถึงเยาวชนไทยจะดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบและบรรทัดฐานของวัฒนธรรมจารีตและประเพณีอันดีงาม แต่เมื่อเวลาผ่านไป การหลงไหลของวัฒนธรรมจากสื่อตะวันตกเริ่มส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นทั้งในเรื่องการแต่งกาย การเลือกคบเพื่อน การใช้เวลา รวมถึงทัศนคติในการดำเนินชีวิต การขาดวิจาร์ณญาณและความยั้งคิดในการเลือกบริโภค ได้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมบริโภคที่มีความฟุ่มเฟือยและเกินความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเยาวชน เช่น การซื้อของแบรนด์เนม กระเป๋า แวนตา นาฬิกา เสื้อผ้า เครื่องสำอาง การท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้กลายเป็นเรื่องปกติและเป็นแฟชั่นที่ได้รับความนิยมกันในเยาวชนมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาความฟุ่มเฟือยที่ขาดความเรียบง่ายของเยาวชนในปัจจุบันกำลังเป็นปัญหาสำคัญที่มีโอกาสนำไปสู่ภัยทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตได้ และที่สำคัญมากไปกว่านั้น คือ เยาวชนอาจดำเนินชีวิตตามค่านิยมที่เน้นความหรูหรา ความฟุ่มเฟือย ไม่รู้จักประมาณตน ไม่พอเพียง โดยไม่คำนึงถึงคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต เพราะโลกมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งในเรื่องเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ และสิ่งอำนวยความสะดวก

บรรดาเยาวชนทั้งหลายรวมถึงเยาวชนคาทอลิกที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวัยนี้ก็ได้รับอิทธิพล และผลกระทบจากสิ่งเหล่านี้ด้วย ซึ่งต่อไปในอนาคต หากเยาวชนไม่เห็นคุณค่าและแนวทางปฏิบัติ ที่ทำให้พวกเขาเหล่านั้นดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย พอเพียง รู้จักควบคุมตนเอง ไม่ใช่แต่เรื่องการใช้จ่ายเท่านั้น แต่รวมถึง การตัดสินใจ การใช้อารมณ์ความรู้สึกที่รู้สึกดี บรรดาเยาวชนจะมีคุณภาพ ชีวิตลดน้อยลง ปัญหาเยาวชนก็จะเพิ่มมากขึ้น ดูได้จากปัญหาของกลุ่มเยาวชนที่เกิดขึ้นในสังคม อยู่ในทุกๆ วัน

พระศาสนจักรคาทอลิกก็มีคำสอนเพื่อต่อต้านพฤติกรรมบริโภคนิยมของผู้คนในยุคปัจจุบัน ด้วยเช่นกัน เพราะการดำเนินชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยในสังคมบริโภคนิยมนี้ขัดแย้งกับคำสอนของ คริสต์ศาสนา สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ได้กล่าวไว้ในพระสมณสาส์นเตือนใจ ความชื่นชม ยินดีแห่งพระวรสาร ข้อที่ 55 ว่า เนื่องจากเรายอมรับอย่างสงบในอำนาจของเงินตราเหนือตัวเรา และสังคม จึงก่อให้เกิดการขาดความห่วงใย ในความเป็นมนุษย์ที่ถูกลดระดับเหลือเพียงแค่เป็น ความต้องการอย่างหนึ่งเท่านั้น คือ การบริโภค จึงทำให้เห็นว่าคุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์อยู่แค่ เรื่องภายนอกจนทำให้มนุษย์มองข้ามความเป็นมนุษย์ไป สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้กล่าวไว้ในพระสมณสาส์นการเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อยของ สมณสาส์น Rerum Novarum ในข้อที่ 36 ว่า วิถีชีวิตแบบบริโภคนิยมนั้นไม่เหมาะสมกับชีวิตมนุษย์ ทำให้จิตใจมนุษย์อ้างว้าง มากยิ่งขึ้น “ถ้าหากมนุษย์ยอมตามความเรียกร้องโดยตรงของสัญชาตญาณ โดยที่หลายครั้งไม่ คำนึงถึงความเป็นจริงว่า มนุษย์เป็นผู้ที่มีสติปัญญาและเสรีภาพแล้ว ก็จะมีทัศนคติและวิถีชีวิต แบบผู้บริโภคนิยม ซึ่งตามความเป็นจริงนั้นไม่เหมาะสมกับมนุษย์และยังทำลายสุขภาพและจิตใจ ของมนุษย์อยู่บ่อยๆ ยาเสพติด รวมทั้ง สื่อลามกและรูปแบบอื่นของบริโภคนิยม ซึ่งเอาเปรียบ ความเปราะบางของผู้อ่อนแอ มุ่งที่จะทำให้ความอ้างว้างด้านจิตใจที่เกิดขึ้นนั้นเต็มไป”

เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชนจะต้องตื่นตัว ทบทวนค่านิยมที่ผิดๆ ของ สังคม บริโภคนิยม เพราะค่านิยมของสังคมบริโภคนิยมได้ทำลายชีวิตมนุษย์ ไม่ได้นำความสุขที่แท้จริง มาสู่ชีวิตมนุษย์ และยังทำให้มนุษย์ห่างไกลจากพระเจ้า ดังนั้นเยาวชนจึงจำเป็นต้องถอนตัว ออกจากวังวนของบริโภคนิยม ด้วยการเจริญชีวิตที่เรียบง่ายตามแบบคริสตชน โดยเล็งเห็นว่า คุณค่าของชีวิตที่เรียบง่ายนั้น เป็นคุณค่า พระวรสารที่พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างให้กับมนุษย์

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

ในแผนงานอภิบาลของสังฆมณฑลจันทบุรีปี 2010-2015 บทที่ 3 ข้อที่ 5 ได้กล่าวถึงเรื่อง ความ เรียบง่ายในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากสำหรับเยาวชนในปัจจุบันเพราะเป็น คุณค่าทาง พระวรสารที่พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างสำหรับเราและแผนงานอภิบาลนี้เองที่จะ เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินการปฏิบัติในเรื่องความเรียบง่ายเพื่อที่จะรู้ถึงข้อเท็จจริงและ สามารถนำเสนอแนวทางในแผนงานอภิบาลต่อไป เพื่อให้เยาวชนได้รู้ เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ชีวิตที่เรียบง่ายอันจะทำให้พบกับความสุขได้อย่างยั่งยืน มีหลักในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน ด้วยความเรียบง่าย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวง ศรีราชา
2. เพื่อศึกษา แนวทางอภิบาลเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวง ศรีราชา

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

3.1.1 คุณค่าพระวรสารเรื่องความเรียบง่าย ซึ่งเป็นหนึ่งในคุณค่าพระวรสาร 21 ประการของอัครสังฆมณฑลการศึกษาคาทอลิก

3.1.2 แนวทางการอภิบาลเรื่องความเรียบง่ายจาก พระคัมภีร์ จากเอกสารพระ ศาสนจักรคาทอลิก พระสมณสาส์นเตือนใจ “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร” พระสมณ สาส์น “ขอสรรเสริญองค์ พระผู้เป็นเจ้า” พระสมณสาส์น “ความห่วงใยเรื่องสังคม” สาส์นของ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 สำหรับวันเยาวชนโลก และสาส์นของสมเด็จพระสันตะ ปาปาฟรังซิส วันเยาวชนโลก

3.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เยาวชนคาทอลิกของวัด (Parish) สังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา จำนวน 67 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนคาทอลิกของวัด (Parish) สังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา จำนวน 59 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608-609)

3.2.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการศึกษาแนวทางอภิบาลการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา คือ บาทหลวงเจ้าอาวาส บาทหลวงผู้ดูแลหน่วยงานเยาวชนและหัวหน้าเยาวชนแต่ละวัด รวม 15 คนได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่าย หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตตามคุณค่าพระวรสารของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่ชื่นชมยินดีกับความเป็นอยู่แบบ พอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย แบ่งปันเกื้อกูลกัน ยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น และไม่ทำลายธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมอันเป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า

เยาวชนคาทอลิก หมายถึง เยาวชนที่ได้รับศีลล้างบาปเป็นคริสตชนที่มีอายุระหว่าง 14 - 18 ปี ที่อยู่ในเขตการดูแลของวัด (Parish) แขวงศรีราชา

สังฆมณฑลจันทบุรี หมายถึง หน่วยงานของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย มีหน้าที่ดูแลคริสตชนในพื้นที่ทางภาคตะวันออก ครอบคลุม 8 จังหวัด ได้แก่ นครนายก (บางส่วน) ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา (บางส่วน) ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

แขวงศรีราชา (Sriracha Deanery) หมายถึง เขตการดูแลปกครองโบสถ์คาทอลิกเป็นส่วนย่อยของสังฆมณฑลจันทบุรี มีโบสถ์ (Parish) ดังนี้ 1) วัดพระนามเยซู ชลบุรี 2) วัดแม่พระเมืองลูร์ด บางแสน 3) วัดพระหฤทัยแห่งพระเยซูเจ้า ศรีราชา 4) วัดนักบุญนิโคลัส พัทยา 5) วัดอัสสัมชัญ พัทยา 6) วัดแม่พระลูกประคำ สัตหีบ 7) วัดนักบุญเปาโลกลับใจ ระยอง และ 8) วัดแม่พระนิจจานูเคราะห์ ระยอง และมีโบสถ์น้อย (Chapel) คือ วัดครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ โรงเรียนปัญญาทรัพย์

แนวทางการอภิบาลเรื่องความเรียบง่าย หมายถึง การอบรมดูแล ส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจใน การดำเนินชีวิตที่ทำให้เยาวชนได้รับบทบาทของตนในการอยู่กับกระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ให้มีความเหมาะสมต่อชีวิตของตน ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันและต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบข้าง โดยใช้หลักคุณค่าทางพระวรสารและคำสอนของพระศาสนจักรในการดำเนินชีวิตเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนคาทอลิก

วิธีการดำเนินการ

ประเภทของการวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 และเมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับเยาวชนในสังฆมณฑลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในแขวงศรีราชา จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) = 0.939 สูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้คือ ไม่น้อยกว่า 0.7

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจทานความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์การพิจารณาระดับการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชน ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997: 263) มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ ปรับปรุงเร่งด่วน
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ พอใช้
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ ดี
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ ดีมาก

4. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเสนอต่อกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประเด็นการสัมภาษณ์
5. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจำแนกและจัดระบบข้อมูล
6. นำข้อมูลทีวิเคราะห์มาสรุปผลการศึกษาแล้ว มาเขียนรายงานผลการศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

กลุ่มเยาวชนมีการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.527) โดยเยาวชนปฏิบัติตนในด้านการยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.525 อยู่ในระดับดี) รองลงมาคือด้านการแบ่งปัน เกื้อกูล ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.578 อยู่ในระดับดี) ด้านความเป็นอยู่แบบพอกินพอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.589 อยู่ในระดับดี) ด้านไม่ทำลายธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.736 อยู่ในระดับดี)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นอยู่แบบ พอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย เยาวชนปฏิบัติในเรื่องความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่ลักขโมย ไม่โลภอยากได้ทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.703 อยู่ในระดับดี) รองลงมาคือเรื่องยินดีเข้าร่วมพิธีสวดในวันอาทิตย์ มากกว่าการได้รับสิ่งของเงินทองตอบแทนจากการทำกิจกรรมหรืองานพิเศษ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.930 อยู่ในระดับดี) และเรื่องการนำเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับเก็บไว้เป็นเงินออม ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 1.007 อยู่ในระดับดี) และเรื่องการเห็นความสำคัญของการมีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนา มากกว่าการมีทรัพย์สินสมบัติ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.879 อยู่ในระดับดี) ส่วนเรื่องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุด คือเรื่องการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องแต่งกาย ฯลฯ ในปริมาณที่เหมาะสมตามความจำเป็นไม่ซื้อสิ่งของเครื่องใช้ตามเพื่อนตามโฆษณา ตามแฟชั่นสมัยนิยม ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 1.118 อยู่ในระดับดี)

ด้านการแบ่งปัน เกื้อกูล เยาวชนปฏิบัติในเรื่องยินดีที่จะอาสารับใช้ ช่วยเหลือผู้อื่นทุกครั้งที่มีโอกาส มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.739 อยู่ในระดับดี) รองลงมาคือ การไม่เบียดเบียน เอรัดเอาเปรียบผู้อื่น ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.744 อยู่ในระดับดี) และการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำรายงานกลุ่ม การทำโครงงานต่างๆ

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

(\bar{x} = 4.17, S.D. = 0.968 อยู่ในระดับดี) ส่วนเรื่องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุดคือเรื่อง การใส่เงินถุงทาน เมื่อเข้าร่วมพิธีมิสซา (\bar{x} = 3.80, S.D. = 1.030 อยู่ในระดับดี)

ด้านการยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น เยาวชนปฏิบัติในเรื่องยินดีกับตนเอง เมื่อประสบความสำเร็จ ในเรื่องต่างๆ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด (\bar{x} = 4.39, S.D. = 0.851 อยู่ในระดับดี) รองลงมา คือการยอมรับในสถานะความเป็นอยู่ของตนเอง (\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.776 อยู่ในระดับดี) และ ท่านชอบคุณพระเจ้าที่ประทานชีวิตและสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้แก่ท่าน (\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.916 อยู่ในระดับดี) ส่วนเรื่องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุดคือ เรื่องการสำนึกผิดและให้อภัยใน ความผิดพลาดของตน และตั้งใจว่าจะไม่ทำผิด ซ้ำอีก (\bar{x} = 3.97, S.D. = 0.765 อยู่ในระดับดี)

ด้านการไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เยาวชนปฏิบัติในเรื่องลดการใช้/บริโภค ทรัพยากรให้หน่อยลง ใช้อย่างประหยัด (reduce) เช่น ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้ขณะแปรงฟัน ปิดไฟดวงที่ ไม่จำเป็น ไม่เปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทิ้งไว้ ใช้รถประจำทางแทนรถยนต์ส่วนตัว มีค่ามัชฌิมเลขคณิต สูงที่สุด (\bar{x} = 3.85, S.D. = 1.031 อยู่ในระดับดี) รองลงมาคือ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (reuse) เช่น การนำกระดาษที่ใช้แล้ว 1 หน้า มาใช้หน้าที่เหลือ การนำขวด/แก้วเปล่ามาทำเป็น แจกัน ที่ใส่ดินสอ (\bar{x} = 3.73, S.D. = 1.112 อยู่ในระดับดี) และท่านเก็บขยะที่ตกอยู่ในที่ สาธารณะไปทิ้งถึงขยะท่านชอบคุณพระเจ้าที่ประทานชีวิตและสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้แก่ท่าน (\bar{x} = 3.59, S.D. = 0.853 อยู่ในระดับดี) และการช่วยทำนุบำรุง รักษา ทรัพย์สมบัติ สาธารณะ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง เช่น เก็บขยะ วัชพืช ทำความสะอาดถนนหน้าบ้าน (\bar{x} = 3.59, S.D. = 0.790 อยู่ในระดับดี) ส่วนเรื่องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำสุดคือ เรื่องการปลูกต้นไม้ เพื่อความสวยงามและเพื่อทดแทนป่าไม้ที่สูญไป (\bar{x} = 3.37, S.D. = 1.015 อยู่ในระดับพอใช้)

ตอนที่ 2 แนวทางอภิบาลเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปแนวทางในการอภิบาลและส่งเสริมเรื่อง ความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา ได้ดังนี้

1. สถานะการดำเนินชีวิตของเยาวชนเรื่องความเรียบง่ายในปัจจุบัน

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า เยาวชนมีความเรียบง่าย แม้สังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเยาวชนพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับกระแสสังคมได้ดี เยาวชนมีความเข้าใจในเรื่อง การดำเนินชีวิตเรียบง่าย ดังนี้

เรื่องความเป็นอยู่แบบพอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย เยาวชนใช้เงินอย่างรู้คุณค่า ฟุ่มเฟือย รู้จักใช้จ่าย รู้จักคุณค่าของเงิน การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ โดยที่ไม่ต้องทานอาหารราคาแพงๆ การแต่งกายที่ไม่ตามค่านิยม มาจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เป็นคนเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เกินประมาณ แม้เยาวชนที่มีฐานะทางครอบครัวค่อนข้างดี ร่ำรวย แต่เขาไม่ฟุ้งเฟ้อ สิ่งของที่ใช้บางอย่างเป็นของดี มีราคาแพงแต่ไม่เปลี่ยนบ่อย การแต่งกายไม่ล้ำแฟชั่น เยาวชนรู้จักคุณค่าความจำเป็นที่ต้องใช้ ไม่ตามกระแสโลก เยาวชนหลายคนแสวงหาการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย พอเพียง ไม่ฟุ่มเฟือย ชอบธรรมชาติ

เรื่องการแบ่งปัน เกื้อกูล เยาวชนรู้จักการแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นำเงินที่บริจาคไปให้คนยากจน คนขัดสน แบ่งปันสิ่งของเช่น เสื้อผ้า อาหาร ของใช้ เป็นต้น เยาวชนมีน้ำใจ มีความสามัคคีและเมื่อมีโอกาสช่วยเหลืองานวัด เยาวชนจะให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเต็มที่ เสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม เช่น ช่วยพิธีกรรม อ่านบทอ่าน จัดพิธีกรรม ซ่อมแซมรั้ว เก็บของทำความสะอาด ทำถ้าพระกุมาร ทำไข่ปีสกา เป็นต้น

เรื่องการยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น เยาวชนรู้จักแยกแยะสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี รู้จักพิจารณาและฟังผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่กล่าวตักเตือน มีความใจกว้าง เปิดใจต่อการแนะนำเยาวชนให้ความเคารพซึ่งกันและกัน มีการเรียนรู้และยอมรับในบุคคลรอบข้าง ในเรื่องสถานะทางครอบครัวหลายคนที่มีความยากลำบากทางครอบครัวก็ยอมรับในสิ่งที่ตนมี โดยไม่อิจฉาคนอื่น

เรื่องการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เยาวชนเยาวชนได้รับการอบรมให้รักวัด ดังนั้นเยาวชนจึงช่วยกันดูแล รักษาสิ่งของที่อยู่ในวัดอย่างดี รวมถึงการรักษาความสะอาด เยาวชนหลายคนโยยหาธรรมชาติ เห็นคุณค่าของธรรมชาติในการสอนชีวิตให้รู้จักความเรียบง่าย

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นว่า

เรื่องความเป็นอยู่แบบพอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย เยาวชนบางคนไม่ชอบความยากลำบาก ชอบแต่ความสะดวกสบายอย่างเดียว บางครั้งใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย มองไม่เห็นคุณค่าของเงิน เยาวชนบางคนเช่าหอทิ้งไว้ และไปอยู่กับเพื่อนหรือกับแฟน โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป เยาวชนไม่รู้จักชีวิตที่ต้องพอเพียง เรียบง่าย มีการเลียนแบบชาวต่างชาติมากขึ้น เยาวชนตามกระแสสังคมที่รุนแรง เยาวชนที่พ่อแม่แยกทางกันไม่ได้รับการอบรมอย่างเพียงพอ ก็ทำให้เกิดการทดแทนขึ้น โดยการนำสิ่งของต่างๆมาชดเชย หรือทำตัวให้ดูว่าตนมีเงินเยอะ เพื่อให้คนอื่นยอมรับ

เยาวชนที่ฟุ่มเฟือยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน เยาวชนเหล่านี้จะมองคนที่มีมากกว่า และแสวงหาสิ่งที่เป็นราคาแพง

การแบ่งปัน เกื้อกูล มีน้อยลง เพราะเยาวชนอยู่ในโลกของปัจเจก

เรื่องความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมี ยังมีน้อย เพราะพ่อแม่ ไม่ค่อยได้สอน เยาวชนไม่ค่อยได้มีประสบการณ์ในความยากลำบาก จึงทำให้เยาวชนไม่เห็นถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ และสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นเพราะพ่อแม่เลี้ยงลูกตามใจ เน้นความสะดวกสบาย ทำให้เยาวชนอยากได้ อยากมีตามคนอื่น โดยที่ไม่มองในสิ่งที่ตนเองมี

2. แนวทางการส่งเสริมและแก้ปัญหาต่อการดำเนินชีวิตเรื่องความเรียบง่าย

2.1 ความเป็นอยู่แบบพอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย

1) อบรมสั่งสอนให้เขาได้ใช้ชีวิตไม่ตามกระแส สอนการปรับตัวให้เข้ากับสังคมโดยไม่ต้องตามกระแสสังคม สอนให้เห็นถึงคุณค่าของสิ่งของ มากกว่าความสวยงามของสิ่งของ สอนให้รู้จักซื้อในสิ่งที่จำเป็น ไม่ซื้อของฟุ่มเฟือย ใช้ในสิ่งที่ตนมี สอนให้เยาวชนรู้จักใช้เงินให้เหมาะสมกับสถานะ ให้เหมาะกับเวลา ให้เหมาะกับสถานที่ ไม่ทำอะไรมากเกินไป

2) ควรฝึกให้เยาวชนรู้จักความยากลำบาก เพื่อให้เขาได้มีประสบการณ์ให้รู้จักความยากลำบากกว่าจะได้อะไรมา

3) สอนให้รู้จักประหยัดและอดออม

4) ส่งเสริมและให้กำลังใจครอบครัวในการดูแล อบรม สั่งสอนเยาวชนในการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย

5) ทางโรงเรียนควรอบรม เรื่องความพอเพียง การใช้ชีวิตอย่างรู้คุณค่า นอกเหนือจากสอนคำสอนและสอนการใช้ชีวิตตามคุณค่าพระวรสารโดยเฉพาะเรื่องความเรียบง่าย

6) ส่งเสริมให้เยาวชนที่ยังไม่ได้มาร่วมกลุ่ม ได้มีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกัน ให้เขาได้พบปะกันตามวัยของเขา เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกันอันจะเป็นเกราะป้องกันในการทำสิ่งที่ไม่ดี หรือการชักจูงไปทำในสิ่งที่ไม่ดี

7) จัดกิจกรรมในรูปแบบใหม่ กิจกรรมต้องเหมาะสม เป็นสิ่งที่เขาชอบ มาร่วมแล้วเขาต้องได้อะไรกลับไป จัดประชุมในรูปแบบที่เป็นกันเอง ไม่ต้องมานั่งประชุมที่ห้องประชุมเพื่อพูดคุยหาแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือค่ายอบรมต่างๆ ซึ่งเน้นให้เยาวชนมีประสบการณ์จริงเกี่ยวกับชีวิตที่เรียบง่าย

8) บาทหลวง ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ จะต้องพูดคุย รับฟัง เข้าใจในสิ่งที่เขาเป็น ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความเป็นกันเอง

9) ส่งเสริมโดยการชื่นชมเยาวชนในสิ่งที่มี ในสิ่งที่เขาเป็น ไม่ว่าจะเด็กจะรวยหรือจะจน เราไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความเท่าเทียมกับเยาวชน เมื่อเราพอใจในสิ่งที่เขาเป็น เขาจะรู้สึกพอใจในสิ่งที่เขาเป็น

10) สอนด้วยการกระทำ เช่น พาเยาวชนไปทานก๋วยเตี๋ยวข้างถนน ไม่จำเป็นต้องพาไปที่ร้านอาหารราคาแพง การแต่งกายที่มีราคาแพง ถ้าเราเป็นอย่างนี้ เยาวชนจะเห็นและทำตามเรา

2.2 การแบ่งปัน เกื้อกูล

1) ปลุกฝังเยาวชนให้รู้จักมีน้ำใจ เสียสละ แบ่งปัน บริจาคเงินและสิ่งของต่อคนยากจนหรือคนที่มีความยากลำบาก

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนมาช่วยกิจกรรมทางวัด เช่น ช่วยพิธีกรรม อ่านบทอ่าน จัดพิธีกรรม ซ่อมซักร้อม เก็บของ ทำความสะอาด ทำถ้ำพระกุมาร ทำไข่ปัสกา เป็นต้น

3) สนับสนุนให้เยาวชนไปส่งศีลผู้ป่วย เยี่ยมเยียนผู้ป่วย เป็นการแบ่งปันความรักต่อผู้อื่น

4) ปลุกฝังให้เยาวชนรู้จักสนใจผู้อื่นที่มีความทุกข์ สอนการให้กำลังใจคนอื่น และการให้กำลังตนเอง

5) สอนรูปแบบการแบ่งปัน เช่น เรามีขนมเราแบ่งปันเด็กทุกคน เวลาแจกเงินเด็กแจกทุกคน และเมื่อเด็กเห็นแบบนี้ เขาจะทำตาม เมื่อเขามีขนม เขาจะแบ่งปันกับทุกคน ไม่ใช่ให้เฉพาะบางคน

2.3 การยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น

1) สอนให้เขารู้จักคุณค่าชีวิตของการเป็นมนุษย์ สอนให้รู้จักเอาใจใส่คนรอบข้าง เพื่อเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้อื่น

2) สอนให้รู้จักรับฟังและยอมรับผู้อื่น ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง และแก้ไขให้ดีขึ้น

3) พระสงฆ์ต้องอบรมเยาวชน ฝึกให้เยาวชนมีความสุขก่อนตน สำหรับเยาวชนที่เชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป สอนเรื่องความรอบคอบ วุฒิภาวะ ความเป็นผู้ใหญ่ เพื่อเขาจะได้ยอมรับในสิ่งที่ตนเป็นทั้งด้านบวกและด้านลบ

4) สอนให้มองรากเหง้าตนเอง

5) สอนความดีสากล สอนความดีของสังคม สอนมโนธรรมที่ถูกต้อง แยกแยะความดีและความชั่วที่ชัดเจน

2.4 การไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ปลูกฝังให้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดูแล เอาใจใส่ รักษาความสะอาด ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อคนอื่น

2) ปลูกฝังให้เยาวชนเห็นคุณค่าของสิ่งสร้างที่พระเจ้าทรงมอบให้กับเรา ซึ่งเป็นของส่วนรวม ที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล

3) จัดกิจกรรมให้เยาวชนไปเรียนรู้ประสบการณ์และไปสัมผัสกับเยาวชนในวัยเดียวกับเขาที่ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย อยู่กับธรรมชาติ เพื่อให้ธรรมชาติและเยาวชนที่ใช้ชีวิตอยู่ได้ โดยที่ไม่ต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่ต้องมีเทคโนโลยี ได้สอนพวกเขาว่าแม้ไม่มีสิ่งต่างๆ เหล่านั้นเขาก็ดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา และแนวทางอภิบาลเรื่องความเรียบง่ายของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา ที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง วัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังฆมณฑลจันทบุรี รวมถึงสังฆมณฑลอื่นๆ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการอภิบาลเยาวชนให้มีหลักในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนเรื่องความเรียบง่าย ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ความเป็นอยู่แบบพอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย

1.1 ครอบครัว โรงเรียน วัด ควร 1) อบรมสั่งสอนให้เขาได้ใช้ชีวิตไม่ตามกระแส สอนการปรับตัวให้เข้ากับสังคม โดยไม่ต้องตามกระแสสังคม สอนให้เห็นถึงคุณค่าของสิ่งของ มากกว่าความสวยงามของสิ่งของ สอนให้รู้จักซื้อในสิ่งที่จำเป็น ไม่ซื้อของฟุ่มเฟือย ใช้ในสิ่งที่ตนมี 2) สอนให้เยาวชนรู้จักใช้เงินให้เหมาะสมกับสถานะ ให้เหมาะสมกับเวลา ให้เหมาะสมกับสถานที่ ไม่ทำอะไรเกินตัว และฝึกให้เยาวชนรู้จักความยากลำบาก เพื่อให้เขาได้มีประสบการณ์ให้รู้จักความยากลำบากกว่าจะได้อะไรมาและสอนให้รู้จักประหยัด อดออม 3) ส่งเสริมโดยการชื่นชมเยาวชนในสิ่งที่เขามี ในสิ่งที่เขาเป็น ไม่ว่าเด็กจะรวยหรือจะจน เราไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความเท่าเทียมกับเยาวชน เมื่อเราพอใจในสิ่งที่เขาเป็น เขาจะรู้สึกพอใจในสิ่งที่เขาเป็น

1.2 บาทหลวงควรส่งเสริมและให้กำลังใจครอบครัวในการดูแล อบรม สั่งสอนเยาวชนในการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย

1.3 โรงเรียนควรอบรมเรื่องความพอเพียง การใช้ชีวิตอย่างรู้คุณค่า นอกเหนือจากสอนคำสอนและสอนการใช้ชีวิตตามคุณค่าพระวรสารโดยเฉพาะเรื่องความเรียบง่าย

1.4 วัดควรส่งเสริมให้เยาวชนที่ยังไม่ได้มาร่วมกลุ่ม ได้มีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกัน ให้เขาได้พบปะกันตามวัยของเขา เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกันอันจะเป็นเกราะป้องกันในการทำสิ่งที่ไม่ดี หรือการชักจูงไปทำในสิ่งที่ไม่ดี

1.5 โรงเรียน วัด ควร 1) จัดกิจกรรมในรูปแบบใหม่ กิจกรรมต้องเหมาะสม เป็นสิ่งที่เขาชอบ มาร่วมแล้วเขาต้องได้อะไรกลับไป เช่น จัดประชุมในรูปแบบที่เป็นกันเอง ไม่ต้องมานั่งประชุมที่ห้องประชุม เพื่อพูดคุยหาแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือค่ายอบรมต่างๆ ซึ่งเน้นให้เยาวชนมีประสบการณ์จริงเกี่ยวกับชีวิตที่เรียบง่าย 2) ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรัฐ รวมทั้งองค์กรทางศาสนาอื่นๆ ในการปลูกฝังเยาวชนให้ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย อีกทั้งให้บรรดาผู้ใหญ่ได้เป็นแบบอย่างสำหรับเยาวชนในเรื่องความเรียบง่ายด้วย

1.6 บาทหลวง ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ที่ดูแลเยาวชน 1) ต้องพูดคุย รับฟัง เข้าใจในสิ่งที่เขาเป็น ให้ความรักความเอาใจใส่ ความเป็นกันเอง 2) สอนด้วยการกระทำ เช่น พาเยาวชนไปทานก๋วยเตี๋ยวข้างถนน ไม่จำเป็นต้องพาไปที่ร้านอาหารราคาแพง การแต่งกายที่มีราคาแพง ถ้าเราเป็นอย่างไร เยาวชนจะเห็นและทำตามเรา

2. การแบ่งปัน เกื้อกูล

2.1 ครอบครัว โรงเรียน วัด ควร 1) ปลูกฝังเยาวชนให้รู้จักมีน้ำใจ เสียสละ แบ่งปัน บริจาคเงินและสิ่งของต่อคนยากจนหรือคนที่มีความยากลำบาก 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนมาช่วยกิจกรรมทางวัด เช่น ช่วยพิธีกรรม อ่านบทอ่าน จัดพิธีกรรม ซ่อมแซม รื้อ เกือบของทำความสะอาด ทำถ้าพระกุมารทำไข่ปีสกา 3) สนับสนุนให้เยาวชนไปส่งศีลผู้ป่วย เยี่ยมเยียนผู้ป่วย เป็นการแบ่งปันความรักต่อผู้อื่น 4) ปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักสนใจผู้อื่นที่มีความทุกข์ สอนการให้กำลังใจคนอื่น และการให้กำลังใจตนเอง 5) สอนรูปแบบการแบ่งปัน เช่น เรามีขนมเราแบ่งปันเด็กทุกคน เวลาแจกเงินเด็กแจกทุกคน และเมื่อเด็กเห็นแบบนี้ เขาจะทำตาม เมื่อเขามีขนมเขาจะแบ่งปันกับทุกคน ไม่ใช่ให้เฉพาะบางคน

3. การยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น

3.1 ครอบครัว โรงเรียน วัด ควร 1) สอนให้เขารู้จักคุณค่าชีวิตของการเป็นมนุษย์ สอนให้รู้จักเอาใจใส่คนรอบข้าง เพื่อเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) สอนให้รู้จักรับฟังและยอมรับผู้อื่น ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง และแก้ไขให้ดีขึ้น 3) สอนให้มองรากเหง้าตนเอง 4) สอนความดีสากล สอนความดีของสังคม สอนมโนธรรมที่ถูกต้อง แยกแยะความดีและความชั่วที่ชัดเจน

3.2 พระสงฆ์ต้องอบรมเยาวชน ควรฝึกให้เยาวชนมีความสุขก่อนตน สำหรับเยาวชนที่เชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป สอนเรื่องความรอบคอบ วุฒิภาวะ ความเป็นผู้ใหญ่เพื่อเขาจะได้ยอมรับในสิ่งที่ตนเป็นทั้งด้านบวกและด้านลบ

4. การไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ครอบครัว โรงเรียน วัด ควร 1) ปลูกฝังให้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดูแลเอาใจใส่ รักษาความสะอาด ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อคนอื่น เห็นคุณค่าของสิ่งสร้างที่พระเจ้าทรงมอบให้กับเรา ซึ่งเป็นของส่วนรวมที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล

4.2 ทางวัดหรือหน่วยงานเยาวชน ควรจัดกิจกรรมให้เยาวชนไปเรียนรู้ประสบการณ์และไปสัมผัสกับเยาวชนในวัยเดียวกับเขาที่ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย อยู่กับธรรมชาติ เพื่อให้ธรรมชาติและเยาวชนที่ใช้ชีวิตอยู่ได้โดยที่ไม่ต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่ต้องมีเทคโนโลยี ได้สอนพวกเขาว่าแม้ไม่มี สิ่งต่างๆ เหล่านั้นเขาก็ดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตของเยาวชนเรื่องความเรียบง่ายในแขนงอื่นๆ ของสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมของสังฆมณฑลจันทบุรี

2. ควรศึกษาประสิทธิผลการนำแนวทางการอภิบาลเยาวชนเรื่องความเรียบง่ายในแต่ละแขนงการปกครองของสังฆมณฑลจันทบุรี

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2549). **พระคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม ปัญจบรรพ.**
คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2549). **พระคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2.**
คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนา. (2551). **สารมหาพรตของสมเด็จพระสันตะปาปา**
เบเนดิกต์ที่ 16. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนา.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนา. (2557). **สาส์นมหาพรต ของสมเด็จพระสันตะปาปา**
ฟรังซิส. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนา.
- คณะกรรมการเยาวชนคาทอลิก. (2530). **สาส์นของสมเด็จพระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2.**
คณะกรรมการเยาวชนคาทอลิก.
- คณะกรรมการเยาวชนคาทอลิก. (2557). **สาส์นของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส.** คณะ
กรรมการเยาวชนคาทอลิก.
- คณะกรรมการส่งเสริมและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนอภิบาลฯ. (2556). **แผนอภิบาล**
สังฆมณฑล จันทบุรี ค.ศ. 2011-2015. คณะกรรมการบริหารสังฆมณฑลจันทบุรี.
- เบเนดิกต์ ที่ 16, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2559, 12 กันยายน). **สาส์นสำหรับวันเยาวชนโลก**
ครั้งที่ 28. <https://www.Catholic.or.th>.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. (2550). **เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร.** สถาบันไทยพัฒน์.
- ฟรังซิส, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2557). **พระสมณสาส์นเตือนใจ ความชื่นชมยินดีแห่งพระ**
วรสาร. สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- ฟรังซิส, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2558). **พระสมณสาส์น ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า.**
สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- ยอห์น ปอลที่ 2, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2533). **พระสมณสาส์นพระพันธกิจขององค์พระผู้ไถ่.**
วิทยาลัยแสงธรรม.
- ยอห์น ปอลที่ 2, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2534). **พระสมณสาส์นการเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อย**
(Centesimus Annus) พิมพ์ครั้งที่ 2. สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.

การปฏิบัติตนเรื่องความเรียบร้อยของเยาวชนสังฆมณฑลจันทบุรี แขวงศรีราชา

- ยอห์น ปอลที่ 2, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2541). **พระสมณสาส์นวันของพระเจ้า. (Dies Domini)** แปลโดย ยอด พิมพิสาร, มุขนายก. แผนกคำสอนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2543). **ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000 พิมพ์ครั้งที่ 2.** สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (258). **กฤษฎีกาสัมชวาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกแห่งประเทศไทย.** สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- Best, John W. (1997). **Research in Education.** 2nd ed. Prentice Hall Inc.
- Cronbach, Lee J. (1996). **Essentials of Psychological Testing.** 4th ed. John Wley and Sons.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement, 30(3), 307-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Likert, Rensis. (1967). **The Human Organization: Its Management and Values.** McGraw – Hill.

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดา
เยาวชน จากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา
เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT)
ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดา
เยาวชนและประชากรของพระเจ้าทุกคน

A Development A Model for Measuring
The Mental Growth of Youth. From The
Post-Synodal Apostolic Exhortation Christus
Vivit of The Holy Father Francis to Young
People and to The Entire People of God.

ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
กมลลา สุริยพงศ์ประไพ

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
สุกิจ ทองพิลา

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนนพรัตน์วชิระ
คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

ข้อมูลบทความ

*รับบทความ 1 พฤศจิกายน 2565 *แจ้งแก้ไข 15 พฤศจิกายน 2565 *ตอบรับบทความ 30 พฤศจิกายน 2565

Dr.Saranyu Pongprasertsin

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Montawat Kitsawad

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Kommala Suriyapongpraphai

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* Faculty of Humanities, Saengtham College.
Rev.Dr.Surachai Chumsriphun

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Rev.Chetha Chaiyadej

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Rev.Wittaya Lerttanongsak

* Faculty of Theology, Saengtham College.
Sukit Thongpila

* Boromarajonani College of Nursing Nopparat Vajira,
Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส โดยการเติบโตทางจิตวิญญาณ (Spiritual Intelligence) เป็นความสามารถในการปรับตัวทางจิต ความสามารถในการเข้าใจตนเองในทุกมิติทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ และสามารถตอบคำถามต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมาย จุดมุ่งหมาย และคุณค่าของชีวิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสรรพสิ่งทั้งหลายที่อยู่รอบตัว ซึ่งจะทำให้สามารถคิด พิจารณาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญได้อย่างเหมาะสม และสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) เป็นเอกสารเกี่ยวกับงานอภิบาลเยาวชนในยุคปัจจุบัน จากสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส โดยเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยจำนวน 456 คน ที่เป็นเยาวชนคาทอลิกอายุระหว่าง 13-25 ปี ทั้งสิ้น 11 สังฆมณฑล

ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน มีความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเนื้อหากับตัวชี้วัด (IOC) เท่ากับ .8 – 1.00 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .518 ถึง .694 ค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบ มีค่าอยู่ในช่วง .841 - .898 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .884 การตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าเท่ากับ 1.288 RMSEA มีค่าเท่ากับ .024, CFI มีค่าเท่ากับ .98, GFI มีค่าเท่ากับ .96 RMR มีค่าเท่ากับ .12 แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ทั้ง 5 องค์ประกอบ เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: แบบวัดการเติบโตทางจิตใจ
เยาวชนคาทอลิก
สมณลิขิตเตือนใจ

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ ฤกษ์เจริญ, สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

Abstract

The purpose of this study was to develop and validate the properties of the Young Mental Growth Scale from the POST-SYNODAL APOSTOLIC EXHORTATION CHRISTUS VIVIT OF THE HOLY FATHER FRANCIS TO YOUNG PEOPLE AND TO THE ENTIRE PEOPLE OF GOD.

The Mental Growth is the ability to adapt mentally, for Understand yourself from many perspectives, both physically and mentally, and able to answer various questions. relating to the meaning, purpose and value of life Including the relationship between yourself and all things around you. which will make it possible to think Consider appropriately the problems that must be faced, and the Apostolic Admonition after the General Assembly on CHRISTUS VIVIT is a document on the pastoral work of youth in modern times. from Pope Francis By collecting data from 456 co-researchers who are Catholic youth aged between 13-25 years, totaling 11 diocese

The results showed that The measure of the mental growth of the youth content The content consistency index (IOC) was .8 – 1.00. The correlation between item total correlation was .518 to .694. constituent confidence The values were in the range of .841 - .898 and the confidence in the whole version was .884. Examining the conformity of the components of the Youth Mental Growth Scale found that the model was consistent with

the empirical data at 1.288. RMSEA is .024, CFI is .98, GFI is equal to .96 RMR is equal to .12 shows that The five components of the mental growth of youth are clearly indicators of the youth's mental growth.

Keywords: mental growth of youth Test
Catholic youth
CHRISTUS VIVIT

ภูมิหลัง

เด็กและเยาวชน คือ ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นดังความหวังของสังคม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เท่าทันกระแสสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันปัญหาเด็กและเยาวชนมีจำนวนมาก ดังนั้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสุขกับความพอเพียงจึงเป็นภารกิจที่สำคัญ โดยองค์สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ตรัสไว้ในสมณลิขิตเตือนใจ พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ว่า “เยาวชนเป็นมากกว่าแค่ช่วงเวลาหนึ่งแต่เป็นสภาวะของจิตใจ นี่คือเหตุผลว่าเพราะเหตุใดสถาบันอันเก่าแก่อย่างพระศาสนจักร สามารถรับประสบการณ์การฟื้นฟูขึ้นใหม่และกลับไปสู่ช่วงเวลาที่เราเรียกว่าประวัติศาสตร์พระศาสนจักร พระศาสนจักรรู้สึกได้รับเรียกให้กลับไปยังความรักครั้งแรกด้วยสิ้นสุดจิตใจ เมื่อนึกถึงความจริงนี้ สถาปนาความวาติกันครั้งที่ 2 กล่าวว่า “พระศาสนจักรเป็นเยาวชนคนหนุ่มสาวที่มั่งคั่งด้วยประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีชีวิต และก้าวหน้าไปสู่ความครบบริบูรณ์ของมนุษย์ในกาลเวลาและเป้าหมายอันสูงสุดของประวัติศาสตร์และชีวิต” ในพระศาสนจักรเป็นไปได้เสมอที่จะพบกับพระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็น “เพื่อนร่วมทางและมิตรสหายของเยาวชน” (สภาประชุมบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2562) จากข้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่าพระศาสนจักรให้ความสำคัญกับบรรดาเยาวชนเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากบรรดาเยาวชนเป็นปัจจุบันของพระศาสนาจักรที่สามารถสร้างพระศาสนจักรให้งดงามได้ในอนาคต

ความคาดหวังของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสที่มีต่อบรรดาเยาวชนในสมณลิขิตเตือนใจ พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ข้อที่ 3 ที่ว่า “ด้วยความรักห่วงใยเป็นพิเศษ พ่อขอมอบสมณลิขิตเตือนใจฉบับนี้แก่เยาวชนคริสตชนทุกคน ซึ่งเป็นการเตือนถึงความมั่นใจที่เกิดจากความเชื่อและในขณะเดียวกันก็ช่วยส่งเสริมลูกให้เจริญเติบโตขึ้นในความศักดิ์สิทธิ์และในความตั้งใจจริงต่อกระแสเรียกของลูกแต่ละคน แต่ในเมื่อสมณลิขิตเตือนใจฉบับนี้อยู่ในกระบวนการประชุมสมัชชา พ่อจึงขอมอบสมณลิขิตฉบับนี้แก่บรรดาประชากรของพระเจ้า บรรดาผู้อภิบาลและพี่น้องทั้งหลายเพราะเราทุกคนได้รับการเรียกร้องและกระตุ้นให้ไตร่ตรองทั้งในเรื่องของเยาวชนและเพื่อเยาวชน เพราะฉะนั้น พ่อจะพูดโดยตรงกับบรรดาเยาวชนในบางบท และในบทอื่นๆ พ่อจะเสนอแนวทางทั่วไปเพิ่มเติมสำหรับการพิจารณาไตร่ตรองของพระศาสนจักร” (สภาประชุมบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2562) เป็นการเน้นย้ำเกี่ยวกับความคาดหวังของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสที่มีต่อเยาวชนว่าพระองค์ปรารถนาให้บรรดาเยาวชนดำเนินชีวิต เติบโตขึ้นด้วยความศักดิ์สิทธิ์ มีการแสดงออกซึ่งความเป็นพี่น้องกัน มีพฤติกรรมและการกระทำเพื่อประโยชน์ต่อสังคม

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

อีกทั้งสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ประรณานาให้บรรดาเยาวชนได้ตระหนักถึงความรักของพระเจ้า และตระหนักถึงจุดมุ่งหมายและคุณค่าของชีวิตมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดหนึ่งนั่นคือ แนวคิดและทฤษฎีความฉลาดทางจิตวิญญาณ (Spiritual Intelligence) ที่กล่าวว่าความฉลาดทางจิตวิญญาณเป็นความฉลาดของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความหมายและคุณค่าของชีวิต เป็นแง่มุมของการใช้ชีวิตให้เกิดคุณค่าและความหมายตามวิถีทางของแต่ละคน เพราะแต่ละคนจะเกิดมาพร้อมลักษณะพื้นฐานทางจิตที่ไม่เหมือนกัน (Zohar; & Mashall, 2000)

ด้วยเหตุนี้ จึงพิจารณาได้ว่า สมณลิขิตเตือนใจ หลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวชนและประชากรของพระเจ้าทุกคน เป็นแนวทางการอภิบาลและพัฒนาเยาวชนอย่างเหมาะสมในยุคปัจจุบัน และที่สำคัญเป็นการพัฒนาโดยเริ่มจากภายใน เป็นต้นทางด้านจิตวิญญาณ เพื่อให้สามารถพัฒนาการเติบโตทางจิตวิญญาณของบรรดาเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม อาศัยเอกสารของพระศาสนจักร ซึ่งในปัจจุบันพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยยังไม่มีเครื่องมือที่ช่วยติดตาม ส่งเสริม เยาวชนตามเอกสารคำสอนของพระศาสนจักร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาเครื่องมือในการประเมินการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนคาทอลิกต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

กรอบแนวคิดการวิจัย

การเติบโตทางจิตใจของเยาวชน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวทางจิตใจ ความสามารถในการเข้าใจตนเองในทุกมิติทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และสามารถตอบคำถามต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมาย จุดมุ่งหมาย และคุณค่าของชีวิตรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับพระเจ้า และกับสรรพสิ่งทั้งหลายที่อยู่รอบตัวซึ่งจะทำให้สามารถคิด พิจารณาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญได้อย่างเหมาะสมตามกระแสเรียกและพระพรที่พระเจ้ามอบให้ โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

2.1 ด้านความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส คือ ความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เหนือจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของบุคคลที่จะเข้าใจได้ ได้แก่ การรับรู้ที่พระเจ้าทรงเป็นความรัก พระเจ้าทรงรักบรรดาเยาวยวชนอย่างไม่มีสิ้นสุดและทรงเห็นคุณค่าในตัวของเยาวยวชนทุกคนโดยไม่มองความบกพร่องที่เราได้กระทำการรับรู้ที่พระเจ้าทรงช่วยทุกคนให้รอดพ้นจากบาป อาศัยการสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนของพระองค์ และการรับรู้ที่พระเจ้ายังทรงพระชนม์ พระคริสตเจ้ายังมีชีวิตอยู่ในชีวิตของบรรดาเยาวยวชนในทุกช่วงเวลา

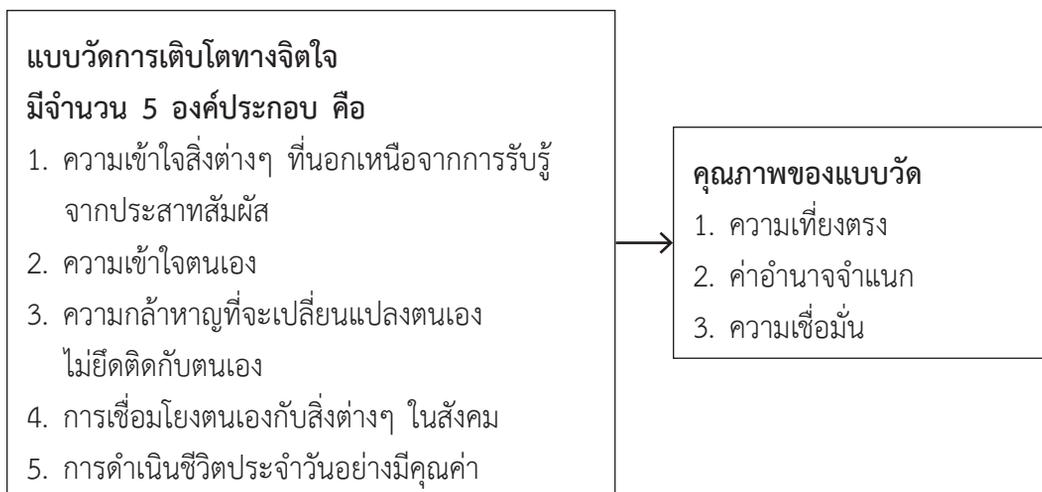
2.2 ด้านความเข้าใจตนเอง คือ ความสามารถที่จะค้นหาความหมายในชีวิตจากประสบการณ์ต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ อาศัยการพิจารณาถึงพระพร พรสวรรค์ หรือความสามารถ ที่แต่ละคนได้รับมาจากพระเจ้า และหาเหตุผลว่าทำไมเราถึงถูกสร้างขึ้นมา เราอยู่บนโลกนี้เพื่ออะไร และอะไรคือแผนการณ์ของพระเจ้าที่มีต่อเรา

2.3 ด้านความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ยึดติดกับตนเอง คือ ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเอง ให้กล้าออกจากพื้นที่ปลอดภัยของตนเอง รู้จักเปิดใจ เป็นตัวของตัวเอง อย่างเหมาะสม กล้าที่จะฝันและพร้อมที่จะผิดพลาด

2.4 ด้านการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงตนเองกับบุคคลต่างๆ ในชุมชน หรือในสังคม รวมถึงกับบุคคลอื่นๆ การเห็นความดีงามที่มีในบุคคลอื่น การใช้ชีวิตร่วมกันฉันท์พี่น้อง

2.5 ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า คือ ความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างดี และมีคุณค่า การมีความสุขกับปัจจุบัน ใช้ชีวิตในปัจจุบัน เต็มเต็มที่เปี่ยมล้นด้วยความรัก อีกทั้งการชื่นชมยินดีต่อสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ของชีวิตในแต่ละวันและปรารถนาที่จะดำเนินชีวิตอยู่อย่างเต็มที่และมีประสบการณ์กับสิ่งใหม่ การใช้ความสามารถและทักษะที่มีอย่างสร้างสรรค์ ด้วยความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

แบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวยวชน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยสังเคราะห์มาจากแนวคิดและองค์ประกอบของความฉลาดทางจิตวิญญาณ ร่วมกับสมมติฐานที่ชัดเจน หลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวยวชน และประชากรของพระเจ้าทุกคน ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 25 ข้อ โดยผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามมากกว่าแสดงว่ามี การเติบโตทางจิตใจมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเยาวชนคาทอลิกตามสังฆมณฑลต่างๆ ทั้ง 11 สังฆมณฑล จำนวน 2,500 คน (แผนกเยาวชนสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair, Black, Babin, & Anderson (2010) ซึ่งระบุเกณฑ์ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบให้พิจารณา 2 ประการคือ

1. กลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 50 คน และ 2. อัตราส่วนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรควรมีอัตราส่วน 5 ต่อ 1 เป็นอย่างน้อย หรือที่พึงประสงค์คืออัตราส่วน 15 ต่อ 1 ซึ่งในการวิจัยนี้จะยึดอัตราส่วน 15 ต่อ 1 เป็น เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ

ในการวิจัยครั้งนี้เริ่มจากการศึกษาความตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดทางจิตวิทยาและบาทหลวงผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเยาวชน จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาคำถามกับนิยาม และวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence) เสร็จสิ้น มีจำนวนตัวแปรหรือข้อคำถามเท่ากับ 25 ข้อ เมื่อพิจารณา

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามอัตราส่วน 5 ต่อ 1 เป็นจำนวนขั้นต่ำ จึงสรุปจำนวนขั้นต่ำของกลุ่มตัวอย่าง ที่ควรใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 375 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ออนไลน์ เป็นเวลา 1 เดือน มีผู้ตอบจำนวน 456 คน วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (sampling method) ในงานวิจัยนี้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling method) โดยกำหนดเกณฑ์คัดเข้า (inclusion criteria) ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนคาทอลิกอายุ 13 – 25 ปี ตามสังฆมณฑลต่างๆ ทั้ง 11 สังฆมณฑล และมีความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัด

ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมและกำหนดนิยาม

ผู้วิจัยทำการทบทวนทฤษฎี ดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัย และแบบจำลองที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตทางจิตวิญญาณ การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของการเติบโตทางจิตใจ บนฐานของข้อมูลการวิจัย เอกสารของพระศาสนจักร จากเอกสารต่างๆ สามารถสรุปนิยามของการเติบโตทางจิตใจ คือ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส ความเข้าใจตนเอง ความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ยึดติดกับตนเอง การเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม และการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า ผู้วิจัยใช้นิยามนี้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาข้อคำถามในแบบวัดนี้

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาข้อคำถามและการวิเคราะห์ความตรง

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อคำถามจากนิยามเชิงปฏิบัติการ จำนวน 50 ข้อ โดยใช้มาตราประมาณค่า 6 ระดับ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดทางจิตวิทยาและบาทหลวงผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเยาวชน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้อง โดยตัดข้อคำถามที่มีดัชนีต่ำกว่า .50 ออก (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และปรับปรุงเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จึงเหลือข้อคำถามทั้งสิ้น 25 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาคุณสมบัติในการวัดด้านความน่าเชื่อถือ

ผู้วิจัยจึงการวิเคราะห์คุณสมบัติในการวัดด้านความน่าเชื่อถือของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจ ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) โดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งสะท้อนความน่าเชื่อถือของจำนวนข้อคำถามทั้งหมด และความน่าเชื่อถือรายด้าน

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

นำข้อมูลจากการเก็บแบบวัดมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องภายในของข้อคำถามในแบบวัด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจะมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบวัดต้นฉบับให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดทางจิตวิทยาและบาทหลวงผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเยาวชน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นจัดทำแบบวัดการเติบโตทางจิตใจ ในรูปแบบออนไลน์

2. การเผยแพร่แบบวัดออนไลน์ผ่าน QR code และลิงค์แบบวัด ทั้งนี้การตอบแบบวัดจะได้รับความสมัครใจในการตอบแบบวัดจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในหน้าแรกของการตอบแบบวัดออนไลน์ มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งบอกถึงการเก็บรักษาความลับของผู้วิจัย และการดำเนินการทำลายข้อมูล หลังสิ้นสุดกระบวนการทำวิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบวัดสามารถมีอิสระในการร่วมวิจัย ในแบบวัดออนไลน์จะปรากฏข้อความเพื่อขอความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย หากประสงค์เข้าร่วมการวิจัยให้เลือกคำว่ายินยอม จากนั้นระบบจะนำเข้าสู่การตอบแบบวัดต่อไป หากกลุ่มตัวอย่างไม่ประสงค์เข้าร่วมการวิจัยให้เลือกคำว่าไม่ยินยอม ระบบการตอบแบบวัดจะยุติลง

3. นำผลการตอบแบบวัดมาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อจัดโครงสร้างแบบวัดการเติบโตทางจิตใจ

4. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบวัดด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค (Cronbach's alpha coefficient) ของคะแนนรายด้านกับคะแนนรวมของแบบวัดทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้

- การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
- การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา(Content validity) ได้แก่ การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC)
- การตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation)
- การวิเคราะห์กลุ่มตัวแปร ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
- การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ได้แก่ สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ซึ่งเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 6 ระดับคือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ซึ่งครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ด้านความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส มีข้อความจำนวน 5 ข้อ ด้านความเข้าใจตนเอง มีข้อความจำนวน 5 ข้อ ด้านความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไม่ยึดติดกับตนเองมีข้อความจำนวน 5 ข้อ ด้านการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม มีข้อความจำนวน 5 ข้อ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า มีข้อความจำนวน 5 ข้อ รวมทั้งฉบับ จำนวน 25 ข้อ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัด โดยเยาวชนที่ทำแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ในรูปแบบออนไลน์ มีผู้ตอบจำนวน 456 คน ซึ่งข้อมูลของประชากรที่ตอบแบบวัด ดังปรากฏในตารางที่ 1

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

ตาราง 1 ความถี่ ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
สังฆมณฑล	อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ	297	65.1
	สังฆมณฑลราชบุรี	14	3.1
	สังฆมณฑลจันทบุรี	5	1.1
	สังฆมณฑลเชียงใหม่	54	11.8
	สังฆมณฑลเชียงราย	15	3.3
	สังฆมณฑลนครสวรรค์	25	5.5
	สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี	5	1.1
	อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง	8	1.8
	สังฆมณฑลนครราชสีมา	20	4.4
	สังฆมณฑลอุบลราชธานี	8	1.8
	สังฆมณฑลอุดรธานี	5	1.1
	สังฆมณฑลอุบลราชธานี	8	1.8
	สังฆมณฑลอุดรธานี	5	1.1
สังกัดโรงเรียน	โรงเรียนของสังฆมณฑล	207	45.4
	โรงเรียนของคณะนักบวช	138	30.3
	โรงเรียนคริสตชนคาทอลิก	53	11.6
	อื่นๆ	58	12.7
ระดับชั้น	ม.1	30	6.6
	ม.2	57	12.5
	ม.3	71	15.6
	ม.4	84	18.4
	ม.5	99	21.7
	ม.6	67	14.7
	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	48	10.5

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	225	49.3
	หญิง	231	50.7

จากตาราง 1 พบว่า เยาวชนที่ทำแบบสอบถามจำนวน 456 คน มีส่วนใหญ่มากเป็นเยาวชนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ร้อยละ 65.1 สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่ ร้อยละ 11.8 ตามลำดับ โดยศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑล ร้อยละ 45.4 โรงเรียนของคณะนักบวช ร้อยละ 30.3 โรงเรียนคริสตชนคาทอลิก ร้อยละ 11.6 และสังกัดโรงเรียนอื่นๆ ร้อยละ 12.7 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 21.7 มัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 18.4 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 15.6 ตามลำดับ ซึ่งเป็นเพศชายร้อยละ 49.3 และเพศหญิง ร้อยละ 49.3

3. คุณภาพของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

3.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ที่ผู้เชี่ยวชาญได้จากการพิจารณาและตัดสินค่าดัชนีความสอดคล้องของนิยามศัพท์กับข้อความถามในแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน จากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวชน และประชากรของพระเจ้าทุกคนในแบบวัด มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8-1.0 โดยผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏในตารางที่ 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
	1	2	3	4	5	
1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
	1	2	3	4	5	
6	1	1	0	1	1	0.8
7	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1
13	1	1	0	1	1	0.8
14	1	1	0	1	1	0.8
15	1	1	1	1	1	1
16	1	1	0	1	1	0.8
17	1	1	1	1	1	1
18	1	1	1	1	1	1
19	1	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	1	1
21	1	1	1	1	1	1
22	1	1	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1	1
24	1	1	1	1	1	1
25	1	1	0	1	1	0.8

ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ ฤกษ์เจริญ, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ที่ผู้เชี่ยวชาญได้จากการพิจารณาและตัดสินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC) ของนิยามศัพท์กับข้อความถามในแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8-1.0

3.2 ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) แล้วคัดเลือกข้อความถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้น โดยผลการวิเคราะห์คุณภาพปรากฏดังในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) ของแบบสอบถามการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

ข้อ	Corrected Item-Total Correlation	ข้อ	Corrected Item-Total Correlation
1	.589	14	.676
2	.629	15	.552
3	.642	16	.589
4	.676	17	.629
5	.646	18	.642
6	.635	19	.676
7	.694	20	.646
8	.672	21	.635
9	.518	22	.694
10	.649	23	.672
11	.631	24	.518
12	.661	25	.649
13	.634		

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมมติชุดเดือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) ของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของเยาวชนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .518 ถึง .694 จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโดยแยกเป็นองค์ประกอบรายด้าน ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

องค์ประกอบการเติบโตทางจิตใจของเยาวชน	ค่าอำนาจจำแนก
ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส	.552
ความเข้าใจตนเอง	.732
ความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ยึดติดกับตนเอง	.762
การเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม	.800
การดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า	.776

จากตาราง 4 พบว่า ข้อคำถามในแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน มีค่าอำนาจจำแนกรายด้าน อยู่ระหว่าง .552 ถึง .800 ซึ่งมีค่าสูงกว่า .20 ขึ้นไป และสามารถนำไปใช้วัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนได้

3.3 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง มีรายละเอียดดังตาราง 5

ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

ตาราง 5 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนโดยใช้
สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ข้อ	Cronbach's Alpha if Item Deleted	ข้อ	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	.917	14	.914
2	.915	15	.918
3	.915	16	.917
4	.914	17	.915
5	.915	18	.915
6	.915	19	.914
7	.913	20	.915
8	.914	21	.915
9	.918	22	.913
10	.915	23	.914
11	.915	24	.918
12	.914	25	.915
13	.915		

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟารายข้อระหว่าง .913 - .918 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับ
สูงจากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นตามองค์ประกอบรายด้าน ผลการวิเคราะห์
ดังตาราง 6

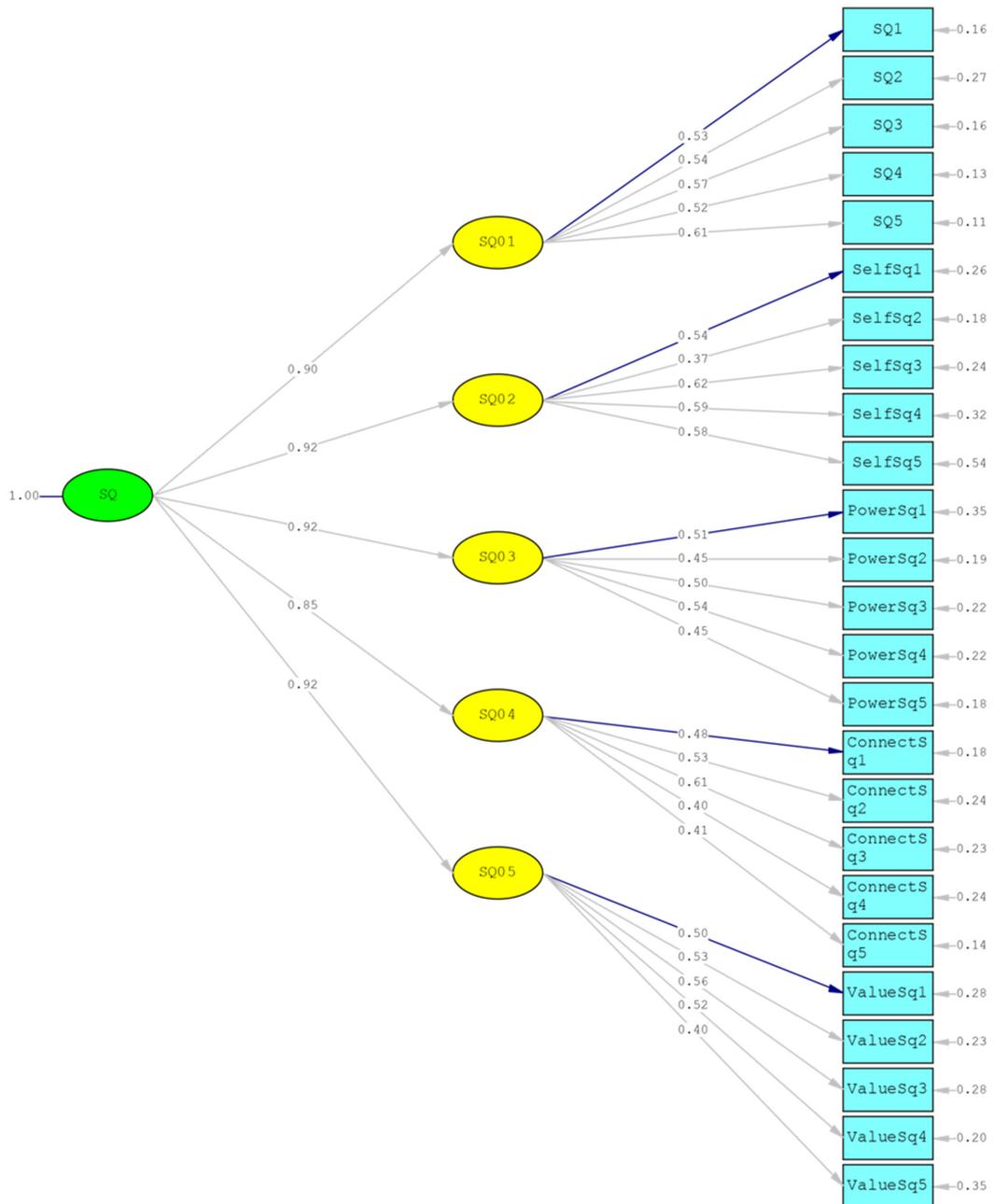
ตาราง 6 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

องค์ประกอบการเติบโตทางจิตใจของเยาวชน	ค่าอำนาจจำแนก
ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส	.898
ความเข้าใจตนเอง	.856
ความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ยึดติดกับตนเอง	.849
การเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม	.841
การดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า	.845
รวมทั้งฉบับ	.884

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบ มีค่าอยู่ในช่วง .841 - .898 และความเชื่อมั่นของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ทั้งฉบับ เท่ากับ .884 ซึ่งองค์ประกอบที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด คือ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส และองค์ประกอบที่มีค่าความเชื่อมั่นน้อยที่สุด คือ การเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม

3.4 ผลการการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน จำนวน 5 องค์ประกอบ จำนวน 25 ข้อ ผลปรากฏดังภาพประกอบ 2

ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ ฤกษ์เจริญ, สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทงศ์ศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

Chi-Square=347.78, df=270, P-value=0.27428, RMSEA=0.024

ภาพประกอบ 2 โมเดลองค์ประกอบแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

จากภาพประกอบ 2 พบว่าองค์ประกอบด้านความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส จำนวน 5 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐานมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .52 ถึง .61 องค์ประกอบด้านความเข้าใจตนเอง จำนวน 5 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐานมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .37 ถึง .62 องค์ประกอบด้านความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไม่ยึดติดกับตนเอง จำนวน 5 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐานมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .45 ถึง .54 องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม จำนวน 5 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐานมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .40 ถึง .61 และองค์ประกอบด้านการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า จำนวน 5 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐานมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .40 ถึง .56 โดยน้ำหนักองค์ประกอบรายด้านจากการวิเคราะห์องค์ประกอบลำดับที่มีค่าตั้งแต่ .85 ถึง .92 ซึ่งองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านความเข้าใจตนเอง องค์ประกอบด้านความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไม่ยึดติดกับตนเอง และองค์ประกอบด้านการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม

โดยการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าเท่ากับ 1.288 RMSEA มีค่าเท่ากับ .024, CFI มีค่าเท่ากับ .98, GFI มีค่าเท่ากับ .96 RMR มีค่าเท่ากับ .12 แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ทั้ง 5 องค์ประกอบ เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวชน และประชากรของพระเจ้าทุกคน สามารถอภิปรายผลได้ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ประเด็นระหว่างแนวคิดพื้นฐานที่ใช้พัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมมติคติเตือนใจหลังการประชุม สมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวชน และประชากรของพระเจ้าทุกคน เกิดจากการทบทวนทฤษฎี ดำเนินการ เก็บข้อมูล งานวิจัย และแบบจำลองที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตทางจิตใจ การกำหนดนิยาม มีแนวคิด บนพื้นฐานของข้อมูลการวิจัย เอกสารของพระศาสนจักร ผู้วิจัยจึงสรุปนิยามของการเติบโตทาง ใจจิตใจ คือ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส ความเข้าใจตนเอง ความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไม่ยึดติดกับตนเอง การเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ใน สังคม และการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า

โดยเยาวชนที่เป็นวัยที่มีการพัฒนาในหลากหลายมิติทั้งด้าน ความรู้ สติปัญญา ความรู้สึก ใจจิตใจ และร่างกาย ด้านที่สังคมให้ความคาดหวังกับบรรดาเยาวชนคือการเติบโตจากภายใน สู่ภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเติบโตทางจิตใจ สอดคล้องกับแนวคิดของซิสค์ และทอร์แรนซ์ (2001) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางจิตวิญญาณ เป็นความตระหนักในตนเองอย่างลึกซึ้งและจะมาก ขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งไม่ใช่แค่มิติทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงมิติทางด้านจิตใจ และจิตวิญญาณ ด้วย โดยคำสอนของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเป็นการกระตุ้นให้บรรดาเยาวชนตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเองอย่างลึกซึ้งเพื่อส่งเสริมให้ใช้ความสามารถของตนเองเพื่อสังคมส่วนรวม ซึ่งเป็นไป ตามแนวคิดพัฒนาการทางสติปัญญาของ เพียเจต์ (Piaget, 1971) ในมิติของการคิดเชิงนามธรรม (Abstract thought) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นสามารถคิดถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมยากๆ ได้เข้าใจความคิดเชิง นามธรรมต่างๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการที่วัยรุ่นมีแนวคิดที่ลึกซึ้งเช่นนี้ทำให้ มีการเติบโตทางจิตใจที่ดี จากการรับรู้คำสอนที่เป็นนามธรรม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงพัฒนาแบบ วัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนขึ้น เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาเยาวชนตามแนวทาง ของสมมติคติเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

2. ประเด็นเกี่ยวกับแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

คำสอนของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสสำหรับบรรดาเยาวชนนั้น เป็นคำสอนที่ทำให้บรรดาเยาวชนได้ไตร่ตรองถึงคุณค่าและความหมายของชีวิตตนเอง ซึ่งเป็นคำสอนที่เหมาะสมกับช่วงวัยตามแนวคิดของประณต เค้าฉิม (2549) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นมีการคิดในหลายแง่มุม ซึ่งเป็นความสามารถที่จะคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้หลากหลาย โดยวัยรุ่นสามารถมองสิ่งต่างๆ ที่ซับซ้อนได้ ความสามารถในการคิดแบบหลายแง่มุม ส่งผลให้วัยรุ่นสามารถให้คำตอบต่อสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าในวัยเด็ก โดยการเพิ่มศักยภาพของบุคคลในการคิดหลายแง่มุม ยังส่งผลต่อพฤติกรรมและการคิดของวัยรุ่นในสถานการณ์อื่นๆ โดยวัยรุ่นสามารถบรรยายตัวเองและคนอื่นๆ ได้หลากหลายและซับซ้อนขึ้น มีการมองปัญหาจากหลายมุมมอง ทั้งจากมุมมองของตนเองและมุมมองของคนอื่นวัยรุ่นจะเกิดความเข้าใจว่าบุคลิกภาพของตนไม่ได้มีเพียงด้านเดียว หรือสถานการณ์ทางสังคมอาจมีความหมายต่างๆ ไปได้มากมาย ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นมีสัมพันธภาพกับคนอื่นๆ เป็นไปตามแนวคิดของ เพียเจต์ (Piaget, 1971) ที่กล่าวถึงการคิดเกี่ยวกับการหยั่งลึกด้านวรรณกรรม โดยสมมติจิตใจเตือนใจถือเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ซึ่งได้ให้ความเห็นว่าวัยรุ่นในชั้นการคิดด้วยนามธรรมจะเข้าใจความหมายของภาษาในหลายแง่มุม สามารถเข้าใจความหมายแฝงในวรรณกรรมต่างๆ ได้ดีกว่าวัยเด็ก ส่งผลให้มีการพิจารณาถึงวรรณกรรมอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม และความคิดของวัยรุ่นส่งผลต่อการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน นั้นเป็นไปตามแนวคิดของ โซฮาร์ และมาร์แชล (2000) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีความฉลาดทางจิตวิญญาณสูงว่า ต้องเป็นบุคคลกล้าหาญที่จะปรับเปลี่ยนตนเองไม่ยึดติดกับตนเอง มีความสามารถที่จะเป็นอิสระจากกรอบเดิมๆ และจากสิ่งที่คนทั่วไปยึดมั่น ยอมรับ อีกทั้งรู้จักและเข้าใจตนเอง รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งต่างๆ รอบตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุต และ คณะ (2012) ที่ได้ทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะส่วนบุคคล ความฉลาดทางจิตวิญญาณ และสุขภาวะในนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 120 คน โดยใช้แนวคิดความฉลาดทางจิตวิญญาณพบว่า ความฉลาดทางจิตวิญญาณด้านการตระหนักรู้แบบข้ามพ้น เป็นตัวทำนายสุขภาวะได้ จะเห็นได้ว่าการเติบโตทางจิตใจ สามารถนำสู่การพัฒนาจิตใจของบรรดาเยาวชนได้

3. ประเด็นคุณสมบัติในการวัดของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

ผู้วิจัยหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน โดยการนำแบบวัดไปตรวจคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดทางจิตวิทยาและบาทหลวงผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเยาวชน จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องแล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่าได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ขึ้นไป และตัดทิ้งจำนวน 15 ข้อ เนื่องจากแบบทดสอบที่ถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับดีสามารถนำไปวัดผลได้ต้องมีค่า IOC เกินกว่า 0.5 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากุล, 2555) จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงกล่าวได้ว่าข้อคำถามทั้ง 25 ข้อ มีคุณภาพความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปวัดความยับยั้งชั่งใจได้ ส่วนค่าความน่าเชื่อถือของแบบวัดความยับยั้งชั่งใจโดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค โดยคะแนนรวมของแบบวัดทั้งฉบับได้ค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ .884 จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดี และค่าความน่าเชื่อถือของแบบวัดเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส ด้านความเข้าใจตนเอง ด้านความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไม่ยึดติดกับตนเอง ด้านการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งต่างๆ ในสังคม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวันมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .898 .856 .849 .841 และ .845 ตามลำดับ จัดว่ามีความน่าเชื่อถือในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ด้าน (COZEN, 2004) จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน จำนวน 5 ด้าน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าเท่ากับ 1.288 RMSEA มีค่าเท่ากับ .024, CFI มีค่าเท่ากับ .98, GFI มีค่าเท่ากับ .96 RMR มีค่าเท่ากับ .12 แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ทั้ง 5 องค์ประกอบ เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนได้อย่างชัดเจน

โดยสรุปแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ฉบับนี้มีค่าความตรงและค่าความน่าเชื่อถือที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ

การพัฒนาแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชนจากสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาฯ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การใช้แบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ผู้ใช้ควรศึกษาคำประกอบของแบบวัด และศึกษาเอกสารของพระศาสนจักรที่เกี่ยวข้องกับบรรดาเยาวชน เพื่อการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างดีที่สุด

2. สามารถนำแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน ไปใช้ในการพัฒนาเยาวชน สำหรับค่ายพัฒนาเยาวชน เช่น การพัฒนาผู้นำ การเข้าเฝ้า เพื่อทราบระดับการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน

3. ผู้อภิบาลเยาวชน คุณพ่อ ซิสเตอร์ ครูคำสอน สามารถนำแบบวัดไปในการใช้ในการเรียนการสอนโดยเชื่อมโยงกับการสอนคำสอนในแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการพัฒนาแบบวัดอาจจะสร้างเกณฑ์มาตรฐานของแบบวัดการเติบโตทางจิตใจของบรรดาเยาวชน เพื่อเป็นแบบวัดที่มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสุลิน, มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์, กมลลา สุริยพงศ์ประไพ,
อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, เชษฐา ไชยเดช, วิทยา เลิศทองศักดิ์ และ สุกิจ ทองพิลา

บรรณานุกรม

- ณัฐภรณ์ นรพงษ์. (2553). การวิเคราะห์เปรียบเทียบโมเดลประยุกต์และโมเดลบูรณาการ การวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทสังคม ไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประณต คำนิม. (2549). จิตวิทยาวัยรุ่น. ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. นานมีบุ๊ค พับลิเคชันส์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา : Educational psychology. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วัลลภ ลำพาย. (2547). เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2560). สมณลิขิตเตือนใจ หลังการ ประชุมสมัชชา เรื่องพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (CHRISTUS VIVIT) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส สำหรับบรรดาเยาวยชน และประชากรของพระเจ้าทุกคน. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- อัญชลี ศุภวิทยาภินันท์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างเขาวรรณด้านจิตวิญญาณ ความสุข และ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร: กรณีศึกษาของโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งใน จังหวัดนครปฐม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Amram, Yosi. (2007). The Seven Dimensions of Spiritual Intelligence: An Ecumenical, Grounded Theory. Paper Presented at the Conference of the 115th American.
- Cooperman, A., Townsend, T. & O'Connell, T. (2014). How U.S. Catholics View Pope Francis: In Their Own Words. Communications, Religion & Public Life Project. Pew Researcher Center.

- Emmons, Robert A. (2002). **Is Spirituality an Intelligence? Motivation, Cognition and the Psychology of the Ultimate Concern.** The International Journal for the Psychology of Religion.
- Fishbein, M. & Ajzen, I. (1975). **Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to theory and research.** Addison-Wesley.
- Maibach, E., Leiserowitz, A., Roser-Renouf, C., Myers, T., Rosenthal, S. & Feinberg, G. (2015). **The Francis Effect: How Pope Francis Changed the Conversation about Global Warming.** George Mason University Center for Climate Change Communication.
- Oskamp, S. (1977). **Attitude and Opinion.** Prentice-Hall.
- Piaget, J. (1971). **The theory of stages in cognitive development.** McKay.
- Richard Wike; & Russ Oates. (2014). **Pope Francis' Image Positive in Much of World.** Less Well-Known Outside of Latin America and Europe.
- Shaw, M.E. And Wright, J.N. (1967). **Scale for the Measurement of Attitudes.** McGraw-Hill.
- Vaughan, F. (2002). **What Is Spiritual Intelligence?.** Journal of Humanistic Psychology.
- Yando, R. M., & Kagan, J. (1968). **The effect of teacher tempo on the child. Child Development.** n.p.
- Zohar, Danah; & Marshall, Ian. (2002). **SQ: Connecting with Our Spiritual Intelligence.** New York: Bloomsbury.

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียน ลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

The Priority Needs of Teacher Development of La Salle Schools in Thailand Based on Ict Competency Framework.

พงษ์พัฒน์ คาโสจันทร์

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ

* คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Pongpat Khasochan

* Master of Education Program in Educational Management, Educational Policy,
Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

Dr.Penvara Xupravati

* Faculty of Education, Chulalongkorn University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 พฤษภาคม 2564

* แก้ไข 4 มิถุนายน 2564

* ตอรับบทความ 14 มิถุนายน 2564

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT ประชากรที่ศึกษาคือโรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์ โรงเรียนลาซาลจันทบุรี (มารดาพิทักษ์) โรงเรียนลาซาล และโรงเรียนลาซาลสังขละบุรี ปีการศึกษา 2563 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร ครูระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 243 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล 2) ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT มีลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงไปหาต่ำคือด้าน การใช้ทักษะดิจิทัล ($PNI_{\text{Modified}} = 0.325$) ด้านการจัดการและการบริหาร ($PNI_{\text{Modified}} = 0.298$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{Modified}} = 0.286$) ด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ($PNI_{\text{Modified}} = 0.280$) ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา ($PNI_{\text{Modified}} = 0.274$) และด้านหลักสูตรและการประเมิน ($PNI_{\text{Modified}} = 0.264$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนาครู
สมรรถนะ ICT
ความต้องการจำเป็น

Abstract

The purposes of this research were to, first, study the present and the desirable state of teacher in La Salle schools in Thailand based on the concept of ICT competency framework and, second, to study the priority needs of teacher development in La Salle schools in Thailand based on the concept of ICT competency framework. The research population was teachers at La Salle Chotiravi Nakhonsawan School, La Salle Chanthaburi (Mandapitak) School, La Salle School, and La Salle Sangklaburi School, registered during the academic year of 2020. The research informants consisted of 243 administrators, kindergarten teachers, primary teachers, secondary teachers, and high school teachers. The research instrument used in this study was a five-level rating scale questionnaire. The data was analyzed and presented in the forms of frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Modified Priority Need Index (PNI_{Modified})

The research results were as follows: First, the present state of teacher in La Salle schools in Thailand based on the concept of ICT competency framework was performed at a moderate level. Whereas the highest average was curriculum and assessment, the lowest average was application of digital skills. The desirable state of teacher in La Salle schools in Thailand based on the concept of ICT competency framework was performed at high level. Moreover, the highest average was curriculum and assessment, while the lowest average was application of digital

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

skills. Second, the priority needs of teacher development in La Salle schools in Thailand based on the concept of ICT competency framework, ranked from highest to lowest, were application of digital skills ($PNI_{Modified} = 0.325$), organization and administration ($PNI_{Modified} = 0.298$), pedagogy ($PNI_{Modified} = 0.286$), teacher professional learning ($PNI_{Modified} = 0.280$), understanding ICT in education ($PNI_{Modified} = 0.274$), curriculum and assessment ($PNI_{Modified} = 0.264$), respectively.

Keywords: Teacher Development
ICT Competency
Priority Needs

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (Covid-19) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นวงกว้าง นำไปสู่สถานการณ์ที่เรียกว่า “New Normal” หรือวิถีชีวิตใหม่ที่ทำให้รูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนไป วิกฤตครั้งนี้สร้างโอกาสให้สถานศึกษาปรับตัวเข้าสู่การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ เพื่อให้การเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ทั้งยังเน้นกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พร้อมทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมายเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับทุกช่วงวัย รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) บทบาทที่ส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายอย่างสำคัญยิ่งนี้คือครูผู้สอน

ครูเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพมนุษย์ ครูจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องด้วยครูเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (สีบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา, 2562) อีกทั้งการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตต้องอาศัยเทคโนโลยี อุปกรณ์การเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ และทรัพยากรพื้นฐานดิจิทัลเป็นสำคัญ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง, 2561) ครูจำเป็นต้องอย่างยิ่งต้องได้รับการเตรียมและพัฒนาตนเองตามสมรรถนะ ICT เป็นลำดับแรก เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นได้เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต่อเนื่อง ตลอดชีวิต ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการเร่งปฏิริยาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมาย รูปแบบของการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบ

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รับกับการศึกษา 4.0 ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาคนให้เป็นนวัตกรรม สามารถสร้างนวัตกรรมได้ ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

กลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยเป็นโรงเรียนเอกชนของนักบวชชาย คณะภราดาลาซาลแห่งสหภาพโรมันคาทอลิก อันประกอบด้วยโรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์ โรงเรียนลาซาลจันทบุรี (มารดาพิทักษ์) โรงเรียนลาซาล และโรงเรียนลาซาลสังขละบุรี ได้เริ่มดำเนินการเปิดโรงเรียนแห่งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2494 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยยึดแบบอย่างของท่านนักบุญยอห์นแบบติสท์ เดอ ลาซาล ซึ่งตั้งปณิธานในการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด สำหรับเด็กและเยาวชน เป็นต้นเด็กนักเรียนที่ยากจน ดังนั้นกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยจึงมีเป้าหมายในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในด้านการบูรณาการ ICT ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลาย และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (Covid-19) ส่งผลให้ครูปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ ความรู้พื้นฐานการใช้งาน ICT เพื่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง G-Suite สำหรับครูอาจไม่เพียงพออีกต่อไป ทั้งนี้จากรายงานการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน พบว่า จุดที่อ่อนประการหนึ่งของโรงเรียนคือการพัฒนาครูด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์, 2562) และควรพัฒนาให้ครูทุกคนให้มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ ICT เพิ่มขึ้น เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนลาซาล, 2562)

ดังนั้นการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครู โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ตามกรอบสมรรถนะ ICT สำหรับครู จึงมีความจำเป็นเพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะ ICT เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครูทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT

กรอบแนวคิดในการวิจัย

องค์ประกอบของสมรรถนะ ICT ขององค์การยูเนสโก (UNESCO) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สมรรถนะ ICT หมายถึง สมรรถนะ ICT สำหรับครู ประกอบด้วย 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การได้มาซึ่งความรู้ ระดับที่ 2 ความรู้เชิงลึก ระดับที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ โดยแต่ละระดับประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษาด้านหลักสูตรและการประเมิน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ด้านการจัดการและการบริหาร และด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

2. ระดับที่ 1 การได้มาซึ่งความรู้ คือกระบวนการได้มาซึ่งความรู้เพื่อให้ครูเป็นสมาชิกของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมและเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคม

3. ระดับที่ 2 ความรู้เชิงลึก คือครูสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาทุกมิติของวิชาชีพครู ภายใต้บริบทการสอนและการเรียนรู้ ครูสนับสนุนนักเรียนให้ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน ปัญหาที่มีความสำคัญในชีวิตจริง

4. ระดับที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ คือครูสามารถสร้างสังคมความรู้สำหรับนักเรียน เพื่อนร่วมวิชาชีพในโรงเรียน และสังคม โดยที่ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างกำลังใจให้กับผู้อื่น

5. ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในการเข้าใจนโยบาย ใช้นโยบาย และนวัตกรรมนโยบาย

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6. ด้านหลักสูตรและการประเมิน หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในการมีความรู้พื้นฐานการใช้ความรู้ และการประยุกต์ความรู้นอกเหนือหลักสูตร ในการใช้หลักสูตรและการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

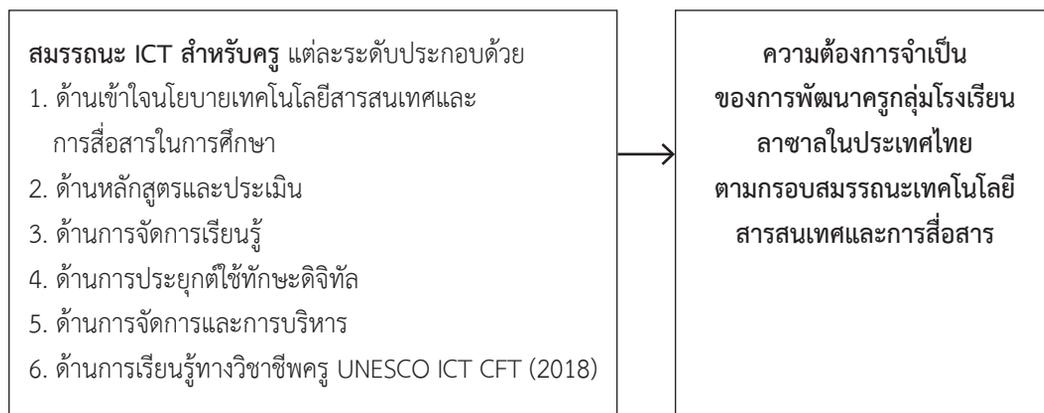
7. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อยกระดับการสอน แก้ปัญหาเชิงซับซ้อน และพัฒนาการจัดการตนเองของผู้เรียน

8. ด้านการใช้ทักษะดิจิทัล หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในการใช้ ประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อยอด

9. ด้านการจัดการและการบริหาร หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในห้องเรียนมาตรฐานกลุ่มความร่วมมือ และองค์การการเรียนรู้

10. ด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู หมายถึงสมรรถนะ ICT สำหรับครูในความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครือข่าย และครุนวัตกรรม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT และศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT ประชากรจาก 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์ โรงเรียนลาซาลจันทบุรี (มารดาพิทักษ์) โรงเรียนลาซาล และโรงเรียนลาซาลสังขละบุรี ตัวอย่างได้จากการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร 8 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง ครูระดับปฐมวัย 17 คน ครูระดับประถมศึกษา 105 คน ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 63 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 50 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ปีการศึกษา 2563 รวมจำนวน 243 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะ ICT แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check lists) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 29 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบสมรรถนะ ICT
2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และข้อคำถามในการสอบถามให้ชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่
3. ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของข้อคำถามกับนิยามศัพท์
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ จากนั้นนำเสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมก่อนจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเรียนลาซาลเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 243 คน ระหว่างวันที่ 14 มกราคม ถึง วันที่ 19 มีนาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อยใช้เทคนิค Modified Priority Need Index (PNI_{modified})

สมรรถนะ ICT	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1 ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา	3.28	0.260	ปานกลาง	4.18	0.203	มาก	0.274	5
2. ด้านหลักสูตรและการประเมิน	3.45	0.074	ปานกลาง	4.36	0.067	มาก	0.264	6
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.36	0.160	ปานกลาง	4.32	0.122	มาก	0.286	3
4. ด้านการใช้ทักษะดิจิทัล	3.11	0.081	ปานกลาง	4.12	0.047	มาก	0.325	1
5. ด้านการจัดการและการบริหาร	3.26	0.121	ปานกลาง	4.23	0.079	มาก	0.298	2
6. ด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู	3.39	0.170	ปานกลาง	4.34	0.133	มาก	0.280	4
เฉลี่ยรวม	3.31	0.122	ปานกลาง	4.26	0.099	มาก	0.287	

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะ ICT

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT โดยภาพรวม รายด้าน

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT โดยภาพรวมรายด้าน พบว่าสภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำที่สุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน ($\bar{x} = 3.45$) และด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ($\bar{x} = 3.11$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำที่สุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน ($\bar{x} = 4.36$) และด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ($\bar{x} = 4.12$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงสุดไปหาต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.325$) ด้านการจัดการและการบริหาร ($PNI_{Modified} = 0.298$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.286$) ด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ($PNI_{Modified} = 0.280$) ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.274$) และด้านหลักสูตรและการประเมิน ($PNI_{Modified} = 0.264$) ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางที่ 2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะ ICT ในภาพรวมตามระดับ

ระดับสมรรถนะ	ประเด็น	สมรรถนะ ICT						เฉลี่ยรวม
		1. ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา	2. ด้านหลักสูตรและการประเมิน	3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4. ด้านการใช้ทักษะดิจิทัล	5. ด้านการจัดการและการบริหาร	6. ด้านการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู	
ระดับที่ 1 การได้มาซึ่งความรู้	D	3.38	3.50	3.58	3.14	3.36	3.53	3.42
	I	4.20	4.38	4.49	4.14	4.31	4.47	4.33
	PNI _{modified}	0.243	0.251	0.254	0.318	0.283	0.266	0.269
	ลำดับ	(6)	(5)	(4)	(1)	(2)	(3)	3
ระดับที่ 2 ความรู้เชิงลึก	D	3.51	3.46	3.26	3.16	3.29	3.43	3.35
	I	4.37	4.36	4.25	4.15	4.24	4.36	4.29
	PNI _{modified}	0.245	0.260	0.304	0.313	0.289	0.271	0.280
	ลำดับ	(6)	(5)	(2)	(1)	(3)	(4)	2
ระดับที่ 3 การสร้างองค์ความรู้	D	3.02	3.40	3.36	3.01	3.08	3.20	3.18
	I	3.99	4.33	4.32	4.06	4.11	4.20	4.17
	PNI _{modified}	0.321	0.274	0.286	0.349	0.334	0.313	0.313
	ลำดับ	(3)	(6)	(5)	(1)	(2)	(4)	1

หมายเหตุ:

D: Degree of success (สภาพปัจจุบัน)

I: Importance (สภาพที่พึงประสงค์)

PNI_{modified}: Modified Priority Needs Index (ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 2 สรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลตามกรอบสมรรถนะ ICT โดยภาพรวมตามระดับ พบว่าความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูที่มีลำดับสูงสุด คือ ระดับที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ (PNI_{Modified} = 0.313) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ ระดับที่ 2 ความรู้เชิงลึก (PNI_{Modified} = 0.280) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ ระดับที่ 1 การได้มาซึ่งความรู้ (PNI_{Modified} = 0.269) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT ในภาพรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักสูตรและการประเมิน สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหลักสูตรและการประเมิน ในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในการจัดการเรียนการสอน การประเมิน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน และในทำนองเดียวกันมีสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมสูง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าครูในกลุ่มโรงเรียนลาซาลยังมีความปรารถนาในการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ทราบว่าครูไม่หยุดที่จะเปิดรับเพื่อเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการ

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จัดการเรียนการสอนและการประเมิน สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่มุ่งให้ครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูด้านผู้วิเคราะห์ (Analyst) ที่ว่าครูใช้เทคโนโลยีเพื่อออกแบบและประเมินผลนักเรียนระหว่างทางและปลายทางที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และให้ข้อเสนอแนะย้อนกลับอย่างทันท่วงที (ISTE, 2017) และพิมพ์นธ์เดชะคุปต์ (2562) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และด้านสื่อการเรียนรู้เน้นสื่อตามสภาพจริง สื่อ ICT และการประเมินการเรียนรู้เน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัลสะท้อนให้เห็นว่าครูมีทักษะในการระบุฮาร์ดแวร์และแอปพลิเคชัน การผสมผสานใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่จำกัด ตรงกับข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองโรงเรียนลาซาลที่พบว่าควรมีการพัฒนาให้ครูทุกคนให้มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ ICT เพิ่มขึ้นเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (โรงเรียนลาซาล, 2563) สาเหตุที่อาจส่งผลต่อค่าเฉลี่ยที่ต่ำอาจสืบเนื่องมาจากช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (Covid-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อหยุดการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนแต่ปรับเปลี่ยนเป็นการสอนออนไลน์ อีกทั้งยังสะท้อนในการเร่งพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยให้มีทักษะดิจิทัลเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ที่ว่าพัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และคำแถลงนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของครู ที่กำหนดมาตรฐานรู้เนื้อหาและวิธีการสอนที่เกี่ยวกับ ICT ว่า ครูเป็นผู้นำและสนับสนุนเพื่อนครูในโรงเรียนในการเลือกและใช้ ICT กับการสอนที่มีประสิทธิผลเพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ และเนื้อหาความรู้สำหรับนักเรียนทุกคน (AITS, 2011)

2. ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยตามกรอบสมรรถนะ ICT วิเคราะห์ตามรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นตามระดับสมรรถนะ โดยระดับที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือระดับที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ และหากวิเคราะห์รายด้านของทุกระดับ ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดของทั้ง 3 ระดับ คือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ดังนั้นหากวิเคราะห์ตามรายด้านและรายระดับทั้ง 3 ระดับ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านการใช้ทักษะดิจิทัล สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทยมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาครูเพื่อให้มีการใช้ทักษะดิจิทัล ในด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้งานฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และเครือข่าย เพื่อเลือกและประยุกต์ใช้ ICT ในการนำเสนอข้อมูล รวมถึงการผสมผสานเครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลายในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร การวัดและประเมินผลผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันอย่างเหมาะสม และการใช้ ICT ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับสี่สกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา (2563) ที่กล่าวว่าครูเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ที่กล่าวว่า หัวใจสำคัญของการเป็นครูในยุคดิจิทัลคือทำตัวเป็นผู้ฝึกสอนคอยชี้แนะแนวทาง ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นท้าทาย และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยต้องออกแบบการเรียนรู้ และจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเหมาะกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล สามารถบูรณาการเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควบคุมคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายอย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนทั้งด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับการศึกษาของนักจิตวิทยา พีระพันธ์ (2561) เรื่องการกำหนดกรอบสมรรถนะและนำเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในศตวรรษที่ 21 ที่นำเสนอแนวทางการส่งเสริมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผ่านการสร้างบรรยากาศในการทำงานประจำวันต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูเกิดความคุ้นชินในการใช้

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมให้มีการกำหนดสมรรถนะประจำสายงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู รวมถึงการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างน้อยปีละไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมงทั้งครูเก่าและครูใหม่ ในลักษณะของการอบรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และพัฒนาครูผู้สอนให้ตรงตามศักยภาพและความต้องการจำเป็นเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1) คณะผู้บริหารของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาครู โดยมุ่งเน้นการใช้ทักษะดิจิทัล ทั้งด้านการจัดการ การบริหาร และการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดเป็นรูปแบบการทำงานและโครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย รวมถึงมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านการใช้ทักษะดิจิทัลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสังคมความรู้สำหรับนักเรียนและครู โดยเน้นครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าระดับที่ 3 ด้านการสร้างองค์ความรู้มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด

3) ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตนเองนำสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการใช้ทักษะดิจิทัล ในการผสมผสานเครื่องมือดิจิทัลที่หลากหลายในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สนับสนุนทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและทักษะการแก้ปัญหา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านทักษะดิจิทัลมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ลำดับแรก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาครูให้มีทักษะดิจิทัล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดทั้งการวิเคราะห์รายด้านและการวิเคราะห์ตามระดับสมรรถนะ

2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาวิชาการ ตามแนวคิดนวัตกรรมและเทคโนโลยี เนื่องจากเป็นประเด็นที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนและสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านกระบวนการเรียนรู้และการพลิกโฉมระบบการศึกษาด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. <https://person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 (พิมพ์ครั้งที่ 2). พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564. <https://moe360.blog/2020/01/02/นโยบายและจุดเน้น-ศธ/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). คำแถลงนโยบายการจัดการศึกษาของนางสาวตรีณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. [https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/141356/145381](https://moe360.blog/2021/03/29/29-3-2564/ถ้อยแถลงนโยบาย(ต้นพิพัฒน์) เลขาธิการสสส. (2561). นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในยุคการเรียนรู้ 4.0. ตองสาม ดีไซน์.</p><p>นัทธีรัตน์ พีระพันธ์. (2561). การกำหนดกรอบสมรรถนะและนำเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในศตวรรษที่ 21. Veridian E – Journal, Silpakorn University, 11(2), 745-462. <a href=)
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2562). ทักษะ 7c ของครู 4.0 (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พรพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- โรงเรียนลาซาล. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562. โรงเรียนลาซาล.
- โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562. โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์.
- สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2563). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาแนวใหม่. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย
ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

Australian Professional Standards for Teachers. (2011). **Australian Professional Standards for Teachers**. https://www.aitsl.edu.au/docs/default-source/national-policy-framework/australian-professional-standards-for-teachers.pdf?sfvrsn=5800f33c_64

ISTE Standards for Education Leaders. (2017). **ISTE Standards for Education Leaders**. <https://www.iste.org/standards/for-educators>.

Unesco. (2018). **UNESCO ICT Competency Framework for Teachers**. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265721>.

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบัน
กับการไตร่ตรองมโนธรรม กรณีศึกษา
นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

The Honesty in thai Society today and
a Conscience Examination a Case Study of
Catholic Students at Saint Louis College,
Bangkok.

เทวฤทธิ์ สุขเกษม

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ

* สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ์ ประสูตร์แสงจันทร์

* สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Thewarith Sukasem

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Surachai Chumsriphun

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* philosophy and Religion Program, Faculty of Humanities, Saengtham College.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Christian Education Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 21 กันยายน 2565

* แก้ไข 25 ตุลาคม 2565

* ตอรับบทความ 27 ตุลาคม 2565

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไต่ตรองมโนธรรม
กรณีศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไต่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ของพระศาสนจักรในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ นักศึกษาคาทอลิกวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 16 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และประเด็นการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความเป็นจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไต่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรม ความซื่อสัตย์ พบว่า นักศึกษาคาทอลิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมความซื่อสัตย์ เหตุว่า

1.1 ครอบครัวคาทอลิกมักมีการปลูกฝังและการอบรมสั่งสอนมาตั้งแต่เด็กให้มีความซื่อสัตย์และยึดมั่นในองค์พระผู้เป็นเจ้า

1.2 สถาบันการศึกษาของคาทอลิก เน้นการเรียนการสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรม

1.3 ความเชื่อและคำสอนทางศาสนา ผ่านทางการดำเนินชีวิตที่ดีและเป็นแบบอย่างของพระสงฆ์ นักบวช และครูคำสอน

1.4 การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น เพราะการกระทำนั้นสามารถเป็นประจักษ์พยานให้กับผู้ที่พบเห็นได้ดีกว่า

2. แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ของพระศาสนจักรในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก มีดังนี้

2.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารในสถาบันการศึกษา บรรดานักศึกษาจะสามารถซึมซับคุณธรรมความซื่อสัตย์ที่เห็นได้ ซึ่งผลที่ตามมา นั่นคือผู้ใช้ชีวิตในสถาบันนั้นจะซึมซับเรื่องดีๆ นี้ไว้และจะกระทำจนเป็นนิสัยที่ดีต่อไป

2.2 ความเข้าใจในปัญหา ควรมีการสอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล เพราะสิ่งนี้จะช่วยให้ผู้ที่ทำความผิดได้มีโอกาสในการอธิบายถึงเหตุผลของการกระทำนั้น

2.3 การลงโทษเมื่อทำความผิด ใช้ความรักเพื่อช่วยในการตัดสินใจลงโทษ เพราะเหตุว่าผู้ที่ถูกลงโทษนั้นจะสามารถรับรู้ได้ว่าเขาไม่ได้ถูกเกลียดชังแต่มาจากความรักความหวังดี

2.4 ให้รางวัลผู้ทำความดี ควรให้ความสำคัญผู้ทำความดี เพื่อให้นักศึกษาได้รับขวัญและกำลังใจที่ดี มีทัศนคติที่ดีและมีความมั่นใจในการทำควมดีอย่างซื่อสัตย์เสมอ

2.5 การพูดคุยกันด้วยเหตุผลระหว่าง ผู้บริหารกับนักศึกษา อาจารย์กับนักศึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและลดช่องว่างต่อกัน อีกทั้งเสริมสร้างความรู้สึที่ดี ดังเช่นองค์พระเยซูเจ้าที่ทรงอยู่ร่วมกับบรรดาศิษย์ของพระองค์

2.6 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษา นักศึกษาต้องได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม เหมือนกันทุกคน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการบูรณาการทางความคิดและจิตใจควบคู่กันไป

2.7 การส่งเสริมทัศนคติที่ดีในกิจกรรม การร่วมกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยควรมีการปรับทัศนคติของนักศึกษาให้มีความเข้าใจในการร่วมกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: คุณธรรมความซื่อสัตย์
การไตร่ตรองมโนธรรม
มโนธรรม
นักศึกษาคาทอลิก

Abstract

This research aims 1) To study the situation of Catholic students in the examination of conscience and the virtue of honesty in contemporary Thai society 2) To propose guidelines for the promotion of the virtue of honesty according to the Church in Catholic Institutions of higher education. The data was gathered from 16 Catholic students of Saint Louis College and 6 resource persons. The research methodology was semi-structured interview and topics for group discussion.

The study results were as follows:

1. The students' real situation on the virtue of honesty Most Catholic students valued the virtue of honesty because :

1.1 Catholic families often form and instruct their children to be honest and hold fast to God.

1.2 Catholic institutions of education emphasize the teaching of virtue and ethics.

1.3 Faith and religious teaching are passed on through the good life and example of priests, religious and catechists.

1.4 Catholic students behave as examples for others because their action can give witness for those who see them.

2. The guidelines to promote the virtue of honesty for the Church in Catholic Institutions are as followed:

2.1 Good examples from administrators in academic institutions would allow students to appropriate

the honesty they can see. In this way, honesty would be practiced so that it would become a good habit.

2.2 Problems should be discussed through reasonable questioning. This give the superior an opportunity to explain reasons for his/her action.

2.3 Punishment should be done with love so that the one punished would realize that they are not hated but loved and the punishment is well-intentioned.

2.4 Awards and recognitions should be given to good students to encourage them to have a good attitude and confidence to do good things regularly.

2.5 Conversations between executives and students and between instructors and students would improve their relationship and closeness. Good feelings would be fostered like those between Jesus Christ and his disciples.

2.6 Ethical attitudes should be promoted in students by consistent formation of virtue and morality, so that all students could integrate their intellect and their action.

2.7 Good attitude and understanding toward extracurricular activities in the college should be fostered.

Keywords: The Honesty
Conscience Examination
Conscience
Catholic Students

ความสำคัญของเนื้อหา

มนุษย์ทุกคนเมื่อเกิดขึ้นมาและมีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ต่างก็มีร่างกายและจิตใจ พร้อมด้วยมโนธรรม (conscience) ที่ติดตัวมาด้วยทุกคน ในการที่จะเข้าไปให้ถึงซึ่งมโนธรรมนั้น จำเป็นต้องสร้างความเจียบสบภายในตัว และมองลึกเข้าไปให้ถึงส่วนในสุดของเรา ซึ่งเป็นที่ที่เราไต่ตรองเหตุการณ์ ตีคุณค่า ตัดสินว่าสิ่งนี้ดี สิ่งนั้นไม่ดี สิ่งนี้ยุติธรรม สิ่งนั้นไม่ยุติธรรม สิ่งนี้ฉันทำได้หรือไม่ได้ การไต่ตรองมโนธรรมนี้จะช่วยให้แต่ละคนสามารถที่จะเลือกในสิ่งที่มีมโนธรรมได้ตัดสินใจให้กระทำ เมื่อเป็นเช่นนั้นมนุษย์เปรียบเสมือนศูนย์กลางของสิ่งสร้างทั้งหลายฉันใด มโนธรรมก็เป็นศูนย์กลางของตัวมนุษย์ฉันนั้น เป็นมิติที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ และหน้าที่ประการแรกของผู้ที่อยากจะทำมโนธรรมที่เที่ยงตรงในตัวเองต้องชนะความเขลาด้วยการแสวงหาความจริง ความคิดที่ถูกต้องยอมสร้างมโนธรรมที่ถูกต้อง และมโนธรรมที่ถูกต้องยอมสร้างมนุษยชาติที่ดี (แปรติแล ยอห์น. 2534:25, 36)

เมื่อมองว่า มนุษย์ทุกคนต่างก็มีมโนธรรมด้วยกันทุกคน มโนธรรมนั้นก็ควรจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีการไต่ตรองที่ดี ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม แต่ในปัจจุบันพบว่า การดำเนินชีวิตของคนบางกลุ่มในสังคมปัจจุบัน มีความสับสนวุ่นวาย ผู้คนในสังคมติดกับดักของกระแสโลกาภิวัตน์ จนกระทั่งเสียสมดุลในการตัดสินใจที่ต้อง ไม่ค่อยคำนึงถึงศีลธรรมแสวงหาในสิ่งที่ต้องการ สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและเพื่อนพ้อง หากตนได้รับประโยชน์ก็ถือว่าถูกต้อง กระแสของโลกปัจจุบันทำให้คนเป็นจำนวนมากเลือกสิ่งที่ถูกใจมากกว่าสิ่งที่ถูกต้อง ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต อันเป็นผลเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต การสร้างมโนธรรมให้บุคคลมีคุณธรรมความซื่อสัตย์ ไม่โกงกิน ไม่ทุจริต คอร์รัปชันนั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจของทุกสถาบัน ทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐภาคเอกชน รวมถึงสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เหตุด้วย 1) สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดและในขณะเดียวกันก็มีความสำคัญที่สุดด้วย บิดามารดา ผู้เป็นบุคคลแรกที่ปลูกฝังและถ่ายทอดความเชื่อในครอบครัว เช่น ครอบครัวคาทอลิกสอนให้สวดภาวนา พาไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ รับศีลศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ พ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่ต้องดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอน หล่อหลอมมโนธรรมที่ถูกต้อง แก่สมาชิกในครอบครัวให้เติบโตเป็นผู้มีคุณธรรมดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์ เป็นการปูพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่จะส่งต่อไปให้กับสถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาในการช่วยพัฒนาต่อไป 2) สถาบันศาสนา พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศ

ไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการสร้างและพัฒนาชุมชนวัด ให้เป็นชุมชนแห่งความรัก ดังนั้นวัดจึงเป็นสถาบันสำคัญในการที่จะช่วยปลูกฝังความเชื่อหล่อหลอมให้คริสตชน ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของคริสต์ศาสนา เป็นบุคคลผู้เปี่ยมด้วยคุณธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของบ้าน สังคม และพระศาสนจักร และ 3) สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาเฉพาะทางคริสต์ศาสนา คาทอลิก เป็นสถาบันสำคัญในการอบรมหล่อหลอมเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ ให้เป็นศิษย์พระคริสต์ร่วมพันธกิจ แบ่งปันข่าวดีแก่ผู้อื่น ในส่วนของพระศาสนจักรคาทอลิกก็ได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก เพื่อให้คุณค่าของพระวรสาร ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสาและชีวิตภาวนา อยู่ในบรรยากาศการเรียนการสอน และในทุกกิจกรรม โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักรักและรับใช้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น เสริมสร้างสังคมที่ดีงาม และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว (คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตธรรม, 2010:90-98)

วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของพระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยแห่งหนึ่ง ที่มีการดูแลอภิบาลนักศึกษาคาทอลิก ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักคำสอนของพระศาสนจักร โดยเฉพาะในเรื่องของคุณธรรมความซื่อสัตย์ หากนักศึกษาได้รับการหล่อหลอมให้เป็นผู้ที่มีมโนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการไตร่ตรองมโนธรรมต่อคุณธรรมความซื่อสัตย์เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องแล้ว แน่ใจว่านักศึกษาเหล่านี้ย่อมจะเป็นบุคคลที่ดีมีคุณภาพ สามารถเป็นส่วนหนึ่งของมโนธรรมที่ถูกต้องของสังคม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไตร่ตรองมโนธรรม กรณีศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

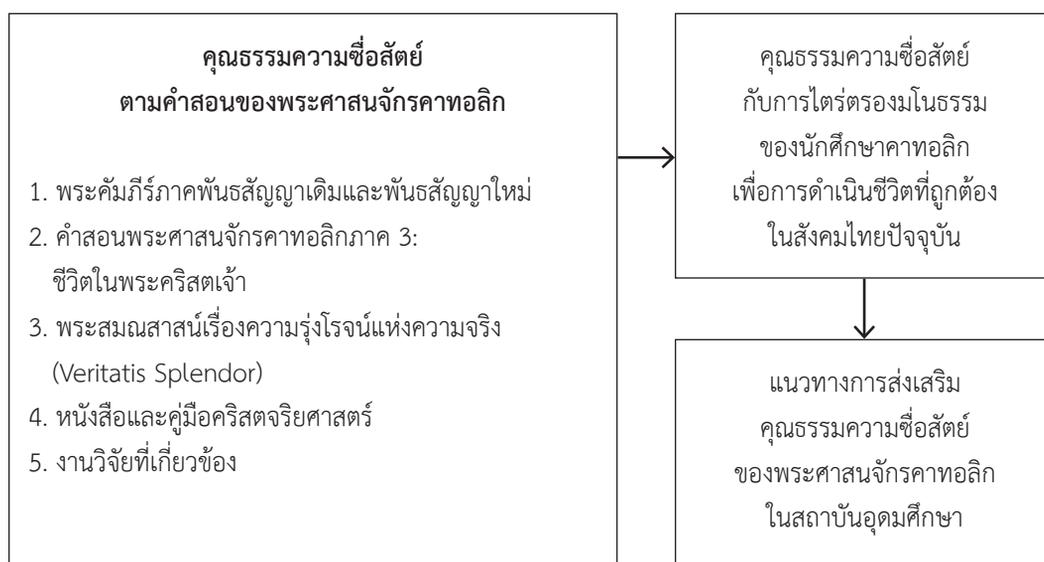
1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไตร่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ของพระศาสนจักรในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไต่ตรองมโนธรรม กรณีศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาเรื่อง การไต่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบัน
ของนักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นักศึกษาคาทอลิกวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 16 คน

3.2.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยและคณาจารย์วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
รวม 6 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรมความซื่อสัตย์ หมายถึง สภาพคุณงามความดีภายในตัวบุคคลที่ถ่ายทอดออกมา
เป็นจริยธรรมโดยผ่านการแสดงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตที่ซื่อตรง ยึดมั่น
ความจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทำให้เกิดผลดีต่อตนเอง และผู้อื่น เป็นต้น การรักษาคำพูด
คำสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ซื่อตรงต่ออาชีพและบทบาทหน้าที่ ตั้งใจทำงาน ซื่อตรงต่อสิทธิ
ทรัพย์สินส่วนตัวและทรัพย์สินส่วนรวม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย

และศีลธรรมจรรยาบรรณ ไม่ลักขโมย คดโกง หลอกหลวง คิดคด ททรยศ ไม่พูดโกหกหลอกหลวง ส่อเสียด บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่สาบานเท็จเป็นพยานเท็จ ไม่รวนเร ไม่ทุจริตร่วมกันทำผิด กฎหมาย แย่งชิงสินทรัพย์ของผู้อื่น ยึดครองสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ครอบครองสิ่งของที่ยึดไว้โดยจงใจหรือ สิ่งของที่เก็บได้ ไม่ฉ้อโกงในธุรกิจ ไม่เอาเปรียบคนอื่น ไม่ปลอมแปลงเอกสาร ไม่ใช้อำนาจในทาง มิชอบ หรือ ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

มโนธรรม หมายถึง ความสามารถของจิตใจที่จะตัดสินพฤติกรรมทางด้านศีลธรรมของ มนุษย์ด้วยความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าจะต้องทำหรือไม่ทำอะไร โดยวิธีการนี้มโนธรรมเท่านั้น จะเป็นเสียงสวรรค์บอกให้เราทราบในเรื่องการตัดสินใจ มโนธรรมจึงเป็นสิ่งสากลในบุคคลถือว่าทุกคนมีมโนธรรมอยู่มากหรือน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งเมื่อเขาได้รับการศึกษาอบรมมาดีแล้ว สามารถที่จะแยกความดีออกจากความชั่วได้ ดังนั้นมโนธรรมที่ดีต้องได้รับการอบรมสั่งสอนหล่อหลอมให้ เตี้ยตรง

การไตร่ตรองมโนธรรม หมายถึง การพิจารณามโนธรรมทั้งก่อนการกระทำ ขณะที่กระทำ และหลังการกระทำ ซึ่งช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ตามเหตุผลอันสอดคล้อง กับความดีแท้จริง อันเป็นพระประสงค์ของพระเจ้าการที่มนุษย์ได้อยู่สองต่อสองกับพระเป็นเจ้าของ และได้ยินเสียงของพระองค์ภายในใจของตน โดยที่มโนธรรมเป็นสื่อกลางระหว่างพระเจ้าของมนุษย์ การไตร่ตรองมโนธรรมนั้นจะเป็นสิ่งที่ตัดสินว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดีและไม่ดี อะไรเป็นสิ่งที่ ตรงกับพระประสงค์ของพระเจ้า มโนธรรมจะเป็นเสียงของพระคริสตเจ้า เป็นเสียงของพระจิตเจ้า และเป็นเสียงของพระศาสนจักร ที่จะบอกเราว่า อะไรที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ดังนั้น พระศาสนจักรคาทอลิกจึงมีหน้าที่ในการหล่อหลอมมโนธรรมของบรรดาคริสตชน เพื่อกระตุ้นเตือน คริสตชนทั้งหลายให้ตระหนักถึงคุณค่า ศักดิ์ศรีและชีวิตที่ตนเองได้รับ ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้าง มนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ การไตร่ตรองมโนธรรมนี้จึงช่วยให้มนุษย์นั้นยังคงมีจิตใจที่ ใฝ่หาพระเป็นเจ้าของเสมอ

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไตร่ตรองมโนธรรม
กรณีศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ ประเด็นการสนทนากลุ่ม

2. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและประเด็นการสนทนากลุ่มเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item Objective Congruence: IOC ซึ่งจากการตรวจสอบแล้ว ข้อคำถามในแบบ
สัมภาษณ์มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 และประเด็นการสนทนากลุ่มมีค่า IOC ระหว่าง 0.66-
1.00

3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจ
ทานความครบถ้วนของข้อมูล แล้ววิเคราะห์ข้อมูล เรียบเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4. ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เสนอต่อกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 6 คน แล้ว ดำเนินการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิตามประเด็นที่กำหนดไว้ นำความคิดเห็น
ของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมาตรวจทานความครบถ้วนของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล
อย่างเป็นระบบ

5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มและวิเคราะห์เรียบเรียงแล้ว
มาสรุปผลการศึกษาและรายงานผลการศึกษา

ผลการวิจัย

1. สภาพความเป็นจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไตร่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรม
ความซื่อสัตย์

สภาพจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไตร่ตรองมโนธรรมกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ พบว่า
นักศึกษาคาทอลิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมความซื่อสัตย์ ไม่เห็นด้วยกับการกระทำ
ที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ สิ่งที่เป็นหลักในการไตร่ตรองมโนธรรม คือ ความเชื่อและคำสอน
ทางศาสนามีอิทธิพลอย่างมาก รองลงมาคือ เหตุผลส่วนตัว ในส่วนของคำสอนจากพ่อแม่ ครู
อาจารย์ และผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือก็มีอิทธิพลด้วย เหตุผลที่นักศึกษาคาทอลิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องคุณธรรมความซื่อสัตย์ อันเนื่องมาจาก

1.1 ครอบครัวยุคใหม่มีความสำคัญของการอบรมปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมความซื่อสัตย์นั้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งที่ขาดไม่ได้เลย เพราะครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่สอนให้ลูกหลานยึดมั่นในความดีและความจริง ด้วยกระบวนการอบรมปลูกฝังเป็นวิถีทางที่ช่วยให้มนุษย์คนหนึ่งสามารถพัฒนาตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้น คุณธรรมความซื่อสัตย์นั้นจึงต้องเริ่มมาจากครอบครัวก่อนอื่นใด ทั้งการแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ในการประพฤติตนและความซื่อสัตย์ต่อตนเองในคำพูดและการกระทำ สิ่งเหล่านี้ต้องอบรมและปลูกฝังตั้งแต่ในครอบครัว เมื่อก้าวสู่กระบวนการอบรมในสถาบันการศึกษาจะสามารถต่อยอดและปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้นจนเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

1.2 สถาบันการศึกษา พระศาสนจักรคาทอลิกให้ความสำคัญต่อการอบรมศึกษา โดยมีแนวทางว่าการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนามนุษย์ให้ครบครันตามหลักธรรมของคริสตศาสนา ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์มีคุณค่า ศักดิ์ศรี และควรได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาความดีในตนเองให้ก้าวหน้าเสมอ อันเป็นผลมาจากการศึกษาเล่าเรียนและการอบรมบ่มนิสัย การลงโทษเมื่อทำความผิด ผู้มีหน้าที่ต้องมีความความรัก และความปรารถนาดีที่จะช่วยให้นักศึกษาที่ทำผิดมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้ถูกรังเกียจ แต่ต้องทำให้เขารู้สึกว่า นี่คือการอบรมศึกษาของคาทอลิกที่เน้นความรักและความเมตตาเป็นหลัก การอบรมศึกษา ในสถาบันการศึกษาคาทอลิกจะเกิดผลสมบูรณ์ เมื่อทุกคนมีจิตตารมณ์ในความรักและรู้จักให้อภัยกัน กระบวนการดังกล่าวเป็นการวางรากฐานที่มั่นคง เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเมื่อเข้าใจถึงการอบรมศึกษาในสถาบันการศึกษาคาทอลิก

1.3 ความเชื่อและหลักคำสอนทางศาสนา ความเชื่อทางศาสนาเป็นสิ่งที่ช่วยเราในการรู้สึกถึงความผิด และเป็นผู้มีคุณธรรมความซื่อสัตย์ ดังนั้น คริสตชนจึงมีการรับศีลอภัยบาปโดยสวดภาวนาก่อนไปสารภาพบาป มีการพิจารณาบาปอย่างซื่อสัตย์ รู้สึกผิด เสียใจ เป็นทุกข์ถึงบาปที่กระทำ สารภาพบาปกับพระสงฆ์และตั้งใจที่จะไม่กระทำบาปนั้นอีก สิ่งนี้เองจะทำให้การดำเนินชีวิตสอดคล้องกับหลักศีลธรรมที่ได้รับการสอนและเมื่อเราดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักศีลธรรม นั้นหมายความว่า เรากำลังเดินอยู่ในความจริง เมื่อเราเลือกดำเนินตามมโนธรรมที่ถูกต้อง เท่ากับว่า เรากำลังเดินตามเสียงของพระเจ้า และกำลังปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าผ่านทางเสียงมโนธรรม ที่ละเล็กทีละน้อย ความเชื่อและหลักคำสอนทางศาสนาเป็นต้น คุณธรรมความซื่อสัตย์นั้น จะค่อยๆ ซึมซับลงในชีวิตและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไตร่ตรองมโนธรรม กรณีศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

1.4 การเป็นแบบอย่าง สังคมปัจจุบันเรียกร้องการเป็นแบบอย่างจากผู้ใหญ่และทุกคนในสังคม การเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการมีคุณธรรมความซื่อสัตย์จะเป็นการสร้างเสริมให้สังคมกลับมาสู่ความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาคนให้เจริญในทุกๆ ด้าน ครอบครัวต้องวางรากฐานแรกเริ่มศาสนาเป็นผู้ชี้แนะความถูกต้อง การศึกษาต้องพัฒนามนุษย์ทั้งสติปัญญาและจิตใจ ทีละเล็กทีละน้อย การให้ความสำคัญกับเรื่องความซื่อสัตย์ในทุกๆ เรื่องนั้น จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการกระทำที่ดีที่ถูกต้อง และไม่เกรงกลัวต่อความชั่วทั้งหลายที่เกิดขึ้น ดังนั้น สถาบันการศึกษาคาทอลิกต้องโดดเด่นในเรื่องการเป็นและการสร้างคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณธรรมความซื่อสัตย์ที่สังคมในปัจจุบันโหยหา ซึ่งการเป็นแบบอย่างที่ดีนี้เองจึงเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาคาทอลิกต้องตระหนักและต้องหาวิธีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อช่วยอบรมนักเรียนนักศึกษาให้เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

2. แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ของพระศาสนจักรในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก มีดังนี้

พระศาสนจักรคาทอลิกให้ความสำคัญกับการให้การอบรมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการพัฒนามนุษย์ทั้งครบทั้งด้านสติปัญญาและความเป็นมนุษย์ สถาบันการศึกษาคาทอลิกจึงจำเป็นต้องทำให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาในสถาบัน สามารถยืนหยัดความจริง ความดี ความซื่อสัตย์ ให้กับสังคม เมื่อผู้เรียนได้ผ่านการอบรมศึกษาจากสถาบันการศึกษาคาทอลิก เขาจะสามารถเป็นดั่งมโนธรรมที่ดีให้กับสังคมได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการอบรมศึกษาและการดำเนินชีวิตของบรรดาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถาบันคาทอลิกนั้นซึ่งก็คือ

2.1 แบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารในสถาบันการศึกษา การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นก็จะเป็นแนวทางที่ดี เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักศึกษา ซึ่งผลที่ได้ตามมา นั่นคือ ผู้ใช้ชีวิตในสถาบันนั้นจะซึมซับเรื่องดีๆ นี้ไว้ และจะกระทำจนเป็นนิสัยที่ดีต่อไป

2.2 ความเข้าใจในปัญหา ครมมีการสอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล มองกลับไปยังพื้นฐานของเขาแต่ละคน เพราะสิ่งนี้จะช่วยให้ผู้ที่ทำความผิดได้มีโอกาสอธิบายถึงเหตุผลของการกระทำนั้นก่อน เมื่อพิจารณาอย่างดีจะพบว่ามนุษย์เป็นสิ่งสร้างที่มีหัตถ์จรรยาที่มีวิจารณ์ญาณในการกระทำสามารถแยกแยะความดีกับความไม่ดีได้ ดังนั้น แบบอย่างที่สำคัญของพระเยซูเจ้าในเรื่องความรักและการให้อภัย จึงสอนให้เราเข้าใจและไม่ซ้ำเติมผู้ที่ทำผิด สิ่งนี้เองควรจะเป็นเรื่องที่ดีและเด่นในสถาบันการศึกษาของคาทอลิก

2.3 การลงโทษเมื่อทำความผิด ควรต้องมีการกำหนดกฎ กติกา อย่างชัดเจน บริสุทธิ์ ยุติธรรมกับทุกคน โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง การลงโทษนั้นไม่ใช่ทำเพื่อความสะใจหรืออคติในจิตใจ แต่เพื่อช่วยให้นักศึกษาตระหนักถึงความจริง ความถูกต้องที่ตนเองควรปฏิบัติ เมื่อใช้ความรักเพื่อช่วยในการตัดสินลงโทษ ผู้ที่ถูกลงโทษจะสามารถรับรู้ได้ว่าเขาไม่ได้ถูกเกลียดชัง ซึ่งถ้าหากสร้างความเข้าใจ อันดีต่อกันแล้วนั้น ยิ่งทำให้เชื่อมั่นแน่นนอนว่าอย่างน้อยความสำนึกและความผิดพลาดในเรื่องเดิมนั้นจะค่อยๆ หดไป เพราะมาตรฐานความรักนั้นเป็นหัวใจของการอบรมศึกษาของคาทอลิกที่มีมาอย่างยาวนานและต้องทำให้เด่นชัดเสมอ

2.4 ให้รางวัลผู้ทำความดี การให้รางวัลแก่นักศึกษาที่ทำความดีนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของการทำความดี ทีละเล็กทีละน้อยสิ่งเหล่านี้จะเป็นการหล่อหลอมให้กับนักศึกษาสามารถที่จะเลือกทำความดีมากกว่าสิ่งที่ไม่ดี เมื่อนักศึกษาที่ได้ผ่านการอบรมมาอย่างดีได้รับขวัญและกำลังใจที่ดี มีทัศนคติที่ดีและมีความซื่อสัตย์ สิ่งนี้น่าจะเป็นบรรทัดฐานให้กับตัวเองที่พร้อมจะทำความดีต่อไปโดยไม่ย่อท้อ แม้ต้องเผชิญอุปสรรคและปัญหามากมายที่เข้ามาในชีวิต

2.5 การพูดคุยกันด้วยเหตุผล ควรมีการพูดคุยกันเวลาที่มีคนทำความผิดในเรื่องนี้นั้น เพราะว่า การพูดคุยกันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ระหว่างบุคคล/กลุ่มบุคคล ดังนี้

2.5.1 ผู้บริหารกับนักศึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและลดช่องว่างต่อกัน ผู้บริหารควรรหาโอกาสลงมาพบปะพูดคุยกับนักศึกษาให้มากขึ้น เพื่อลดช่องว่างและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีดังเช่นองค์พระเยซูเจ้าที่ทรงอยู่ร่วมกับบรรดาศิษย์ของพระองค์

2.5.2 อาจารย์กับนักศึกษา บรรดาคุณจารย์มีส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ อาจารย์นั้นควรมีโอกาสมาคลุกคลีพูดคุยและรับฟังปัญหาของนักศึกษา เพราะความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับศิษย์นั้นจะช่วยในการพัฒนาทั้งคุณธรรมและความรู้ให้ดียิ่งๆ ขึ้น

2.6 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษา เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกแล้ว นักศึกษาต้องได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม เหมือนกันทุกคน เพื่อช่วยให้นักศึกษามีการบูรณาการทางความคิดและจิตใจควบคู่กันไป ฉะนั้น การเรียนการสอน ในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกควรสอนให้นักศึกษาคิดเป็น วิเคราะห์เป็น สังเคราะห์เป็น และแก้ปัญหาเป็นเพื่อที่เขาจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

คุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบันกับการไต่ตรองมโนธรรม
กรณีศึกษา นักศึกษาคาทอลิก วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กรุงเทพฯ

2.7 การส่งเสริมทัศนคติที่ดีในกิจกรรม การร่วมกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยควรมีการ
ปรับทัศนคติของนักศึกษาให้มีความเข้าใจในการร่วมกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น เมื่อนักศึกษาเปิดใจที่
จะยอมรับให้กิจกรรมที่ดีๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของเขาที่ละเล็กละน้อย
การอบรมที่เน้นในเรื่องคุณธรรมที่ผู้ใหญ่อยุบายส่งเสริมสร้างให้กับนักศึกษานั้นจะค่อยๆ ผลิดอก
ออกผลเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ได้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาคาทอลิกในการไต่ตรอง
มโนธรรมกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ในสังคมไทยปัจจุบัน และแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความ
ซื่อสัตย์ของพระศาสนจักรในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก สำหรับนำไปใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา
และส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้นักศึกษาคาทอลิกตลอดจนนักศึกษาที่นับถือศาสนาอื่นๆ
ในวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ด้วย และสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกอื่นๆ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็น
แนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้นักศึกษาในสถาบันได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครอบครัวคาทอลิกควรปลูกฝังและอบรมสั่งสอนนักศึกษามาตั้งแต่เด็กให้มีคุณธรรมความ
ซื่อสัตย์และยึดมั่นในองค์พระผู้เป็นเจ้า
2. สถาบันการศึกษาทุกระดับ ต้องเน้นให้มีการเรียนการสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เพราะ
ว่าการอบรมศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาคาทอลิกนั้น เน้นการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่ครบ
ครัน ตามหลักธรรมคริสตศาสนา และส่งเสริมให้มีหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรมที่ชัดเจน ซึ่งอาจจะ
สอดแทรกอยู่ในทุกรายวิชาและจัดเป็นแยกออกมาเป็นวิชาหลักในระดับอุดมศึกษา
3. พระสงฆ์ นักบวช ครูค้ำสอน ควรเป็นแบบอย่างการมีคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้กับ
นักศึกษา
4. นักศึกษาควรปฏิบัติตนในเรื่องการมีคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น
5. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ควรติดตาม ส่งเสริม รับรู้ และเชิดชูผลงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของนักศึกษา ทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน เพื่อเป็นแบบอย่างในการผดุงรักษาและ
ส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้กับนักศึกษาวิทยาลัย เซนต์หลุยส์ โดยศึกษาข้อมูลจากบุคคลและทุกภาคส่วนของวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์แก่นักศึกษาโดยศึกษาในบริบทเชิงสังคม วัฒนธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะสามารถหาแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมความซื่อสัตย์นี้ให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กীরติ บุญเจือ. (2551). **คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล**. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. (2553). **พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์**. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์.

ชนภัทร ศุขเนตร. (2557). **คุณธรรมความซื่อสัตย์ตามจิตตารมณ์คริสตชนในสังคมไทยปัจจุบัน**. [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาเทววิทยาจริยธรรม, วิทยาลัยแสงธรรม].

เชิดชัย เลิศจิตเลขา, บาทหลวง. (2548). **คริสตจริยศาสตร์พื้นฐาน**. แผนกการพิมพ์ โรงเรียนดอนบอสโก.

เชียร์ นิโคลาส. (2556). **การเดินทางสู่ความเชื่อ RCIA**. ปิตินาซ.

แบร์ติเล ยอห์น. (2534). **ศักดิ์ศรีคริสตชน, เล่ม 2**. อำนวยการพิมพ์.

พระศาสนจักรโรมันคาทอลิก. (2540). **คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ภาค 3: ชีวิตในพระคริสตเจ้า (Catechism of The Catholic Church)**. (ประคิน ชุมสาย ณ อยุธยา, ผู้แปล). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

ยอห์น ปอลที่ 2, พระสันตะปาปา. (2537). **พระสมณสาส์นเรื่องความรุ่งโรจน์แห่งความจริง (Veritatis Splendor)**. (นรินทร์ ศิริวิริยานันท์, ผู้แปล). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

The Guidelines for Academic Leadership Development of Private School Executives in Pathumthani Province.

รังสรรค์ จันทรานุสรณ์

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาและความเป็นผู้นำ
คณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
รศ.ดร.ทิวต์ มณีโชติ

* คณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Rangsan Chantharanusorn

* Master of Education, Educational Management and Leadership,
School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management.

Assoc.Prof.Dr.Tiwat Maneechot

* School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 พฤศจิกายน 2563

* แก้ไข 5 ธันวาคม 2563

* ตอบรับบทความ 9 กุมภาพันธ์ 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ศึกษาระดับความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบริหารการศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี PNImodified ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร และต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน ส่วนสภาพพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 10 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และต่ำที่สุดคือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี 3 ด้านลำดับแรกตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ได้แก่

3.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนย้อนหลังและข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียมาประกอบในการกำหนด

3.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย

3.3 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการไปเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่อสาธารณะ

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน

Abstract

The purpose of this research were to 1) Study the current state conditions and desirable levels of academic leadership 2) Study the level of necessary needs for academic leadership development and 3) Study the guidelines for developing academic leadership of private school executives in Pathumthani Province. The sample group in the study at the current state level: the desirable conditions and necessities are 200 licensees, managers, school directors, deputy directors of the school and assistant directors of academic leadership of private school executives in Pathumthani Province. Six experts in educational administration were interviewed to study the guidelines for the developing academic leadership of private school executives. The tools used for data collection were questionnaires and interviews by the entire confidence questionnaire .954. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and PNI modified Index. The research results were found that:

1. The current state conditions and desirable levels of academic leadership of private school executives in Pathumthani province were at a moderate level in all aspects. The highest average aspects were the development and enhancement of academic standards. The coordination of curriculum use and the supervision and evaluation of teaching were rated successively. There was one aspect at the highest level and there were 10 aspects at the highest level with the highest average: the development and enhancement of academic standards,

the promotion of professional development and take care of teachers and students respectively.

2. The three most rated for the necessary needs for academic leadership development of private school executives in Pathumthani province were the communication of school's goals, the determination of school's goals, and the promotion of professional development, respectively.

3. The three most rated for the guidelines for the development of academic leadership of private school executives in Pathumthani Province according to the needs of the development were:

3.1 The determination of school's goals the school executives should give people involved both inside and outside the school, the indicators, and the action plans for the achievement by using students' previous school records and the needs of stakeholders.

3.2 The communication of school's goals the school executives should give those personnel involved through various methods and channels.

3.3 The promotion of professional the school executives should give enhance and support teachers and personnel in professional development such as further education, training, field trip, and to disseminate academic works to the public.

Keywords: the guidelines for development
academic leadership
private school executives

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในทุกองค์กร ตลอดจนสถานศึกษาทุกแห่ง จึงต้องมีวิธีการวัดหรือประเมินภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานด้วยแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร ในระบบการบริหารจัดการการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาคนเดียวไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างให้สำเร็จได้จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือด้วยดีนั้นจะต้องดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการรวมพลังครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จเป็นที่พึงพอใจนั้นจะมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะอยู่หลายประการ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2555, น.28) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้นแล้วส่งผลการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ และการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติเพราะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงการศึกษานอกระบบ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 ได้บัญญัติมาตราเกี่ยวกับ

การจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความอิสระ โดยมีการติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และในมาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษา เอกชนยังมีบทบาทในการช่วยแบ่งเบาภาระด้านการจัดการศึกษาในส่วนที่รัฐบาลไม่สามารถจัดได้ จัดไม่เพียงพอหรือจัดไม่ทั่วถึง ถือเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ปกครองและนักเรียน ผู้ปกครองจึงมีความคาดหวังให้โรงเรียนเอกชนมีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพไม่แตกต่างไปจากสถานศึกษาหรือโรงเรียนของภาครัฐ ดังนั้นโรงเรียนเอกชนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ (สมชัย ขวลิตธารา, 2550, น.1) ฉะนั้นโรงเรียนเอกชนในฐานะที่เป็นองค์กรทางการศึกษามีหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ และได้มาตรฐานแก่ประชาชนผู้แสวงหาการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาอาชีพ โรงเรียนเอกชนจึงต้องสร้างความศรัทธามั่นใจให้กับภาครัฐและผู้ปกครองตลอดจนนักเรียนผู้เข้ารับการศึกษา

การจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาให้กับภาครัฐแล้ว ยังช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษา ช่วยทำให้ระบบการศึกษาเกิดการแข่งขันด้านคุณภาพและเป็นทางเลือกให้กับผู้ปกครองและผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ระบบการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานีมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไปสู่เป้าหมายและทิศทางที่กำหนด จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561 - 2564 ขึ้น โดยการเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2560 - 2564 และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2562 - 2565 ซึ่งนอกจากเป็นการรองรับความท้าทายจากภายนอกและภายในของระบบการศึกษาเอกชนแล้ว ยังเป็นการยกระดับบทบาทของการศึกษาเอกชนในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาของจังหวัดปทุมธานีอีกด้วย การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี พ.ศ.2561 - 2564 ได้มีการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ในปัจจุบัน ทั้งด้านผู้เรียน ด้านบุคลากร ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และด้านระบบการบริหารจัดการ ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน พบว่า 1) ด้านความสามารถของผู้เรียนในการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน มีผลการพัฒนายังไม่เป็นที่น่าพอใจ รวมทั้งน้ำหนักส่วนสูงยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข 2) ด้านบุคลากร ผู้บริหาร และครูมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา เต็มความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง อีกทั้งครูผู้สอนมีความรู้ใน

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ครูโรงเรียนเอกชนมีจุดอ่อนคือ มีอัตราการเข้าออก บ่อยสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอก ขาดทักษะการสอนแบบคิดวิเคราะห์ การสอนแบบบูรณาการ รวมทั้งการสร้างและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและ ด้านระบบการบริหารจัดการนั้น โรงเรียนเอกชนมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษามีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาเข้มแข็ง มีความคล่องตัวและอิสระในการบริหารจัดการ สามารถบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม มีการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ แต่ยังมีจุดอ่อนในการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น น้อยการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา และขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี, 2562)

ในการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารหลายประการ สรุปได้ดังนี้ เช่น ผู้บริหารไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน ไม่ใฝ่ หาความรู้ ไม่รู้วิธีการพัฒนาด้านวิชาการ ไม่เป็นแบบอย่างในการใฝ่หาความรู้ ผู้บริหารไม่ทุ่มเท ในการทำงานอย่างจริงจัง ไม่มีวิสัยสถาบันเพื่อพัฒนาองค์กร ขาดทักษะการสื่อสารและขาด จิตวิทยาในการบริหารงาน ทำให้เกิดคำถามว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ควรจะต้องพัฒนาที่ตัวผู้บริหาร โดยสร้างแรงจูงใจ ให้ตัวเอง มีเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง ต้องเข้าอบรมด้านวิชาการและไปศึกษาดูงานโรงเรียน อื่นที่ประสบความสำเร็จ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู พาคูเข้าอบรมไปพร้อมกัน สร้างระบบการ ตรวจติดตามผลการทำงานของครูโดยใช้ระบบประกันคุณภาพในการขับเคลื่อน จัดทำวิสัยสถาบัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมของโรงเรียน ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการ สื่อสาร การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น และหาแนวทางในการบริหารงานให้ทุกคนมีความสุขและรักองค์กร พร้อมที่จะเสียสละเพื่อพัฒนาผู้เรียนของชาติต่อไป

จากที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาตนเอง ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุด การบริหารงาน วิชาการเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จของผู้บริหาร

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้และกลวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งมีในโรงเรียนหลายขนาดจึงทำให้มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้มีผลต่อคุณภาพสถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

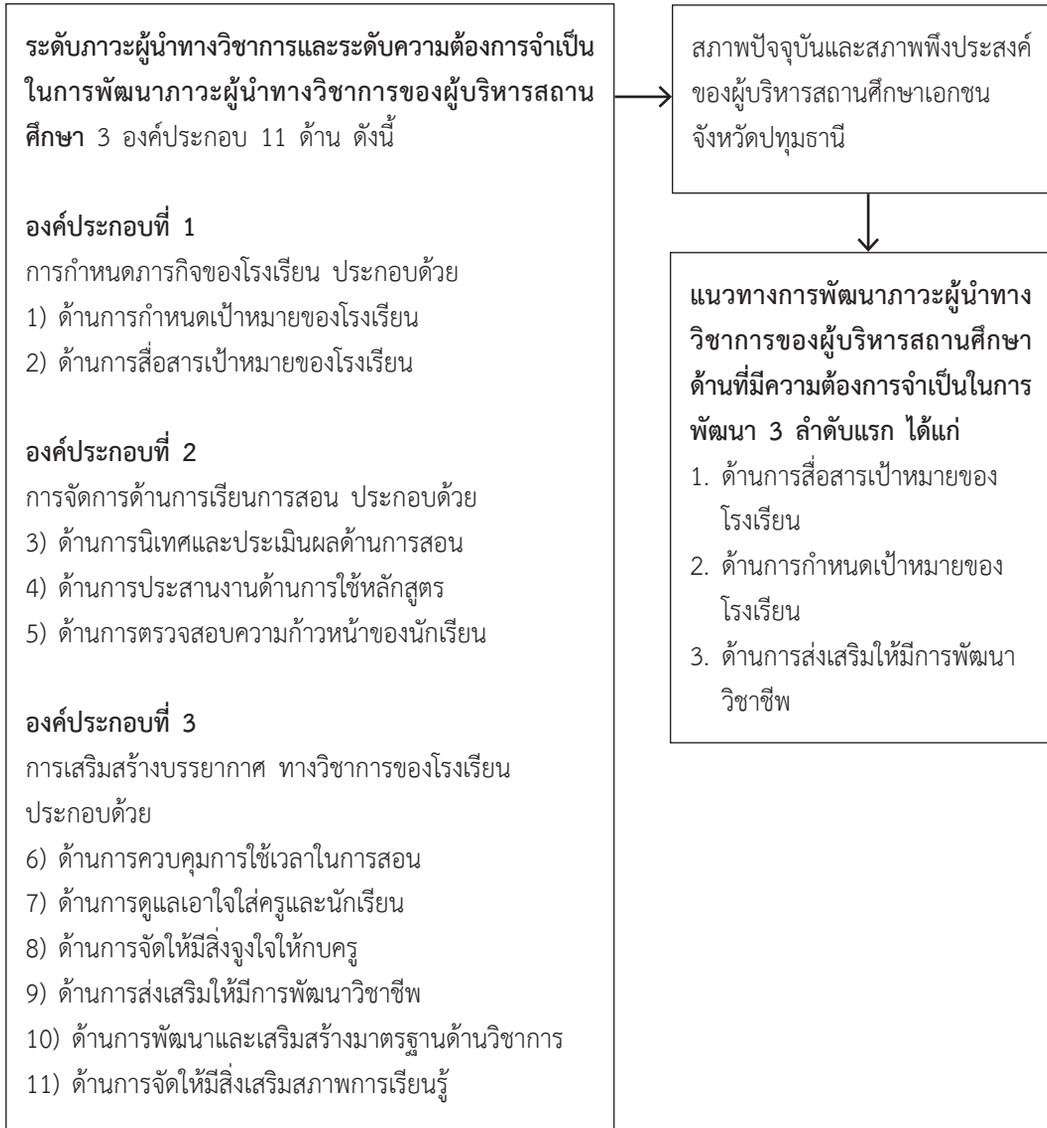
1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 410 คน จาก 82 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan จากประชากร 410 คน เทียบกับตารางได้กลุ่มตัวอย่าง 195 คน การวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่ง รวมกลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบริหารการศึกษา จำนวน 6 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน มี 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน จำนวน 48 ข้อ แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เฉพาะด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3 ลำดับแรก แต่ละด้านสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องพัฒนาวิธีการพัฒนา ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาประสบความสำเร็จ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้ดัชนี PNImodified และการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0 และเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

อายุส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 51 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 มีอายุ 40-50 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 ระดับปริญญาตรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และระดับปริญญาเอก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตำแหน่งได้แก่ผู้รับใบอนุญาต จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตำแหน่งผู้จัดการ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการทำงาน 11-20 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 ระยะเวลาในการทำงาน 21- 30 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ระยะเวลาในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 31 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 1 ระดับสภาพปัจจุบันระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

องค์ประกอบ/ด้าน	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน	3.14	0.495	ปานกลาง	4.29	0.460	มาก
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	3.02	0.723	ปานกลาง	4.23	0.628	มาก
2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	3.23	0.440	ปานกลาง	4.33	0.417	มาก
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน	3.30	0.395	ปานกลาง	4.30	0.421	มาก
3. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน	3.36	0.450	ปานกลาง	4.34	0.497	มาก
4. ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร	3.37	0.546	ปานกลาง	4.36	0.549	มาก
5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	3.19	0.450	ปานกลาง	4.20	0.428	มาก
3. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	3.27	0.340	ปานกลาง	4.35	0.308	มาก
6. ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน	3.22	0.554	ปานกลาง	4.21	0.515	มาก
7. ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน	3.33	0.507	ปานกลาง	4.44	0.408	มาก
8. ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู	3.23	0.506	ปานกลาง	4.33	0.451	มาก
9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	3.22	0.419	ปานกลาง	4.44	0.371	มาก
10. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ	3.36	0.489	ปานกลาง	4.51	0.483	มากที่สุด
11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	3.27	0.516	ปานกลาง	4.26	0.503	มาก
รวม	3.25	0.330	ปานกลาง	4.32	0.332	มาก

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมทั้ง 3 องค์ประกอบ พบว่าสภาพปัจจุบันภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.330) หากพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดการด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.395) รองลงมาคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.340) และต่ำที่สุดคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.495)

เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมดของสภาพปัจจุบัน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.489) รองลงมา คือ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.546) และต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.723)

ส่วนสภาพพึงประสงค์ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.332) หากพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.308) รองลงมาคือ การจัดการด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.421) และต่ำที่สุดคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.460)

เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมดของสภาพพึงประสงค์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ระดับมาก 10 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.438) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.317) และต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.408)

ตารางที่ 2 ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชน จังหวัดปทุมธานี

องค์ประกอบ/ด้าน	สภาพปัจจุบัน		สภาพ พึงประสงค์		PNI _{modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน						
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	3.02	0.723	4.23	0.628	0.401	1
2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	3.23	0.440	4.33	0.417	0.341	4
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน						
3. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน	3.35	0.450	4.34	0.497	0.296	11
4. ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร	3.36	0.546	4.36	0.549	0.298	10
5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	3.19	0.450	4.20	0.428	0.317	7
3. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ						
6. ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน	3.22	0.554	4.21	0.515	0.307	8
7. ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน	3.33	0.507	4.44	0.408	0.333	6
8. ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู	3.23	0.506	4.33	0.451	0.341	4
9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	3.22	0.419	4.44	0.371	0.379	2
10. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐาน ด้านวิชาการ	3.36	0.489	4.51	0.438	0.342	3
11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	3.27	0.516	4.26	0.503	0.303	9

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
จังหวัดปทุมธานี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3 ลำดับ
แรก ได้แก่ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าดัชนี PNI_{modified} มากที่สุด (PNI_{modified}
= 0.433) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (PNI_{modified} = 0.401) และด้าน
การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (PNI_{modified} = 0.379) ตามลำดับ

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร และต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนสภาพพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 10 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และ 3) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี 3 ด้านลำดับแรกตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีแนวทางการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 ให้บุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ชุมชน และคณะกรรมการบริหารงานโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย

1.2 นำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนย้อนหลัง และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบในการกำหนดเป้าหมาย

1.3 จัดประชุมกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด กล่าวคือ กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน สามารถวัดได้ พร้อมกำหนดตัวชี้วัดแต่ละเป้าหมายเพื่อประเมินความสำเร็จของเป้าหมาย โดยเริ่มจากเป้าหมายหลักของโรงเรียนก่อน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การพัฒนาการสอนของครู เป็นต้น

1.4 บุคลากรของโรงเรียนทำความเข้าใจ ร่วมกันคิดเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ การสนับสนุน การประเมิน และการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนไปยังครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ควรดำเนินการที่หลากหลายช่องทาง ซึ่งในปัจจุบันยุคดิจิทัล เทคโนโลยี การตลาด การสื่อสาร ทำได้หลากหลายมากขึ้นและสามารถเข้าถึงเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

2.2 จัดประชุมย่อยแต่ละกลุ่มสาระตามหลักสูตร ชี้แจงรับฟังเกี่ยวกับเป้าหมายหลักกรรม ถึงปัญหาอุปสรรควิชาการของโรงเรียน จัดทำคู่มือครูเรื่องแนวทางปฏิบัติด้านงานวิชาการโรงเรียน

2.3 โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองและนักเรียนผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน จัดทำแบบสอบถามทุกด้านของงานวิชาการให้นักเรียนและผู้ปกครองสามารถสื่อสารตอบกลับมาสู่โรงเรียน มีการสอบถาม ตอบคำถาม แนะนำแนวทางการเรียนการสอนของเด็กแต่ละคนโดยครูประจำชั้นร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติ ในการแนวทางพัฒนาปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีกับงานวิชาการของโรงเรียน

3) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 สนับสนุนให้ครูได้เผยแพร่ผลงานของตนเองต่อสาธารณชน โดยโรงเรียนจัดหาทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้เท่าที่ควรจะทำ ส่งผลให้ครูในสถานศึกษาเอกชนได้นำความรู้ความสามารถด้านวิชาการเผยแพร่สู่สังคมภายนอก

3.2 สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนอยู่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการแจ้งข่าวสารหรือแหล่งการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ที่มี

3.3 เชิญวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะทางมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เข้าร่วมอบรมพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเป้าหมายของงานวิชาการ

3.4 จัดการศึกษาดูงานการสอนในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเป้าหมายวิชาการของครูและบุคลากรโดยที่โรงเรียนสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวก ประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพจะส่งผลดีในด้านการเรียนการสอนตามเป้าหมายวิชาการของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี
สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ทั้งภาพรวม รายองค์ประกอบ และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการด้านการเรียนการสอน รองลงมาคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และต่ำที่สุดคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ตามรายองค์ประกอบ มีดังนี้

1.1 การจัดการด้านการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า รายองค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มองว่า เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในสภาพปัจจุบัน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน องค์ประกอบของการจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน สอดคล้องกับ สมจิตร เจริญกร (2562, น.30) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณสมบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรให้มีความเป็นเลิศทางการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ Hallinger and Murphy (1985, pp.189-190) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผลงานของผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของโรงเรียนได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ซึ่งรวมถึงการประสานเป้าหมายของโรงเรียนกับจุดประสงค์ของการเรียนในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุมการสอนในห้องเรียน โดยการเยี่ยมเยียนอย่างไม่เป็นทางการ การให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล โดยมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ

1.2 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า รายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ทราบดีว่าการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนจะเกี่ยวข้อง กับบรรทัดฐาน และทัศนคติของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนทั้งด้านตัวครู นักเรียน และการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Davis & Thomas (1989, pp.49-153) ได้กล่าวว่า เวลาที่ใช้ในการทำงานด้านการสอนของครู นับเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เวลาที่เสียไปในกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องทางวิชาการจะไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพของการสอนต่างหากที่สัมพันธ์เป็นอย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งมาตรฐานทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะจำแนกบทบาทในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนได้เป็นอย่างดี การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นปัญหาต่างๆ มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูประจำชั้น/ประจำวิชาไม่มาทำการสอน จัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวรรณ นัดดาเทพ (2557) ได้กล่าวถึง การสร้างมนุษยสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในองค์การไว้ว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยช่วยดำเนินการ และได้อธิบายวิธีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งอาจจะนำซึ่งผลลัพธ์ที่ดีสู่สถานศึกษาต่อไป

1.3 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า รายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีความคิดแนวการทำงานที่แตกต่างและได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขอบเขตด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีประเมินความต้องการของครูเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน ใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนในทุกช่วงชั้นยังไม่ดีเท่าที่ควรในเรื่องของการติดต่อสื่อสาร สอดคล้องกับ ภารดี อนันตนาวิ (2555, น.154) ได้กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็น

อย่างมาก ด้วยเหตุผลคือ ประการแรก การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร การวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการ และการควบคุม ประการที่สอง การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาของผู้บริหารค่อนข้างมาก ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีบทบาทในการสื่อสาร และควรมีการสื่อสารที่ชัดเจนไปยังผู้ที่รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ Hallinger & Murphy (1985, pp.221-224) ได้กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนี้เป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ถ่ายทอดครู ในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมดของสภาพปัจจุบัน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร และต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศและประเมินผล การสอน ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ตามรายด้าน มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาจัดทำหลักสูตรส่งเสริมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้มีการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน เสริมสร้างการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสอน มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจกับชุมชน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพัฒนาการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ บุญปิ่น (2559) ได้ทำการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 2 ตามความคิดเห็นครู จำแนกประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ได้กล่าวว่า ควรให้ครูกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดโครงการร่วมกันในการ

พัฒนางานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีนิเทศติดตามโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดปฏิทินการนิเทศ หรือมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการนิเทศแล้ว รายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมทักษะศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพและวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับ สุวรรณี หาญกล้า (2550, น.68) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู เป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีการพัฒนาวิชาชีพของตนให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา “ครู” คือ ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงที่ได้รับการยกย่องจากสังคม ดังนั้นผู้ประกอบอาชีพครูจึงต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ ผู้เรียน มีความสำคัญที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ครูจะต้องมุ่งมั่นสร้างเสริมสมรรถนะและศักยภาพของตนให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และคงอยู่ในความเป็นวิชาชีพได้อย่างยั่งยืน และอาจส่งผลดีกับมาตรฐานวิชาชีพต่อไป

2. ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ได้มีการกำหนดการใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน เพื่อนำข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และคอยกำกับติดตาม ดูแลในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สนับสนุนส่งเสริมในการค้นคว้าหาความรู้จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียน สอดคล้องกับ กัญญ์รัชการย นิลวรรณ (2553) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนา และใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้น และชักนำให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามต้องการ ดังนั้นหากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนินันท์ คล้ายมณี (2560, น.1) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยภาวะ

ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถวัดประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

3. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน ผลการวิจัยพบว่า รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี ทำงานด้วยความเคยชินและอาจจะละเลยในส่วนของการนิเทศและประเมินผลการสอนของครูให้ดีเท่าที่ควร ข้อเสียเหล่านี้ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานีบางแห่ง จึงควรได้การแก้ปัญหาในวิธีที่หลากหลาย ผู้บริหารควรนำการนิเทศและประเมินผลการสอนที่ดีมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี สอดคล้องกับกรองทอง จิตรเดชากุล (2550, น.2) ได้กล่าวถึง การนิเทศภายในมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานหลัก ในการรับผิดชอบในหลักการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ร้อยรัน และกำหนดให้เกิดผลในการปฏิบัติได้ชัดเจนขึ้น และสอดคล้องกับ Hallinger and Murphy (1985, pp.189-190) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารจะทำงานร่วมกันกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผลงานของผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของโรงเรียนได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ซึ่งรวมถึงการประสานเป้าหมายของโรงเรียนกับจุดประสงค์ของการเรียนในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุมการสอนในห้องเรียน โดยการเยี่ยมเยียนอย่างไม่เป็นทางการ การให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล โดยมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานีได้อย่างยั่งยืน

2. สภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

สภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ทั้งภาพรวม รายองค์ประกอบ และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมาคือ การจัดการด้านการเรียนการสอน และต่ำที่สุดคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ตามรายองค์ประกอบ มีดังนี้

2.1 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า เป็นองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ได้มองเห็นความสำคัญกับสภาพพึงประสงค์ของการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา มีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาเข้มแข็ง มีความคล่องตัวและอิสระในการบริหารจัดการ สามารถบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม มีการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ แต่ยังมีจุดอ่อนในการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นน้อย ผู้บริหารสถานศึกษาอาจใช้เรื่องการเสริมแรงจูงใจเข้ามา เพื่อให้การจัดเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี สอดคล้องกับ Herzberg (1959, pp.44-49) ได้กล่าวถึง ปัจจัยจูงใจและเรียกองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพอใจในงานว่าปัจจัยเกื้อหนุน ซึ่งองค์ประกอบของปัจจัยที่ใช้เป็นแรงจูงใจในการทำงาน และทำให้เกิดความสุขในการทำงานของ Herzberg ที่ใช้เป็นแรงจูงใจในการทำงาน คือ ความสำเร็จของงาน สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว อารีรักษ์ (2548, น.117-118) อ้างถึงใน เกตุสุดา กิ่งการจร, 2560, น.46) ได้กล่าวถึง การจัดการแหล่งเรียนรู้โดยการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ หมายถึงการใช้แหล่งเรียนรู้สื่อสิ่งพิมพ์ ไม่ใช่สื่อสิ่งพิมพ์ และตัวบุคคลอย่างเหมาะสม และมีความหมายด้วยวิธีการต่างๆ ที่สะท้อนถึงหลักการของการสอน การเรียนรู้และการประเมินติดตามผล การเรียนรู้จากการเรียนรู้เป็นแหล่ง เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้แก่ักเรียน

2.2 การจัดการด้านการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า เป็นองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพื่อนำผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างเชิงสร้างสรรค์ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน องค์ประกอบของการจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีผู้กล่าวถึงสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการเรียนการสอนไว้ สอดคล้องกับ Hallinger and Murphy (1985, pp.189-190) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารจะทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผลงานของผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของโรงเรียนได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ซึ่งรวมถึงการประสานเป้าหมายของโรงเรียนกับจุดประสงค์ของการเรียนในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุมการสอนในห้องเรียน โดยการเยี่ยมเยียนอย่างไม่เป็นทางการ การให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล โดยมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ ผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มักใช้การนิเทศภายในเข้ามาช่วยในเรื่องการจัดการด้านการเรียนการสอน สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.225) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งคือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หากคณะผู้สอนไม่ได้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารซึ่งมีพระเดชก็สามารถที่จะลงโทษผู้สอนได้ตามความเหมาะสม เพื่อมิให้บุคคลใดกระทำเป็นแบบอย่างต่อไป

2.3 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า เป็นองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ได้มีการกำหนดภารกิจของโรงเรียนไว้เป็นอย่างดีตามแนวปฏิบัติที่กำหนดกรอบขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งจำแนกภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับ พันธ์ ด้วงเอก (2555, น.22) ได้กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่่อมองอนาคตว่าโลกและสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร

จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้เรียน ภาคธุรกิจภาครัฐในชุมชนร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความประสงค์อันสูงส่ง หรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจ หรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญๆ ของสถานศึกษาพร้อมด้วย เป้าหมาย แผนปฏิบัติการ และการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Hallinger & Murphy (1985, pp.221-224) ได้กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนนั้น จะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดเป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนี้เป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ง่ายต่อครู ในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมดของสภาพพึงประสงค์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 10 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และต่ำที่สุดคือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลตามรายด้าน มีดังนี้

2.4 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาจัดทำหลักสูตร ซึ่งในสภาพปัจจุบันได้สนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาและเสริมสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานอยู่แล้วนั้น ควรที่จะมีการยกระดับการพัฒนาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตามบริบทของแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.10-11) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ใน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองไว้อยู่โดยรอบที่เกี่ยวกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม สอดคล้องกับ อัสนีย์ สุกิจใจ (2560, น.23) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับนั้น งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนในเชิงคุณภาพและปริมาณ การบริหารงานวิชาการจะประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาครูผู้สอน ให้ก้าวทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุดเป็นที่รวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการ การจัดการศึกษาสิ่งเหล่านี้ให้บรรลุเป้าหมายนั้นได้ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

2.5 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า รายด้านอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ควรจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ มีการสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูนำทักษะต่างๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดให้มีการฝึกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน และเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ สอดคล้องกับ Jucius (1971, p.243 อ้างถึงใน วีรชาติ วิชาศรี, 2550, น.19) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากร หมายถึงกระบวนการช่วยเพิ่มพูนความถนัด ทักษะ และความสามารถของบุคคลในองค์กรให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้นและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานได้อย่างดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ สุวรรณิ หาญกล้า (2550, น.68) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู เป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีการพัฒนาวิชาชีพของตนให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ครูจะต้องมุ่งมั่นสร้าง เสริมสมรรถนะและศักยภาพของตนให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และคงอยู่ในความเป็นวิชาชีพได้อย่าง ยั่งยืน

2.6 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า รายด้านอยู่ในระดับมาก แต่ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัด ปทุมธานี ได้ให้ความสำคัญของการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับนักเรียนในทุกๆ ด้านอยู่แล้ว แต่ที่ยัง บกพร่องอยู่ก็คือในเรื่องการดูแลเอาใจใส่ครูและบุคลากร ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู และนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหาต่างๆ มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ ครูประจำชั้น/ประจำวิชาไม่มาทำการสอน จัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับ ลัดดาวรรณ นัตดาเทพ (2557) ได้กล่าว ถึงการสร้างมนุษยสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในองค์กรไว้ว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ในการบริหารงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอาศัยความ ร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยช่วยดำเนินการและได้อธิบายวิธีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับ บัญชา

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3 ลำดับแรก เมื่อเรียงตามความจำเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และ 3) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ

3.1 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่า การสื่อสารถือเป็นปัจจัยสำคัญ ในการติดต่อสื่อสารในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี เช่น การประชุมชี้แจงเป้าหมายด้าน วิชาการของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มีการพบปะครูอย่างไม่เป็นทางการ ให้ครูทราบแนวปฏิบัติหรือเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของครู ในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน มีการสื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียน และผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติ หรือเป้าหมายด้าน

วิชาการของโรงเรียน และมีการจัดทำโปสเตอร์หรือป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการของโรงเรียน สอดคล้องกับ ภารดี อนันตนาวิ (2555, น.154) ได้กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุผลคือ ประการแรกการติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร การวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการ และการควบคุม ประการที่สอง การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาของผู้บริหารค่อนข้างมาก ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีบทบาทในการสื่อสาร และสอดคล้องกับ Heck (1990, pp.110-122) ได้กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสื่อสารเป้าหมายด้านวิชาการ หรือเป้าหมายการเรียนการสอน ให้ครูนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองได้ทราบโดยทั่วกัน

3.2 ด้านการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ได้เห็นถึงความสำคัญของการกำหนดขอบเขตด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีประเมินความต้องการของครูเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน ใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนในทุกช่วงชั้น เป็นการกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งจำแนกภารกิจของโรงเรียน สอดคล้องกับ พันัส ด้วงเอก (2555, น.22) ได้กล่าวว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไรจึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้เรียน ภาคธุรกิจภาครัฐในชุมชนร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความประสงค์อันสูงส่ง หรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจ หรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญๆ ของสถานศึกษาพร้อมด้วย เป้าหมาย แผนปฏิบัติการ และการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้

3.3 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนครูให้มีการพัฒนาศักยภาพในการประกอบวิชาชีพ ดังนั้นผู้ประกอบการอาชีพครูจึงต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้โดยให้ครูผู้สอนมุ่งผลสัมฤทธิ์และพัฒนาความรู้ไปสู่ผู้เรียน ผู้บริหารมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะกระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนาในวิชาชีพได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาตลอดจนครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมุ่งมั่นสร้างเสริมสมรรถนะและศักยภาพของตนให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงและคงอยู่ในความเป็นวิชาชีพได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณิ หาญกล้า (2550, น.68) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู เป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีการพัฒนาวิชาชีพของตนให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาให้กับรัฐแล้ว ยังช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษา ช่วยทำให้ระบบการศึกษาเกิดการแข่งขันด้านคุณภาพและเป็นทางเลือกให้กับผู้ปกครองและผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งรัฐได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมาอย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561-2564 ได้มีการวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ในปัจจุบันทั้งด้านผู้เรียน ด้านบุคลากรด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง อีกทั้งครูผู้สอนมีความรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ครูโรงเรียนเอกชนมีจุดอ่อนคือ มีอัตราการเข้าออกบ่อย สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอก ขาดทักษะการสอนแบบคิดวิเคราะห์ การสอนแบบบูรณาการ รวมทั้งการสร้างและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและด้านระบบการบริหารจัดการนั้น โรงเรียนเอกชนมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา มีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาเข้มแข็ง มีความคล่องตัวและอิสระในการบริหารจัดการ สามารถบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม มีการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ แต่ยังมีจุดอ่อนในการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา

ท้องถิ่นน้อย การนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา และขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี, 2562)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ในการวิจัยครั้งนี้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3 ด้านลำดับแรกตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงตามความต่อเนื่องของเนื้อหา ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้วิจัยเสนอประเด็นมีแนวทางการพัฒนา ได้ดังนี้

4.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ให้บุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ชุมชน และคณะกรรมการบริหารงานโรงเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย 2) นำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนย้อนหลังและความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบในการกำหนดเป้าหมาย 3) จัดประชุมกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด กล่าวคือ กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนสามารถวัดได้ พร้อมกำหนดตัวชี้วัดแต่ละเป้าหมายเพื่อประเมินความสำเร็จของเป้าหมาย โดยเริ่มจากเป้าหมายหลักของโรงเรียนก่อน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การพัฒนาการสอนของครู เป็นต้น และ 4) บุคลากรของโรงเรียนทำความเข้าใจร่วมกันคิดเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ การสนับสนุน การประเมิน และการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับทฤษฎีของ Hallinger & Murphy (1985, pp.221-224) ได้กล่าวว่าการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ง่ายต่อครู ในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ในการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนไปยังครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ควรดำเนินการที่หลากหลายช่องทาง ซึ่งในปัจจุบันยุคดิจิทัล เทคโนโลยี การตลาด การสื่อสาร ทำให้หลากหลายมากขึ้นและสามารถเข้าถึงเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว 2) จัดประชุมย่อยแต่ละกลุ่มสาระตามหลักสูตร ชี้แจงรับฟังเกี่ยวกับเป้าหมายหลักการ รวมถึงปัญหาอุปสรรควิชาการของโรงเรียน จัดทำคู่มือครูเรื่องแนวทางปฏิบัติด้านงานวิชาการโรงเรียน 3) โรงเรียนให้ความรู้กับผู้ปกครองและนักเรียนโดยการผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน จัดทำแบบสอบถามทุกด้านของงานวิชาการให้นักเรียนและผู้ปกครองสามารถสื่อสารตอบกลับมาสู่โรงเรียน มีการสอบถาม ตอบคำถามแนะนำแนวทางการเรียนการสอนของเด็กแต่ละคน โดยครูประจำชั้นร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติในแนวทางพัฒนาปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีกับงานวิชาการของโรงเรียนสอดคล้องกับทฤษฎีของ Hallinger & Murphy (1985, pp.225-226) ได้กล่าวว่า การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนได้ทราบทั่วกันทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การประชุมคณะครู การชี้แจงในหนังสือคู่มือของโรงเรียน และรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกับครู เป็นต้น การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร การอำนวยความสะดวกทุกขั้นตอนของการบริหาร ย่อมมีการติดต่อสื่อสารเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอ การติดต่อสื่อสารทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีมีเหตุผลและเป็นการปลูกฝังความสามัคคีในองค์กร การจัดให้มีระบบการสื่อสารที่ดีในองค์กรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี

4.3 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนให้ครูได้เผยแพร่ผลงานของตนเองต่อสาธารณชน โดยโรงเรียนจัดหาทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้เท่าที่ควรจะทำ ส่งผลให้ครูในสถานศึกษาเอกชนได้นำความรู้ความสามารถด้านวิชาการเผยแพร่สู่สังคมภายนอก 2) สนับสนุนส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนอยู่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการแจ้งข่าวสารหรือแหล่งการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ผ่านทางช่องทางการสื่อสารต่างๆ ที่มี 3) เชิญวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะทางมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เข้าร่วมอบรมพัฒนาตนเอง

พัฒนาวิชาชีพ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเป้าหมายของงานวิชาการ และ 4) จัดการศึกษาดูงานการสอนในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเป้าหมายวิชาการของครูและบุคลากร โดยที่โรงเรียนสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพจะส่งผลดีในด้านการเรียนการสอนตามเป้าหมายวิชาการของโรงเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีของ Hallinger and Murphy (1985, p.223) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมขณะประจำการ รวมทั้งการช่วยเหลือครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่างๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากร และช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 3 ด้าน มีดังนี้คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ในระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี สามารถนำแนวทางที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเอง เพื่อที่สามารถแสดงออกถึงภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ และส่งผลให้การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จ

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดปทุมธานี สามารถนำผลการศึกษาในงานวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายหรือส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้ารับการพัฒนาตนเอง โดยจัดให้มีการประชุม อบรม หรือการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ ตลอดจนองค์ประกอบของภาวะผู้นำอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจกระตุ้นในเรื่องของการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี และควรจัดให้มีการนิเทศกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยนี้กำหนดตัวแปรการศึกษาตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้เท่านั้น เพื่อเป็นประโยชน์ของผู้ที่สนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้ทฤษฎีอื่นซึ่งอาจมีตัวแปรที่แตกต่างกันออกไป เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในมุมมองอันหลากหลายที่เป็นปัจจัยอื่นเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี

2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จากประสบการณ์ของผู้นำที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับ โดยอาจมีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ที่ศึกษา ที่เป็นผู้บริหารที่ได้รับรางวัลดีเด่นหรือสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลซึ่งอาจจะออกแบบงานวิจัยเป็นแบบ Case Study ในพฤติกรรม หรือ ด้านการทำงานต่างๆ เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่4) พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2560. <https://drive.google.com/file/d/1qnUliLfd2G3AMohwdDqQf1nz5rqOz3-z/view>.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. ธารอักษร.
- กัญญ์รัชการย์ นิลวรรณ. (2553). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น].
- เกตุสุตา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี เขต 4. [วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jgsnsbc-journal/article/view/240537/163696>.
- โกศลภู์ เปลรินทร์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- คณิต สุขรัตน์, พรรัชต์ ลังกะสูตร, และ เดชา พวงงาม. (2560). สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี มหาวิทยาลัยปทุมธานี. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/9807/8347>.
- จรัส เลิศจามีกร. (2554). กิจกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ในการปฏิบัติของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี].
- จริวัฒน์ พิงสุข. (2553). สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี].

- จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. (2553). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- ณัฐธยาน์ โพธิ์ชาธาร. (2553). **การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี นครสวรรค์].
- ดลนภา ศรีอริญ. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน กับความสุขในการทำงานของครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 7**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ถาวร เส็งเอียด. (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- ธนวัฒน์ ภิรมย์ไกรภักดิ์. (2559). **พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์]. <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/2510/%e0%b8%98%e0%b8%99%e0%b8%a7%e0%b8%b1%e0%b8%92%e0%b8%99%e0%b9%8c%20%e0%b8%a0%e0%b8%b4%e0%b8%a3%e0%b8%a1%e0%b8%a2%e0%b9%8c%e0%b9%84%e0%b8%81%e0%b8%a3%e0%b8%a0%e0%b8%b1%e0%b8%81%e0%b8%94%e0%b8%b4%e0%b9%8c.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- พนัส ด้วงเอก. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].

- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอก
ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น].
เพ็ญศิริภรณ์ ประเทียบอินทร์. (2559). องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผล
ต่อการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี. file:///C:/Users/Administrator/Downloads/430-Article%20Text-
920-1-10-20161107.pdf).
- ไพฑูริย์ บุญปิ่น. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. [http://
dspace.bru.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/1530/Phaithoon%20
Boonpun.pdf?sequence=4&isAllowed=y](http://dspace.bru.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/1530/Phaithoon%20Boonpun.pdf?sequence=4&isAllowed=y).
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2555). หลักบริหาร แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่
ที่ 4). ม.ป.พ.
- ลัดดาวรรณ นัตดาเทพ. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- วรวิมล พลเพชร. (2561). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการตามหลักพุทธธรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
<http://ojs.mcu.ac.th/index.php/jmcukk/article/view/3951/pdf>.
- วิไลวรรณ แสงจันทร์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
กับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอสนามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
บูรพา].
- วีระชาติ วิลาศรี. (2550). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร].

- สมจิตร เจริญกร. (2562). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. <http://www.journal-i2u.com/index.php/JRKA/article/view/26/26>.
- สมชัย ขวลิขิตถารา. (2550). **องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตสมุทรสาคร**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี].
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. บัณฑิตวิทยาลัย.
- สารรัตน์ พวงเงิน และ อาคม มหามาตย์. (2551). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2**. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [สกศ.]. (2542). **การปฏิรูปการศึกษาาระแห่งชาติ**. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี. (2562). **แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนปทุมธานีชุดสมบูรณ์**. ม.ป.พ.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). **ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- สุขฤทัย จันทร์ทรงกรด. (2558). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- สุวรรณี หาญกล้า. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสำนักงานอาชีวศึกษามหานคร**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. ธรรมดาเพรส.
- อรพิน โพธิ์จาด. (2559). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/7842/7074>.

- อัญชัน แซ่เตียว. (2552). ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัศนี สุกิจใจ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตนครสวรรค์. <http://www.ojs.mcu.ac.th/index.php/brj/article/view/1640/1284>.
- Alig-Mielcarek, Jana M., & W. K., Hoy. (2005). *A Thoeretical and Empirical Analysis of The Nature, Meaning, and Influence of Instructional Leadership*. The Ohio State University.
- Blase, J. (2001). *Empower Teacher: What Successful Principle Do*. Corwin Press.
- Bothwell, Lin. (1983). *The Art of Leadership: Skill-Building Techniques that Produce Results*. Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc. Build school capacity, Educational Administration Quarterly, 38(5), 643-670.
- Brownell. (2001). *Teachers' Perceptions of School Principals as Instructional Leaders in reading*. [Doctoral dissertation, University of the Pacific Stockton].
- Davis & Thomas. (1989). *School management and organization; School supervision; Teachers; Classroom management; United States*. n.p.
- Frigon and Jackson. (1996). *The Leader*. Amecom.
- Fullan. (1998). *The Moral Imperative of School Leadership*. Corwin Press.
- Gardner, J., W. (1990). *On leadership*. Free Press.
- Girvan, N. (2001). *Reinterpreting the Caribbean*. In B. Meeks & F. Lindahl (Eds.). *New Caribbean thought: A reader*. University of the West Indies Press.
- Gunningham & Cordeiro. (2000). *Educational administration; A problem based approach*. Allyn and Bacon.
- Hallinger & Murphy. (1985). *Work stress and social support*. Addison-Wesley.

- Heck. (1990). **Instructional leadership school achievement: Validation of a causal model.** Educational Administration Quarterly, 56, 94-125.
- Herzberg, R.,W. (1959). **The motivation to work.** Jonh Wiley & Sons.
- Hoy, W., K., & Miskel, C., G. (1982). **Educational administration.** Random House.
- Ivancevich and Matteson. (2002). **Organization Behavior and Management (6th ed.).** McGraw-Hill.
- Kaiser. (2000). **Mapping the Learning Organization: Exploring a Model of Organizational Learning.** [Doctoral dissertation, Louisiana State University].
- Lashway. (2002). **Blended learning and sense of community: a comparative analysis with traditional and fully online graduate course.** <http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>.
- MacNeill, N. and Others. (2003). **Beyond instructional leadership: towards pedagogic leadership.** Paper submitted for presentation at the 2003 annual conference for the Australian Association for Research in Education: Auckland.
- Mbatha, M., V. (2004). **The principal's instructional leadership role as a factor influencing academic performance: a case study.** University of South Africa. <http://etd.unisa.ac.za/ETD-db/ETD-desc/describe?urn=etd-05272005-152252>.
- McCall and Lombardo. (1983). **What makes a top executive?.** Psychology Today, 17(2), 26-31.
- McCauley, Moxley, and Velsor. (1998). **The Center for Creative Leadership Handbook of Leadership Development (3rd ed.).** Jossey-Bass.
- O'Donnel, R., J. and White, G., P. (2005). **Within the accountability era: Principals' instructional leadership behaviors and student achievement.** National Association of Secondary School Principals. NASSP Bulletin December 2005, 89(645). 56-71.

- Owens, R., G. (2004). **Organizational behavior in education**. McGraw-Hill.
- Sergiovani, T. (1984). **Handbook for effective department leadership**. Allyn and Bacon.
- Seyfarth. (1999). **The principal: new leadership for new challenges**. Prentice-Hall.
- Sheppard. (1996). **Exploring the transformational nature of instructional leadership**. Alberta Journal of Educational Research, 42(4), 325-344.
- Stogdill. (1974). **Handbook of Leadership**. The Free Press.
- Supovitz & Poglinco. (2001). **Instructional Leadership in a Standard-based Reform**. The Consortium for Policy Research in Education. <http://eric.uoregon.edu/ReproductionRelease.html>.
- Yamada. (2000). **Elementary school principals' perceptions of responsibilities and Competencies for instructional leadership**. [Doctoral Dissertation, Faculty of The Graduate school, University of the Pacific Stockton].
- Youngs and King. (2002). **Principal leadership for professional development to build school capacity**. Educational administration quarterly, 38(5).

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

The Approaches to the Development of the Identity of Catholic Education of Schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan.

ศิริกุล เอียงผาสุข

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ดร.สุนทร ทองคำพงษ์

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Sirikul Aeangpasuk

* Master of Education Program in Educational Administration, Northern College.

Dr.Sunet Thongkhamphong

* Faculty of Education, Northern College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 15 มกราคม 2564

* แจกแก้ไข 15 มีนาคม 2564

* ตอบรับบทความ 20 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายจิตตาศาสนา คณะครูคาทอลิก ทั้ง 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 125 คน และแหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สภาพการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหาบริหารจัดการมากที่สุดคือด้านการเงินและงบประมาณ ปัญหาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือไม่ได้เปิดโอกาสให้พระสงฆ์ นักบวชชาย-หญิง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษาจัดงบประมาณในการสนับสนุนด้านการอภิบาลน้อยมาก แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำมากที่สุดคือมีการศึกษาและดูแลสุขภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในวิชาคริสต์ศาสนา คำสอน และจริยศาสตร์จากฝ่ายวิชาการ และหาช่องทางในการจัดวิชาเหล่านี้เป็นวิชาเสริม

ข้อเสนอแนะคือ ควรพัฒนาระบบงานของจิตตาศาสนาในโรงเรียนให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อการพัฒนาของจิตตาศาสนาโรงเรียนคาทอลิก และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารงานงบประมาณที่แสดงถึงประสิทธิภาพของสถานศึกษาคาทอลิก ที่แสดงอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก

คำสำคัญ: การพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก
โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

Abstract

The purpose of the research seemed to investigate the conditions, problems and approaches to the development of the identity of Catholic education of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan. The population of the research was 125 signatories acting on behalf of the licensee and managers, school directors, deputy directors for chaplaincy, and Catholic teachers of 7 schools. The data source was 13 experts. The research instruments were questionnaires and interviews. The collected data were analyzed by frequency, percentages, standard deviation, and content analysis.

The findings of the research indicated that; as a whole, the conditions of the approaches to the development of the identity of Catholic education of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan seemed to be at the high level. The aspect that had the highest level of the management was finance and budgeting. In terms of the problems of the approaches to the development of the identity of Catholic education of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan, it was found that aspect the problems were most found was giving monks, priests and priestesses no chance to participate in educational management, including allocating a low budget for governance. The approaches to the development of the identity of Catholic education of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan that the experts most frequently recommended

were exploring reality in school in the class of Christianity, including doctrines and ethics from the academic department, and adding these subjects to elective courses.

In terms of the approaches to the development of the identity of Catholic education of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan, it can be said that the schools should develop a system of chaplaincy affecting virtues and desirable values of learners of Catholic schools. In addition, the schools should focus on the approaches to budget development to show the effectiveness of Catholic schools and the identity of Catholic education.

Keywords:

The Development of the Identity of Catholic Education
Catholic schools under the Diocese of Nakhon Sawan

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 16 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” แสดงให้เห็นถึงเจตนาของการจัดการศึกษาว่าเป็นการให้การอบรมกับประชากรในชาติทุกเพศทุกวัย ให้มีความรู้ความสามารถเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมความดีเพื่อดำรงชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าอยู่ได้อย่างมีความสุขและสันติภาพ ในขณะที่โรงเรียนคาทอลิกเป็นโรงเรียนเอกชนที่มีบทบาทหน้าที่จัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษา รวมทั้งจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและแผนงานของการจัดการศึกษาคาทอลิก ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกจะต้องตอบสนองต่อการจัดการศึกษาไทย ซึ่งเป็น อัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิก อัตลักษณ์สถานศึกษาคือคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์เป็นโรงเรียนคาทอลิก ดังนั้นการจัดการศึกษาจะต้องตอบสนองต่อการจัดการศึกษาไทยและอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิกที่เน้นร่วมกันสร้างเสริมคุณลักษณะที่สำคัญคือ รัก เมตตา รับผิดชอบ และซื่อสัตย์ ซื่อตรงให้กับนักเรียนและบุคลากรทุกคน ส่วนลักษณะอื่นๆโรงเรียนสามารถกำหนดให้มีความเหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของแต่ละโรงเรียน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2555 น.8-10) ด้วยปรัชญาการศึกษาคาทอลิกที่มุ่งเน้นด้านการอบรมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์จึงได้เอาใจใส่ให้การศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถภาพทางสติปัญญา ฝึกหัดพิจารณาไตร่ตรอง รู้จักเลือกใช้เสรีภาพอย่างถูกต้อง ฝึกเข้าถึงมรดกทางวัฒนธรรมส่งเสริมให้รู้จักคำนึงที่ดี ปลูกฝังความรักความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันในระหว่างนักเรียนที่มีสภาพแตกต่างกันทางสังคม ศาสนา ฐานะ อุปนิสัย มุ่งสร้างสรรค์ให้นักเรียนมั่นใจในคุณธรรมที่จะช่วยให้นักเรียนดำรงชีวิตในสังคมด้วยความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อผู้อื่น สำนึกในความรับผิดชอบต่อครอบครัวต่อสังคมอีกทั้งเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนด้วยจิตใจของความเมตตาอันนำมาซึ่งความเป็นผู้ที่มีจิตใจที่อ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย ใจยุติธรรม เปิดใจกว้าง ยอมรับผู้อื่นและเป็นมิตรกับทุกคน (โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์, 2558, น.4)

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาแล้วพบว่า การจัดการศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบันนี้ ไม่ได้สอดคล้องกับอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ทั้งที่พระศาสนจักรคาทอลิกตระหนักถึงการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก เห็นได้ว่าโรงเรียนคาทอลิกยังขาดความเอาใจใส่อย่างจริงจังต่อการจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก จึงได้มีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการจัดการศึกษาคาทอลิกขึ้น เพื่อให้โรงเรียนคาทอลิกได้ซื่อสัตย์ต่อการจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกอย่างแท้จริง เพื่อให้โรงเรียนคาทอลิกนั้นได้จัดการศึกษาคาทอลิกที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ บาทหลวงศิริชาญ เอียงผาสุข ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการ พบว่าโรงเรียนคาทอลิกในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ทั้ง 7 โรงเรียนนั้น ยังขาดแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับ ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้บริหารยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงเรื่องอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก โรงเรียนไม่สามารถหาครูที่มีคุณภาพและชีวิตจิตที่เหมาะสมกับงานด้านการอบรม โรงเรียนไปเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ การแข่งขัน การได้มาซึ่งชื่อเสียงเงินทอง แต่การอบรมด้านความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้กับนักเรียนยังมีไม่มากพอแต่ไม่ได้หมายความว่าโรงเรียนคาทอลิกในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์นั้นจะขาดบรรยากาศความเป็นคาทอลิก เพียงแต่ยังมีไม่มากพอที่จะอบรมด้านชีวิตจิตแก่นักเรียนได้จากความท้าทายของโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบัน ที่จะนำโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์กลับมาสู่การเป็นโรงเรียนคาทอลิกที่มีอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกอย่างแท้จริง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาสภาพและปัญหา พร้อมหาแนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังฆมณฑลนครสวรรค์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทาง ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาที่ส่งเสริมแนวทางอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ขอบเขตของการศึกษา/วิจัย

การวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก การจัดการศึกษาโรงเรียน คาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (สุรินทร์ จารย์อุปการะ. 2556) - การจัดการศึกษา ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ (1) การเงินและงบประมาณ (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การบริหารจัดการ (4) การอภิบาล (5) การจัดกิจกรรม (6) งานจิตตาคาทอลิก (7) การกำหนดหลักสูตร (8) การกำหนดเนื้อหา (9) การวางแผน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ 7 คน รองผู้จัดการ 7 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 7 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายจิตตาคาทอลิก 7 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนภัทรวิทยา แม่สอด จำนวน 18 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์นิโคลาส พิษณุโลก จำนวน 21 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนพระวรสาร ลพบุรี จำนวน 12 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์คาเบรียล สันติสุข เพชรบูรณ์ จำนวน 12 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์ มีธโนทัย ตาก จำนวน 15 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนยอแซฟพิจิตร จำนวน 16 คน คณะครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์แมรี อุดรดิตถ์ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 125 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

3.1 สภาพการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

3.2 ปัญหาทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาที่ส่งเสริมแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 13 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบเรื่องอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (สุรินทร์ จารย์อุปการะ) การจัดการศึกษา ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) อายุ ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก แบบสอบถามนี้มีจำนวน 83 ข้อ ซึ่งจำแนกออกเป็น 9 ด้าน คือ ด้านการเงินและงบประมาณ การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การอภิบาล การจัดกิจกรรม งานจิตตาคาทอลิก การกำหนดหลักสูตร การกำหนดเนื้อหา และการวางแผน

ขั้นตอนที่ 3 ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ เป็นแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (Multiple Response) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ร้อยละ และการจัดลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัย สภาพและปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ทั้งหมด 125 ฉบับ ได้คืนมา 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหาค่าร้อยละของแบบสอบถาม หาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content Analysis) ที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดอันดับความสำคัญของประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมากำหนดเป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านแนวทางพัฒนาตามกระบวนการศึกษาในตอนต่อไป

ตอนที่ 3 หาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีการศึกษาความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์มีการดำเนินงาน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีจำนวน 13 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

2. การรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นตามกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ โดยการนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานมาเป็นตัวกำหนดกรอบแนวคิด ครอบคลุมแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 คนด้วยตัวเอง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่และอันดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. สภาพการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการพัฒนาอัตลักษณ์

การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้าน

สภาพ	ระดับสภาพ		แปลผล
	μ	σ	
1 ด้านการเงินและงบประมาณ	4.52	0.36	มากที่สุด
2 ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.48	0.30	มาก
3 ด้านการบริหารจัดการ	4.57	0.29	มากที่สุด
4 ด้านการอภิบาล	4.58	0.34	มากที่สุด
5 ด้านการจัดกิจกรรม	4.58	0.34	มากที่สุด
6 ด้านงานจิตตภิบาล	4.58	0.33	มากที่สุด
7 ด้านการกำหนดหลักสูตร	4.61	0.32	มากที่สุด
8 ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.58	0.35	มากที่สุด
9 ด้านการวางแผน	4.59	0.31	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.28	มากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีผลการศึกษาที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมรายด้านทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่จะเห็นว่า การศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก

นั้นจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบต่างๆ ที่มีความสำคัญและสัมพันธ์เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันทั้งในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายด้านการจัดการเรียนการสอน การกำหนดหลักสูตร การกำหนดเนื้อหารายวิชา งานจิตตาคติบาล การจัดกิจกรรม การบริหารงานทั่วไป การอภิบาลและบริหารงานบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สุรินทร์ จารย์อุปการะ 2556 องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้จากมากไปน้อยคือ (1) การเงินและงบประมาณ (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การบริหารจัดการ (4) การอภิบาล (5) การจัดกิจกรรม (6) งานจิตตาคติบาล (7) การกำหนดหลักสูตร (8) การกำหนดเนื้อหา และ (9) การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย องค์ประกอบการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก จึงเป็นเป็นพหุองค์ประกอบตามสมมติฐานการวิจัยและเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบตามลำดับ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการเงินและงบประมาณสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับการบริหารโรงเรียนคาทอลิกก็อาจเป็นไปได้ เพราะโรงเรียนคาทอลิกเรียกร้องการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมจากรัฐ โรงเรียนคาทอลิกจะมีความมั่นคงเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารเงินและงบประมาณเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียนบุคลากรและตัวผู้เรียน โดยมีการบริหารงบประมาณใช้ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการทำบัญชีการเงินและงบประมาณอย่างเป็นระบบโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีการประเมินผลการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่างถูกต้องและถือว่าเป็นสิ่งที่ควรตระหนักถึงความระมัดระวังในการจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับงานที่วางไว้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 มาตรา 32

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนคาทอลิกมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการทำให้พันธกิจการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสำเร็จ ครูจะต้องใช้วิธีการสอนและนำนวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ตลอดจนการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยสนับสนุนความเข้าใจให้กับผู้เรียน และทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ในเอกสารก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015

1.3 ด้านการบริหารจัดการ สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกได้อย่างดี ด้วยการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับ นักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในเอกสารก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015 เสนอว่าโครงสร้างการบริหารและการบริหารจัดการโรงเรียนคาทอลิกมีลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดพันธกิจว่าโรงเรียนคาทอลิกมีการประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม และการให้บริการแก่ชุมชน

1.4 ด้านการอภิบาล สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก เป็นผู้ขับเคลื่อนให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ งานบริหารงานบุคคลจะช่วยพัฒนาให้บุคลากรมีคุณภาพ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีจรรยาบรรณ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมายในการทำงาน มีระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกในเอกสารฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของมิเกล กาโรซาบาล ที่ระบุว่า ครูของโรงเรียนคาทอลิกเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาหล่อหลอมนักเรียน

1.5 ด้านการจัดกิจกรรม สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมต่างๆ สามารถนำพาให้นักเรียนและบุคลากรเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ทักษะความสามารถ กิจกรรมเสริมสร้างความรักความศรัทธาในองค์กรและศาสนา และกิจกรรมเพื่อสังคมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสภาสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ในแผนอภิบาลคริสตศักราช 2010-2015 กำหนดว่าการศึกษาคาทอลิกทำให้คุณค่าพระวรสาร ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา และชีวิตภาวนา อยู่ในบรรยากาศการเรียนการสอนและในทุกกิจกรรม โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักรักและรับใช้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นเสริมสร้างสังคมที่ดีงาม และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

1.6 ด้านงานจิตตาสถาปนกิจ สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานจิตตาสถาปนกิจถือว่าเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานที่ช่วยให้การจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกมีความเด่นชัด ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรและนักเรียนได้รับการพัฒนาทางด้าน

จิตใจ จิตวิญญาณ สติปัญญา ดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามคุณค่าพระวรสารรวมถึงการดูแล เรื่องการใช้สัญลักษณ์แห่งความเป็นคาทอลิกในการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยในแผนอภิปาลคริสตศักราช 2010-2015 กำหนดว่าโรงเรียนคาทอลิกจัดให้มีฝ่ายจิตตาศาสนาในสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ช่วยงานอภิปาลใน สถานศึกษา ครอบครัว วัด และชุมชนซึ่งครอบคลุมถึงการให้ความรู้ และปฏิบัติงานด้านศาสน สัมพันธ์และงานกิจกรรมตา และโรงเรียนคาทอลิกต้องจัดให้มีครูจิตตาศาสนาในสถานศึกษาคาทอลิก ในจำนวนที่มีอัตราส่วนสอดคล้องและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

1.7 ด้านการกำหนดหลักสูตร สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา หลักสูตรคือกลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างเป็นระบบเป็น มาตรฐานในการจัดการศึกษาเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการ ส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดการ ศึกษาโรงเรียนคาทอลิกจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดหลักสูตรที่สำคัญคือ การ กำหนดหลักสูตรที่มีการบูรณาการคุณค่า พระวรสาร คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม ประเพณีไทย และท้องถิ่น โดยให้ครอบคลุมการพัฒนาทั้งด้านความรู้และคุณธรรมด้วยมิติของความเชื่อ ในศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิกในเอกสารมิติด้านศาสนาของ การศึกษาคาทอลิก ข้อ 57 ที่ว่า โรงเรียนคาทอลิกมีพื้นฐานบนคำสอนของศาสนาคริสต์ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนอยู่ภายใต้กรอบความคิดโดยทั่วไปของศาสนา

1.8 ด้านการกำหนดเนื้อหา สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนคาทอลิกจัดให้มีการสอนคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ โดยอาศัยคุณค่าแห่งพระวรสาร และ จัดให้มีการอบรมเรื่องสื่อศึกษาสิทธิมนุษยชน สันติศึกษา เพศศาสตร์ศึกษา และนิเวศน์วิทยา และ ส่งเสริมให้รู้จักเท่าทันสื่อเห็นความสำคัญของสื่อศึกษา สามารถเป็นมโนธรรมให้แก่สังคมเตือนให้ มีสติเพื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของกระแสสังคมในทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสภาการศึกษา คาทอลิกแห่งประเทศไทยในเอกสารก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015 ที่ว่าการศึกษาคาทอลิกตั้งอยู่บนหลักการที่ว่าความรู้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ เป็นบ่อเกิดแห่งปัญญา และมุมมองชีวิตหลักสูตรและแผนการเรียนรู้อันของการศึกษาคาทอลิกต้องให้ ภาพที่เป็นองค์รวมอย่างชัดเจนและเพียงพอ โดยมีจุดหมายปลายทางที่นักเรียนจะได้เรียนรู้และ เข้าถึงคุณค่าที่แท้จริงของสาระวิชาที่บูรณาการเข้ากับคุณค่าพระวรสาร

1.9 ด้านการวางแผน สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวางแผน และกำหนดเป้าหมายเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง สามารถกำหนด เป้าหมาย วางแผนพัฒนา กำหนดกลยุทธ์ และมาตรการเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานมาตรฐานการพัฒนาศึกษาของฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำหนดว่าโรงเรียนต้องมีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างการบริหารโครงสร้าง ค่าตอบแทนสวัสดิการจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติงาน และระบบการประกันคุณภาพที่สอดคล้อง กับอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก

2. สภาพปัญหาการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑล นครสวรรค์ มีดังนี้

2.1 ด้านการเงินและงบประมาณ พบว่าสถานศึกษาจัดงบประมาณในการสนับสนุนด้านการ อภิบาลไม่เพียงพอต่อความต้องการ สอดคล้องกับชนิก คุณเมธิกุล (ม.ป.ท. หน้า 162) เสนอความ คิดเห็นเรื่องการบริหารงบประมาณว่า งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความ สนใจเป็นอย่างมาก เพื่อให้เงินทุนที่จัดสรรให้แก่กิจกรรมต่างๆตามที่วางแผนไว้เป็นไปอย่างถูกต้อง โดยป้องกันไม่ให้เกิดการจัดสรรเงินทุนมากเกินไปซึ่งจะก่อให้เกิดการสูญเสียโอกาสหรือการจัดสรร เงินทุนที่ต่ำกว่าสภาพความเป็นจริงซึ่งจะทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสำเร็จ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าไม่ได้เปิดโอกาสให้พระสงฆ์ นักบวชชาย-หญิง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญนิกา พรหมณ์พิทักษ์ เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552- 2561 คือ (1) การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1.1) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น (1.2) การจัดการเรียนรู้ที่จัดให้เชื่อมโยงกับชีวิตเน้นการปฏิบัติจริง (1.3) ใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน (1.4) การแสวงหาความร่วมมือจาก ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้ (1.5) ผู้บริหารเป็นผู้นำทาง วิชาการ ดูแลนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู (2) การวัดประเมินผลครูผู้สอนต้องวัดประเมินผลผู้เรียนเป็นราย บุคคลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 ด้านการบริหารจัดการ พบว่าโรงเรียนขาดการร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนรวมไปถึงนักเรียนในด้านต่างๆ สอดคล้องกับสมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก (2556 ข, หน้า 51) ที่กล่าวว่าการจัดองค์กรและการวางแผนการมุ่งมั่นให้โรงเรียนคาทอลิกมีคุณสมบัติเป็นโรงเรียนคาทอลิกอย่างแท้จริง

2.4 ด้านการอภิบาล พบว่าโรงเรียนคาทอลิกไม่ได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างบรรยากาศของความเป็นคาทอลิก สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงแก้ว จันทรสุต (2555) ในปัจจุบันโรงเรียนคาทอลิกได้มีนโยบายในการจัดทำและให้มีก็คืออัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญประการหนึ่งในการบริหารจัดการ โดยการจัดการศึกษาแบบคาทอลิกที่มุ่งเน้นงานอภิบาลและการอบรมหล่อหลอมนักเรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจและจิตวิญญาณด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร เพื่อให้นักเรียนดำเนินชีวิตในหนทางของความเป็นหนึ่งเดียวกันกับผู้อื่นและสร้างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลกเป็นสนามเผยแผ่ธรรมด้วยกระบวนการศึกษาที่สร้างนักเรียนให้มีจิตอาสาและเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงในสังคม

2.5 ด้านจิตตาทิบาล พบว่าฝ่ายจิตตาทิบาลขาดแคลนครู บุคลากร ที่จะมาทำหน้าที่สอดคล้องกับงานวิจัยของสภาการศึกษาคาทอลิกเรื่อง บทบาทและศักยภาพของโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย ได้พูดถึงเรื่องนี้ไว้ว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนถือเป็นกุญแจสำคัญในการผลักดันให้ระบบการศึกษาประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีคุณภาพ ต้องทำให้ครูมีความเสียสละทุ่มเทให้การสอนและรักในความเป็นครู มีทัศนคติที่เปิดกว้างและแสวงหาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น ยอมรับในความคิดที่แตกต่างและเปิดกว้างให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบและมีคุณธรรมปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม มีความรู้จริงในสาขาวิชาที่ตนเองเป็นผู้รับผิดชอบ ยอมรับความเสี่ยงและความยากลำบากในการทำงานได้

2.6 ด้านการจัดกิจกรรม พบว่าโรงเรียนคาทอลิกขาดการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และความศรัทธา การฟื้นฟูจิตใจครูคาทอลิก นักเรียนคาทอลิกตลอดจนบุคลากรทุกคน ที่พึงได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ พลวัน (2559) เพราะประสบการณ์การทำงานทำให้เกิดการเรียนรู้และยังมีประสบการณ์การทำงานมากเท่าใดก็ยิ่งส่งผลดีต่อการทำงานมากเท่านั้น ประสบการณ์จึงเป็นการสะสมทักษะที่ดีในการทำงาน จะพบว่ามีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารงานกิจการนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2.7 ด้านการกำหนดหลักสูตร พบว่าโรงเรียนไม่นำรายวิชาคริสตศาสตร์เข้าสู่หลักสูตรเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ ไม่ได้มีการจัดทำแผนงานอภิบาลโดยสอนคำสอนคริสตศาสตร์และจริยศึกษาและให้มีบุคลากรฝ่ายอภิบาลที่มีคุณภาพในสัดส่วนที่เหมาะสม สอดคล้องกับรายงานเรื่องบทบาทและศักยภาพของโรงเรียนคาทอลิกปี 2014 ของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ 1) หลักสูตรควรผสมผสานระหว่างการเรียนรู้วิชาการกับกิจกรรม เช่น การเรียนรู้นอกสถานที่และในส่วนของมัธยมศึกษาควรเสริมแนวทางในการประกอบอาชีพให้แก่นักเรียนตามความสนใจ 2) ควรเพิ่มหลักสูตรผสมหลักการตลาดและการประชาสัมพันธ์ 3) ควรเพิ่มเนื้อหาหลักสูตรด้านสันตนาการและกิจกรรมสัมพันธ์กับเด็กในระดับประถมให้มากขึ้น และในส่วนระดับมัธยมศึกษาควรเน้นความรับผิดชอบต่อตนเอง 4) ควรเพิ่มเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้งานในชีวิตจริงลงในหลักสูตร รวมทั้งการสร้างเกณฑ์การวัดผลที่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

2.8 ด้านการกำหนดเนื้อหา พบว่าขาดการบูรณาการคุณค่าพระวรสารในการจัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระฯพร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีสนับสนุนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของสมณสาส์นเรื่อง “มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก” ได้กล่าวไว้ข้อที่ 100 เกี่ยวกับการบริหารจัดการ โรงเรียนคาทอลิกจำเป็นต้องมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้พันธกิจของโรงเรียนประสบความสำเร็จ เช่น ต้องกำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียนให้ชัดเจน ต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน กำหนดเนื้อหากรรวิหารยวิชาพร้อมทั้งกำหนดคุณค่า (Value) ที่จะถ่ายทอดให้นักเรียนโดยผ่านทางวิชานั้นๆ อย่างเป็นระบบ

2.9 พบว่าไม่มีการจัดองค์กรและแผนงานสอดคล้องกับอัตลักษณ์การศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2558, หน้า 216) โรงเรียนเครือคาทอลิกคนเชื่อทันที่ว่า มีคุณภาพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กับความโดดเด่นทางวิชาการเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ในการพัฒนานั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการพัฒนาการศึกษา ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่เป็นทีม

3. แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 13 ท่าน พบว่าด้านที่พบปัญหาจำนวน 9 ด้าน มีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการเงินและงบประมาณ พบว่ามีแนวทางดังนี้ สถานศึกษาควรมีการจัดโครงการสำหรับงานอภิบาลให้กับนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ โดยจัดให้มีการทำงานฝีมือจำหน่าย ด้านการบริโภคมีการจัดกิจกรรมปลูกผักเพื่อจำหน่ายและบริโภคสำหรับนักเรียนทุนเพื่อลดรายจ่าย ทางด้านรายจ่ายด้านอื่นๆ ได้มีการตรวจสอบความสำคัญและความจำเป็นมากที่สุด และสถานศึกษาจัดทำแผนอภิบาลขึ้นโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนให้สอดคล้องกับคุณค่าพระวรสาร เมื่อกำหนดแผนงานตลอดปีก็สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่องานอภิบาลเพื่อนำงบประมาณในส่วนนั้นมาใช้กับกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และคณะ พบว่า บทบาทการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา การศึกษาคาทอลิกเน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการกระจายทรัพยากรจากแหล่งที่มีไปสู่อำเภอที่ขาดแคลนเพื่อความเท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษาของเยาวชนโดยมีสังคมพลและคณะนักบวชดำเนินการจัดสรรทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีแนวทางดังนี้ ส่งเสริมให้ทุกวิชาได้จัดการเรียนการสอน โดยกำหนดในจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในทุกวิชาให้มีอัตลักษณ์คุณค่าพระวรสาร โดยเน้นตามอัตลักษณ์หรือคตินิยมของโรงเรียน เช่น เรื่องความรัก ข้อที่ 44 ที่ระบุไว้ว่าจุดมุ่งหมายหลักของการสอนในโรงเรียนคาทอลิกคือการทำให้คุณธรรมแห่งความรักของพระเยซูคริสต์เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การสอนนี้จะไม่หยุดอยู่แค่การบูรณาการความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน แต่เป็นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมลงไปสู่การใช้ชีวิตของนักเรียน

3.3 ด้านการบริหารจัดการ พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนควรส่งเสริมคุณครูในการพัฒนาตนเอง โดยคณะผู้บริหารอาจจะมีการสังเกตการสอนของครูในโรงเรียนร่วมกันและประเมินผลครูแต่ละคน เพื่อแนะนำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการสอนของครูแต่ละคนและเป็นการเอาใจใส่คุณครูเพื่อพัฒนาองค์กรด้วยในอีกรูปแบบหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของสภาการศึกษาคาทอลิก เรื่อง บทบาทและศักยภาพของโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย ได้พูดถึงเรื่องนี้ไว้ว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ถือเป็นกุญแจสำคัญในการผลักดันให้ระบบการศึกษาประสบความสำเร็จด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีคุณภาพ ต้องทำให้ครูมีความเสียสละทุ่มเทให้การสอนและรักในความเป็นครู โดยครูทุกระดับจะต้องมีการเตรียมข้อมูลเพื่อการสื่อสารไปในทิศทางเดียวกันเพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่ทิศทางเดียวกันด้วย และส่งครูเข้าอบรมเพื่อพร้อมที่จะพัฒนาตนเองโดยทำการประเมินตนเอง (SAR) ทุกครั้งหลังการสอน และโรงเรียนจัดนิเทศครูตลอดปีการศึกษา ผู้อำนวยการเข้านิเทศครูด้วยตนเอง

3.4 ด้านการอภิบาล พบว่ามีแนวทางดังนี้ อัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกที่สำคัญคือการประกาศพระนามพระคริสตเจ้า และให้ทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาได้รู้จักพระเยซูเจ้ามากขึ้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้เป็นเหมือนบ้านของพระเยซูเจ้า เมื่อบุคคลใดได้เข้ามาในสถานศึกษาจะต้องได้สัมผัสถึงองค์พระเยซูเจ้าผู้ทรงเป็นแบบอย่างแห่งรักและรับใช้ สอดคล้องกับคู่มือแนวทางการพัฒนางานจิตตาศาสนาของโรงเรียนคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (ฉบับปฏิบัติการขั้นต้น, 2545) ที่ว่ากรอบงานด้านการอภิบาลเป็นงานด้านการอบรมสั่งสอนและการปกครองดูแลเด็กและเยาวชน รวมทั้งบุคลากรทุกคนในโรงเรียนและผู้ปกครองกรอบงานด้านการอภิบาล ประกอบด้วย 2 งานหลักที่สำคัญคือ งานด้านพระวาจา และงานด้านศีลศักดิ์สิทธิ์

3.5 ด้านการจัดกิจกรรม พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนคาทอลิกจัดให้มีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาจิตใจนักเรียนคาทอลิกและครูคาทอลิกปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โรงเรียนคาทอลิกมีลักษณะเฉพาะคือสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้มีชีวิตชีวาด้วยจิตตารมณ์ สร้างเสริมภาพและความรักในแบบพระวรสารที่มุ่งช่วยเด็กและเยาวชนให้พัฒนาบุคลิกภาพเป็นบุคคลที่สมบูรณ์มากขึ้น สอดคล้องกับคู่มือแนวทางการพัฒนางานจิตตาศาสนาของโรงเรียนคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (ฉบับปฏิบัติการขั้นต้น, 2545) ที่ว่ากรอบงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานด้านวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จุดเน้นของงานด้านวิชาการของโรงเรียนคาทอลิกมุ่งเน้นที่จะให้ผู้เรียนได้พัฒนาในทุกมิติตามจิตตารมณ์ของปรัชญาการศึกษาคาทอลิก ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความสมบูรณ์ในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์สังคม จิตใจ และที่สำคัญคือจิตวิญญาณของความดี

3.6 ด้านจิตตาศาสนา พบว่ามีแนวทางดังนี้ การศึกษาที่จะช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสมีการมอบทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน ทุนเจ้าหน้าที่นักร โดยโรงเรียนจะจัดสรรแบ่งทุนในแก่เด็กยากจนซึ่งสอดคล้องกับสมณสาส์นโรงเรียนคาทอลิก (The Catholic School) ได้พูดถึงความสำคัญของครูในข้อที่ 78 ได้พูดถึงเรื่องเดียวกันนี้ว่า การเจริญชีวิตที่เป็นประจักษ์พยานและความประพฤติของครูมีความสำคัญและถือเป็นลำดับแรกที่จะเผยแสดงคุณสมบัติเฉพาะของโรงเรียนคาทอลิก ดังนั้นการอบรมครูอย่างต่อเนื่องในรูปแบบของกิจกรรมเชิงอภิบาลที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในโรงเรียนคาทอลิก การอบรมนี้ต้องมุ่งให้ครูได้รับแรงกระตุ้นให้เป็นประจักษ์พยานถึงความรักของพระคริสต์ในห้องเรียน และนำแนวทางแห่งความรักนี้มาแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

3.7 ด้านการกำหนดหลักสูตร พบว่ามีแนวทางดังนี้ ฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลนครสวรรค์ จำเป็นต้องวางแผนการบริหารโรงเรียนโดยเพิ่มฝ่ายงานจิตตภาบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารเตรียมการประชุมใหญ่การศึกษาของพระศาสนจักรคาทอลิกสากล เรื่องการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตฟื้นฟูความกระตือรือร้นขึ้นใหม่ (Educating today and tomorrow A renewing passion) ปี 2015 ในตอนที่ 2 ข้อที่ 3 ได้เน้นให้เห็นความสำคัญของการสอนว่าปัจจุบันดูเหมือน “วิธีการสอนสำคัญกว่าเนื้อหาที่สอน” เพราะเนื้อหามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แต่วิธีการสอนที่เน้นการไตร่ตรองจะช่วยพัฒนากระบวนการคิดและความสามารถทางสติปัญญาทำให้ผู้เรียนได้รับมากกว่าข้อมูลที่ตายตัว แต่ยังได้รับการกระตุ้นให้รู้จักการทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ที่สูงกว่า

3.8 ด้านการกำหนดเนื้อหา พบว่ามีแนวทางดังนี้ การบูรณาการคุณค่าพระวรสารและความรู้ในด้านวิชาการอื่นๆ เป็นสิ่งที่พึงกระทำและปฏิบัติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบูรณาการคุณค่าพระวรสารกับการเรียนรู้ เพื่อจะได้ช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญว่าไม่ได้มีความรู้อย่างเดียวที่จะทำให้เราประสบความสำเร็จในชีวิตแต่ต้องมีคุณธรรมตามมาด้วย เพื่อจะได้เกื้อกูลกันและกันเพราะถ้ามีแต่ความรู้อย่างเดียวแต่ไม่มีคุณธรรมสังคมจะเกิดปัญหาซึ่งเห็นได้จากในยุคปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมณสาสน์โรงเรียนคาทอลิก ในข้อที่ 24 ได้ระบุว่าแนวทางการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกคือ การเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่สถานการณ์ในชีวิตจริง โรงเรียนต้องกระตุ้นให้นักเรียนฝึกฝนการใช้สติปัญญาของตนเพื่อเข้าใจศาสตร์ต่างๆ อย่างชัดเจนจนถึงแก่นแท้ของความจริงนั้นๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาเป็นองค์ความรู้ สู่ทักษะความชำนาญ

3.9 ด้านการวางแผน พบว่ามีแนวทางดังนี้ มีการศึกษาและดูสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในวิชาคริสต์ศาสนา คำสอน และจริยศาสตร์จากฝ่ายวิชาการ และหาช่องทางในการจัดวิชาเหล่านี้เป็นวิชา ซึ่งสอดคล้องกับในเอกสารก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015 ที่กำหนดพันธกิจว่าทบพวนกำหนดวิสัยทัศน์ จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก 44 วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม โรงเรียนคาทอลิกโดยการสำรวจความต้องการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกเพื่อร่วมกันทบพวนหรือกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะของนักเรียนให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกจัดทำแผน

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

พัฒนาและแผนปฏิบัติการเพื่อให้โรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ครอบคลุมถึงการพัฒนาครูและบุคลากร การพัฒนาอาคารสถานที่ การบริหารงบประมาณ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี งานวิจัย และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสามารถลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1.1 สภาพระสังฆราชแห่งประเทศไทย แผนกคริสตศาสนธรรมระดับชาติควรกำหนดนโยบายให้งานวิจัยด้านคำสอนเป็นงานที่สำคัญประการแรกของการพัฒนางานด้านการสอนคำสอนในประเทศไทย

1.2 สังฆมณฑลควรจัดให้มีคณะผู้ให้การอบรมประจำสังฆมณฑล เพื่อการจัดการวางแผนการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาครูคำสอนที่สามารถตอบสนองความเป็นจริงของสังฆมณฑลอย่างแท้จริง

1.3 สถานศึกษาควรมีการออกแบบการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกของโรงเรียนคาทอลิก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก

1.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีการวางแผนงานด้านจิตตภาภิบาล ซึ่งครอบคลุมการอบรมครูด้านจริยธรรมและศีลธรรม และการสอนคำสอนของคริสตศาสนตร์และจริยศึกษาสำหรับผู้เรียน

1.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรจัดทำแผนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้และการนิเทศที่เข้าถึงคุณค่าอย่างองค์รวม มีการบูรณาการคุณค่าพระวรสารโดยเน้นคุณลักษณะตามเป้าหมาย มีการไตร่ตรองและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินวัดผล และการวิจัยในชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาของผู้เรียนมากกว่าคะแนนเพียงอย่างเดียว

บรรณานุกรม

- “เอกสารการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทยครั้งที่ 2/2555” วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2555.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธวัช สิงห์สา. (2559). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกตามอัตลักษณ์การศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มิเกล กาไรซาบาล.(2542). การปฏิรูปการศึกษาด้วยจิตตารมณ์พระเยซูคริสตเจ้า. โรงพิมพ์ อัสสัมชัญ
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2558). ตลอดกาลนิรันดร์ 350 ปี การศึกษาคาทอลิก ไทย. อัมรินทร์ปริ๊ตติ้งแอนด์พับลิชซิ่ง.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2555). ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษา คาทอลิก ปีค.ศ 2012-2015. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2553). แผนอภิบาลคริสตศักราช 2010-2015 ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาการศึกษาคาทอลิก. (2551). อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2557). ก้าวต่อไปด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. เอกสารการวิจัยโรงเรียนคาทอลิก.
- สมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก. (2556). โรงเรียนคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สุรินทร์ จารย์อุปการะ. (2555). การจัดการศึกษาคาทอลิกโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตาม อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก [วิทยานิพนธ์ดุซงญอบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ
ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน
และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก

The Pastoral Guidelines For Alternative Sexual
Orientations Following the Encyclical Letter
“Fratelli Tutti” and the Apostolic Exhortation
“Amoris Laetitia”.

ซาโรช เมธีพิทักษ์กุล

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกีโย ปีโตโย, เอส.เจ.

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.แอนโทนี ลี ดัก

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Saroch Maeteepitakkul

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo, S.J.

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Anthony Le Duc

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Christian Education Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 21 กันยายน 2565

* แก้ไข 25 ตุลาคม 2565

* ตอบรับบทความ 27 ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกันและพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก โดยการศึกษาวเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสารจากพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก พระคัมภีร์และเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจงแล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรักไม่ได้กล่าวถึงการอภิบาลผู้มีความโน้มเอียงทางเพศโดยตรง แต่ได้เน้นย้ำถึงการเอาใจใส่ดูแลผู้ที่อยู่ชายขอบของสังคม หมายถึงผู้ที่ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียม รวมถึงผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตจากความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์และความเป็นบุคคลของพวกเขาในสังคม นอกจากนี้ ฆราวาสภาพและมิตรภาพของพระศาสนจักรคาทอลิกที่กล่าวไว้ในเอกสารย่อมเป็นหนทางสู่ความเป็นพี่น้องที่เดินเคียงข้างพวกเขา โดย 1) การมองทุกคนเป็นพี่น้องพี่น้องอย่างไม่แบ่งแยก 2) ไม่มีคนแปลกหน้าในบ้านของพระเจ้า 3) การออกจากตนเองเพื่ออยู่เคียงข้างกับผู้ถูกทอดทิ้ง 4) การเปิดหัวใจเพื่อเสนาเป็นแก่นสำคัญของความเข้าใจซึ่งกันและกัน 5) ศาสนาเป็นผู้รับใช้ของความเป็นพี่น้องกัน และ 6) ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งความรัก เป็นที่พักและความอบอุ่น ทั้งนี้ พระศาสนจักรคาทอลิกมีคำสอนชัดเจนว่า บุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศนั้นไม่เป็นบาป ซึ่งแตกต่างจากการมีเพศสัมพันธ์ของคนเพศเดียวกัน กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ควรถือความบริสุทธิ์ และดำเนินชีวิตเป็นคริสตชนที่ดีตามหลักคำสอนของคริสต์ศาสนาและคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกที่ถูกต้อง

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน
และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตุยติแห่งความรัก

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามความคิด
เห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ 1) ครอบครัวและคนรอบข้าง ควร
ให้การยอมรับและเข้าใจกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ช่วยให้เขามี
ความพร้อมทางด้านจิตใจ ยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเอง 2) หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่จัดการอบรมด้านคำสอนของพระศาสน
จักรคาทอลิก จุดยืนเรื่องเพศตามแผนการของพระเจ้านั้น ควรจัดอบรม
ให้กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง 3) ครอบครัว
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยอบรมสั่งสอน ให้แนวปฏิบัติที่ถูกต้อง
เหมาะสมในการดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก
โดยเฉพาะในเด็กหรือเยาวชนที่พบว่าเริ่มจะมีความโน้มเอียงทางเพศ
4) ครอบครัวควรเป็นหลักในการหล่อหลอมคุณธรรม ร่วมกับโครงการ
ส่งเสริมคุณธรรมของพระศาสนจักร 5) พระศาสนจักรคาทอลิกหรือ
หน่วยงานต่างๆ ควรให้พื้นที่หรือให้โอกาสกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทาง
เพศในการมีส่วนร่วม การมีจิตตารมณ์รักและรับใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของ
พระศาสนจักรคาทอลิกได้อย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ 6) พระศาสนจักร
คาทอลิกควรสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศ
ตามคำสอนของพระศาสนจักรให้กับครอบครัวและสังคม ให้ยอมรับ
เคารพ และอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรภาพ เป็นพิเศษสำหรับครอบครัว
คริสตชนที่มีผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ให้เขาให้เติบโตด้วยความเชื่อ
ความรักและความหวังในการดำเนินชีวิตที่ดีในอนาคต และ 7) พระ
ศาสนจักรคาทอลิกควรจัดทำคู่มืออภิบาลสำหรับผู้มีความโน้มเอียงทาง
เพศโดยเฉพาะ

คำสำคัญ: การอภิบาล
ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ
พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน
พระสมณลิขิตเตือนใจความปิตุยติแห่งความรัก

Abstract

The purpose of this qualitative research is to find pastoral guidelines for alternative sexual orientations following the encyclical letter Fratelli Tutti and the apostolic exhortation Amoris Laetitia by analyzing the encyclical letter, the apostolic exhortation, the Scripture and relevant documents, as well as qualitative data by focused - group interviews of five experts selected specifically, followed by analyzing the data for subject matters.

The results of this research reveal:

The research found that the encyclical letter Fratelli Tutti and apostolic exhortation Amoris Laetitia did not directly suggest pastoral guidelines for the alternative sexual orientations but the documents promoted care for people at the margins of society, who had not received the equality, including those of the alternative sexual orientations who had been affected by the misunderstanding of their identity and individuality in society. In addition, brotherhood and friendship in the Catholic Church suggest in the documents would lead the way to fraternally journey with them by 1) Seeing everyone inclusively as our brothers and sisters 2) Counting no strangers in the Kingdom of God 3) Stepping out of oneself to accompany the abandoned 4) Opening one's heart to dialogue as the essence to understand one another 5) Relying on faith as the servant of Fraternity and 6) Promoting family as the institution of love, rest and warmth. As the Catholic Church has teachings by saying that as persons with alternative sexual orientation

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน
และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก

is not a sin differently from homosexual activity. They should be chastity and live as good Christian life following on doctrine and teaching of the Catholic Church correctly.

As the pastoral guideline for the alternative sexual orientation according to the interviewed group comments of the senior experts as follow 1) Families and people who are around alternative sexual orientation should accept and understand what they are. So, they would be encouraged to accept and valuable on themselves. 2) The involving institution or the relevant authorities on the catholic catechism formation at the point of sexuality following the plan of God should be continued and propagated to people with alternative sexual orientation for understanding the Catholic Church teaching and Her stance on sexuality better. 3) Families and relevant authority should instruct and advice the appropriate guideline for people with alternative sexual orientation's life following the Catholic Church teaching. Especially, the young or the youth those who have a self-knowledge as same – sex attraction. 4) At the point of virtual formation, the family should be mainstream forming their children following the teaching of the Church together with moral promotion of the Church. 5) The Catholic Church or relevant authorities should give spaces or chances for people with alternative sexual orientation to participate with the Church activities by spirituality as love and service fully and commonly. 6) The Catholic Church should promote

the teaching on sexual orientation to family and society for accepting, respecting and living together with them brotherly. Especially for the children who have a self-knowledge as homosexual orientation in Christian family can live and grow in faith, love and hope having a better life in the future. and 7) The Catholic Church should have a manual book particularly for the people with alternative sexual orientation.

Keywords: Pastoral
Alternative sexual orientations
The Encyclical Letter “Fratelli Tutti”
The Apostolic Exhortation “Amoris Laetitia”

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตุยติแห่งความรัก

ความสำคัญของเนื้อหา

ในโลกปัจจุบันชายและหญิงมีศักดิ์ศรีและความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ถึงกระนั้น ศักดิ์ศรีและความเสมอภาคดังกล่าวของบุคคลที่นำไปสู่การแสดงออกโดยเฉพาะเรื่องเพศนั้นยังคงมีขอบเขตที่จำกัด แม้กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศหรือในปัจจุบันรวมเรียกว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศนั้น จะได้รับการยอมรับมากขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาว (เท็ดเกียร์ติภณซ์ แสงมณีจිරันเดชา และคณะ, 2562:5) โดยมีการรวมตัวของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศในกิจกรรมหรือโอกาสต่างๆ พวกเขาเป็นที่สนใจและมีอิทธิพลต่อสังคมปัจจุบัน ผ่านทางสื่อ ภาพยนตร์ หนังสือนิยาย และซีรี่ย์ต่างๆ ที่ถ่ายทอดมุมมองความรักและชีวิตของพวกเขาอย่างแพร่หลาย (ไทยรัฐ, 2560:ออนไลน์) ขณะเดียวกันในด้านกฎหมาย มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชีวิตที่ให้การรับรองสิทธิการใช้ชีวิตร่วมกันของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างถูกต้อง รวมถึงปรากฏการณ์ที่ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศออกมาเรียกร้องความเท่าเทียมอย่างแท้จริงด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 1475 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยนิยามความหมายของคำว่า “คู่สมรส” เสียใหม่จากเดิมที่หมายถึงคู่แต่งงานที่เป็นชายและหญิงเท่านั้น ซึ่งปรากฏการณ์นี้กำลังเป็นประเด็นถกเถียงและได้รับความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน (วิศรุต สีนพงศพร, 2563:ออนไลน์)

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศส่วนใหญ่ได้รับแรงกดดันและต้องเผชิญอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินชีวิตตามเพศวิถีของตน ซึ่งอาจมีผลกระทบทั้งด้านจิตใจและร่างกาย ดังที่ ผศ.รณภูมิ สามัคคีคารมย์ อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระบุว่า รายงานการสำรวจโดยเครือข่ายคนข้ามเพศยุโรป ในปี 2560 มีเหยื่อถึง 2,064 คน หรือประมาณ 5 คนต่อวัน ส่วนในประเทศไทยปี 2561 พบผู้มีความโน้มเอียงทางเพศถูกทำร้ายและเสียชีวิตจำนวน 21 คน นอกจากนี้ ข้อมูลจาก Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing (2010) พบว่าเด็กที่มีความโน้มเอียงทางเพศและไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายสูงกว่าเด็กทั่วไปถึง 8 เท่า และเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้ามากกว่า 6 เท่า โดยแม้บิดามารดาจะทราบว่าบุตรหลานของตนเองเป็นผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ แต่ไม่กล้าถามหรือไม่ทราบว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร และยังพบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากในการที่ครอบครัวจะปฏิบัติต่อลูกหรือบุตรหลานของตนอย่างไร คือบุคคลที่อาศัยอยู่ละแวกบ้านหรือภายในชุมชนเดียวกัน ซึ่งนอกจากปัญหาด้านจิตใจ ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศก็ถือเป็นกลุ่มบุคคลเปราะบางและมีความเสี่ยงต่อการเข้าไม่ถึงสุขภาวะที่ดี (ไทยพีบีเอส, 2562:ออนไลน์)

สำหรับคำสอนทางคริสต์ศาสนานี้มีแหล่งที่มาจากพระคัมภีร์สอนว่าเมื่อแรกเริ่มนั้น พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ โดยทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง (เทียบ ปฐก.1:27) พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ให้มีความปรารถนาที่จะเติมเต็มซึ่งกันและกันอย่างสมบูรณ์ ชายและหญิงจึงมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันตามมิติแห่งพัฒนาการและการเติบโตของตนอย่างแท้จริง พวกเขาสามารถเกี่ยวพันกันและกันไปสู่ความสมบูรณ์สูงสุดได้ดูจากภาพลักษณ์ของพระเจ้าที่ทรงแสดงพระองค์เป็นทั้งบิดาและมารดา (เทียบ ลก. 6:36 และ อสย. 66:13) ผ่านทางความรักซึ่งชายและหญิงกลายเป็น “เนื้อเดียวกัน” (เทียบ ปฐก. 2:24) เขาได้รับสิทธิที่จะสัมผัสความสุขในความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้าในขณะเดียวกัน ความรักคือความสร้างสรรค์ เพราะการแต่งงานเป็นการให้กำเนิดชีวิตใหม่ (แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2559:ออนไลน์) เป็นข้อความเชื่อของคริสตชนเสมอมา ครอบคลุมจึงเกิดจากรักระหว่างชายและหญิงที่มีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งผ่านการมอบตนเองให้แก่กันและกัน ผ่านทางศีลสมรสซึ่งเป็นเครื่องหมายและพันธสัญญาที่ชายและหญิงกระทำต่อกันเพื่อให้กำเนิดและสั่งสอนบุตร (CCC. 1601) ซึ่งคริสตชนทุกคนต่างก็ยึดมั่นในคำสอน และข้อความเชื่อที่พระเจ้าทรงมอบให้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและเป็นหลักศีลธรรมมาตั้งแต่แรกเริ่ม ด้วยเหตุนี้ การใช้ชีวิตคู่ฉันสามีภรรยาของคู่รักที่มีความโน้มเอียงทางเพศหรือคู่รักที่มีเพศเดียวกันจึงเป็นเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับคำสอนและหลักศีลธรรมทางคริสต์ศาสนา ในหนังสือเลวีนิติ บทที่ 20 ข้อที่ 13 ระบุว่า “ชายใดมีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกัน ทั้งคู่จะต้องถูกประหารชีวิต เขาได้ทำการอันน่ารังเกียจ เขาจะต้องรับผิดชอบต่อความตายของตน” ในคำสอนพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก (CCC. 2357) ระบุว่าพฤติกรรมความใคร่ต่อเพศเดียวกันเป็นพฤติกรรมที่ผิดธรรมชาติในตัวเองและ เป็นพฤติกรรมที่ขัดกับกฎธรรมชาติและในพระคัมภีร์ได้สะท้อนถึงการดำเนินพฤติกรรมผิดทางเพศไว้ ในหนังสือปฐมกาล บทที่ 19 มีการประพาศผิดทางเพศจนนำไปสู่การลงโทษทำลายเมืองโสโดม และโกโมราห์

ในความรักที่มนุษย์ควรมีต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ทุกคน เฉกเช่นเดียวกับพระองค์ ที่ทรงรักมนุษย์ทุกคน เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ.2020 ตรงกับวันฉลองนักบุญฟรังซิสอัสซีซี เวลา 12.00 น. ที่ประเทศอิตาลี พระสันตะปาปาฟรังซิส ประมุขของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกได้ออกพระสมณสาส์น “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (Fratelli Tutti) อย่างเป็นทางการเพื่อสะท้อนข้อท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาที่โลกต้องเผชิญกับไวรัสโคโรนา พระองค์ทรงเรียกร้องให้ทุกคนสร้างวัฒนธรรมใหม่ของความเป็นพี่น้องและการเสวนากัน (เซอร์มารี หลุยส์ พรฤกษ์งาม, ผู้แปล, 2020:6) และ

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงเน้นย้ำถึงสถาบันครอบครัวที่เป็นส่วนสำคัญอันดับต้นๆ ต่อเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนรู้จักตนเองในเรื่องเพศ พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงลงพระนามพระสมณลิขิตเตือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia) ที่ได้เน้นถึงคำสอนเรื่องครอบครัว เนื่องจาก “ความผาสุกของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ตัดสินอนาคตของโลกและของพระศาสนจักร” (AL. 31) เนื้อหาของพระสมณลิขิตเตือนใจฉบับนี้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวปัจจุบันและตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตโดยยึดตามวัฒนธรรมที่หลากหลาย พระสมณลิขิตฉบับนี้เป็นคำเชื้อเชิญสำหรับครอบครัวคริสตชนทุกคน ให้สำนึกในคุณค่าของพระพรแห่งการแต่งงานและครอบครัว ซึ่งต้องดูแลรักษาไว้ในความรักโดยได้รับการเสริมกำลังจากคุณธรรมแห่งความเอื้อเฟื้อ ความมุ่งมั่น ความซื่อตรงและความเพียรทน สนับสนุนให้ทุกคนเป็นเครื่องหมายแห่งความเมตตาและความใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตามของชีวิตครอบครัว

ดังนั้นจึงสมควรศึกษาแนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ โดยมีพื้นฐานอยู่บนหลักความเชื่อและคำสอนพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ต่อพระศาสนจักรในประเทศไทยในการสร้างความเข้าใจและแสวงหาแนวทางการอภิบาลสำหรับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และได้รับการดูแลอภิบาลอย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในฐานะ ที่พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกและถูกเรียกร้องให้ดำเนินชีวิตสู่ความศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกับคริสตชนทุกคน (CCC. 2358 - 2359)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia) ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

1.1 แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti)

1.2 แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณลิขิตเตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia)

1.3 การประพุดิผิดทางเพศที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล (Bible)

1.4 คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ได้แก่ บาทหลวงศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการทำงานอภิบาล กลุ่ม ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน คริสตชนหรือบุคลากรในหน่วยงานของ พระศาสนจักรโรมันคาทอลิกที่มีประสบการณ์การอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน และ คริสตชนผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่มีประสบการณ์การทำงานอภิบาลของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 2 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ (Alternative sexual orientations) หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกดึงดูดอย่างลึกซึ้งทั้งทางอารมณ์ ความรักใคร่ทางเพศ และความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลซึ่งมีเพศภาวะที่แตกต่างกันหรือเหมือนกัน หรือที่มีมากกว่าหนึ่งเพศภาวะ ได้แก่ 1) เกย์ (Gay) ผู้ชายที่รักผู้ชายด้วยกัน 2) เลสเบียน (Lesbian) ผู้หญิงที่รักผู้หญิงด้วยกัน 3) คนรักสองเพศ (Bisexual) บุคคลที่รักได้ทั้งชายและหญิง และ 4) คนข้ามเพศ (Transgender) บุคคลที่พึงพอใจกับเพศภาวะที่ตรงข้ามกับเพศกำเนิดของตน

แนวทางการอภิบาลผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ (Pastoral guidelines on alternative sexual orientations) หมายถึง วิธีการดูแล ให้กำลังใจ คำแนะนำ อบรม หลักคำสอนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกแก่ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศให้สามารถยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เหมาะสม สอดคล้องกลมกลืนกับตนเองและผู้อื่น ภายใต้หลักธรรมคำสอนของคริสต์ศาสนา ซึ่งเป็นการเอาใจใส่ดูแลประชากรของพระเจ้าเพราะพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งในพระอาณาจักรของพระองค์ จึงควรได้รับความเคารพ ความเห็นใจในคุณค่าที่พระเจ้าประทานให้เหมือนกับคริสตชนทุกคน (CCC. 2358)

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินดีแห่งความรัก

วิธีการดำเนินการ

ประเภทของงานวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศจากพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia)
2. ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม
3. สร้างประเด็นการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ประเด็นการสนทนากลุ่มที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00
4. นำประเด็นการสนทนากลุ่มไปใช้ในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจำแนกและจัดระบบข้อมูล
5. นำข้อมูลที่วิเคราะห์ทั้งหมดมาสรุปผลการศึกษาแล้วเขียนรายงานผลการศึกษา

ผลการวิจัย

1. แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia) สรุปได้ว่าพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกันและพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินดีแห่งความรัก ไม่ได้กล่าวถึงแนวทางการอภิบาลผู้มีความโน้มเอียงทางเพศโดยตรง แต่มีการเน้นย้ำถึงการเอาใจใส่ดูแลผู้ที่อยู่ชายขอบของสังคม หมายถึงผู้ที่ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียม ซึ่งรวมถึงผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตจากความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์และความเป็นบุคคลที่ปกติของพวกเขาในสังคม เนื่องด้วยภราดรภาพและมิตรภาพของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกที่กล่าวไว้ในเอกสารย่อมนเป็นหนทางสู่ความเป็นเพื่อนพี่น้องที่เดินเคียงข้างพวกเขา ดังต่อไปนี้

1.1 การมองทุกคนเป็นเพื่อนพี่น้องของเราอย่างไม่แบ่งแยก

ในบทนำแรกของพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) กล่าวถึงความ เป็นพี่น้องกันโดยการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับพระวรสาร พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงยกแบบ อย่างของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสนีซีและอธิบายถึงแก่นแท้ของการมีภราดรภาพ คือ การมีใจเปิด กว้าง ยอมรับ ให้คุณค่าและรักทุกคน (FT. 1) สำหรับคริสตศาสนิกชน ความรักถือเป็นหัวใจ สำคัญของทุกสิ่ง ทุกกิจการที่มาจากพระเจ้าย่อมมีความรักอยู่ หากเราพูดว่ารักแต่ปราศจากกิจการ ความรักที่เราพูดก็ย่อมเป็นเพียงคำพูดที่เชื่อถือไม่ได้ เช่นเดียวกันหากคริสตศาสนิกชน กล่าวว่า “เราเป็นพี่น้องกันอย่างแท้จริง” แต่ปราศจากท่าทีแห่งความรัก คำกล่าวนั้นก็เป็นเพียงคำพูดที่ สวยหูแต่ไร้ซึ่งน้ำหนักและ จับต้องไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ความเป็นพี่น้องกัน คือการทำลายกำแพงในหัวใจซึ่งทำให้ผู้ที่สร้างกำแพงนั้น กลายเป็นทาสและมองไม่เห็นขอบฟ้าที่กว้างกว่าความดีของตน อันหมายถึงการขาดการคิดถึงจิตใจ ของผู้อื่นอันเป็นส่วนหนึ่งของความดีส่วนรวม (FT. 27) การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้มีความโน้มเอียง ทางเพศอย่างไม่แบ่งแยกจึงเป็นสิ่งที่คริสตชนควรดำเนินชีวิตให้สอดคล้องตามคำสอน ด้วยท่าทีที่ เป็นพี่น้อง เป็นเพื่อน เป็นพ่อแม่และเป็นผู้ซึ่งเรารักเขาในแบบที่พวกเขาเป็น ซึ่งอาจต้องใช้เวลา สำหรับบางคน แต่สำหรับคริสตศาสนิกชนผู้มีความเชื่อ ความหวังและความรักในพระเจ้า ย่อม พยายามดำเนินชีวิตเลียนแบบอย่างของพระเยซู ผู้ซึ่งออกไปและรักทุกคน ดังพระวาจาที่กล่าว ว่า “พระเจ้าคือความรัก และผู้ที่อยู่ในความรักก็อยู่ในพระเจ้า” (1 ยน. 4: 16)

1.2 ไม่มีคนแปลกหน้าในบ้านของพระเจ้า

พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) และพระสมณลิขิตเตือนใจความ ปิติยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia) ได้กล่าวถึงผู้ถูกทอดทิ้งในสังคมและครอบครัว ซึ่งไม่ได้ หมายถึงผู้ยากจนทางด้านเศรษฐกิจหรือความเป็นอยู่เท่านั้น แต่รวมถึงผู้ที่ไม่ได้รับความเท่าเทียม และ ความยุติธรรมในสังคม ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพระศาสนจักร เช่นเดียวกันในพระสมณ สาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกันได้หยิบยกเรื่องราวของชาวสะมาเรียผู้ใจดีเพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงหน้าที่ และบทบาทของคริสตศาสนิกชน ในการเป็นผู้ช่วยเหลือและเดินอยู่เคียงข้างกับผู้ถูกทอดทิ้ง ผู้ถูก เหมินเฉยและผู้อยู่ชายขอบของสังคมทุกระดับ นอกจากการตระหนักถึงหน้าที่ต่อสังคมที่คริสต ศาสนิกชนควรตระหนักแล้ว หน้าที่ของครอบครัวเป็นส่วนสำคัญในอันดับต้นๆ เนื่องด้วยหน้าที่ ของพ่อแม่โดยเฉพาะต่อบุตรหลานที่มีความโน้มเอียงทางเพศ พวกเขาควรได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินิตีแห่งความรัก

เป็นพิเศษ เป็นหน้าที่ของพ่อแม่ในการอบรมบุตรหลานของตนให้พบและเข้าใจพระประสงค์ของพระเจ้าที่มีต่อชีวิตของพวกเขา ผู้ปกครองต้องเลี้ยงดูบุตรหลานของตนด้วยความรัก ความอบอุ่น และหลีกเลี่ยงท่าทีที่แบ่งแยกบุตรหลาน ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศด้วยอคติและความรู้สึกว่าเขาไม่ปกติเหมือนกับคนอื่นๆ

ฉะนั้นจึงเป็นการดีที่คริสตศาสนิกชนควรปฏิบัติต่อทุกคน โดยเฉพาะผู้มีความโน้มเอียงทางเพศด้วยความรู้สึกว่าเขาเหล่านั้นเป็นสมาชิกในบ้านเดียวกันกับเรา เป็นส่วนหนึ่งในพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก ท่าทีของผู้มีความเชื่อในพระเยซูเจ้าจึงต้องเป็นผู้ที่ไม่มองข้ามความรู้สึกของผู้อื่น เราต้องไม่ทำเหมือนกับว่าผู้มีความโน้มเอียงทางเพศเป็นผู้น่าไว้วางใจเหมือนคนแปลกหน้า แต่ควรปฏิบัติกับพวกเขาเหมือนกับปฏิบัติต่อญาติมิตรของเราเอง ดังที่พระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงย้ำให้เรา ทุกคนเป็นเหมือนชาวสะมาเรียผู้ใจดี ผู้ซึ่งรักและมอบเวลาให้กับผู้ที่มองข้ามในสังคม (FT. 81)

1.3 การออกจากตนเองเพื่ออยู่เคียงข้างกับผู้ถูกทอดทิ้ง

การออกจากตนเองเป็นประโยชน์ที่คริสตศาสนิกชนได้ยืนอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากการหล่อหลอมคุณธรรมตามคำสอนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกมีการมุ่งเน้นถึงการเอาชนะ ความยากลำบากหรือข้อจำกัดภายในจิตใจของตนเองอยู่เสมอ ดังที่พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกันได้กล่าวถึงการเปิดหัวใจของเราทุกคนเพื่อพี่น้องของเราที่กำลังตกอยู่ในอันตราย (FT. 37) ซึ่งไม่ได้หมายถึงความอันตรายทางร่างกายโดยตรง แต่หมายถึงความอันตรายที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับการยอมรับและบ่อยครั้งจากการที่เราไม่ได้เปิดหัวใจของเราแต่ละคนไปสู่พวกเขา

แม้ว่าในพระสมณสาส์นจะกล่าวถึงบรรดาผู้อพยพที่หลบภัยจากสงครามเป็นพิเศษในเรื่องนี้ แต่หากพิจารณาในความเป็นบุคคลชายขอบของสังคมเช่นเดียวกับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่มีความยากลำบากในการดำเนินชีวิตคล้ายๆ กัน คือ การที่พวกเขาารู้สึกว่ายังไม่ได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมในฐานะพลเมืองของสังคมก็ย่อมเป็นสิ่งที่พระศาสนจักรโรมันคาทอลิกให้ความสำคัญในการต้อนรับและให้ความช่วยเหลือพวกเขาตามแนวทางของพระศาสนจักร (FT. 39) อีกทั้งยังเป็นการย้ำเตือนถึงหน้าที่ของคริสตศาสนิกชนที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่เคียงข้างกับพวกเขา เพื่อการตระหนักอยู่เสมอถึงจิตสำนึกของความรับผิดชอบในภราดรภาพท่ามกลางสังคม (FT. 40)

1.4 การเปิดหัวใจเพื่อเสวนาเป็นแก่นสำคัญของความเข้าใจซึ่งกันและกัน

เอกสารทางการของพระศาสนจักร เป็นต้นในสมณสมัยของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ได้กล่าวถึงการเสวนาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอยู่บ่อยครั้ง เช่นเดียวกันในพระสมณสาส์นทุกคน เป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) ก็ได้ย้ำถึงการเสวนา ในบทที่ 6 ในหัวข้อการเสวนาและมิตรภาพ ทางสังคม ซึ่งจากประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศโดยเฉพาะในสังคมไทย ที่มีการเรียกร้องร่วมลงคะแนนสิทธิในการประกาศใช้พระราชบัญญัติคู่ชีวิต ย่อมมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคริสตศาสนิกชนผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ เพราะเป็นกฎหมายที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันฉันคู่ชีวิตของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศซึ่งพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกไม่สนับสนุน

อย่างไรก็ตาม พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน ได้กล่าวว่า “การขาดการเสวนาแสดงให้เห็นว่าไม่มีใครในภาคส่วนต่างๆ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความดีส่วนรวม แต่ทุกคนต้องการได้รับผลประโยชน์ที่อำนาจมอบให้” (FT. 202) และเสริมต่อไปว่าการเสวนาในลักษณะนี้เป็นเพียงการเจรจาต่อรองเท่านั้น กระนั้นก็ดี สิ่งที่พระสันตะปาปาฟรังซิสต้องการบอกกับชาวโลกคือการเสวนาต้องนำไปสู่การสร้างร่วมกัน หลายครั้งที่ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศถูกทำร้ายหรือถูกลดบทบาทจากการตัดสินใจในด้านอัตลักษณ์ทางเพศของตนเพราะขาดการเสวนาพูดคุยและรับฟังกัน และกันอย่างแท้จริง การขาดความเข้าใจถึงจิตวิญญาณและความรู้สึกของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศก่อให้เกิดทัศนคติในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก รวมถึงการไม่เข้าใจยอมทำให้พวกเขาถูกละเลย ข้าม ฉะนั้นเพื่อสร้างความเป็นพี่น้องกันและความดีส่วนรวม การเสวนากับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างเข้าอกเข้าใจในบางประเด็น อย่างน้อยในประเด็นสำคัญๆ อาทิ เรื่องการแต่งงานสำหรับคริสตศาสนิกชนคาทอลิก ข้อปฏิบัติของพระศาสนจักรสำหรับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศและเรื่องละเอียดอ่อนหยิบย่อยอีกมากมาย ย่อมจะสามารถแสวงหาวิธีการอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

1.5 ศาสนาเป็นผู้รับใช้ของความเป็นพี่น้องกัน

จากการศึกษาเอกสารพบว่า พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน บทที่ 8 มีการกล่าวถึงจุดยืนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกว่า “ศาสนาในการรับใช้ภราดรภาพในโลก” ซึ่งได้อธิบายถึงความรุนแรงจากสงครามที่มีต้นตอมาจากความขัดแย้งทางศาสนาอันเนื่องมาจากการตีความตัวบท พระคัมภีร์หรือการตีความที่ผิดพลาดในช่วงเวลาที่ผ่านมา เช่นเดียวกับการดูถูกเหยียดหยามทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และอัตลักษณ์ที่ไม่ตรงกับคำสอนนั้น ย่อมเป็นต้นเหตุที่นำไปสู่ความวุ่นวายและความขัดแย้งในโลกจนถึงกับมีผู้คนกล่าวว่าศาสนาเป็นต้นเหตุของความขัดแย้ง

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินติแห่งความรัก

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ ย่อมส่งผลถึงผู้มีความโน้มเอียงทางเพศในปัจจุบัน ที่เคยถูกสอนต่อกันมาว่าเป็นคนบาปหรือผิดศีลธรรมทางศาสนา โดยเหมารวมว่าการเกิดมาที่มีความโน้มเอียงทางเพศอันแตกต่างจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศของคนเพศเดียวกันนั้นเป็นเรื่องเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ตามที่พระสมณสาส์นฉบับนี้ได้กล่าวไว้ในข้อที่ 279 ถึงการรักษาสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานสำหรับผู้มีความเชื่อทุกคน เรียกร้องให้สมาชิกทุกคนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกเป็นผู้ที่ปกป้องและรับใช้ทุกคน เพื่อรักษาสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยการไม่ตัดสินผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่เป็นพี่น้องของเรา

1.6 ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งความรัก เป็นที่พักและความอบอุ่น

จากการศึกษาพระสมณลิขิตความปิตินติแห่งความรักควบคู่กับแนวทางสำหรับอภิบาลผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ พบว่า สถาบันครอบครัวเป็นประเด็นที่พระสันตะปาปาฟรังซิสเอาใจใส่เป็นลำดับต้นๆ และต่อผู้มีความโน้มเอียงทางเพศในครอบครัวของคริสต์ศาสนิกชน พระองค์ทรงเน้นย้ำถึงการอบรมดูแลบุตรหลานที่มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างดีด้วยความรักและเคารพ โดยสิ่งที่สำคัญคือการไม่ทำให้พวกเขาารู้สึกแบ่งแยกจากสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว (AL. 250)

เช่นเดียวกันกับพระสมณลิขิตเตือนใจอีกฉบับคือ พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์อยู่ (CHRISTUS VIVIT) ข้อที่ 81 ได้กล่าวถึง เด็ก เยาวชน ที่กำลังเติบโตเพื่อเรียนรู้จักตนเอง ในส่วนนี้ผู้ปกครองควรเป็นส่วนหนึ่งในการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานของตนค้นพบอัตลักษณ์ของตนเองและทำความเข้าใจหากพวกเขาพบว่าตนเองมีความโน้มเอียงทางเพศ เพื่อให้บุตรหลานเติบโตเป็นคริสต์ศาสนิกชนที่ดีตามคำสอนและปฏิบัติตามแนวทางที่พระศาสนจักรโรมันคาทอลิกเตรียมไว้ให้กับพวกเขา เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแห่งความรัก เป็นที่พัก และความอบอุ่นของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศที่ยากลำบากอยู่แล้วในสังคม

2. แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปลได้ว่า พระศาสนจักรโรมันคาทอลิกมีคำสอนที่ชัดเจนว่าบุคคลที่มีความโน้มเอียงทางเพศนั้นไม่เป็นบาป (Homosexual orientation) ซึ่งแตกต่างจากการมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน (Homosexual activity) จึงมีแนวทางในการอภิบาลหรือการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ โดยการถือความบริสุทธิ์ ดำเนินชีวิตเป็นคริสตชนที่ดีตามหลักคำสอนของคริสตศาสนาและคำสอนของพระศาสนจักรที่ถูกต้องในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

2.1 ครอบครัวและคนรอบข้าง ควรให้การยอมรับและเข้าใจกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ช่วยให้เขามีความพร้อมทางด้านจิตใจ ยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเอง แม้ในช่วงแรกจะมีความรู้สึกคับข้องใจในอัตลักษณ์ของตนอยู่บ้าง แต่สิ่งที่สำคัญและเป็นพื้นฐานในการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง คือการได้รับการยอมรับและความเข้าใจจากครอบครัวและจากบุคคลรอบข้างเป็นส่วนสำคัญ

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่จัดอบรมความเข้าใจด้านคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก จุดยืนเรื่องเพศตามแผนการของพระเจ้า นั้น ควรจัดอบรมต่อเนื่อง ให้ความรู้กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างทั่วถึง เพื่อให้เข้าใจในคำสอนและจุดยืนของพระศาสนจักร และนำไปปฏิบัติได้อย่างดีมากยิ่งขึ้น ด้วยยังมีผู้ที่มีความโน้มเอียงทางเพศอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่รับรู้ถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอบรมดังกล่าวและยังมีอีกมากที่เข้าใจจุดยืนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกแต่ก็ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหรือเลือกที่จะไม่นำคำสอนนั้นมาใช้เป็นหลักปฏิบัติ

2.3 ครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยอบรมสั่งสอน ให้แนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก โดยเฉพาะในเด็กหรือเยาวชนที่พบว่าเริ่มจะมีความโน้มเอียงทางเพศ การอบรมสั่งสอนความเชื่อแบบคาทอลิกในครอบครัวก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามคำสอนของพระศาสนจักร เช่นเดียวกับการถ่ายทอดคำสอน ผู้อภิบาลหรือครูคำสอนควรบูรณาการเนื้อหาตามคำสอนให้ครอบคลุมถึงเด็กหรือเยาวชนที่พบว่ามีความโน้มเอียงทางเพศเพื่อให้พวกเขาเติบโตขึ้นอย่างมีแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตแบบคริสตชน

2.4 ในด้านการหล่อหลอมคุณธรรมนั้น ครอบครัวควรเป็นหลักในการหล่อหลอมคุณธรรม ร่วมกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมของพระศาสนจักร อาทิเช่น การอบรมผู้นำเยาวชน การอบรมความรู้ด้านพิธีกรรม การอบรมส่งเสริมชีวิตครอบครัวและกิจกรรมอื่นๆ ที่สามารถปลูกฝังให้ผู้มีความโน้มเอียงทางเพศรู้จักควบคุมตนเองเฉกเช่นเดียวกับบุคคลอื่นๆ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันครอบครัวมีส่วนสำคัญมากที่สุดในการอบรมด้านคุณธรรม

2.5 พระศาสนจักรคาทอลิกหรือหน่วยงานต่างๆ ควรให้พื้นที่หรือให้ออกาสกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศในการมีส่วนร่วม การมีจิตตารมณ์ รักและรับใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักรคาทอลิกได้อย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ เนื่องจากผู้มีความโน้มเอียงทางเพศเป็นผู้ที่รักและรับใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักร พวกเขาเป็นอาสาสมัครและผู้ร่วมงานกับพระศาสนจักร

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก

อยู่เสมอ เพียงแต่ต้องการให้พระศาสนจักรมีพื้นที่สำหรับพวกเขาในการมีส่วนร่วมและบทบาทมากยิ่งขึ้น พระศาสนจักรคาทอลิกควรให้ความรู้และมุมมองของพระศาสนจักรที่มีต่อผู้มีความโน้มเอียงทางเพศแก่ทุกคน

2.6 พระศาสนจักรคาทอลิกควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศตามคำสอนของพระศาสนจักรให้กับครอบครัวและสังคม ให้ยอมรับ เคารพ และอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรภาพกับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ เป็นพิเศษสำหรับครอบครัวคริสตชนที่มีผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ให้เขาให้เติบโตด้วยความเชื่อ ความรักและความหวังในการดำเนินชีวิตที่ดีในอนาคต

2.7 พระศาสนจักรคาทอลิกควรจัดทำคู่มืออภิบาลสำหรับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศโดยเฉพาะ เพื่อให้พวกเขาเข้าถึงแนวทางการปฏิบัติตนเองในฐานะคริสตชนได้อย่างเหมาะสม และสำหรับผู้อภิบาลจะได้เข้าใจแนวทางในการร่วมชีวิตและเดินเคียงข้างกับพวกเขาได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบแนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (Fratelli Tutti) และพระสมณลิขิตเตือนใจความปีติยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia) และตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้กับศาสนบริกรในการปฏิบัติหน้าที่นายชุมพบาลที่ต้อยต้อมีเมตตาและปราศจากอคติ ช่วยให้ศาสนบริกรและผู้อภิบาลสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติ ตอบคำถาม อยู่ร่วมและหล่อหลอมคริสตชนผู้มีความโน้มเอียงทางเพศได้อย่างเหมาะสม และช่วยเสริมสร้างความเข้าใจต่อผู้มีความโน้มเอียงทางเพศให้สามารถเข้าใจบทบาทหน้าที่ในฐานะคริสตชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งและกำลังสำคัญของพระศาสนจักร

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัว

1.1 ครอบครัวและครอบครัว ควรให้การยอมรับและเข้าใจกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ช่วยให้เขามีความพร้อมทางด้านจิตใจ ยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเอง

1.2 ครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยอบรมสั่งสอน ให้แนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก โดยเฉพาะในเด็กหรือเยาวชนที่พบว่าเริ่มจะมีความโน้มเอียงทางเพศ

1.3 ครอบครัวยุคใหม่เป็นหลักการในการหล่อหลอมคุณธรรม ร่วมกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมของพระศาสนจักร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับพระศาสนจักรคาทอลิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่จัดอบรมความเข้าใจด้านคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก จุดยืนเรื่องเพศตามแผนการของพระเจ้า นั้น ควรจัดอบรมต่อเนื่อง ให้ความรู้กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศอย่างทั่วถึง เพื่อให้เข้าใจในคำสอนและจุดยืนของพระศาสนจักรและนำไปปฏิบัติได้อย่างดีมากยิ่งขึ้น

2.2 พระศาสนจักรคาทอลิกหรือหน่วยงานต่างๆ ควรให้พื้นที่หรือให้โอกาส กลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศในการมีส่วนร่วม การมีจิตตารมณ์ รักและรับใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักรคาทอลิกได้อย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ

2.3 พระศาสนจักรคาทอลิกควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความโน้มเอียงทางเพศตามคำสอนของพระศาสนจักรให้กับครอบครัวและสังคม ให้อยอมรับ เคารพ และอยู่ร่วมกันอย่างมีมิตรภาพกับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ เป็นพิเศษสำหรับครอบครัวคริสตชนที่มีผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ให้เขาเติบโตด้วยความเชื่อ ความรักและความหวังในการดำเนินชีวิตที่ดีในอนาคต

2.4 พระศาสนจักรคาทอลิกควรจัดทำคู่มืออภิบาลสำหรับผู้มีความโน้มเอียงทางเพศโดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการสำหรับงานอภิบาลผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามบริบทของพระศาสนจักรในแต่ละท้องถิ่น

2. ควรมีการศึกษาวินัยแนวทางการหล่อหลอมมโนธรรมของผู้มีความโน้มเอียงทางเพศตามคำสอนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก

แนวทางการอภิบาลกลุ่มผู้มีความโน้มเอียงทางเพศ ตามพระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน และพระสมณลิขิตเตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2562). **หนังสือคำสอน พระศาสนจักรคาทอลิก**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2557). **พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์**. คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์.
- เทิดเกียรติภณช์ แสงมณีจิรนนเดชา และ รัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2562). **ความเสมอภาคของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตรในประเทศไทย: ในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคม**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 5(2).
- ไทยพีบีเอส. (2562, 16 ธันวาคม). **จีรัฐ แก้ปัญหาความรุนแรงใน LGBTQ**. <https://news.thaipbs.or.th/content/287104>.
- ไทยรัฐ. (2560, 18 พฤศจิกายน). **เพศที่สามกับสังคมไทย สื่อสร้างสรรค์หรือทำลายภาพลักษณ์**. <https://www.thairath.co.th/news/local/953020>.
- แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2559, 10 มีนาคม). **ทำไมพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์เป็นชายและหญิง**. <http://www.kamsonbkk.com/catholiccatechism/youcat/6662%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B8>.
- ฟรังซิส, พระสันตะปาปา. (2560). **พระสมณลิขิตเตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก (AMORIS LAETITIA)**. (สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย, ผู้แปล). สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- ฟรังซิส, พระสันตะปาปา. (2563). **พระสมณสาส์นทุกคนเป็นพี่น้องกัน (FRATELLI TUTTI)**. (เซอร์มารี หลุยส์ พรฤกษ์งาม, ผู้แปล). สหมิตรพัฒนาการพิมพ์.
- วิศรุต สีนพศพร. (2563, 10 กรกฎาคม). **อธิบาย พ.ร.บ.คู่ชีวิต vs สมรสเท่าเทียม ดราม่าสำคัญที่จะมีผลต่อชีวิตของกลุ่ม LGBT**. <https://workpointtoday.com/15explainer-lgbt/>
- Francis, Pope. (2019). **CHRISTUS VIVIT, APOSTOLIC EXHORTATION. OUR SUNDAY VISITER PUBLISHING.**

แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

The Approaches to the Development of Personnel Management of Schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan.

สุวนันท์ สังฆะสี

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ดร.สุนทร ทองคำพงษ์

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Suwanan Sanghasi

* Master of Education Program in Educational Administration, Northern College.

Dr.Sunet Thongkhamphong

* Faculty of Education, Northern College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 15 มกราคม 2564

* แก้ไข 15 มีนาคม 2564

* ตอรับบทความ 20 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

สภาพพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีสภาพการบริหารงานบุคคลมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ยังไม่สอดคล้องกันของแต่ละสถานศึกษา การพิจารณาการบรรจุแต่งตั้ง บางสถานศึกษายังขาดแคลน แต่ด้วยอัตรากำลังที่สถานศึกษาไม่เพียงพอตามที่สถานศึกษาต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกๆ ด้าน ทำให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามองเห็นปัญหาการวางแผนอัตรากำลัง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การขอลาในช่วงก่อนและหลังวันหยุดราชการประจำสัปดาห์หรือวันหยุดราชการประจำปีเพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่องกัน ผู้มีอำนาจอนุญาตลาไม่ได้พิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นแก่ผู้ลาโดยแท้จริง และในกรณีที่ผู้ลาไม่สามารถเสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้มีอำนาจอนุญาตได้ด้วยตนเองและเมื่ออนุญาตแล้วผู้ลาไม่ได้แจ้งหรือจัดส่งใบลาให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามระเบียบนี้ทราบทุกครั้ง

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคล
โรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The findings of the research indicated that; on the whole, the conditions of the development of personnel management of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan seemed to be at the highest level. The schools defined vision, mission and objectives of the personnel management of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan, which were not consistent with each school under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan. Moreover, the schools lacked adequate manpower; however, the school executives gave precedence to manpower and completely supported teachers and education personnel. For this reason, school executives, teachers and education personnel increasingly understood the problems of manpower. In terms of the problems of the approaches to the development of personnel management of schools under the Roman Catholic Diocese of Nakhon Sawan, it was found that the aspect that the problems were most found was a leave of absence both before and after holidays, including consecutive holidays. A person who can approve a leave of absence considered reasons inappropriately and unnecessarily. In addition, in case a person who requested a leave of absence but cannot hand in a leave letter in person, the approver was always not informed from that person or did not get a leave letter when a leave of absence was approved.

Keywords: The Approaches to the Development
The conditions of the development
The school executives

บทนำ

งานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญมากในการทำงานในระบบของโรงเรียน เพราะการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจะทำให้โรงเรียนนั้นมีคุณภาพและมีจุดมุ่งหมายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจะช่วยให้คุณภาพของชีวิตดีขึ้น เมื่อครูและบุคลากรทางการศึกษาได้สอนหรือได้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ และเพื่อความอยู่ร่วมกันของสังคมภายในโรงเรียนและความร่วมมือกันเป็นอย่างดีของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน

สังฆมณฑลนครสวรรค์เป็นสังฆมณฑลที่มีโรงเรียนเอกชนจำนวน 7 โรงเรียน พบปัญหาในการบริหารงานบุคลากรลักษณะเดียวกัน คือ การขาดแคลนอัตรากำลังครู ทำให้ครูไม่ได้สอนตามสาขาวิชาเอก หรือตรงกับสายงานที่จบมาและต้องจ้างครูอัตราจ้าง ทำให้งบประมาณที่ใช้ในสถานศึกษา หรือเงินรายได้ของสถานศึกษาส่วนหนึ่ง ต้องนำมาใช้จ่ายเพื่อการจ้างครูอัตราจ้าง ซึ่งต้องการความมั่นคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ขาดกำลังใจในการสอน และการทำงานหลายอย่างในแต่ละตำแหน่งงานจึงทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาคนหนึ่งของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ จึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรและสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานบุคลากรเพื่อพัฒนาการคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารงานบุคคล ตามกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550:31-32) แผนปฏิบัติงานฝ่ายบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ เน้น 7 เรื่อง ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ทั้ง 7 โรงเรียนมีบุคลากรคือ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต จำนวน 7 คน ผู้จัดการ จำนวน 7 คน รองผู้จัดการ จำนวน 7 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 7 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 54 คน ครูทดลองงาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 606 คน (ไม่รวมผู้ศึกษา) ของสังฆมณฑลนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2562

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ได้สุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Mogan (1970:608) ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามตำแหน่งกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ได้แก่ ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาตจำนวน 7 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 7 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 54 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 125 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 242 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

- 3.1 สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
- 3.2 ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
- 3.3 แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

1. ขอบเขตด้านข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นบาทหลวงและนักบวช ที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาบริหารการศึกษา ในระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 4 คน
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ในระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 3 คน
3. เป็นนักวิชาการที่จบการศึกษาสาขาบริหารการศึกษา ในระดับปริญญาโทขึ้นไป ที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน
4. เป็นผู้บริหารการศึกษาที่เป็นศึกษานิเทศก์จังหวัด ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน
5. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นครูผู้สอน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปีขึ้นไปจำนวน 2 คน
6. เป็นศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

เพื่อทราบถึง

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์
2. ได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ เพื่อมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียงและสร้างเป็นแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา คำถาม ความถูกต้องของการใช้ภาษา

4. ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence:IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยในข้อคำถามได้กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็น 3 ระดับ คือ สอดคล้อง = +1 ไม่แน่ใจ = 0 และไม่เห็นด้วย = 1 โดยหาค่า IOC ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่านเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้สัมภาษณ์

2. ผู้ศึกษานัดหมายการสัมภาษณ์ วัน เวลา และสถานที่ไว้ล่วงหน้ากับผู้เชี่ยวชาญ

3. ส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญล่วงหน้าก่อนที่ผู้วิจัยจะไปสัมภาษณ์

4. ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ บันทึกข้อมูลตามที่ต้องการด้วยตนเองผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปเขียนรายงานต่อไป

แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 13 ท่านเกี่ยวกับปัญหาและเพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่และอันดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้าน

รายด้าน	ระดับสภาพปัญหา		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลัง	4.62	0.50	มากที่สุด
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.71	0.48	มากที่สุด
3. ด้านการลาทุกประเภท	4.71	0.48	มากที่สุด
4. ด้านงานประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.55	0.55	มากที่สุด
5. ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ	4.68	0.59	มากที่สุด
6. ด้านจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4.60	0.51	มากที่สุด
7. ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.73	0.44	มากที่สุด
โดยรวม	4.73	0.62	มากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีผลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญและส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ซึ่งจะประกอบไปด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถ มีศักยภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์จะประสบผลสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคมและประเทศชาติ การบริหารงานจำเป็นต้องมีครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานอย่างพอเพียง มีความรู้ และประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน การบรรจุแต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งในสถานศึกษาต่างๆ จะต้องผ่านการสรรหาบรรจุแต่งตั้งของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งในการสรรหา นั้นจะดำเนินการโดยการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ต่างปฏิบัติภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีกรอบนโยบายที่ได้รับมาจากสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีจุดเน้นเดียวกันที่กำหนดทิศทางการบริหารงานบุคคลไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางการศึกษาของ สุพจน์ อินทวาท และกัญญาภรณ์ อินทวาท (2556:36) กล่าวว่า การวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการกำหนดเป้าหมายในอนาคต และแนวทางที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายนั้น โดยการวางแผนจะเป็นการบอกล่วงหน้าว่าทำเพื่ออะไร ทำไปทำไม อย่างไร เมื่อใด ที่ไหน และใครทำ ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างมากในการจัดการ และในปัจจุบันผู้บริหารสมัยใหม่กำลังเผชิญหน้ากับความท้าทายในการวางแผนทั้งในองค์กรขนาดใหญ่ และแม้แต่องค์กรขนาดเล็ก องค์กรที่ไม่ซับซ้อน และองค์กรที่มีความซับซ้อน ตลอดจนองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร (Nonprofit organization)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ยังไม่สอดคล้องกันของแต่ละสถานศึกษา การพิจารณาการบรรจุแต่งตั้งบางสถานศึกษายังขาดแคลนทำให้อัตรากำลังไม่เพียงพอตามที่สถานศึกษาต้องการ ผู้บริหาร

สถานศึกษาเห็นความสำคัญกับเรื่องนี้และให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกๆ ด้าน ทำให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามองเห็นปัญหาการวางแผนอัตรากำลังอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปารีชาติ สติภา ภูวดล จุลสุคนธ์ และ ผศ.ดร.ฐาปกรณ์ แก้วเงิน (2558:255) ที่ศึกษาเรื่องด้านการวางแผนบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการประชุมวางแผนกำหนดอัตรากำลังของบุคลากร รองลงมาคือการจัดทำคู่มือการบริหารงานบุคคลและโครงสร้างที่ชัดเจน และการประเมินความต้องการของอัตรากำลังของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือการปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งที่ต้องการเพิ่ม/ลด เสนอต่อเขตพื้นที่การศึกษา อาจเนื่องจากโรงเรียนมีการประชุมวางแผน กำหนดอัตรากำลังของบุคลากรเพื่อประเมินความต้องการของอัตรากำลังของสถานศึกษา ว่าอัตรากำลังเพียงพอและเหมาะสมแก่กับความต้องการหรือภารกิจของโรงเรียน

1.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ได้มีการปรับเปลี่ยนบุคลากรอยู่เสมอเมื่อได้รับการบรรจุแต่งตั้ง ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามาทดแทน อาทิเช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ ครูทดลองงาน ครูที่เลี้ยว โดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ จึงส่งผลให้พบปัญหาการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบเปลี่ยนแปลงตามมา โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีรภัทร เชียงทอง (2557:17) ได้สรุปความหมายของการสรรหาบุคลากร หมายถึงการแสวงหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานมากที่สุดเข้ามาร่วมปฏิบัติงาน จะส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการ และมีขั้นตอนในการสรรหา คือจัดทำใบสมัคร ประกาศรับสมัครรับสมัครและพิจารณาใบสมัคร ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ กระบวนการโดยมีกระบวนการค้นหาบุคคลที่จะเข้ามาทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ประเมินครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกๆ 1 ปี การศึกษา ทั้งในด้านผลงานและคุณลักษณะอื่นๆ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมาตรฐานแบบเดียวกันของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีเกณฑ์การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติให้ความเป็นธรรมโดยทั่วกัน และบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรได้นำความรู้มาพัฒนางานอย่างอิสระ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สนับสนุนบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นและยกย่อง

ชมเชยบุคลากรที่ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระมหาอิสรภานต์ ฐิตปุณฺโญ (2560:17) ได้อธิบายความหมายของการบริหารงานบุคคลว่า เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ปัจจัยพื้นฐานของการประกอบธุรกิจ 5M's คือ คน วัสดุดิบ เครื่องจักร เงินทุน และการบริหาร จะเห็นได้ว่าคนเป็นองค์ประกอบประเภทหนึ่งที่ทุกองค์การต้องให้ความสำคัญ องค์การใดมีคนที่มีความหมายจะนำพาให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้หลายแนวทาง ผู้เขียนให้ทัศนะว่า การบริหารงานบุคคลหมายถึงการจัดหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุดแต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสุขและความพึงพอใจของบุคลากรในหน่วยงานด้วย เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในองค์การ เริ่มตั้งแต่การวางแผนกำลังคน การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน โดยมีการสร้างแรงจูงใจด้านต่างๆ เพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ บุคคลจะมีความสำคัญมาก่อนทรัพยากรอื่นต้องเป็นคนที่มีความรู้ จึงจะสามารถทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่น้อยเพิ่มพูนเป็นทรัพยากรสิ้นมากได้ในเวลาอันสั้น เปรียบคนเสมือนรากแก้วของไม้ยืนต้น เพราะการที่ไม้ยืนต้นจะทนแดดทนฝนทนแล้งและให้ลูกตก รากแก้วต้องมีความสมบูรณ์แข็งแรง บุคคลที่มีความรู้ ก็ย่อมทำให้องค์กรเติบโตอย่างยั่งยืนสามารถออกดอก ออกผลเป็นกำไร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์มีการจัดตั้งคณะกรรมการการทำงานอย่างเป็นระบบ เช่น ฝ่ายตรวจสอบ หัวหน้าหมวดตามกลุ่มสาระต่างๆ หัวหน้าฝ่ายบริการและอาคารสถานที่ หัวหน้าฝ่ายงานบริหารงานทั่วไป มีการจัดทำทะเบียนประวัติที่เป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ โรงเรียนในสังฆมณฑลนครสวรรค์อาศัยแนวคิดสมัยใหม่เพื่อการบริหารงานบุคคล เพราะเป็นเรื่องการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่ไปกับสังคมและการพัฒนา โดยยึดหลักของคำสอนของศาสนาเป็นตัวบ่งชี้ให้แต่ละสถานศึกษาในสังฆมณฑลไปในทิศทางเดียวกันและมีระบบมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สาริน๊ะ ดอปอ (2553:74) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามประสบการณ์ในการทำงานและปฏิบัติงานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคล

ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ และเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา พบว่าครูย้ายออกจากพื้นที่มากส่งผลต่อการขาดแคลนครู รองลงมาคืองบประมาณในการพัฒนาบุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอและครูขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมจิตร อุดม, (2556:247) ได้กล่าวในงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายของรัฐบาลซึ่งกำหนดนโยบายและทิศทางของหน่วยงาน เป็นผู้ที่ตัดสินใจในเรื่องสำคัญในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้การบริหารสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ดังนั้น หากผู้บริหารเป็นบุคคลที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบล้ำสมัยและขาดซึ่งความสามารถที่จะพึงมีแล้ว ผลเสียย่อมเกิดกับประเทศชาติโดยรวม ผู้บริหารที่หวังผลจะให้มีการบริหารงานที่ได้ประสิทธิภาพนั้น จะต้องนำเอาหลักวิชาการบริหารทฤษฎีและหลักการต่างๆ มาปรับใช้โดยดุลยพินิจของตนเองประกอบ เพื่อให้มีการใช้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง เพื่อให้ผลที่ได้จากการปฏิบัติออกมาดีที่สุด การที่จะสามารถทำได้มีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารแต่ละคนเป็นสำคัญ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้ตรงตามความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างพอเพียงและมีคุณภาพ มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการ จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงานแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพและคุณธรรมจริยธรรม มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูไฮมี ศาสน์ศรีธธา (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอ สุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีการศึกษาต่างกัน พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ การศึกษาพบว่าขอข่างาน บุคคลทั้ง 7 ด้าน พบปัญหา จำนวน 7 ด้าน ผลการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลัง พบว่าโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ไม่มีกำหนดปรัชญา นโยบาย เป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน และไม่มีกรมอบหมายหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนงานให้แก่ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เข้าใจนโยบายของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โนริย์ ทรัพย์โสภณ (2559:66) ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าปัญหาการบริหารงาน บุคลากร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัย ได้มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดกันอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการประชุมประจำเดือน ซึ่งทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานบุคลากรกับผู้บริหารของวิทยาลัยโดยตรง ส่งผลให้การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พบว่าโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างทั่วถึงในการรับสมัครครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา และได้เสนอแนวทางการแก้ไขโดยให้ความเห็นว่า ควรให้มีการจัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เพียงพอเหมาะสมและตรงกับความต้องการและปฏิบัติตามระบบการสรรหาที่มีอยู่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มูนิธิระห์ เจ๊ะมิง (2559:67) คือปัญหาด้านการสรรหาบุคลากรในระบบคัดเลือกของสถานศึกษา ซึ่งควรมีระบบคัดเลือกที่หลากหลายสามารถเข้าถึงง่าย มีเกณฑ์การรับสมัครที่ชัดเจนและยุติธรรม และสอดคล้องกับการศึกษาของ โนริย์ ทรัพย์โสภณ (2559:59) ปัญหาการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรยี่ระบบคุณธรรม ดำเนินการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ด้วย

คำสั่งมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงาน การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งมีการประชาสัมพันธ์ตรงกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรที่รับผิดชอบทราบและแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน และครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีวิทยากรและเทคนิคในการทำงาน สอดคล้องกับผลงานการศึกษาของ รุติพร สิมสวัสดิ์ (2561:83) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันจำนวน 4 คู่ โดยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุ 31-49 ปี และอายุ 50 ปี ขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่ามีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการติดตามผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ จึงควรมีข้อมูลสารสนเทศ มีการสรุปผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการทำงานต่อไป และยังเป็น การตรวจสอบเพื่อให้เกิดความถูกต้องจึงควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ พบว่าประสิทธิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาจะเพิ่มขึ้นจากการที่ระบบโรงเรียนให้กระทำตั้งแต่แรกจนถึงออกจากงานตามวาระ และครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับตำแหน่งหรือหน้าที่ที่เหมาะสมกับการทำงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จารุวรรณ นรพรหม (2557:17) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาจเป็นเพราะว่าทุกระดับการศึกษาได้รับโอกาสในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกระดับการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานบุคคลอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2.5 ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม ไม่มีความมั่นคงในอาชีพหรือด้านการดำเนินชีวิตจากสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัชวาลย์ ทัดศิริช (2558) ที่สรุปไว้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติ

การแบบมีส่วนร่วมเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมและชุมชน โดยเป็นงานวิจัยที่สนับสนุนให้ชุมชนเป็นคนสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับตนเองและชุมชน โดยการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหา รวมทั้งการแก้ไขปัญหที่กำลังประสบอยู่ โดยการร่วมกันวางแผนและกำหนดการดำเนินงานตามแผนหรือโครงการพร้อมทั้งการปฏิบัติตามแผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา ได้ถูกต้องตรงตามความต้องการ ก่อให้เกิดผลพลอยได้ที่เป็นจิตสำนึกตระหนักในปัญหา หน้าที่ และร่วมกันแก้ปัญหา ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มทำงานร่วมกัน ทั้งแก้ปัญหาและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องยั่งยืนของชุมชน

3. แนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 13 ท่าน พบว่าด้านที่พบปัญหา จำนวน 7 ด้าน มีข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลัง พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ควรมีการประชุมเพื่อประเมินความต้องการอัตรากำลังทุก 1 ปีการศึกษา และมีส่วนร่วมกับสังฆมณฑลในการจัดทำแผนของโรงเรียนในสังกัด การกำหนดปรัชญา นโยบาย และเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดทำพันธกิจของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลไปพร้อมกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉินฉวตระปะโคทัง (2557) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้าราชการครูที่มีเห็นว่าสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ควรมีการประชุมสัมพันธ์ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย มีจัดทำแผนอัตรากำลังคน โดยศึกษาจากข้อมูลของบุคลากรทุกการพิจารณาช่วงอายุ วุฒิการศึกษา และมีการตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ปฏิบัติงาน และดำเนินการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ด้วยคำสั่งมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉินฉวตระปะโคทัง (2560:47) ด้านการสรรหาบุคลากร พบว่าในเรื่องของการกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรก่อนบรรจุเข้าทำงานอย่างชัดเจนแนวทางในการพัฒนาควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ออกคำสั่งการรับสมัครคัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน ในเรื่องความเหมาะสมของระบบอุปถัมภ์ในการคัดเลือกบุคลากร แนวทาง

แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

ในการพัฒนาควรเน้นความโปร่งใสในการคัดเลือกบุคลากรทางการศึกษา เน้นความสามารถของบุคลากรเพื่อจะได้บุคลากรที่มีคุณภาพ รวมทั้งคณะกรรมการมีบทบาทในการคัดเลือกบุคลากรอย่างเต็มที่แนวทางในการพัฒนาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้ทรงคุณวุฒิและปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เพิ่มความสามารถ

3.3 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานตามกำหนดระยะเวลาทุกๆ 1 ปีการศึกษา และให้มีเครื่องมือในการประเมินที่ได้จากการกำหนดรายละเอียดการประเมินร่วมกันของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑล ประกาศเกณฑ์การประเมินให้ทุกคนได้ทราบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มูนิเระห์ เจ๊ะมิง (2559:66) แนวทางการแก้ไขของการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา แนวทางการแก้ไขคือ ควรไปศึกษาดูงาน อบรม สัมมนาหรือขอความช่วยเหลือจากต้นสังกัดของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

3.4 ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ มีการจัดทำทะเบียนประวัติ แฟ้มสะสมผลงาน (SAR) ที่เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนในโรงเรียนอย่างน้อย 5 ปี ได้สิทธิ ได้ค่าตอบแทน หรือที่เลื่อนขั้นที่เหมาะสม ถูกต้องอย่างเป็นระบบ

3.5 ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่ามีแนวทางดังนี้ โรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ ควรจัดให้บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับผลงานการศึกษาของ จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์ (2556:194) มีแนวทางการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการได้รับการยอมรับ ยกย่อง จากเพื่อนร่วมงานและองค์กร ได้รับความรู้ความสามารถรวมทั้งสวัสดิการ และค่าตอบแทนกับปริมาณงานที่ทำ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐวุฒิ เอี่ยมแจ่ม และสมหมาย อ่ำดอนกลอย (2560:46) ด้านการทำนุบำรุงรักษาบุคลากร พบว่าในเรื่องของการส่งเสริมการจัดบริการด้านการตรวจสุขภาพประจำปีแก่บุคลากร แนวทางในการพัฒนาจัดทำโครงการตรวจสุขภาพประจำปีแก่บุคลากรทางการศึกษาเสนอต่อองค์กรส่วนท้องถิ่น เพื่อของบประมาณในการตรวจสุขภาพประจำปีการบริการให้คำปรึกษา แก่บุคลากรในกรณีที่บุคลากรประสบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงานแนวทางในการพัฒนาแต่งตั้งคณะทำงาน เช่น หัวหน้าหมวด หัวหน้าฝ่าย คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่

บุคลากรที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและคุณธรรม แนวทางในการพัฒนามีการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมตามสายงานที่รับผิดชอบและพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรให้เกิดการพัฒนาความรู้ของบุคลากรที่ได้ศึกษามา

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ พบว่ามีแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ 7 ด้านคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลัง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการลาทุกประเภท ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ ด้านการจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้ ดังนี้

1.1 สถานศึกษา ควรจัดตั้งคณะกรรมการ และจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา นโยบาย และเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชนตลอดไป

1.2 ผู้แทนผู้รับใบอนุญาตสถานศึกษา ในส่วนของการพัฒนาผู้บริหารของสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาตนเองในด้านการอบรมนอกสถานที่ การศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาให้สถานศึกษาของตนมีความสอดคล้องกับโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์ และผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาความดีความชอบประจำปีของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการเลื่อนตำแหน่งอย่างยุติธรรม เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยการใช้ผลการประเมินการปฏิบัติกรของแต่ละสถานศึกษามาพิจารณาเป็นองค์ประกอบ

1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนางานบริหารบุคคลของสถานศึกษาให้ตรงตามเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ โดยยึดหลักความรู้ความสามารถ เป็นสำคัญ ทำงานโดยซื่อสัตย์สุจริต เพื่อพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงในอาชีพ หรือด้านการดำเนินชีวิต และได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมจากสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนตามขนาดของสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

2.2 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนางานบุคคล เพื่อเพิ่มพูนขวัญกำลังใจในการทำงาน สร้างแรงจูงใจการทำงาน การเป็นสมาชิกที่ดี และเพื่อก่อให้เกิดความจงรักภักดีต่อโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

2.3 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลนครสวรรค์

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสุภา.
- โนริย์ ทรัพย์โสภณ. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดสระแก้ว. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรภัทร เชียงทอง. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิตียา ปทุมราชภู่ และ จินฉัตร ปะโคทั้ง. (2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วารสารบัณฑิต วิทยาลัยพิษณุพนธ์, 9(1).
- จินฉัตร ปะโคทั้ง. (2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5. วารสารบัณฑิต วิทยาลัยพิษณุพนธ์, 9(1).
- ฐิตีพร สิมสวัสดิ์. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในเขตอำเภอเมืองจังหวัดระนอง. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- มุนีเราะห์ เจ๊ะมิง. (2559). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. [สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต].

- อิสริยญา ฉิมพลี, พงศ์เทพ จิระโร และ สมศักดิ์ ลีลา. (2560). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพบุคลากร ครู โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา ด้านการวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารบัณฑิตวิจัย, 8(2).
- ปอส์ ไกรวิญญู. (2560). กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล. [วิทยานิพนธ์การปริญญาคุชฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์. (2556). การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- หทัย ศิริพิน. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทู้มลิ้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์). [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ชัชวาลย์ ทัดศิวัช. (2554). ความหมายของคุณภาพการให้บริการ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง].
- ณัฐวดี เอี่ยมแจ่ม และ สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2560). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม].
- จารุวรรณ นรพรหม. (2557). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปาริชาติ สติภา ภูวดล จุลสุคนธ์ และ ผศ.ดร.ฐาปกรณ์. (2558). การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].
- สารีน๊ะ ตอปอ. (2553). การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา].
- ชูโฮมี ศาสน์ศรัทธา. (2556). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงปาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา].

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของ คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting the Religious Conversion of the Christian Catholic New Believers in Bangkok.

จักรายุทธ เอี่ยมละออ

* ฝ่ายงานธรรมทูต อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ดร.ศยามล เจริญรัตน์

* หน่วยปฏิบัติการวิจัยความมั่นคงของมนุษย์และความเท่าเทียม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ

* สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* คณะศาสนศาสตร์ สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม

Jakkayoot Aiemlaor

* The Archdiocese of Bangkok Missionary Department.

Dr.Sayamol Charoenratana

* Human Security and Equity Research Unit, Social Research Institute, Chulalongkorn University.

Assoc.Prof.Dr.Suwattana Thadaniti

* Social Research Institute, Chulalongkorn University.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Faculty of Theology, Christian Education Program, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 19 มีนาคม 2564

* แก้ไข 5 พฤษภาคม 2564

* ตอรับบทความ 11 พฤษภาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษากระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร พื้นที่ศึกษาคือโบสถ์คาทอลิก 8 แห่ง ในเขตศาสนปกครองที่ 1 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณจากคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่จำนวน 267 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ ด้วยวิธีการกำหนดแบบโควตาจำนวนโบสถ์ละ 1 คน รวม 8 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยแรกคือปัจจัยองค์กรคริสตศาสนา ได้แก่ พิธีกรรม กิจกรรมทางศาสนา สภาพแวดล้อมของโบสถ์คาทอลิก และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ปัจจัยที่สองคือปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจภายในจิตใจ ประสบการณ์และวิกฤติชีวิต ปัจจัยที่สามคือปัจจัยภายนอกในมิติต่างๆ ได้แก่ มิติครอบครัว มิติสังคมชุมชนและวัฒนธรรม และมิติเศรษฐกิจ ปัจจัยที่สี่คือปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพ รายได้ และจำนวนคนในครอบครัว ทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา 2) กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนามีความชื่นชอบในกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตศาสนิกชนคาทอลิกที่มีการเรียนรู้คำสอนทางศาสนา รวมไปถึงการได้เข้าร่วมพิธีกรรมและได้ใกล้ชิดกับสมาชิกของโบสถ์คาทอลิก ซึ่งช่วยให้คริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีการตัดสินใจ

ใจเปลี่ยนศาสนาที่เป็นขั้นเป็นตอนตลอดระยะเวลา 1 ปี 3) ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร คือ 3.1 ด้านครอบครัวที่ไม่เห็นด้วยและไม่อนุญาตให้เดินทางมาเรียนหรือเปลี่ยนศาสนา 3.2 ด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องค่าครองชีพที่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายทำให้ต้องทำงานในช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์ จึงไม่สามารถมาเรียนรู้คำสอนทางศาสนาที่โบสถ์คาทอลิกได้ และ 3.3 ด้านสังคมเป็นผลกระทบจากการย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในเมืองหลวงทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนไปจากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมืองที่มีแต่ความเร่งรีบ ไม่สนใจกัน ทำให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว ท้อแท้ สิ้นหวังเป็นผลมาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไป และต้องการแสวงหาที่พึ่งพิงทางจิตใจ

คำสำคัญ: ปัจจัยการเปลี่ยนศาสนา
คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่
กรุงเทพมหานคร
กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก

Abstract

The purpose of the research was to 1) study the factors affecting the religious conversion of the Christian Catholic new believers in Bangkok 2) study the process of admitting adults to the Christian Catholic new believers. Affecting the process of religious conversion of the Christian Catholic new believers in Bangkok 3) study problems and obstacles in the religious conversion of The Christian catholic new believers in Bangkok. The study area is 8 catholic churches in the 1st religious area of the Archdiocese of Bangkok. Using integrated research, it contains quantitative research from 267 new Catholics and qualitative data collected with the new Catholic Sacrament. With a quota method for 1 person per church, a total of 8 people

The research findings were as follows: 1) Factors affecting the religious conversion of the Christian Catholic new believers in Bangkok. The first factor is Christian organization factors, namely rituals, religious activities. The environment of the catholic church and public relations communication. The second factor is the internal factor, namely the internal motivation. Experiencing and life crisis. The third factor is an external factor in various dimensions: family dimension, social dimension, community, and cultural dimension. And economic dimensions. The fourth is personal factors: gender, age, education, domicile, occupation, income, and the number of people in the family. Giving basic information about those who decide to change their religion. 2) the process of admitting adults to the Christian Catholic new believers. Affecting

the process of religious conversion of the Christian Catholic new believers in Bangkok with a high average. The results of the research showed that the Christian Catholic new believers who decided to convert the religion had a preference for the process of admitting adults to the Catholic Church where religious teachings were learned. This includes being in attendance and being close to members of the Catholic Church. This allows the Christian Catholic new believers to make a step-by-step decision to convert to religion for 1 year. 3) Problems and obstacles in the religious conversion of The Christian catholic new believers in Bangkok: 3.1 families who disagree and do not allow them to come to study or change their religion. 3.2 Economic problem, which is the problem of the insufficient cost of living, causing having to work during holidays, Saturday and Sunday. Therefore, unable to come to learn religious teachings at the Catholic Church. 3.3 Social aspects as a result of migration to work in the capital, the livelihoods shifted from rural society to urban society where the hustle and bustle were disregarded, causing a feeling of isolation and discouragement to the Christian Catholic new believers. Hope is the result of a changed lifestyle. And wants to seek refuge in the mind

Keywords:

Factors of the Religious Conversion

The Christian Catholic New Believers

Bangkok

process of admitting adults to the Christian Catholic

บทนำ

คริสต์ศาสนาในประเทศไทยได้เริ่มเข้ามาเผยแพร่ศาสนาตั้งแต่สมัยอยุธยา สุรชัย ชุมศรีพันธ์ (2558:99) ได้กล่าวถึงมิชชันนารีที่เข้ามาในประเทศไทยว่ามีชาวโปรตุเกสจากนักบวชคณะโดมินิกัน (Dominican) คณะฟรังซิสกัน (Franciscan) และคณะเยสุอิต (Jesuit) สภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยนั้นมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และความเชื่อ การเผยแพร่ศาสนาของบรรดามิชชันนารีในสมัยนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาและเปลี่ยนศาสนามีจำนวนน้อย เนื่องจากปัจจัยทางด้านภาษาที่บรรดามิชชันนารีส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ และที่สำคัญในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระในสมัยนั้นได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2274 (ค.ศ. 1731) ความว่า ห้ามชาวคริสต์ใช้อักษรไทยหรือขอม ในการเขียนหนังสือที่เกี่ยวกับศาสนา ห้ามมิชชันนารีสอนศาสนาคริสต์แก่คนไทย ห้ามคนไทยเปลี่ยนเป็นคริสต์ และห้ามวิพากษ์วิจารณ์ศาสนาของไทย (สุรชัย ชุมศรีพันธ์, 2558:146) ทำให้การเปลี่ยนศาสนาของคนไทยในสมัยนั้นมีความยากลำบากและเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีการสอนคำสอน

จนถึงสมัยรัชกาลที่ 4 สมศรี บุญอรุณรักษา (2552:80) ได้กล่าวว่า ในสมัยนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับพระสังฆราชปัลเลอกัวซ์ มีความสนิทสนมกันดีต่อกันอย่างแน่นแฟ้น และได้มีการประกาศอนุญาตให้มีการเผยแพร่ศาสนาของศาสนาคริสต์ให้กับคนไทยทุกคนที่สนใจจะศึกษาคำสอนของคริสต์ศาสนา แต่จำนวนที่คนไทยจะเปลี่ยนศาสนามานับถือศาสนาคริสต์ก็ยังมีจำนวนที่น้อย เพราะในสมัยพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีการพยายามรวมศูนย์อำนาจทางการเมือง มีการเลิกทาสจากบรรดาขุนนาง และให้รวมเป็นพลเมืองซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐบาลส่วนกลางแทน ขวลิต ตริยะประเสริฐ (2559:29) และ ชัยยนต์ประดิษฐ์ศิลป์ (2552:60) ได้กล่าวว่า ในรัชกาลที่ 6 ได้ทำให้การเป็นพลเมืองชัดเจนยิ่งขึ้นโดยการออกกฎหมายสัญชาติ (Nationality act) ซึ่งเป็นกฎหมายที่จำแนกความเป็นพลเมืองของไทย โดยระบุว่าบุคคลที่ได้กำเนิดในพระราชอาณาจักรถือเป็นคนไทย ส่งผลให้ชาวคาทอลิกซึ่งเดิมเป็นคนต่างชาติ เช่น โปรตุเกส เวียดนาม จีน ลาว ญวน ได้รับสัญชาติไทยและกลายมาเป็นคนไทยทางกฎหมายในเวลาต่อมา ขวลิต ตริยะประเสริฐ (2559:29) ได้อธิบายถึงศาสนาคริสต์ในประเทศไทยที่กรมการศาสนารับรองมีทั้งหมด 2 นิกาย ได้แก่ นิกายโรมันคาทอลิก (Roman Catholic) และนิกายโปรเตสแตนต์ (Protestant Christian Church) ซึ่งนิกายโปรเตสแตนต์นี้เป็นนิกายที่แยกตัวออกจากนิกายโรมันคาทอลิก โดยบาทหลวงมาร์ติน ลูเธอร์ (Martin Luther) ชาวเยอรมัน เน้นการศึกษาและแบ่งปันพระคัมภีร์ เป็นนิกายที่ไม่มีบาทหลวง มีแต่ศาสนาจารย์เป็นผู้เผยแผ่ศาสนา ศาสนิกจะรับศีลล้างบาป และศีลมหาสนิทเท่านั้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

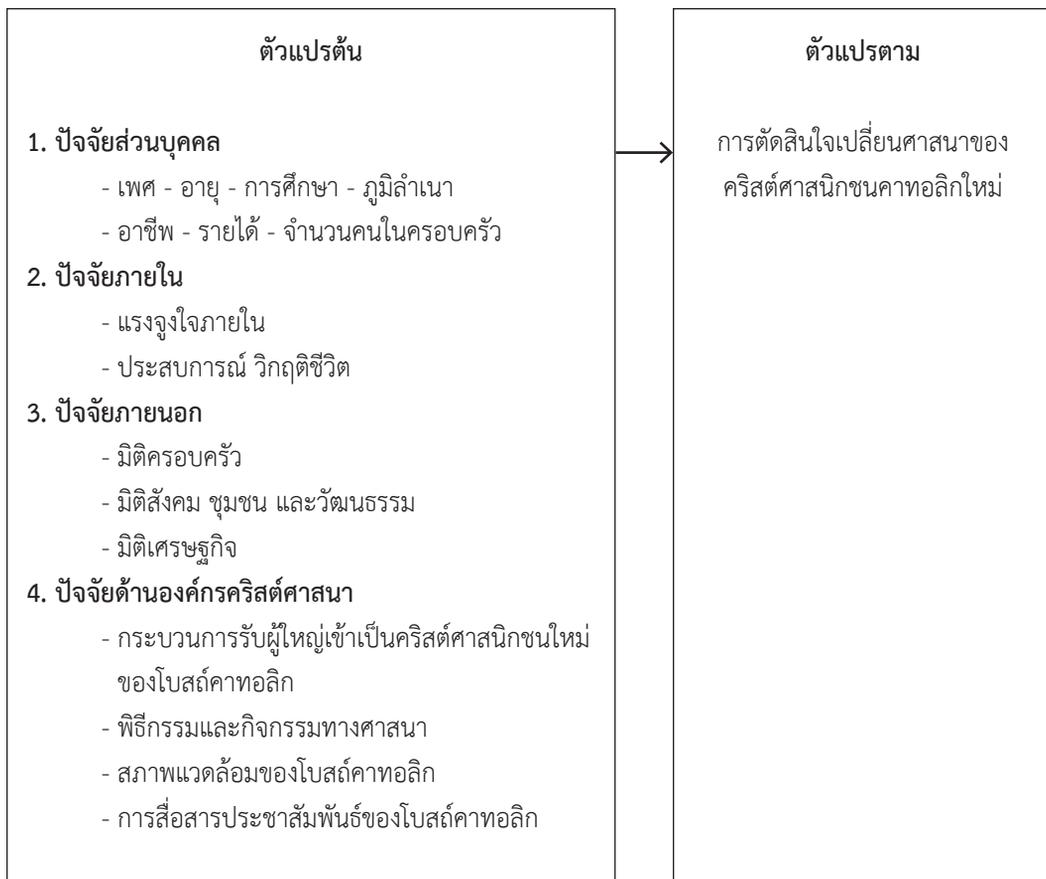
สำหรับจำนวนประชากรในประเทศไทยนั้น มีประชากรจำนวน 66.5 ล้านคน ในพ.ศ. 2562 ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยและจากการสำรวจของสำนักงานสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2558 ได้ทำการสำรวจสถิติผู้นับถือศาสนาคริสต์ พบว่ามีผู้นับถือศาสนาคริสต์อยู่ที่ร้อยละ 1.1 ของประชากรทั้งประเทศ และจากการสำรวจของสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทยพุทธศักราช 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 380,374 คน จากอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีจำนวน 119,497 คน อย่างไรก็ตาม ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2559 - 2562 ได้มีคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่ได้รับศีลล้างบาปมาเป็นจำนวน 796 คน ซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้สนใจเปลี่ยนศาสนาจนได้รับศีลล้างบาปประมาณ 150 - 170 ราย แต่ในปีพ.ศ. 2562 มีผู้เข้ารับศีลล้างบาปถึง 205 ราย จึงเป็นที่น่าสนใจว่าเพราะเหตุปัจจัยใดจึงมีประชากรส่วนหนึ่งได้หันมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตศาสนปกครองที่ 1 ของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ในบริเวณเขตพื้นที่บางรัก ยานนาวา สัมพันธวงศ์ พระโขนง นั้นถือได้ว่าเป็นเขตของสังคมเมืองที่มีความเจริญทางด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร มีบริษัท ห้างร้าน สำนักงานต่างๆ มีองค์กรสถาบันทางเศรษฐกิจอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งบุคคลที่จะเปลี่ยนใจมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกนั้น ต้องผ่านกระบวนการรับเข้าต่างๆ และต้องใช้ระยะเวลานานพอสมควร โดยเฉพาะต้องผ่านการเรียนคำสอน ที่ต้องเดินทางมาเรียนที่โบสถ์ประมาณ 50 ครั้ง ใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี รวมไปถึงการร่วมกิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ อีกด้วย

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้มีการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตชนใหม่ในปัจจุบัน นอกจากนี้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนศาสนาในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกของประเทศไทยมีอย่างจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความจำเป็นและมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพปัญหา สาเหตุ ปัจจัย กระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร รวมถึงกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชนที่ทางสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทยได้ประกาศใช้ ซึ่งแต่ละโบสถ์จะสามารถนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมโดยรอบของโบสถ์ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและพัฒนางานขององค์กรด้านศาสนา และสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของสังคมเมืองในประเทศไทยปัจจุบันได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษากระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

(1) **ปัจจัย** หมายถึงส่วนประกอบที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนใหม่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา สถานภาพ รายได้ 2) ปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ ประสบการณ์ วิถีชีวิต 3) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สังคม ชุมชน วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ 4) ปัจจัยด้านองค์กรคริสตศาสนา ได้แก่ กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ พิธีกรรม และกิจกรรมทางศาสนา สภาพแวดล้อมของโบสถ์คาทอลิก และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของโบสถ์คาทอลิก

(2) **การตัดสินใจ** หมายถึงกระบวนการในการใช้ความรู้ความสามารถจากประสบการณ์และนำข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่นั้นมาเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจ เพื่อวิเคราะห์ตัวเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดอย่างมีเหตุมีผลและมีความรอบคอบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติส่งผลให้การตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

(3) **การเปลี่ยนศาสนา** หมายถึงการเปลี่ยนระบบความเชื่อจากศาสนาหนึ่งไปยังอีกศาสนาหนึ่ง ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงหมายถึงการเปลี่ยนจากศาสนาอื่นๆ เป็นศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

(4) **คริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ (คริสตชนใหม่)** หมายถึงบุคคลในวัยผู้ใหญ่ที่ก่อนหน้านี้เป็นศาสนิกชนของศาสนาอื่นๆ แล้วตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา โดยได้รับศีลล้างบาปตามพิธีกรรมของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในโบสถ์คาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตศาสนปกครองที่ 1

(5) **พระศาสนจักรโรมันคาทอลิก** หมายถึงกลุ่มคนและกลุ่มองค์การทางศาสนาคริสต์ มีศูนย์กลางอยู่ที่นครรัฐวาติกัน กรุงโรม ประเทศอิตาลี โดนมียุโรปเป็นประมุข

(6) **กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตศาสนิกชน** หมายถึงขั้นตอนการพิจารณา คัดสรร และเรียนคำสอนทางศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก โดยใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี ก่อนจะมีการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา และขอรับศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้ง 3 ศีล ได้แก่ ศีลล้างบาป ศีลกำลัง และศีลมหาสนิทเพื่อเข้ามาเป็นสมาชิกในพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ด้วยการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured-Interview) ประชากรและผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ตามฐานข้อมูลรายชื่อคริสตศาสนิกชนใหม่ของแผนกคริสตศาสนธรรมผู้ใหญ่ ฝ่ายงานธรรมทูต อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ. 2559 - 2562 จำนวน 8 โบสถ์ ในเขตศาสนปกครองที่ 1 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้แก่ อาสนวิหารอัสสัมชัญ, วัดแม่พระลูกประคำ, วัดเซนต์หลุยส์, วัดนักบุญยอแซฟ, วัดนักบุญโรมัสอัครสาวก, วัดอัครเทวดาราฟาแอล, วัดราชนิแห่งสันติสุข และ วัดพระกุมารเยซู

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สูตรคำนวณของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535) จากประชากรทั้งหมด 796 คน สุ่มได้ประชากรตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 276 คน และสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการกำหนดแบบโควตา (Quota) คือคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ โบสถ์ละ 1 คน รวม 8 คน เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบสะดวก (Convenience selection) เป็นการเลือกหน่วยตัวอย่างคนใดก็ได้ที่สามารถและยินดีให้สัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือแบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert scale) และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดความหมายและเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา มาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา น้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การวิเคราะห์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของจุดตัด ดังนี้
(คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น = $(5-1)/5 = 0.8$
สรุปเกณฑ์การวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การวิเคราะห์ของการวิจัย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ระดับ มากที่สุด
3.41 – 4.20	มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ระดับ มาก
2.61 – 3.40	มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ระดับ น้อย
1.00 – 1.80	มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ระดับ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของ Rambo (1993) และกระบวนการเตรียมผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ ข้อมูลเชิงวิชาการ ข้อมูลตามคำสอนของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก งานวิจัยและแบบสอบถามต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม 2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อที่ 1 มาสร้างเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ฉบับ 3) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 4) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสม แล้วผู้วิจัยนำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลกับผู้ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษา (Try out) คือคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในเขตศาสนปกครองที่ 1 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ซึ่งผลที่ได้คือ .905 โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) การเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 5 ตุลาคม - 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1) ผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยองค์กรคริสตศาสนา, ปัจจัยภายใน, ปัจจัยภายนอก และปัจจัยส่วนบุคคล แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา				
1	ปัจจัยองค์กรคริสตศาสนา	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ
	1.1 พิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนา				
	1.1.1 ชื่นชอบในความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีบูชาขอบพระคุณ	4.84	0.437	86.1	มาก
	1.1.2 มีความชื่นชอบในกิจกรรมหรือพิธีกรรมทางคริสตศาสนา	4.64	0.481	64.0	มาก
	1.2 สภาพแวดล้อมของโบสถ์คาทอลิก				
	1.2.1 ชื่นชอบในความสงบของโบสถ์คาทอลิก	4.51	0.662	60.3	มาก
	1.3 กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตศาสนิกชนคาทอลิก				
	1.3.1 ชื่นชอบในกระบวนการและระยะเวลาในการเรียนคำสอน	4.45	0.601	49.8	มาก
	1.4 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของโบสถ์คาทอลิก				
	1.4.1 ได้รับความสะดวกในการติดต่อสอบถามข้อมูลจากโบสถ์	3.90	0.880	42.7	กลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา				
	ปัจจัยภายใน	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ
2	2.1 ต้องการมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ	4.84	0.480	89.1	มาก
	2.2 มีประสบการณ์ส่วนตัวกับพระเจ้า หรือทางศาสนา	4.68	0.683	80.5	มาก
	2.3 ต้องการหลุดพ้นจากความกลัว ความอ้างว้าง และ ความผิดหวังในชีวิต	4.59	0.810	75.2	มาก
	2.4 มีความต้องการหรือแรงจูงใจภายในโดยตรง (กระแสเรียก)	4.29	0.697	43.1	มาก
	ปัจจัยภายนอก	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ
3	3.1 มิติสังคม ชุมชน และวัฒนธรรม				
	3.1.1 ชื่นชอบในสังคม/วัฒนธรรมของกลุ่มผู้นับถือ ศาสนาคริสต์	4.33	1.222	7.08	มาก
	3.2 มิติครอบครัว				
	3.2.1 ชื่นชอบในการดำเนินชีวิตในครอบครัวที่นับถือ ศาสนาคริสต์	3.46	1.604	36.7	กลาง
	3.2.2 สมาชิกภายในครอบครัวตนเองแนะนำหรือ สนับสนุนในการเปลี่ยนศาสนา	2.13	1.720	65.3	น้อย
	3.3 มิติเศรษฐกิจ				
	3.3.1 ความไม่มั่นคงในงานหรืออาชีพที่ทำ	3.44	1.332	31.1	กลาง
3.3.2 ไม่ประสบความสำเร็จในงานหรืออาชีพที่ทำ	3.40	1.377	28.8	กลาง	
4	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน		ร้อยละ	
	4.1 เพศ				
	4.1.1 ชาย	66		24.7	
	4.1.2 หญิง	201		75.3	
	รวม	267		100.0	

จักรายุทธ เอี่ยมละออ, ศยามล เจริญรัตน์, สุวัฒนา ธาดานิติ และ ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา		
4	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
	4.2 อายุ		
	4.2.1 ช่วงอายุ 16 - 20 ปี	15	5.6
	4.2.2 ช่วงอายุ 21 - 25 ปี	16	6.0
	4.2.3 ช่วงอายุ 26 - 30 ปี	93	34.8
	4.2.4 ช่วงอายุ 31 - 40 ปี	143	53.6
	รวม	267	100.0
	4.3 การศึกษา		
	4.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	40	15.0
	4.3.2 ปริญญาตรี	224	83.9
	4.3.3 ปริญญาโท	3	1.1
	รวม	267	100.0
	4.4 ภูมิภาค		
	4.4.1 ต่างจังหวัด	165	61.8
	4.4.2 กรุงเทพฯ	102	38.2
	รวม	267	100.0
	4.5 อาชีพ		
	4.5.1 พนักงานองค์กร/บริษัทเอกชน	208	77.9
	4.5.2 ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	5	1.9
	4.5.3 ธุรกิจส่วนตัว	7	2.6
	4.5.4 รับจ้างทั่วไป	32	12.0
	4.5.5 ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน/ไม่ประกอบอาชีพ	15	5.6
	รวม	267	100.0
4.6 สถานภาพ			
4.6.1 โสด	185	69.3	
4.6.2 แต่งงาน	82	30.7	
รวม	267	100.0	

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

จากตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมเรียงตามค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งปัจจัยแรกคือปัจจัยองค์กรคริสตศาสนา ได้แก่ พิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนา โดยคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความพึงพอใจในการเข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ร้อยละ 64.0 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.64) ซึ่งร้อยละ 86.1 มีความชื่นชอบในพิธีบูชาขอบพระคุณของโบสถ์คาทอลิกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.84) ในสภาพแวดล้อมของโบสถ์คาทอลิกโดยร้อยละ 60.3 ชื่นชอบในความสะดวกสบายในบริเวณโบสถ์คาทอลิกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.45) สำหรับกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตศาสนิกชนคาทอลิกร้อยละ 49.8 ชื่นชอบในกระบวนการเรียนรู้คำสอนทางศาสนา และระยะเวลาในการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.45) และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของโบสถ์คาทอลิกร้อยละ 32.2 ได้รับความสะดวกในการติดต่อสอบถามข้อมูลต่างๆ จากโบสถ์คาทอลิกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} 3.90) ปัจจัยที่สองคือปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจภายในจิตใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.29) ประสบการณ์และวิถีชีวิตร้อยละ 89.1 ต้องการหาสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก(\bar{X} 4.84) ปัจจัยที่สามคือปัจจัยภายนอกในมิติต่างๆ ได้แก่ มิติสังคมชุมชนและวัฒนธรรม ร้อยละ 70.8 คริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความชื่นชอบในสังคม/วัฒนธรรมของกลุ่มผู้นับถือศาสนาคริสต์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.33) มิติครอบครัว คริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความชื่นชอบในครอบครัวที่นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 36.7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} 3.46) และมิติเศรษฐกิจร้อยละ 31.1 คริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความไม่มั่นคงในอาชีพที่ทำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} 3.44) และปัจจัยที่สี่คือปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศร้อยละ 75.3 เป็นเพศหญิง อายุร้อยละ 53.6 มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31- 40 ปี การศึกษาร้อยละ 83.9 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว ภูมิลำเนา ร้อยละ 61.8 มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด อาชีพร้อยละ 77.9 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และสถานภาพร้อยละ 69.3 มีสถานภาพโสด ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของคริสตศาสนิกชนใหม่ ทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา

2) ผลการวิจัยกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานครในภาพรวม

ลำดับ	กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา				
	กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ
1	ชื่นชอบในกระบวนการและระยะเวลาในการเรียนคำสอน	4.45	0.601	49.8	มาก
2	มีความชื่นชอบในกิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนา	4.64	0.481	64.0	มาก
3	มีความใกล้ชิดกับสมาชิกของโบสถ์คาทอลิก โดยการพบปะกับพี่น้องคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกคนอื่นๆ	4.45	0.602	57.7	มาก

จากตารางที่ 3 กระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในภาพรวม มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.45) ซึ่งกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกมีระยะเวลา 1 ปี ก่อนรับเข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา มีความชื่นชอบในกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.45) เป็นผลมาจากการเรียนรู้คำสอนทางศาสนา รวมไปถึงให้เข้าร่วมพิธีกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.64) และได้ใกล้ชิดกับสมาชิกของโบสถ์คาทอลิก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} 4.45) ซึ่งกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นศาสนิกชนคาทอลิกนี้ช่วยให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีการตัดสินใจในการเปลี่ยนศาสนาที่เป็นขั้นเป็นตอน มีระยะเวลาให้ผู้สนใจจะเปลี่ยนศาสนาได้พิจารณาตนเองตลอดระยะเวลา 1 ปี ทำให้การตัดสินใจเลือกเส้นทางความเชื่อของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีคุณภาพ

3) ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา ของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์คือ 3.1 ด้านครอบครัว ที่ไม่เห็นด้วยและไม่อนุญาตให้เดินทางมาเรียนหรือเปลี่ยนศาสนา สอดคล้องกับผลการวิจัยในเชิงปริมาณ ซึ่งร้อยละ 65.2 สมาชิกภายในครอบครัวตนเองแนะนำหรือสนับสนุนให้เปลี่ยนศาสนาซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

น้อย (X̄ 2.13) 3.2 ด้านความรู้สึกภายในจิตใจของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ รู้สึกโดดเดี่ยว ท้อแท้ สิ้นหวัง และต้องการหาที่พึ่งพิงทางจิตใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยในเชิงปริมาณ ซึ่งร้อยละ 89.1 คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ต้องการหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจหรือในชีวิตมากขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (X̄ 4.37) และร้อยละ 75.2 คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ต้องการการหลุดพ้นจากความกลัว ความอ้างว้าง และความผิดหวังในชีวิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (X̄ 4.59) 3.3 ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องค่าครองชีพที่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายทำให้ต้องทำงานในช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์ จึงไม่สามารถมาเรียนรู้อาสนทางศาสนาที่โบสถ์คาทอลิกได้ และในผลการวิจัยในเชิงปริมาณพบว่าร้อยละ 28.8 ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานหรืออาชีพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (X̄ 3.40) และ 3.4 ด้านสังคม เป็นผลมาจากการย้ายถิ่นของคนต่างจังหวัดเข้ามาทำงานในเมืองทำให้ความเป็นอยู่เปลี่ยนไปจากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมืองที่มีแต่ความเร่งรีบ ไม่สนใจกัน ทำให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความรู้สึกโดดเดี่ยวจากวิถีความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไป ซึ่งผลจากการวิจัยในเชิงปริมาณร้อยละ 61 พบว่า ผู้ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนามีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และเดินทางเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งร้อยละ 77 ประกอบอาชีพพนักงานออฟฟิศบริษัทเอกชน และร้อยละ 69 คือคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ที่มีสถานภาพโสด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ ในกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) องค์กรคริสตศาสนาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่จะเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนการสอนในกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนที่มีหลายขั้นตอน รวมไปถึงการเข้าร่วมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในพิธีกรรมหรือกิจกรรมทางศาสนา ทำให้ผู้ที่สนใจจะเรียนรู้คำสอนทางคริสต์ศาสนามีความใกล้ชิดและเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีที่ว่า การตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาในระดับปัจเจกบุคคลอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องมีปัจจัยเสริมคือการเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคริสต์ศาสนิกชนคืออาศัยสังคมด้วย (Kraft, 1979:58) เช่นการพูดคุย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Rambo, 1993: 102-123)

ปัจจัยภายในเกี่ยวกับแรงจูงใจภายในจิตใจ ประสบการณ์ และวิกฤติชีวิต เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาอยู่ในระดับมากถึงปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มคริสตศาสนิกชนคาทอลิกที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนามีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจากการได้ศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก และมีวิกฤติในชีวิตที่ส่งผลให้เขาตัดสินใจเลือกเส้นทางความเชื่อในทางศาสนาใหม่ ซึ่งสนับสนุนกับทฤษฎีการเปลี่ยนศาสนาของ Rambo (1993) ที่บอกว่าขั้นตอนแรกของการเปลี่ยนศาสนาก็คือการเผชิญกับวิกฤติต่างๆ ของชีวิต สะท้อนให้เห็นว่าผู้เปลี่ยนศาสนามีการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาเพราะศาสนาใหม่ที่ตนเองเข้าไปศึกษาและนับถือนั้นแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในจิตใจและในชีวิตได้ จึงส่งผลให้มีแรงจูงใจภายในที่มีความต้องการจะเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีปฏิบัติในทางศาสนาใหม่

ปัจจัยภายนอกในมิติครอบครัว มิติสังคม ชุมชน วัฒนธรรม และมิติเศรษฐกิจ มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาในระดับปานกลาง ซึ่งในมิติครอบครัวจากการทำแบบสอบถามพบว่าครอบครัวมีส่วนในการสนับสนุนให้มีการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มาจากครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธ แต่ในมิติสังคม ชุมชน และวัฒนธรรม กลับมามีส่วนในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกลุ่มผู้ทำแบบสอบถามเคยศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกและมีเพื่อนที่นับถือศาสนาคริสต์แนะนำให้มาเรียนรู้คำสอนทางศาสนา รวมไปถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบคริสต์ของคริสตศาสนิกชนคาทอลิกที่บรรดาคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ไปพบเจอและเกิดความชื่นชอบในสังคมแบบคาทอลิก และสุดท้ายคือมิติทางเศรษฐกิจล้วนมีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาอยู่ในระดับปานกลางจนถึงน้อย เนื่องจากกลุ่มคริสตศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความรู้สึกถึงความไม่มั่นคงในงานที่ทำและไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต จนส่งผลถึงความรู้สึกภายในจิตใจในการแสวงหาที่พึ่งพิงในช่วงที่เขาพบเจอกับปัญหาทางเศรษฐกิจในชีวิต

ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา โดยเฉพาะกลุ่มในวัยกลางคนที่มียุทธระหว่าง 31 - 40 ปี ที่ส่วนใหญ่มีงานทำแล้วแต่กำลังเผชิญกับวิกฤติชีวิตของคนวัยกลางคน (Midlife-Crisis) มักพบในคนที่มียุทธระหว่าง 35 - 50 ปี ซึ่งต้องสร้างเนื้อสร้างตัวเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว ซึ่งคนวัยนี้มักประสบกับความว่างเปล่าและต้องการการเติมเต็มในชีวิตมากกว่าช่วงวัยอื่น โดยคนในวัยนี้จะประสบกับปัญหาชีวิตครอบครัวได้สูง (ฉวีวรรณ สัตยธรรม, 2541:31 - 44) ดังนั้นเมื่อศาสนาที่เน้นการพบปะ พูดคุย และได้รับกำลังใจจากกลุ่มคริสตศาสนิกชนคาทอลิกคนอื่นๆ จนทำให้คนในวัยนี้มีการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนศาสนา

2) กระบวนการรับผู้ใหญ่มุ่งเข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก จากการสัมภาษณ์คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในเขตศาสนปกครองที่ 1 ของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งทั้งหมดให้สัมภาษณ์เหมือนกันว่ากระบวนการรับผู้ใหญ่มุ่งเข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกมีประโยชน์และมีส่วนช่วยให้ผู้ที่สนใจจะเรียนรู้คำสอนทางศาสนาสามารถค้นพบความหมายของชีวิต ประเด็นดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเปลี่ยนศาสนาถึงปัจจัยหนึ่งที่เป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนศาสนา มาจากปัจเจกบุคคลต้องการแสวงหาตัวตน วัตถุประสงค์ และความหมายที่แท้จริงของชีวิต และหากพวกเขาพบว่าความเชื่อใหม่ที่ตนเข้าไปนับถือหรือเข้าไปเรียนรู้คำสอนของศาสนานั้นสามารถให้คำตอบกับความเป็นไปของชีวิตได้ พวกเขาก็จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนศาสนา ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีที่ว่า การเปลี่ยนศาสนาสามารถเกิดจากปัจจัยที่มีความสงสัยถึงความหมายที่แท้จริงของชีวิต และต้องการหาศาสนาเพื่อเติมเต็มความว่างเปล่า และแสวงหาตัวตนที่แท้จริง (Rambo, 1993: 56-55) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคริสตจักรอีแวนเจลิคในสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ พบว่าชาวจีนที่มีการอพยพเข้ามาที่ไม่ได้นับถือศาสนาใดๆ แต่กลับเปลี่ยนมาเป็นคริสต์เตียนด้วยเหตุผลที่ว่าศาสนาที่พวกเขาเปลี่ยนมานับถือใหม่นี้ทำให้พวกเขารู้จักตัวตนที่แท้จริงมากขึ้น (Yang, 1998:2) ทั้งนี้มีประเด็นที่ว่าคริสต์ศาสนาสามารถเพิ่มความเป็นตัวตนหรือเอกลักษณ์ได้นั้นเป็นเรื่องนามธรรมที่จะวิเคราะห์คำว่า เอกลักษณ์ นั้นคืออะไร ทั้งนี้คำว่าตัวตน เป็นคำที่เริ่มใช้เป็นครั้งแรกในกลุ่มนักจิตวิทยาโดยนักจิตวิทยาที่ชื่อ อีริคสัน เมื่อปี 1950 (Ullman, 1989:111) โดยเขาได้แบ่งตัวตนออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. เนื้อหาของเอกลักษณ์ของตัวตน ซึ่งในที่นี้ก็คือการตอบคำถามที่ว่าฉันคือใคร 2. กระบวนการแสวงหาและสร้างเอกลักษณ์ของตัวตน ในที่นี้ก็คือการที่บุคคลเก็บเกี่ยวประสบการณ์ชีวิตในอดีต สะสมคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นและนำมาคิด สะท้อน และสร้างตัวตนขึ้นมา 3. ผลลัพธ์ของการสร้างตัวตน ซึ่งก็คือคุณสมบัติต่างๆ ทั้งระดับบุคคล และคุณสมบัติที่เป็นความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาในสังคม จะเห็นได้ว่ากระบวนการรับผู้ใหญ่มุ่งเข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนมีส่วนช่วยให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีการค้นพบตัวตน วัตถุประสงค์ และความหมายที่แท้จริงของชีวิต และยังช่วยให้การตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในแต่ละคนมีกระบวนการที่เป็นขั้นเป็นตอน โดยมีการพิจารณาไตร่ตรองจากตัวผู้เปลี่ยนศาสนาเองด้วยความรอบคอบตลอดระยะเวลา 1 ปี

3) จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่พบว่า อันดับแรกคือด้านครอบครัวที่ไม่เข้าใจและไม่เปิดรับการตัดสินใจหรือการเลือกเส้นทางความเชื่อใหม่ของคนในครอบครัว ซึ่งความต้องการที่จะเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่เกิดขึ้นในช่วงของวัยรุ่นหรือช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายและช่วงระดับปริญญาตรีคือช่วงอายุ 16 - 20 ปี ซึ่งเป็นช่วงของการแสวงหาตัวตนแต่ก็ยังคงต้องพึ่งพาครอบครัวในการดำเนินชีวิตของเขา และการที่พบผู้ที่สนใจเปลี่ยนศาสนาตั้งแต่วัยรุ่นนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีทั้งของเจมส์และสตาร์ที่ว่า การเปลี่ยนศาสนาส่วนมากนั้นมักเกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นมากกว่าวัยอื่นๆ และมักมีองค์ประกอบคือความรู้สึกคับข้องใจ (James, 1985:33) และการเผชิญกับความรู้สึกกดดันทางด้านจิตใจบางอย่าง (Starbuck, 2008:28) หรือวัยรุ่นบางคนอาจเลือกการเปลี่ยนศาสนาเพื่อรักษาวิถีชีวิตด้านความเป็นตัวตน ใช้การเปลี่ยนศาสนาเปรียบเสมือนการสำเร็จความคาดหวังใหม่ๆ คุณค่า อุดมคติ การทดสอบในการเป็นสมาชิกของกลุ่มใหม่ๆ (Ullman, 1989:114)

อันดับสองคือความรู้สึกภายในจิตใจที่เจอปัญหาวิถีชีวิตในชีวิตและเกิดความรู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง เป็นไปได้ว่าผู้ที่ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาเลือกที่จะเปลี่ยนเพื่อแก้ปัญหาชีวิตบางอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Rambo (1993) ที่ว่า ขั้นตอนแรกของการเปลี่ยนศาสนาก็คือการเผชิญกับวิถีชีวิตต่างๆ ของชีวิต หากเรามองการเปลี่ยนศาสนาผ่านทฤษฎีของแรมโบ้แล้ว เป็นไปได้ว่าผู้เปลี่ยนศาสนาเปลี่ยนเพราะศาสนาใหม่ที่ตนเข้าไปนับถือนั้นสามารถแก้ไขปัญหามันในชีวิตของพวกเขาได้จริงๆ และในบรรดาศาสนาที่หลากหลายบนโลกนี้ ปัจเจกบุคคลก็มีสิทธิ์ที่จะเลือกสิ่งที่คิดว่าเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

อันดับสามคือด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาในเรื่องค่าครองชีพที่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและอาจทำให้เกิดความเครียด ซึ่งเป็นผลมาจากการประกอบอาชีพที่ไม่มั่นคงของครอบครัวหรือตัวผู้เปลี่ยนศาสนาเอง และทำให้ไม่มีเวลามาเรียนรู้คำสอนทางศาสนาที่โบสถ์ รวมถึงเกิดความเครียดจากความผิดหวังในความสำเร็จของงานที่ทำที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผลการวิจัยชิ้นนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีของนักสังคมวิทยาที่ว่า ความเครียดมักเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนศาสนา (Lofland and Stark, 1965: 862) จากการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหานี้สะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนในการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก ยังต้องเดินทางมาเรียนที่โบสถ์คาทอลิกที่ใกล้บ้านของผู้เปลี่ยนศาสนา ถ้าหน่วยงานในองค์กรคริสต์ศาสนาสามารถพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกในรูปแบบออนไลน์ได้ และในผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนในวันที่มีพิธีที่สำคัญ ก็จะอำนวยความสะดวกต่อผู้ที่ประสบปัญหาในการมาเรียนรู้คำสอนทางคริสต์ศาสนาได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

อันดับสี่คือด้านสังคม เป็นผลมาจากการย้ายถิ่นของคริสต์ศาสนิกชนใหม่ซึ่งเป็นคนต่างจังหวัดและเข้ามาทำงานในเมือง ทำให้ความเป็นอยู่ของพวกเขาเปลี่ยนไปจากสังคมเดิมซึ่งเป็นสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมืองที่มีแต่ความเร่งรีบ ไม่สนใจกัน ทำให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีความรู้สึกโดดเดี่ยวจากวิถีความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งผลการวิจัยนี้สามารถสนับสนุนทฤษฎีการเปลี่ยนศาสนาที่ว่า การเปลี่ยนศาสนาย่อมมีปัจจัยจากตัวบุคคลเองหรือแม้กระทั่งสังคมชุมชนที่เกิดวิกฤติบางอย่าง วิกฤติที่ว่าสามารถมองได้ทั้งระดับจุลภาค ได้แก่วิกฤติชีวิต และระดับมหภาค เช่น วิกฤตการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (Rambo, 1993:44-45)

สุดท้ายนี้จากข้อมูลในการวิจัยผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนศาสนาถือเป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนด้วยปัจจัยต่างๆ การที่จะเข้าใจการเปลี่ยนศาสนาด้วยมุมมองเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อองค์ความรู้ทุกศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มุมมองด้านศาสนาเอง ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือมุมมองทางด้านจิตวิทยา ฯลฯ กล่าวคือ ควรเป็นการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนศาสนาแบบองค์รวม คือมองการเปลี่ยนศาสนาในทุกมุมมอง อาทิ เช่น เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยาสังคม ปรากฏการณ์วิทยา ฯลฯ นอกจากนี้การที่จะกล่าวสรุปอย่างชัดเจนว่าทำไมบุคคลถึงเปลี่ยนศาสนาถือว่าเป็นเรื่องที่ยากที่จะชี้ชัดว่าเกิดจากสาเหตุใด แต่ละปัจจัยล้วนมีความสัมพันธ์กันและก็ไม่อาจแยกแต่ละปัจจัยได้อย่างชัดเจน เช่นปัญหาการเมืองและปัญหาเศรษฐกิจซึ่งมักเป็นปัญหาที่ไปด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลวิจัยไปใช้

1. คณะผู้บริหารของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิก โดยจัดให้มีโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว รวมทั้งมีการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรม
2. บาทหลวงเจ้าอาวาสแต่ละโบสถ์ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ควรนำกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกไปใช้กับบรรดาผู้ที่สนใจเรียนรู้คำสอนทางศาสนาในเขตวัดของตน โดยมีการส่งเสริมครูที่สอนคำสอนทางคริสต์ศาสนา และสนับสนุนคริสต์ศาสนิกชนในความดูแลของเจ้าอาวาสมาร่วมมือกันพัฒนากระบวนการ และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บาทหลวง เจ้าหน้าที่ หรือครูที่สอนคำสอนทางคริสต์ศาสนา ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ได้แสดงความคิดเห็น หรือทัศนคติในมุมมองที่แตกต่าง โดยมีการสอดแทรกมิโนธรรมของพระศาสนจักรคาทอลิกลงไปในการบวนการเรียนรู้คำสอนทางคริสต์ศาสนา เพื่อให้คริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่มีมิโนธรรมที่ถูกต้องตามพระศาสนจักรคาทอลิก และสามารถดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองที่ดีทั้งในทางศาสนาและทางสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในเรื่องของการดำเนินชีวิตภายหลังจากมีการเปลี่ยนศาสนา เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ว่าชีวิตที่เปลี่ยนไปหลังจากเปลี่ยนศาสนาเป็นอย่างไร และจะดำรงความเชื่อที่มีอยู่ให้เข้มแข็งได้อย่างไร และศาสนาที่มีการเปลี่ยนสามารถศึกษาได้ทุกศาสนาที่สนใจ ไม่จำกัดแค่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเท่านั้น

2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องประสบการณ์การเปลี่ยนศาสนาของบรรดาเพศทางเลือกไม่ว่าจะเป็นเกย์ เลสเบียน ฯลฯ ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบใดบ้างจากการเปลี่ยนศาสนา เพราะในศาสนาแบบอนุรักษนิยม เช่น ศาสนายิว ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลามไม่สนับสนุนพฤติกรรมรักร่วมเพศ จึงมีพี่น้องเพศทางเลือกบางส่วนหันไปนับถือกลุ่มศาสนาใหม่ๆ ที่มีความเป็นเสรีนิยมมากกว่า (Rambo, 1993:175)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนศาสนาของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกใหม่ในกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- ฉวีวรรณ สัตยธรรม. (2541). การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต (พิมพ์ครั้งที่ 3). ยูทธรินทร์ การพิมพ์.
- ขวลิต ตริยะประเสริฐ. (2559) การสร้างจิตกรรรมความเป็นพลเมืองของคาทอลิกในสังคมไทย. วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 46(1), 27-50.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2552). ลำดับเหตุการณ์ของชุมชนวัดโรมันคาทอลิกจันทบุรี ในรอบ 300 ปี. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรัชย์ ชุมศรพันธ์. (2558). ประวัติศาสตร์พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย. โรงพิมพ์ อัสสัมชัญ.
- สมศรี บุญอรุณรักษา. (2552). พระสังฆราชปลื้มเกล้า “มิตรที่ดี สนิทสนมและจริงใจ” ในรัชกาลที่ 4. สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- James, W. (1985). *The Varieties of Religious Experience*. Penguin Books.
- Lofland, J. and Stark, R. (1965). *Becoming a World-Saver: A Theory of Conversion To A Deviant Perspective*. *American Journal of Sociology*, 30(3), 862-875.
- Rambo, L. (1993). *Understanding Religious Conversion*. Yala University Press.
- Starbuck, E. (2008). *The Psychology of Religion: An Empirical Study of the Growth of Religious Consciousness*. Walter Scott.
- Ullman, C. (1989). *The Transformed Self*. Plenum Press.
- Yang, F. (1998). *Chinese Conversion to Evangelical Christianity: The Importance of Social and Cultural Contexts*. *Sociology of Religion*, 59(3), 237-257.

ศีลอภัยบาปกับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรม
ของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

The Sacrament of Reconciliation and Ethical
Formation of The Catholic Youth in Higher
Education at Assumption Cathedral,
Archdiocese of Bangkok.

สมศักดิ์ ผู้สำราญ

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ์ ประสูตร์แสงจันทร์

* สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Somsak Tusamran

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Pichet Saengthien

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Chedtha Chaiyadej

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Christian Education Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 22 กันยายน 2565

* แก้ไข 28 ตุลาคม 2565

* ตอรับบทความ 2 พฤศจิกายน 2565

ศีลภัยบาปกับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

บทคัดย่อ

งานวิจัยแบบผสมผสานนี้ มีวัตถุประสงค์วิจัยเพื่อศึกษา 1) สภาพการรับศีลภัยบาปของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และ 2) ผลการรับศีลภัยบาปที่มีต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ เยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ได้มาโดยวิธีการเลือกตามความสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ สำหรับสอบถามเยาวชนคาทอลิก จำนวน 30 คน และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจำนวน 1 ฉบับ สำหรับสัมภาษณ์เยาวชนคาทอลิกจำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการรับศีลภัยบาปของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับศีลภัยบาป 1-2 ครั้งต่อเดือน สาเหตุส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับศีลภัยบาปเพราะไปไม่ทันเวลาพระสงฆ์ฟังแก้บาป สวดบทแสดงความทุกข์ไม่ได้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการรับศีลภัยบาปว่า เป็นการเข้ามาคืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร เป็นการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกผิดให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง หลังจากที่รับศีลภัยบาปแล้วผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รู้สึกสบายใจ ได้ใกล้ชิดพระมากขึ้น และมีความตั้งใจพยายามที่จะไม่ทำบาปอีก

2. การรับศีลภัยบาปส่งผลต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิกอาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ดังนี้

การรับศีลอภัยบาป ทำให้เยาวชนได้รับพระพรหรรษา และได้คืนดีกับพระเจ้า ได้รับการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกถึงบาปผิดที่ได้กระทำ ได้เตือนตนเอง ช่วยให้เกิดการกลับใจ การตั้งใจที่จะไม่ทำบาปอีก ดังนั้น การรับศีลอภัยบาป การทำกิจใช้โทษบาป และการพลีกรรม ช่วยหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนมากขึ้น ทำให้เกิดผลดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม กล่าวคือ ส่งผลให้ตนเองมีการพัฒนาที่ดีขึ้น มีความรัก ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเสียสละ และการให้อภัยมากขึ้น สำหรับครอบครัวส่งผลให้เกิดการสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น ลดปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวลงได้ และเกิดผลดีต่อสังคมคือ มีการทำบาปน้อยลง และการกล้าที่จะตักเตือนเมื่อเพื่อนพี่น้องกระทำความผิดที่ไม่ถูกต้อง เกิดเป็นมิตรภาพที่ดีต่อกันในสังคม

คำสำคัญ: ศีลอภัยบาป
 จริยธรรม
 เยาวชนคาทอลิก

Abstract

This Mixed Methods Research aimed to study: 1) the state of the reconciliation of Catholic youth at Assumption Cathedral and 2) the result of the reconciliation in nourishing the ethical formation of the Catholic youth life at Assumption Cathedral, Archdiocese of Bangkok. The informants are the Catholic youth of Assumption Cathedral Archdiocese of Bangkok who are studying for university degrees by use to convenience selection. The research instruments are the questionnaires for the Catholic youth 30 persons, and a semi-structured interview with the 10 Catholic youth. The statistics for data analysis are frequency value, percentage and the data analysis from the interview.

The result of this research reveal

1. the state of the reconciliation of the informants the Catholic youth at Assumption Cathedral, confess their sins 1-2 times a month. The others don't confess their sins because they are late for confession time and can't take part in the confession ceremony. The informants give priority and importance to the sacrament of reconciliation. This time of reconciliation with God and the Church will heal their contrite hearts and convert from their sins. After the confession of their sins, they feel content and closer to God. They try to sin no more.

2. the confession helps the Catholic youth of Assumption Cathedral to nourish their ethical life.

Confession helps them to receive the grace of God, reconcile with Him, be healed in their contrite hearts, reminded of their sins and converts their heart to try to sin no more. Therefore Confession, penitence and sacrifice nourish their ethical life change their lives and bear more fruit in their families and society. It helps develop their life of love, mercy, honesty, patience, sacrifice, and forgiveness. It improves relationships and decreases conflict in the family; it is also good for society as it is a constant reminder of the need for reconciliation and the avoidance of sin, Create a good friendship with each other in community.

Keywords: Sacrament
Ethics
Catholic youth

ศีลอภัยบาปกับการลบล้างชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ความสำคัญของเนื้อหา

มนุษย์ได้รับชีวิตใหม่ของพระคริสตเจ้าโดยการรับศีลล้างบาป ซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเริ่มต้นชีวิตคริสตชน มีผลทำให้บาปกำเนิดและบาปทั้งสิ้นได้ถูกลบล้าง ทำให้มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า เข้าเป็นสมาชิกของพระศาสนจักร และมีชีวิตอยู่ในสถานะพระหรรษทานซึ่งพระเจ้าได้ทรงให้อิสระเสรีภาพกับมนุษย์ในการตัดสินใจเลือกวิถีการดำเนินชีวิตของตนเอง แต่ถึงกระนั้น มนุษย์ยังมีความโน้มเอียงไปในทางบาป มีความผิดพลาดและบกพร่อง ซึ่งเป็นการตัดความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับพระเจ้า และไม่เหมาะสมกับพระหรรษทานที่ได้รับ แต่พระเจ้าไม่ได้ทรงทอดทิ้งให้มนุษย์ต้องเผชิญกับผลของบาปที่พวกเขาได้กระทำ พระองค์ยังทรงรัก ทรงเอาพระทัยใส่ และทรงประสงค์จะเดินเคียงข้างกับมนุษย์ในสถานการณ์สำคัญของชีวิต เพื่อให้แน่ใจว่าความรักของพระบิดาจะสถิตกับลูกของพระองค์ และทำงานในชีวิตพวกเขา และพระองค์พร้อมที่จะให้อภัยกับมนุษย์ทุกคนเสมอ หากพวกเขานั้นสำนึกผิด และกลับใจ (ยอห์น แบร์ดีเล, 2534:357)

ศีลอภัยบาป เป็นการแสดงออกถึงความรักและพระเมตตาของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ซึ่งเป็นคนบาป ทำให้มนุษย์กลับคืนดีกับพระเจ้าและเพื่อนพี่น้อง อาศัยการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าบนไม้กางเขน ซึ่งเป็นจุดสูงสุดที่สำคัญของอำนาจการอภัยบาป พระเยซูเจ้าทรงตั้งศีลอภัยบาปขึ้นในเวลาที่พระองค์ทรงกลับคืนพระชนม์ชีพแล้ว พระองค์ตรัสแก่อัครสาวกว่า “จงรับพระจิตเจ้าเถิด ถ้าท่านทั้งหลายอภัยบาปของผู้ใด บาปของผู้นั้นก็ได้รับการอภัย ท่านทั้งหลายไม่อภัยบาปของผู้ใด บาปของผู้นั้นก็ไม่ได้รับการอภัยด้วย” (ยน 20:22-23) ดังนั้น คริสตชนทุกคนจึงต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของศีลอภัยบาป เพื่อช่วยลบล้างชีวิตความเป็นคริสตชน ให้เติบโตอย่างมั่นคง

พระศาสนจักรได้ให้ความสำคัญและคุณค่าต่อเรื่องศีลอภัยบาป โดยปรารถนาให้คริสตชนทุกคน ได้มีความสำนึกผิดและกลับใจ อาศัยโอกาสพิเศษ เช่น สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม (Jubilee of Mercy) ซึ่งพระองค์ทรงขอรับรองให้มีการกลับใจอย่างแท้จริง “จงเป็นผู้เมตตากรุณา ดังที่พระบิดาของท่านทรงพระเมตตากรุณาเถิด” (ลก 6:36) เป็นพระวาจาที่เชื่อเชิญให้เรามีชีวิตที่เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณาตามแบบอย่างของพระบิดา และเพื่อเป็นการรณรงค์ส่งเสริมให้บรรดาคริสตชนสมาชิกของพระศาสนจักรได้ไปรับศีลอภัยบาป เพื่อรับพระเมตตาจากพระเจ้า และเป็นโอกาสที่จะช่วยให้กลับคืนดีกับพระเป็นเจ้าและพระศาสนจักร เป็นการแสดงออกถึงความเอาใจใส่ต่อคริสตชน รวมถึงการที่พระสันตะปาปาได้ออกเอกสารต่างๆ

ของพระศาสนจักรที่มุ่งไปยังการอภิบาลเยาวชน เพื่อให้พวกเขาตระหนักรู้ถึงหน้าที่ของตน และ ความใส่ใจที่พระศาสนจักรมีต่อเยาวชน

เยาวชนทุกคนได้รับการเรียกให้มาเป็นศิษย์ติดตามพระคริสตเจ้า พระศาสนจักรคาทอลิก จึงให้ความสำคัญกับเยาวชนเป็นพิเศษ เพราะพวกเขาคืออนาคตของพระศาสนจักร และเป็นผู้สืบ ต่อความเชื่อ จึงต้องเอาใจใส่ในการอภิบาลดูแล เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่บน หนทางแห่งความเชื่อมีจิตตารมณ์ตามคุณค่าพระวรสาร ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้พวกเขาเข้าใจความหมายของชีวิตที่แท้จริง อาศัยศีลอภัยบาป ซึ่งมีส่วนช่วยในการหล่อ หลอมชีวิตของเยาวชน ให้ดำเนินอยู่บนความเชื่อศรัทธา มีชีวิตที่ซื่อสัตย์ เสียสละ อุทิศตนช่วย เหลือผู้อื่น และตระหนักถึงคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ซึ่งทำให้พระศาสนจักร มีความมุ่งหวังในตัวเยาวชน ให้สานต่อพันธกิจการเป็นผู้ประกาศข่าวดี และดำเนินชีวิตเป็น ประจักษ์พยานถึงความรักของพระคริสตเจ้าท่ามกลางผู้อื่นในสังคม ดำเนินชีวิตอย่างมีชีวิตชีวา มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน สร้างสรรค์อารยธรรมแห่งความรักให้เกิดขึ้นในทั่วทุกมุมโลกเยาวชนคาทอลิก ทุกคนควรได้รับการดูแล และปลูกฝังค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต เพื่อต่อต้านกระแสของโลกไม่ ปล่อยตัวให้หลงไปกับกระแสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม เพื่อเยาวชนเหล่านี้เมื่อเติบโตขึ้น จะ เป็นกำลังหลักที่สำคัญในการทำงานของพระศาสนจักรต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้เยาวชนทุกคนจะได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างดี ได้รับการอบรม และปลูก ฝังในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม แต่พวกเขายังคงต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งอาจมีความคิด มีค่านิยมที่แตกต่างออกไป หากเยาวชนมีความอ่อนแอ ไม่มั่นคงในการยึดถือด้านจริยธรรม นั้น อาจทำให้เยาวชนถูกชักจูงจากผู้คนรอบข้าง หรือแม้แต่กระแสค่านิยมทางสังคมที่ไม่ดี ทำให้ดำเนิน ชีวิตหันเหไปจากสิ่งที่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดการเลือกและตัดสินใจทำในสิ่งที่ผิดพลาดได้ ดังนั้นวิกฤต ของเยาวชนที่กำลังเกิดขึ้นในยุคปัจจุบันนี้ มาจากการขาดวุฒิภาวะในการดำเนินชีวิตและตัดสินใจ ทำให้ปัญหาของเยาวชนยิ่งวันจะยิ่งเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า วิกฤตของเยาวชนมีอยู่ในทุกๆ ด้านของชีวิต พวกเขามุ่งแต่ตอบสนองความ ต้องการของตนเอง ปล่อยตัว ปล่อยใจ และพฤติกรรมไปตามอารมณ์ ความคิด และตัดสินใจ ด้วยตนเอง ทั้งความต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ความประมาท การเข้าหาอบายมุข มีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้ความรุนแรง การไปสถานบันเทิง ดื่มสุรา และติดสิ่งเสพติด ซึ่งทุก สถานการณ์ล้วนแต่เป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อเยาวชนทุกคน

ศีลอภัยบาปกับการล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

รวมถึงความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ความทันสมัย และความสะดวกสบายในชีวิต กลับทำให้เยาวชนได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมและหลงไปกับกระแสเหล่านั้นด้วย ซึ่งทำให้พวกเขา ละเลยคุณค่าแท้จริงของศีลอภัยบาป ขาดการเอาใจใส่ดูแลมิติด้านชีวิตจิตของตน ละเลยการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรม ตั้งมั่นอยู่บนความต้องการและผลประโยชน์ส่วนตน สนใจใฝ่หาด้านวัตถุ มากกว่าด้านคุณธรรมจริยธรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ การหลงลืม ไม่ใส่ใจในหลักธรรม คำสอนของศาสนา หรือ การห่างเหินไปจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครอง และจากครูในโรงเรียน โดยเฉพาะเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา เพราะตอนที่ยังศึกษาในระดับโรงเรียนคาทอลิก โรงเรียนจะช่วยปลูกฝังค่านิยมที่ดีในเรื่องศีลธรรมในการดำเนินชีวิตให้กับนักเรียน ตั้งแต่เริ่มเข้าโรงเรียนจนกระทั่งจบการศึกษา โดยจัดให้มีการเรียนคำสอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องจริยธรรมในการดำเนินชีวิต และจัดให้มีการรับศีลอภัยบาปอย่างสม่ำเสมอในทุกๆ เดือน ซึ่งมีสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ทำให้เข้าใจถึงหลักจริยธรรมและมีมโนธรรมที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นเหมือนเกราะป้องกันให้ชีวิตนั้นดำเนินอยู่บนหลักจริยธรรมอันดีงาม แต่เมื่อก้าวไปสู่ระดับอุดมศึกษา ในระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย สิ่งต่างๆ ที่เคยได้รับจะเริ่มห่างเหิน และหายไป ในที่สุด เกิดเป็นแนวโน้มที่เยาวชนเหล่านั้นจะถูกชักจูงไปในการดำเนินชีวิตที่ผิดต่อหลักจริยธรรมได้ง่าย ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของการแก้บาปรับศีล หรือการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของศาสนา

สมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชาของพระสันตะปาปาฟรังซิส (2019) “พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์” ถึงบรรดาเยาวชนว่า “พระองค์ทรงสถิตอยู่ในตัวลูก พระองค์ทรงประทับอยู่กับลูกและพระองค์ไม่เคยทรงทอดทิ้งลูก ไม่ว่าลูกจะเดินหลงทางไปไกลสักเพียงใด พระองค์ทรงอยู่ที่นั่นเสมอ พระองค์ผู้ทรงกลับคืนพระชนม์ชีพ พระองค์ตรัสเรียกและรอให้ลูกกลับมาหาพระองค์ แล้วเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง เมื่อลูกรู้สึกว่าคุณอายุมากขึ้นเพราะความเศร้าโศกเสียใจ ความคับแค้นใจ ความหวาดกลัว ความสงสัยหรือความล้มเหลว พระองค์จะทรงอยู่ที่นั่นเสมอเพื่อฟื้นฟูพลังกำลังและความหวังของลูก” (Christus vivit 2) เป็นความรักความห่วงใยของพระสันตะปาปาต่อเยาวชน พระองค์ท่านทรงรับรู้และเข้าใจถึงความอ่อนแอที่เยาวชนมี โดยปรารถนาให้เยาวชนกลับใจและเริ่มต้นใหม่ โดยรับการอภัยจากพระเจ้าผ่านทาง การรับศีลอภัยบาป และเรียนรู้ที่จะนำความผิดพลาดกลับมาเป็นพลังในการดำเนินชีวิต และตระหนักถึงการประทับอยู่ของพระเจ้าในชีวิตของเขาแต่ละคน ดังนั้น การรับศีลอภัยบาปจึงเป็นพลังสำหรับเยาวชนทุกคน ในการปฏิบัติ

ตนให้อยู่บนจริยธรรมที่ดีงาม อันจะทำให้ชีวิตของเยาวชนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างความดีให้เกิดขึ้นทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการรับศีลอภัยบาป ในเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลของการรับศีลอภัยบาปที่มีต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

- 1.1 การรับศีลอภัยบาปตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก
- 1.2 การหล่อหลอมจริยธรรมตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ เยาวชนคาทอลิก ที่มาร่วมพิธีกรรมที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการเลือกตามความสะดวก (Convenience sampling)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ เยาวชนคาทอลิกที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และมาร่วมพิธีกรรมที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยเป็นบุคคลที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณอย่างน้อย 3-4 ครั้งต่อเดือน จำนวน 10 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศีลอภัยบาป หมายถึง เครื่องหมายศักดิ์สิทธิ์ที่พระเยซูเจ้าทรงตั้งขึ้น เพื่ออภัยบาปแก่คริสตชนที่สำนึกผิดและเข้ามาขอรับศีลอภัยบาปและได้รับอภัยบาปที่กระทำหลังรับศีลล้างบาป การรับศีลอภัยบาปทำให้คริสตชนได้ตระหนักในความรักของพระเจ้า ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้า ได้รับการเยียวยารักษาจิตใจ ให้สำนึกผิด กลับใจอย่างแท้จริง เป็นการเข้ามาคืนดีกับ

ศีลภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

พระเจ้าและพระศาสนจักร ช่วยให้คริสตชนประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมต่อครอบครัวและสังคม ขั้นตอนในการรับศีลภัยบาปมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การสวดภาวนาขอความช่วยเหลือจากพระเจ้า 2) การพิจารณาบาปด้วยมโนธรรมอย่างถี่ถ้วน 3) การเป็นทุกข์ถึงบาป 4) สารภาพบาปให้ครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเมื่อสารภาพบาปหมดแล้ว พระสงฆ์จะเทศน์เตือนจิตใจและโปรดศีลภัยบาป และ 5) การทำกิจใช้โทษบาป ตามที่พระสงฆ์ผู้โปรดศีลภัยบาปกำหนด เช่น การสวดภาวนา การให้ทาน การทำกิจเมตตา การพลีกรรม การรับใช้ผู้อื่น ทั้งนี้ บาปประเภทต้องได้รับการชดเชยด้วย เช่น บาปที่ผิดยุติธรรม การใส่ความนินทา การลักขโมย ฉ้อโกง ต้องชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่ถูกกระทำด้วย ลำพังเพียงไปสารภาพบาปอย่างเดียวไม่เพียงพอ

เยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ หมายถึง เยาวชนที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งมาร่วมพิธีกรรมที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

จริยธรรม หมายถึง ข้อประพฤติ ข้อปฏิบัติ หลักการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา ในการแยกแยะความถูกผิดของการกระทำ ที่แสดงออกทางกาย วาจา และความประพฤติที่กระทบต่อครอบครัวและสังคม

วิธีการดำเนินการ

ประเภทของงานวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในสร้างสร้างเครื่องมือได้แก่

1.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) จำนวน 1 ฉบับ

สำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 และเมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มเยาวชนคาทอลิกที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ที่ไปร่วมพิธีกรรมที่โบสถ์

อื่นๆ ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) = 0.867 สูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้คือ ไม่น้อยกว่า 0.7

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 30 คน มาตรวจทานความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปใช้เก็บข้อมูลจากเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 10 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกและจัดระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามแต่ละประเด็นการศึกษาที่กำหนดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. นำข้อมูลทั้งหมดที่วิเคราะห์มาสรุปผลการศึกษาแล้ว มาเขียนรายงานผลการศึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศัลยกรรมบำบัดและจริยธรรมของเยาวชน เพื่อนำมาใช้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง รวมทั้งหมด 2 ฉบับ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับแก้ไข

3. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานวิจัยที่ศึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยตรวจสอบความชัดเจน ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด

4. นำเครื่องมือที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้ว ทำการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งเครื่องมือมีค่า IOC ระหว่าง 0.6-1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปใช้เก็บข้อมูล

คือลภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพการรับศีลลภัยบาปของเยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑล
กรุงเทพฯ

ตารางที่ 1 สภาพการรับศีลลภัยบาปของผู้ให้ข้อมูล

	รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. ความถี่ในการรับ ศีลลภัยบาป	1-2 ครั้ง/เดือน	16	53.30
	3-4 ครั้ง/เดือน	3	10.00
	มากกว่า 4 ครั้ง/เดือน	2	6.70
	อื่นๆ		
	1 ครั้ง/ 2 เดือน	2	6.70
	1 ครั้ง/ 6 เดือน	3	10.00
	1 ครั้ง/ ปี	4	13.30
	รวม	30	100.00
2. สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ ไม่ได้รับศีลลภัยบาป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ไม่มีบาป	0	0.00
	ไม่อยากจะบาป	3	9.68
	แก้บาปไม่เป็น	0	0.00
	สวดบทแสดงความทุกข์ไม่ได้	7	22.58
	ไปไม่ทันเวลาพระสงฆ์ฟังแก้บาป	15	48.39
	มีหน้าที่ได้รับมอบหมายในพิธีกรรม	6	19.35
	รวม	31	100.00
3. ความสำคัญของการ รับศีลลภัยบาปที่มีต่อ ชีวิตคริสตชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เป็นการยกโทษบาปที่ได้กระทำ	10	10.20
	เป็นการรับพระพรพรทานจากพระเจ้า	14	14.29
	เป็นการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกผิด ให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง	22	22.45
	เป็นการเข้ามาคืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร	23	23.47
	เป็นการช่วยให้ตระหนักถึงความรักของพระเจ้า	13	13.27
	เป็นการช่วยให้ประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ต่อครอบครัวและสังคม	16	16.33
	รวม	98	100.00

สมศักดิ์ ตู้อารายุ, พิเชฐ แสงเทียน, เชษฐา ไชยเดช และ ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ	
4. การทราบและปฏิบัติตามขั้นตอนการรับศีลอภัยบาป 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 สวดภาวนาวอนขอความช่วยเหลือจากพระเจ้า ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาบาป ขั้นตอนที่ 3 เป็นทุกข์ถึงบาป ขั้นตอนที่ 4 สารภาพบาป ขั้นตอนที่ 5 ทำกิจใช้โทษบาป	ทราบ และปฏิบัติตาม ครบ 5 ขั้นตอน	20	66.70
	ทราบ แต่ปฏิบัติได้ไม่ครบ	10	33.30
	ไม่ทราบ แต่ปฏิบัติครบ 5 ขั้นตอน	0	0.00
	ไม่ทราบ และปฏิบัติได้ ไม่ครบ	0	0.00
	รวม	30	100.00
5. ความรู้สึกหลังจากได้รับศีลอภัยบาปแล้ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	รู้สึกใกล้ชิดพระมากขึ้น	19	33.33
	รู้สึกสบายรู้สึกสบายใจ	24	42.11
	รู้สึกว่าพระรักเรา	7	12.28
	รู้สึกตั้งใจจะไม่ทำบาปอีก	7	12.28
	รวม	57	100.00
6. สิ่งที่ทำให้หลังจากได้รับศีลอภัยบาปแล้ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ตั้งใจจะไม่ทำบาปอีก (เช่น ตั้งใจจะไม่นินทา)	19	38.78
	พยายามไม่ทำบาปนั้นอีก (เช่น พยายามที่จะไม่นินทาใคร)	24	48.98
	สามารถละเว้นการทำบาปนั้นได้ (เช่น สามารถละเว้นจากการนินทาได้)	6	12.24
	รวม	49	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า เยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่รับศีลอภัยบาป 1-2 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 53.30 สาเหตุส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับศีลอภัยบาปเพราะไปไม่ทันเวลาพระสงฆ์แก่บาป คิดเป็นร้อยละ 48.39 เห็นความสำคัญของการรับศีลอภัยบาปว่า เป็นการเข้ามาคืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักรคิดเป็นร้อยละ 23.47 ในการรับศีลอภัยบาปมีผู้ที่ทราบขั้นตอนการรับศีลอภัยบาปและปฏิบัติได้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 66.70 หลังจากที่ได้รับศีลอภัยบาปแล้วรู้สึกสบายใจ คิดเป็นร้อยละ 42.11 และพยายามที่จะไม่ทำบาปนั้นอีก คิดเป็นร้อยละ 48.98

คือลภัยบาปกับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการรับศีลลภัยบาปที่มีต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก
อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของศีลลภัยบาปที่มีต่อคริสตชน

1.1 การรับศีลลภัยบาป ทำให้ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้า

จากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (9 คน) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การรับศีลลภัยบาปทำให้ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้า ซึ่งช่วยพวกเขาให้ได้รับการอภัยบาปจากพระเจ้าและกลับคืนดีกับพระองค์ เกิดการสำนึกถึงความผิดพลาด บกพร่องจากการดำเนินชีวิตทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่นๆ เป็นการได้ทบทวนการกระทำเพื่อนำไปแก้ไขและพัฒนาตนเอง การรับศีลลภัยบาปจึงช่วยให้มีความรู้สึกสบายใจ และใกล้ชิดพระมากขึ้น

การรับศีลลภัยบาปทำให้ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้าอย่างแท้จริง เป็นการได้รับการอภัยบาปจากพระเจ้า และกลับคืนดีกับพระองค์ ได้ผู้สัมพันธ์กับพระเจ้าอีกครั้ง หลังจากที่ทำบาปได้ทำให้ตัดความสัมพันธ์กับพระองค์ อีกทั้ง ยังเป็นการช่วยให้สำนึกผิดในสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรทำและอาจเกิดผลกระทบต่อผู้อื่น ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้น การสำนึกผิดเสียใจ เป็นโอกาสให้คริสตชนได้ทบทวนการกระทำ แก้ไขความบกพร่องและพัฒนาตนเอง ช่วยให้เกิดความรู้สึกสบายใจและมีความใกล้ชิดพระมากขึ้น การสารภาพบาปจึงมีความจำเป็นและสำคัญสำหรับชีวิตของคริสตชน ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้า เมื่อได้สารภาพบาปทำให้มั่นใจว่าได้พูดกับพระและพระองค์ให้อภัย ทำให้ได้กลับคืนดีกับพระเจ้า และช่วยให้รู้สึกเกิดความสบายใจเพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 4 และ 7)

“ได้รับพระพรพรทานจากพระเจ้า ทำให้ได้ใกล้ชิดกับพระมากขึ้น และสำนึกผิดในสิ่งที่ตนทำลงไป ช่วยให้ตระหนักว่า บางเรื่องเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ โดยเฉพาะบาปที่มีผลกระทบต่อคนอื่น ทำให้อยากขอโทษพระและแก้ไขตนเองในส่วนที่ผิดพลาด” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 และ 5)

1.2 การรับศีลลภัยบาป ทำให้ได้รับการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกผิด

จากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความคิดเห็นตรงกันว่า การได้รับศีลลภัยบาป ทำให้ได้รับการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกผิด การรับศีลลภัยบาป เป็นการเตือนตนเองให้สำนึกถึงบาปที่ทำ และยังช่วยให้จิตใจได้รับการรักษาฟื้นฟูให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตือน

ตนเองให้ตระหนักว่าจะไม่ทำบาปอีก เพราะในการกระทำบาปแต่ละประการ ผลของบาปมีความหนักเบาแตกต่างกัน การเข้าไปรับศีลอภัยบาป เป็นการได้ทบทวนถึงบาปที่ทำ เป็นการเตือนสติตนเองให้สำนึกผิด ทำให้จิตใจได้รับการรักษาฟื้นฟูให้เข้มแข็งขึ้น ได้รับการปลอบประโลมใจ ทำให้รู้สึกดีขึ้น สงบขึ้น และมีกำลังใจที่จะไม่ทำบาปอีก ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“ช่วยให้จิตใจได้สำนึกผิด เพราะในบาปแต่ละประการที่ทำ มีความผิดหนักเบา มากน้อยแตกต่างกัน ทำให้สำนึกถึงบาปที่ทำ อยากขอโทษต่อพระ และเพื่อตระหนักและเตือนตัวเองว่าจะไม่ทำมันอีก” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7, 8 และ 9)

1.3 การรับศีลอภัยบาป ทำให้สามารถกลับใจอย่างแท้จริง

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (7 คน) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การรับศีลอภัยบาป ทำให้สามารถกลับใจ เมื่อรับศีลอภัยบาป ทำให้รู้ว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ผิด เป็นบาปก็มีความตั้งใจและพยายามที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ ไม่กลับไปทำบาปอีก แต่ถึงกระนั้น แม้ว่าจะรู้สึกว่าการรับศีลอภัยบาปช่วยให้กลับใจได้ แต่ด้วยความอ่อนแอของตนเอง และด้วยความผลอ ไม่ได้ระมัดระวังตัว ทำให้กลับไปทำบาปเดิมอีก เป็นต้น บาปเล็กๆ น้อยๆ ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ต่อไปนี้

“ช่วยให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง แต่ด้วยความอ่อนแอของตนเอง เมื่อรับศีลอภัยบาป แล้วก็ยังคงกลับไปทำ เป็นต้น บาปเดิมๆ บาปเล็กๆ น้อยๆ หรือบาปต้นๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยบางทีไม่รู้ตัว หรือไม่ได้ระมัดระวังตัว การรับศีลอภัยบาปจึงช่วยให้ตระหนักและกลับใจ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และ 4)

“ช่วยให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง เมื่อรับศีลอภัยบาป ก็ทำให้ตระหนักถึงบาปที่ทำ และเกิดความพยายามที่จะไม่ทำบาปอีก ให้มนโธธรรมได้เตือนตัวเองเมื่อจะทำบาป และถึงแม้จะมีผลทำบาปไปบ้างด้วยความอ่อนแอของตัวเอง จึงต้องหมั่นตรวจสอบตนเองอยู่เสมอบาปไหนที่หลุดได้แล้วก็ค่อยๆ พัฒนาต่อไป” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 และ 10)

1.4 การรับศีลอภัยบาป ทำให้ได้คืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร

จากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศีลอภัยบาป ช่วยในการทำให้กลับคืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร เพราะเมื่อตั้งใจไปสารภาพบาปกับพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทนของพระเยซูเจ้า ทำให้รู้สึกถึงการได้กลับคืนดีกับพระจริงๆ และเมื่อ

ศีลอภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสาสมัครอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ตั้งใจที่จะขอโทษต่อ พระทำให้ตระหนักถึงความผิดพลาดของตนเองที่กระทำต่อเพื่อนพี่น้อง ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะไปคืนดีกับพวกเขา และขอโทษในสิ่งที่ทำผิดด้วย ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“ทำให้ได้คืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร เพราะคำพูดหรือการกระทำที่ทำให้คนอื่นเสียใจ ก็ทำให้ตัวเรารู้สึกผิด และเสียใจไปด้วย เป็นต้นคนที่อยู่ร่วมกันในครอบครัว แม้ขอโทษต่อพระแล้ว ต้องขอโทษต่อพ่อแม่ด้วย ให้การรับศีลอภัยบาปเป็นเหมือนสื่อกลางที่ช่วยในการคืนดี” (ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 และ 2)

2. พฤติกรรมก่อนการรับศีลอภัยบาป

2.1 การสวดภาวนา วอนขอความช่วยเหลือจากพระจิตเจ้า

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (7 คน) ได้สวดภาวนาก่อนการไปรับศีลอภัยบาป เพื่อวอนขอความช่วยเหลือจากพระจิตเจ้า และวอนขอพระพรของพระเยซู เพื่อจะได้รับศีลอภัยบาปอย่างดี โดยการสวดภาวนานั้น บางคนอาจมีทั้งการสวดตามบทสวดทางการของพระศาสนจักร เช่น บทอัญเชิญพระจิตเจ้า ข้าแต่พระบิดา วันทามารีย์ และพระสิริรุ่งโรจน์ และการสวดภาวนาจากใจเป็นการส่วนตัว เช่นการพูดคุยกับพระ และขอพรสำหรับการรับศีลอภัยบาปด้วยคำพูดที่มาจากใจ โดยการสวดก่อนการรับศีลอภัยบาปแต่ละครั้งมีการใช้เวลาอย่างน้อยแตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่เมื่อรู้ว่าตนเองจะมารับศีลอภัยบาป ก็ตั้งใจจะมาวัดก่อนเวลาพอสมควร เพื่อที่จะมีเวลาเพียงพอสำหรับการไปสารภาพบาป ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“ได้สวดภาวนาทุกครั้งก่อนการไปรับศีลอภัยบาป เพื่อวอนขอความช่วยเหลือจากพระจิตและพระเยซู เพื่อจะได้รับศีลอภัยบาปครั้งนี้เป็นอย่างดี โดยวิธีสวดบทสวดทางการของพระศาสนจักร เช่น บทอัญเชิญพระจิตเจ้า บทข้าแต่พระบิดา วันทามารีย์ และพระสิริรุ่งโรจน์” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 8 และ 10)

“ได้สวดภาวนาก่อนการไปรับศีลอภัยบาป โดยเน้นไปที่การภาวนาจากใจ เพื่อเตรียมจิตใจเป็นการพูดคุยและขอพรจากพระเพื่อการรับศีลอภัยบาป” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 และ 6)

2.2 การพิจารณาบาปด้วยมโนธรรม ทบทวนการกระทำต่างๆ ของตนเองอย่างถี่ถ้วน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) ได้พิจารณาบาปของตนเองอย่างถี่ถ้วน ทั้งบาปหนัก และบาปเบา โดยทบทวนจากพระบัญญัติ และทบทวนจากการดำเนินชีวิตที่

ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาเมื่อมาถึงที่วัด ก่อนไปสารภาพบาป มีบ้างที่พิจารณาตั้งแต่อยู่ที่บ้าน และจะได้ไปสารภาพบาปเมื่อมาถึงที่วัด ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“ได้มีการพิจารณาบาป จากบัญญัติ 10 ประการ บัญญัติพระศาสนจักร บาปต้น และการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบาปเล็กๆ น้อยๆ และในการพิจารณาบาปจะทำตอนอยู่ที่วัด ก่อนการไปสารภาพบาป ดังนั้นจะต้องเดินทางไปถึงที่วัดก่อนเวลา เพื่อจะได้มีเวลาสำหรับการพิจารณาบาปอย่างถี่ถ้วน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 2, 6, 7, 9 และ 10)

2.3 การเป็นทุกข์ถึงบาป สำนึกผิดในบาปที่ได้กระทำ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) ได้มีความเป็นทุกข์ถึงบาป คือมีความรู้สึกสำนึกผิดเสียใจ ในการกระทำที่ผิดพลาดและเป็นบาป ซึ่งก่อให้เกิดความเสียใจ เป็นทุกข์ใจ บางคนจะคิดย้อนกลับไปว่าตนเองไม่น่าทำลงไป น่าจะมีความยับยั้งชั่งใจมากกว่านี้ หรือมีคำถามกับตนเองว่าทำไปเพราะอะไร เป็นความไม่ได้ตั้งใจ หรือเป็นความจงใจ ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“รู้สึกเป็นทุกข์เสียใจ ไม่น่าทำลงไป น่าจะรู้จักยับยั้งใจตนเอง” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10)

3. พฤติกรรมขณะรับศีลอภัยบาป

3.1 การตั้งใจในการสารภาพบาปกับพระสงฆ์

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความตั้งใจในขณะสารภาพบาปกับพระสงฆ์ ตั้งใจสารภาพบาปตามที่ได้พิจารณามาแล้ว ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“มีความตั้งใจตั้งแต่ที่บ้าน ต้องมาวัดก่อนเวลาเพื่อมีเวลาสำหรับรับศีลอภัยบาป และตั้งใจกล่าวสารภาพบาปที่ได้กระทำต่อพระสงฆ์” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 และ 10)

3.2 การสารภาพบาปทุกประการ (บาปหนักและบาปเบา) ที่ได้ทบทวนมา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (6 คน) ได้สารภาพบาปทั้งหมด ทั้งบาปหนักและบาปเบา หลังจากที่ได้พิจารณาจากพระบัญญัติพระเป็นเจ้า พระบัญญัติพระศาสนจักร บาปต้น และการดำเนินชีวิตประจำวัน และผู้ให้ข้อมูลอีก 4 คน ระบุว่า เป็นการสารภาพบาปทุกประการแต่เป็นการสารภาพเท่าที่นึกได้ อาจมีที่ขาดหายไป เนื่องจากการพิจารณาบาปไม่ละเอียดถี่ถ้วนเพียงพอหรือการหลงลืมสิ่งที่กระทำไปบ้างโดยเฉพาะที่เป็นบาปเบา ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ศีลภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ นครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

“ได้สารภาพบาปทุกประการ ทั้งบาปหนักและบาปเบา ที่ได้พิจารณา หรือได้ทบทวน มาก่อนการรับศีลภัยบาป จากพระบัญญัติ บาปต้น หรือแม้แต่การดำเนินชีวิต ไม่ได้มีการปิดบัง บาปกับพระสงฆ์ เพราะส่วนใหญ่ก็เป็นเพียงบาปเบาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 2, 5, 6, 9 และ 10)

4. พฤติกรรมหลังจากการรับศีลภัยบาป

4.1 ความรู้สึกเมื่อพระสงฆ์กล่าวภัยบาปให้แล้ว

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความรู้สึก สบายใจ โล่งใจที่ได้ สารภาพความผิดที่ได้กระทำลงไป เหมือนการได้ระบายในสิ่งที่อัดอั้นในใจ รู้สึกได้รับพระพรพรช ทานจากพระเจ้าและได้กลับคืนดีกับพระองค์ เป็นการได้รับการอภัยจากพระเจ้าจริงๆ เป็นโอกาส ที่ทำให้ได้เริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้ง นอกจากนี้ เป็นการช่วยฟื้นฟูจิตใจ ให้มีความสงบ และสันติสุข ในจิตใจ ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“รู้สึกโล่งใจ และสบายใจขึ้น ที่ได้ไปสารภาพบาปกับพระสงฆ์ ซึ่งเป็นเหมือนตัวแทน ของพระเยซู รู้สึกว่าได้รับการอภัยจากพระเจ้าจริงๆ ทำให้เกิดสันติสุขในจิตใจ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และ 3)

4.2 การตั้งใจทำกิจใช้โทษบาปอย่างครบถ้วน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความตั้งใจและได้สวดภาวนา พลีกรรมต่างๆ ตามกิจใช้โทษที่พระสงฆ์กำหนดอย่างครบถ้วน เพื่อเป็นการแสดงออกถึงการตั้งใจ ที่จะชดใช้บาปที่ได้กระทำ

4.3 การสวดภาวนาหรือทำกิจการดีอื่นๆ เพิ่มเติม

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (7 คน) มีการสวดภาวนาเพิ่มเติมหลัง จากการทำกิจใช้โทษบาปเสร็จแล้ว โดยการสวดภาวนานั้น มีทั้งการสวดสายประคำ สวดบทสวด ทางการ และการสวดภาวนาจากใจเพื่อขอบพระคุณพระเจ้า โดยใช้เวลาสวดมากน้อยแตกต่างกัน เท่าที่เวลาจะเอื้ออำนวย ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“หลังจากที่ทำกิจใช้โทษบาปตามที่พระสงฆ์กำหนดแล้ว ได้มีการสวดภาวนาเพิ่มเติม เช่น สวดสายประคำ บทภาวนาจากใจ และทำกิจการดีอื่นๆ เช่น การทำบุญ บริจาคทาน การยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่น แม้เป็นสิ่งที่ตนเองไม่จำเป็นต้องลงไปทำ เป็นการชดเชยบาปโดย การไปช่วยเหลือผู้อื่น” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 3 และ 9)

“หลังการทำกิจใช้โทษบาป ได้สวดภาวนาเพิ่ม และได้เสียสละตนเองในการช่วยงานต่างๆ ของวัด (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 และ 5)

5. การรับศีลอุบายบาป ช่วยหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรม

5.1 การตั้งใจหรือพยายามที่จะไม่ทำบาปอีก เมื่อรับศีลอุบายบาปแล้ว

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) หลังจากที่ได้รับศีลอุบายบาปแล้ว มีความตั้งใจ และพยายามจะไม่ทำบาปอีก โดยเมื่อได้สวดบทแสดงความทุกข์ในช่วงที่สารภาพบาป ทำให้ได้คิดตาม และตระหนักตามคำที่สวดว่า ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่ทำบาปอีกเลย จะหลีกเลี่ยงโอกาสบาป จึงช่วยให้เกิดความตั้งใจ และพยายามที่จะไม่ทำบาป หรือลดการทำบาปลง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่อยากจะเอาชนะบาปและความอ่อนแอของตัวเอง และเป็นการเตือนให้เกิดความรู้สึกที่อยากจะเปลี่ยนแปลงตนเองจริงๆ จึงต้องอาศัยความอดทนในการลด ละ เลิก เพื่อจะทำให้ได้ตามความตั้งใจ และเมื่อทำได้แล้วก็พยายามรักษาให้ดียิ่งขึ้น ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“มีความตั้งใจที่จะไม่ทำบาป และพยายามที่จะลดการทำบาปให้ได้ (ผู้ให้ข้อมูลทุกคน)

“บทแสดงความทุกข์มีส่วนสำคัญ ซึ่งช่วยให้ได้คิดตามคำที่สวด และมีความตั้งใจที่จะทำให้ได้ตามข้อตั้งใจ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9)

5.2 ความสามารถที่จะไม่ทำบาปนั้นอีก

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (7 คน) ยังได้กระทำความบาปเดิมอยู่บ้าง แม้จะมีความตั้งใจที่จะไม่ทำบาปนั้นอีก แต่ด้วยขาดความระมัดระวัง หรือขาดความยับยั้งชั่งใจ ก็จะทำบาปนั้นๆ อีกบ้าง ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“มีความตั้งใจที่จะทำ แต่ยังไม่สามารถลดได้ทั้งหมด ยังคงมีการทำบาปอยู่บ้าง เพราะตนเองยังมีความอ่อนแอ แต่ยังคงอยากที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและพัฒนาชีวิตมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, 6 และ 7)

5.3 ผลดีที่เกิดขึ้นหลังจากการพยายามที่จะไม่ทำบาปหรือไม่สามารถไม่ทำบาปนั้นได้

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคน (10 คน) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การพยายามที่จะไม่ทำบาปหรือสามารถไม่ทำบาปนั้นๆ ได้ เป็นสิ่งที่ส่งผลดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม รายละเอียดดังนี้

คือลภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

5.3.1 ผลดีที่เกิดขึ้นกับตนเอง

การพยายามไม่ทำบาป หรือไม่ทำบาป ช่วยทำให้เห็นตนเองและพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น ช่วยปรับทัศนคติให้เป็นคนมองโลกในแง่ดีมากขึ้น เป็นคนใจเย็น อดทน และรู้จักยับยั้งชั่งใจมากขึ้น เพราะอาจมีบ้างที่มองคนอื่นในแง่ร้าย มองในแง่ลบ และโกรธง่ายทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง เป็นการช่วยให้มีมโนธรรมเกิดการแยกแยะการกระทำว่าสิ่งใดควรทำ หรือไม่ควรทำ ทำให้สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจให้ทำไปตามความรู้สึก

5.3.2 ผลดีที่เกิดขึ้นกับครอบครัว

การพยายามไม่ทำบาป หรือไม่ทำบาป ช่วยในการสานสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันในครอบครัว เพราะส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว มาจากคำพูดและการกระทำที่รุนแรงต่อกัน การปรับทัศนคติเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น เมื่อไปสารภาพบาป ได้ช่วยให้ตนเองให้คิด พิจารณา และทบทวนการกระทำ ที่ผิดพลาดต่อพ่อแม่และผู้ใหญ่ในครอบครัว ทำให้พฤติกรรมการแสดงออกเปลี่ยนไป คือพูดคุยและรับฟังกันด้วยเหตุผลมากขึ้น ยอมรับในความผิดพลาดทั้งของตนเองและคนในครอบครัว และต้องเข้าใจ ให้อภัยต่อกัน

5.3.3 ผลดีที่เกิดขึ้นกับสังคม

การพยายามไม่ทำบาป หรือไม่ทำบาป ส่งผลดีต่อสังคม คือ มีการทำบาปน้อยลงและทำให้กล้าที่จะตักเตือนกัน เป็นต้น เพื่อนพี่น้องที่อยู่ร่วมกันกับตนเองในสังคม เมื่อเห็นว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ก็ต้องกล้าที่จะเข้าไปบอกและเตือนด้วยเหตุผล โดยเฉพาะเพื่อนที่สนิทว่าเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง เพราะบางทีการที่เขาไม่รู้ตัวเองว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นการกระทำผิด นอกจากนั้น ยังช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ เห็นอกเห็นใจกัน มีน้ำใจต่อกัน และเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ลดการินทา การหงุดหงิด และกล้าที่จะขอโทษต่อกัน แม้อาจจะจะมีบางคนที่ไม่เข้าใจ ก็ต้องพร้อมยอมรับและปรับปรุงตนเอง เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความปรารถนาดีต่อกัน

5.4 การพลีกรรมหรือทำกิจการดีต่างๆ ช่วยพัฒนาจริยธรรม

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ได้มีการทำพลีกรรมหรือกิจการดีต่างๆ ทำให้ตนเองได้รับการพัฒนาจริยธรรมในหลายๆ ด้านดังนี้

5.4.1 ความซื่อสัตย์ เพราะเมื่ออยู่ในสังคม เราจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งคำพูดและการกระทำ ต้องพูดแต่ความจริง ไม่โกหก เป็นคนตรงไปตรงมา เพราะหากมารู้เรื่องทีหลังอาจเป็นการสร้างปัญหาเพิ่มขึ้น อาจมีบ้างที่ล็กเล็กขโมยน้อยในบ้าน ก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อให้เป็นคนซื่อสัตย์ ฉะนั้น สิ่งที่ไม่ถูกต้อง ก็คือสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ใช่การหาเหตุผล หรือข้ออ้างมาเพื่อสนับสนุนการกระทำผิดของตน

5.4.2 ความอดทน รู้จักยับยั้งชั่งใจ อดทนต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียด ความขัดแย้ง จากเดิมที่แสดงออกทันทีถึงความโมโห ความไม่พอใจ จากคำพูดที่ไม่ดีจากบุคคลอื่นๆ หรือคนที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ ต้องอดทนอดกลั้น และการยับยั้งชั่งใจ

5.4.3 ความรัก ความเมตตา ยอมรับในความเป็นตัวตน และความผิดพลาดของบุคคลอื่น คิดก่อนพูดเพื่อรักษาน้ำใจของกันและกัน ช่วยให้เกิดทัศนคติและมองโลกในแง่ดีมากขึ้น ทำให้รักคนอื่นง่ายขึ้น ทำให้คนที่เรารักมีความสุขและสบายใจไปด้วย

5.4.4 ความเสียสละ การได้ช่วยเหลือผู้อื่น เช่น เมื่อเห็นผู้อื่นกำลังได้รับความเดือดร้อน หรือประสบอุบัติเหตุ ก็ลงไปช่วยเหลือให้เขาปลอดภัย แม้จะต้องไปทำงานสายก็ตาม และการเสียสละเวลาส่วนตัวเมื่อไปช่วยงานต่างๆ ของวัด

5.4.5 การให้อภัย เมื่อพระให้อภัยกับเรา เราก็ต้องให้อภัยกับผู้อื่นด้วย ยกโทษและให้อภัยต่อกันในความผิดพลาด แม้ถูกกลั่นแกล้ง เอารัดเอาเปรียบ หรือว่าทำไม่ดีใส่ หากเขาเข้ามาขอโทษก็ควรให้อภัย

5.4.6 ความกล้าหาญ เมื่อไปอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม หากเรากระทำการที่ผิดพลาด ต้องกล้าที่จะขอโทษ ยอมรับความผิด พร้อมจะเริ่มต้นใหม่ และต้องกล้าที่จะเตือนเพื่อนด้วยความจริงใจ เมื่อเห็นว่ากำลังทำอะไรไม่ถูกต้อง

ดังตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“พัฒนาจริยธรรมในเรื่อง ความอดทน ต้องอดทนอดกลั้น ต้องรู้จักคิด และยับยั้งชั่งใจที่จะไม่ทำบาปอีก การอดทนต่อผู้อื่นที่บางครั้งอาจทำให้เราไม่ถูกใจ ไม่พอใจ พร้อมทั้งจะให้อภัย เรื่องการเสียสละ อยากรช่วยวัดให้มากกว่านี้ เท่าที่จะทำได้ เสียสละเวลาส่วนตัวช่วยวัด” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

ศีลภัยบาปกับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก

อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

“พัฒนาจริยธรรมเรื่องการให้อภัย ต้องให้อภัยต่อตนเองและผู้อื่น มีความรัก ความเมตตาและการยอมรับผู้อื่น ว่าเขาเป็นอย่างไร เพื่อทุกคนจะได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5)

สรุปผลการวิจัย

เยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่รับศีลภัยบาป 1-2 ครั้งต่อเดือน สาเหตุส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับศีลภัยบาปเพราะไปไม่ทันเวลาพระสงฆ์ฟังแก้บาป สวดบทแสดงความทุกข์ไม่ได้ เยาวชนคาทอลิกผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการรับศีลภัยบาปว่า เป็นการเข้ามาคืนดีกับพระเจ้าและพระศาสนจักร เป็นการเยียวยารักษาจิตใจให้สำนึกผิด ให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง หลังจากที่ได้รับศีลภัยบาปแล้วผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รู้สึกสบายใจ ได้ใกล้ชิดพระมากขึ้น และมีความตั้งใจพยายามที่จะไม่ทำบาปอีก ทั้งนี้ เยาวชนคาทอลิก อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีความคิดเห็นว่า การรับศีลภัยบาป ทำให้ได้รับการคืนดีกับพระเจ้า ช่วยให้ตนเองได้รับพระพรพรหมทาน การเยียวยารักษาจิตใจ ได้สำนึกถึงบาปผิดของตน ได้เตือนตนเองให้กลับใจ ตั้งใจที่จะไม่ทำบาปอีก การรับศีลภัยบาป การทำกิจใช้โทษบาป และการพลีกรรมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนมากขึ้น มีความรัก ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเสียสละ และการให้อภัยมากขึ้น นอกจากผลดีที่เกิดกับตัวเยาวชนเองแล้ว ยังมีผลดีต่อครอบครัวที่ช่วยให้เกิดการสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวน้อยลง รวมถึงผลดีต่อสังคมในภาพรวมทำให้มีการทำบาปน้อยลงและเกิดเป็นมิตรภาพที่ดีต่อกันในสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับศีลภัยบาปมีผลต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิกที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาและแนวทางส่งเสริมให้เยาวชนคาทอลิกที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเห็นคุณค่าของศีลภัยบาป เพื่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการอภิบาลเยาวชนคาทอลิกต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พ่อแม่ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการรับศีลอภัยบาป การตั้งใจและการเตรียมตัวในการรับศีลอภัยบาป เช่น การมาโบสถ์ให้เร็วขึ้น และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับศีลอภัยบาปอย่างสม่ำเสมอ การกระตุ้นให้บุตรหลานรับศีลอภัยบาปให้บ่อยขึ้น

2. พระสงฆ์ควรมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เยาวชนสามารถท่องจำบทแสดงความทุกข์ และเข้าใจความหมายในบทสวดนี้ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงหาวิธีการที่จะช่วยให้เยาวชนสามารถสวดบทแสดงความทุกข์ได้หลังสารภาพบาปเรียบร้อยแล้ว เช่น จัดเตรียมเอกสารบทแสดงความทุกข์ติดไว้ในห้องสารภาพบาปเพื่อสะดวกต่อผู้ที่สวดบทแสดงความทุกข์ไม่ได้ รวมไปถึงการหาแนวทางป้องกันหรือแก้ไขสาเหตุหรืออุปสรรคต่างๆ ที่เป็นข้อขัดขวางที่ทำให้เยาวชนไม่สามารถหรือไม่ประสงค์จะมารับศีลอภัยบาปโดยให้มองถึงคุณค่าและความดีสูงสุดที่จะเกิดขึ้นเมื่อเยาวชนได้รับศีลอภัยบาป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา แนวทางการส่งเสริมให้เยาวชนคาทอลิกได้รับการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมโดยผ่านทางารรับศีลอภัยบาป

2. ควรมีการศึกษาผลการรับศีลอภัยบาปที่มีต่อการหล่อหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิกของเขตวัดอื่นๆ และ/หรือ สังฆมณฑลอื่นๆ เพื่อเป็นการศึกษาในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

ศีลภัยบาปกับการหลอหลอมชีวิตด้านจริยธรรมของเยาวชนคาทอลิก
อาสนวิหารอัสสัมชัญ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2019). **หนังสือคำสอน
พระศาสนจักรคาทอลิก [CATHISM OF THE CATHOLIC CHURCH]** (บาทหลวง
ทศไฉนย์ คมกฤส, ผู้แปล). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ชัยยะ กิจสวัสดิ์, บาทหลวง. (2015). **คู่มือศีลภัยบาป**. โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ฟรังซิส, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2017). **พระสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา ความ
ปีติยินดีแห่งความรัก [AMORIS LAETITIA]** (บาทหลวงเฉลิม กิจมงคล, พงษ์นรินทร์
รัตนรังสิกุล, วิไลลักษณ์ ตันพิบูลย์วงศ์, ผู้แปล). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ฟรังซิส, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2019). **พระสมณลิขิตเตือนใจหลังการประชุมสมัชชา พระ
คริสตเจ้า ทรงพระชนม์ [CHRISTUS VIVIT]** (บาทหลวงภฤศ ทิพย์ทอง, ผู้แปล).
โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ยอห์น แปรติเล, บาทหลวง. (2534). **ศักดิ์ศรีคริสตชน เล่ม 2**. อำนวยการพิมพ์.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2560). **อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (ฉบับปรับปรุง
ค.ศ. 2013)**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สำราญ วงศ์เสงี่ยม, บาทหลวง. (2523). **พิธีกรรม 3**. จำรัสการพิมพ์.

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

The School Administrators' Competencies Affecting Academic Administration in School Teachers' Opinions Under The Office of Secondary Educational Service area 3.

วราภรณ์ ตระยางค์กุล

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาและความเป็นผู้นำ
คณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รศ.ดร.ประภาพรรณ ตระกูลเกษมสุข

* คณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ดร.สุภาวดี วงษ์สกุล

* คณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Varaporn Trayangkul

* Master of Education, Educational Management and Leadership,
School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management.

Assoc.Prof.Dr.Prapawan Trakulkasemsuk

* School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management.

Dr.Supawadee Wongsakul

* School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 พฤศจิกายน 2563

* แก้ไข 21 ธันวาคม 2563

* ตอรับบทความ 28 ธันวาคม 2563

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 และ 3) วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำนวน 346 คน คัดเลือกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 11 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จากนั้นดำเนินการแบ่งสัดส่วนจำนวนครูด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 0.88 และความเชื่อมั่น รวมทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีทั้งหมด 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีรูปแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.346, 0.251 และ 0.114 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.404, 0.310 และ 0.135 ตามลำดับ มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 60.90 ($R^2 = 0.609$) สำหรับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการบริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหาร
การบริหารงานวิชาการ
ผู้บริหารสถานศึกษา
ความคิดเห็นของครู

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

Abstract

The aims of this research were to: 1) study the level of school administrators' competencies in school teachers' opinions under the office of secondary educational service area 3, 2) study the level of academic administration in school teachers' opinions under the office of secondary educational service area 3, and 3) analyze the school administrators' competencies affecting academic administration in school teachers' opinions under the office of secondary educational service area 3. The samples of this research were 346 teachers from 11 schools under the office of secondary educational service area 3 which performed the average scores of the ordinary national educational test (O-NET) are higher than the national average scores, dividing proportion size of the teachers by the rule of three in arithmetic, and selecting by simple random sampling. The method of this research was used a questionnaire constructed by researcher using 5-point Likert scale (rating scale). Its validity value was 0.88 and reliability was 0.98. Statistics was used to analyze the data were the frequency, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and step-wise multiple regression coefficient.

The findings indicated that: 1) the level of school administrators' competencies in school teachers' opinions was at a high level, 2) the level of academic administration in school teachers' opinions was at a high level, and 3) the school administrators' competencies affecting academic administration in school teachers' opinions under the office of secondary educational service area 3 at level of statistical significant at a level of 0.01, including 3 variables: good service, achievement motivation and ethics and professional ethics. The raw scores (b) of the 3 variables were 0.346, 0.251 and 0.114 respectively. The coefficient standard scores (β) were 0.404, 0.310, and 0.135 respectively. The coefficient of determination value was 60.90 % ($R^2 = 0.609$), while self-development, team work and school administration had no effect on academic administration in school teachers' opinions under the office of secondary educational service area 3.

Keywords: Competencies
Academic administration
School administrators
Teachers' opinions

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

บทนำ

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติมาจนถึงปัจจุบันเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายคือ สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นการบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเพื่อไปสู่ความสำเร็จที่ได้กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) 2553 มาตรา 39 ให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และมีอำนาจหน้าที่การบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการศึกษา กล่าวคือผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ความสามารถรอบด้านในการบริหารจัดการงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะของศาสตราจารย์ McClelland, C. นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เปรียบเทียบความหมายของสมรรถนะเสมือนแบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (The Iceberg Model) ที่ลอยอยู่ในน้ำ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558) โดยความหมายของสมรรถนะคือพฤติกรรมและคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลได้แก่ ความรู้ (knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) สามารถวัดและสังเกตได้ เป็นสิ่งที่จะช่วยผลักดันให้การปฏิบัติงานของบุคคลให้มีประสิทธิภาพและเกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ (นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2559) ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มีทักษะการสื่อสารและบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการ มีความเป็นผู้นำที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถ

นำพาสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ (Podolny, 2015) ซึ่งคุณสมบัตินี้ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน (Lackeus, 2015)

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) 2553 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษามีการแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (วิทยากร ยาสิงห์ทอง, 2559) อีกทั้งการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ มาประยุกต์ใช้บริหารจัดการให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการนำสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามาใช้ในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุจุดหมายของสถานศึกษา (อุษา แซ่เตี๋ย, 2559) การบริหารงานวิชาการจึงเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จและบ่งบอกถึงสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการ การศึกษา (Cortina, 2011)

นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการ สามารถดำเนินงานออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดี นั่นก็คือจะต้องมีครู ซึ่งถือเป็นสื่อกลางในการรับนโยบายจากผู้บริหารมาสู่การปฏิบัติ และเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นมุมมองและความคิดเห็นของครูจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยผ่านการปฏิบัติงานของครู ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดและความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

วัตถุประสงค์การวิจัย

1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

2 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

3 เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา

1. การพัฒนาตนเอง
2. การมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. การทำงานเป็นทีม
4. การบริหารสถานศึกษา
5. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
6. การบริการที่ดี

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

การบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา
5. การวิจัยทางการศึกษา
6. สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำนวน 47 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,450 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และคัดเลือกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างด้วยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวนทั้งสิ้น 11 โรงเรียน จากนั้นจึงทำการแบ่งสัดส่วนจำนวนครูของแต่ละโรงเรียนด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปรอิสระคือสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาตนเอง 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) การทำงานเป็นทีม 4) การบริหารสถานศึกษา 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 6) การบริการที่ดี และตัวแปรตามคือการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผลและประเมินผล 4) การนิเทศการศึกษา 5) การวิจัยทางการศึกษา 6) สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามในมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน ตอนที่ 3 ระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าเท่ากับ 0.88 และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบ (Try out) กับครูโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.98 จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน จาก 11 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานปัจจุบัน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง n = 346

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
เพศ	ชาย	93	26.90
	หญิง	253	73.10
อายุ	น้อยกว่า 25 ปี	42	12.10
	25-34 ปี	117	33.80
	35-44 ปี	104	30.10
	45-54 ปี	47	13.60
	อายุ 55 ปีขึ้นไป	36	10.40
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	220	63.60
	ปริญญาโท	122	35.30
	ปริญญาเอก	4	1.20
ประสบการณ์การทำงาน ในสถานศึกษา	น้อยกว่า 1 ปี	42	12.10
	1-5 ปี	106	30.60
	6-10 ปี	79	22.80
	11-15 ปี	37	10.70
	มากกว่า 15 ปี	82	23.70
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ	16	4.60
	หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้า	27	7.80
	กลุ่มวิชา	52	15.00
	หัวหน้างาน	251	72.50
	ครู		

วารสาร ตรียางค์กุล, ประภาวรรณ ตรีกุลเกษมสุข และ สุภาวดี วงษ์สกุล

จากตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้ แบ่งออกเป็นเพศชาย จำนวน 93 คน ร้อยละ 26.90 และเพศหญิง จำนวน 253 คน ร้อยละ 73.10 ตามลำดับ มีอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 42 คน ร้อยละ 12.10 อายุ 25 - 34 ปี จำนวน 117 คน ร้อยละ 33.80 อายุ 35 - 44 ปี จำนวน 104 คน ร้อยละ 30.10 อายุ 45 - 54 ปี จำนวน 47 คน ร้อยละ 13.60 อายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน ร้อยละ 10.40 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 220 คน ร้อยละ 63.60 ปริญญาโท จำนวน 122 คน ร้อยละ 35.30 และปริญญาเอก จำนวน 4 คน ร้อยละ 1.20 ตามลำดับ มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 42 คน ร้อยละ 12.10 ประสบการณ์การทำงาน 1 - 5 ปี จำนวน 106 คน ร้อยละ 30.60 ประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 79 คน ร้อยละ 22.80 ประสบการณ์การทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 37 คน ร้อยละ 10.70 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 82 คน ร้อยละ 23.70 ตามลำดับ มีตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการจำนวน 16 คน ร้อยละ 4.60 หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้ากลุ่มวิชา จำนวน 27 คน ร้อยละ 7.80 หัวหน้างาน จำนวน 52 คน ร้อยละ 15.00 และครู จำนวน 251 คน ร้อยละ 72.50 ตามลำดับ

2. ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน n = 346

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล
1. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.26	.793	มากที่สุด
2. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.21	.819	มากที่สุด
3. การบริการที่ดี	4.21	.778	มากที่สุด
4. การพัฒนาตนเอง	4.18	.859	มาก
5. การบริหารสถานศึกษา	4.12	.849	มาก
6. การทำงานเป็นทีม	4.04	.901	มาก
รวม	4.17	.833	มาก

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

จากตาราง 2 ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD = .833$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.26$ $SD = .793$) รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.21$ $SD = .819$) ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.21$ $SD = .778$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.18$ $SD = .859$) และด้านการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$ $SD = .849$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.04$ $SD = .901$)

3. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน $n = 346$

การบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. การวัดผลและประเมินผล	4.32	.705	มากที่สุด
2. การพัฒนาหลักสูตร	4.30	.751	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอน	4.25	.700	มากที่สุด
4. การนิเทศการศึกษา	4.22	.756	มากที่สุด
5. สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.17	.796	มาก
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.10	.798	มาก
7. การวิจัยทางการศึกษา	4.05	.831	มาก
รวม	4.20	.762	มาก

จากตาราง 3 ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$ $SD = .762$) และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.32$ $SD = .705$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.30$ $SD = .751$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$ $SD = .700$) ด้านการนิเทศการศึกษา

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

.310 และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (X_5) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ .114 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .135 ตามลำดับ ผลการทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุของตัวแปรต้น ซึ่งพิจารณาจากค่า Collinearity Statistics พบว่าค่า Tolerance เท่ากับ .280, .410 และ .375 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.19 และ ค่า VIF เท่ากับ 3.566, 2.438 และ 2.668 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.3 ทุกตัวแปร แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.203 + .346X_6 + .251X_2 + .114X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .404Z_6 + .310Z_2 + .135Z_5$$

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.10 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.60 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.60 และตำแหน่งงานในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 72.50

2. สรุปผลระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการบริการที่ดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม

3. สรุปผลระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้าน

การจัดการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการศึกษา โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยทางการศึกษา

4. สรุปผลสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน เรียงตามลำดับได้ 3 ด้านคือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .346 .251 และ.114 ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .404 .310 และ.135 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .781 และทั้ง 3 ตัวแปรพร้อมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนโดยภาพรวมได้ร้อยละ 60.90 ($R^2 = .609$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .362 ($SE_{est} = .362$) สำหรับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริหารสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. อภิปรายผลระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการบริการที่ดี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีสมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานการบริหารการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 10 ข้อ และข้อที่มีความสำคัญประการหนึ่งคือ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยสมรรถนะคือ เป็นผู้นำเชิงคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

รวมถึงการใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารงานและการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อช่วยส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการและงานต่างๆ พัฒนาให้มีความเข้มแข็ง เจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ ดั่งงา (2558) ศึกษาสมรรถนะวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษโลกเขต 1 พบว่า สมรรถนะหลักมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก คือด้านวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในการพัฒนาส่งเสริมการบริหารงานและด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการบริการที่ดี เพราะเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับตนเอง ให้มีความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสบความสำเร็จ เน้นการบริการด้วยความเสียสละ และจิตสาธารณะของผู้บริหาร ที่ให้บริการแก่ครู นักเรียน และผู้ที่มาใช้บริการด้วยความเต็มใจ อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรลุ ชินน้ำพอง (2556) ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน สามารถอำนวยความสะดวก และบริการประสานงานด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายมากที่สุด

2. อภิปรายผลระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบวิเคราะห์ผลการเรียน และวิเคราะห์พัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมให้กับผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและเป็นตัวบ่งบอกความสำเร็จของ

การบริหารงานวิชาการได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีนภา นิเมธ (2558) สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 ในภาพรวม และรายด้านรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่เป็นลำดับแรก เนื่องมาจากสถานศึกษาได้กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบและชัดเจน และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เพราะเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดทำอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบอย่างมีคุณภาพคือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลาง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล และบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนิเทศการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานหลักการทางวิชาการ ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความพร้อมสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพิพรรธธรรมแท้, (2557) ได้ศึกษาการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ส่วนด้านที่อยู่ลำดับสุดท้ายคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. อภิปรายผลสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่ามีสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าด้านการบริการที่ดี มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับงานทุกฝ่ายของสถานศึกษา โดยเฉพาะฝ่ายการบริหาร งานวิชาการที่ต้องได้รับความร่วมมือในการประสานงาน ติดต่อสื่อสาร การบริการ ส่งเสริม พัฒนา จากทั้งผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ดังนั้นการบริการที่ดีในงานด้านวิชาการ จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการ

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

บริหารจัดการของผู้บริหาร ทำให้การดำเนินงานราบรื่น เป็นระบบ และสะดวกรวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้งานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทูล ไชยศิริ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบรปือวิทยาการ พบว่าในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการบริการที่ดี เป็นเพราะสถานศึกษาได้มีการจัดการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการและศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน และชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาต้องมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้คุณภาพ เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ และประสบความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบกับด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ที่ผู้บริหารจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามได้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดคุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพร ศรีอนันต์ (2559) ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่าสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดหลักสูตรสถานศึกษา และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้กำหนดและบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ เพื่อการพัฒนางานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการบริการที่ดี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมนี้ ด้วยการเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การพัฒนาตนเอง และฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ให้เกิดเป็นสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง

เพื่อการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีศักยภาพ ได้มาตรฐานอย่างมืออาชีพ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ หรือไม่ อย่างไร เช่น การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

2. จากการศึกษาาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาด้านการวิจัยทางการศึกษานี้ ด้วยการจัดกิจกรรม โครงการ การฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัย ปฐกฐการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา ฝึกทักษะความคิดเชิงระบบในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางาน ที่สำคัญต้องมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการออกสู่สังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีศักยภาพ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษารูปแบบอื่นๆ ที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม แบบแนวคิดดูสภาพ

3. จากการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่ามีสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริการที่ดีส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน เป็นลำดับแรก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนา ต่อยอดสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริการที่ดี โดยฝึกฝนให้มีทักษะการบริการ มีจิตบริการ และจิตสาธารณะ มีการบริหารแบบ Service Mind ให้ตรงตามความต้องการ เกิดความพึงพอใจ สามารถติดตามและประเมินผลการบริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานด้านการบริการที่ดีและด้านวิชาการ นอกจากนี้ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริการที่ดีที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างออกไป

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

บรรณานุกรม

- จิรพิพรรธ ธรรมแท้. (2557). สภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลกปี 2557 (พิมพ์ครั้งที่ 1).
พริกหวาน กราฟฟิค.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2559). สมรรถนะเพื่อการพัฒนา Competency. ปัญญาชน.
- บรรลุ ชินน้ำพอง. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา. (2558). สมรรถนะวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพิเศษโลกเขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและ
ราชกิจจานุเบกษา.
- พิฑูล ไชยศิริ. (2560). สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูโรงเรียนบรือวิทยาการ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา].
- วิทยากร ยาสิงห์ทอง. (2559). สมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา
เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์].
- วิไลพร ศรีอนันต์. (2559). สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
จังหวัดนครปฐม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ศรีนภา ฉิมเฉย. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1. [วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2558). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู พ.ศ. 2553.
คุรุสภา ลาตพร้าว.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560–2579. พริกหวาน กราฟฟิค.
- อุษา แซ่เตี่ยว. (2559). **หลักการบริหารโรงเรียน**. วัฒนาพานิช.
- Cortina, L. (2011). **School Administrators and the Professional Learning of General Education Teachers Related to Gifted Education: A Delphi Study** Seton Hall University Dissertations and Theses (ETDs). Paper 1421.
- Cronbach, Lee J. (1990). **Essentials of psychological testing (3" ed)**. Harper & Row Publishers.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Lackeus, M. (2015). **Entrepreneurship in Education, What, Why, When, How**, OECD-European Commission, Brussels.
- Likert, Rensis. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement. Wiley & Son.
- McClelland, C. (1973). **Test for Competency rather than intelligence**. American Psychologists, 17(7).
- Podolny, J. M. (2015). **Education Governance and Administration (5th ed)**. Pearson Allyn and Bacon.

คำแนะนำและเงื่อนไขในการเตรียมต้นฉบับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับเป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารใดๆ และเป็นบทความที่มีเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ พิมพ์ต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษด้วย Microsoft Word for Windows พิมพ์บนกระดาษขนาด A4 หน้าเดียว ประมาณ 28 บรรทัด ต่อ 1 หน้ากระดาษ ต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดตัวอักษร 16 และใส่เลขหน้าตั้งแต่ต้นจนจบบทความ

คำแนะนำในการเขียนบทความ

1. **ชื่อเรื่อง/บทความ:** ชื่อเรื่องควรกะทัดรัดไม่ยาวจนเกินไป มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 ตัวหนา บทความวิจัยความยาวไม่เกิน 12 หน้า บทความวิชาการความยาวไม่เกิน 8 หน้า (รวมบรรณานุกรม)
2. **ชื่อ-สกุล:** ชื่อเต็ม-นามสกุลเต็ม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของผู้แต่งแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
3. **สถานที่ทำงาน:** ระบุหน่วยงานที่สังกัด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
4. **อีเมลล์:** ให้ใส่เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ
5. **บทคัดย่อ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องใช้ภาษาให้รัดกุมเป็นประโยชน์สมบูรณ์และควรจะกล่าววัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ข้อค้นพบและสรุปผลที่ได้จากงานวิจัยนั้นๆ โดยให้เขียนเป็นความเรียงไม่ควรมีคำย่อ
6. **คำสำคัญ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่เกิน 5 คำ
7. **บทนำ:** เป็นส่วนของความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย สรุปความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมวัตถุประสงค์การวิจัย และไม่ควรใส่ตารางหรือรูปภาพ

- 8. วัตถุประสงค์:** เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักวิจัยต้องการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และเมื่อสิ้นสุดการวิจัยแล้วจะต้องได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ
- 9. สมมติฐานการวิจัย:** อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ เป็นการเขียนความคาดหมายผลการวิจัยหรือคาดคะเนคำตอบต่อปัญหาที่วิจัยไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล
- 10. กรอบแนวคิดในการวิจัย:** อาจมีหรือไม่ก็ได้ โดยให้เขียนกรอบแนวคิดของการวิจัยที่พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม
- 11. วิธีดำเนินการวิจัย:** อธิบายเครื่องมือและวิธีการดำเนินการวิจัยให้กระชับและชัดเจน ให้อธิบายละเอียดสิ่งที่น่าสนใจ จำนวน ลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา คุณภาพของเครื่องมือ อธิบายรูปแบบการศึกษา การสุ่มตัวอย่าง วิธีหรือมาตรการที่ใช้ในการวัด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 12. ผลการวิจัย:** บรรยายสรุปผลการวิจัยอย่างกระชับโดยให้ตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ถ้าการวิจัยเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ต้องนำเสนอด้วยตาราง หรือแผนภูมิ ควรมีคำอธิบายอยู่ด้านล่าง การเรียงลำดับ ภาพ ตาราง หรือแผนภูมิควรเรียงลำดับเนื้อหาของงานวิจัย และต้องมีการแปลความหมายของผลที่ค้นพบหรือวิเคราะห์
- 13. อภิปรายผล:** เขียนสอดคล้องกับลำดับของการเสนอผล และการสรุปผลการวิจัย เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน พร้อมทั้งอ้างอิงข้อเท็จจริงทฤษฎีและผลการวิจัยอื่น อธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลถึงแนวความคิดของผู้วิจัยต่อผลการวิจัยที่ได้
- 14. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ:** ควรสรุปสาระสำคัญที่ไม่คลุมเครือและสรุปผลว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ และอย่างไร และควรแสดงข้อเสนอแนะและความเห็นเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต หรือเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต
- 15. เอกสารอ้างอิง:** เป็นการแสดงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ถูกนำมาอ้างอิงขึ้นมากใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นการแสดงว่าไม่ได้นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง การอ้างอิงเอกสารให้เขียนตามมาตรฐานแบบ APA7 (American Psychological Association) แยกการอ้างอิงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

16. ค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมินบทความ: ผู้ส่งบทความจะต้องชำระเงินค่าส่งตรวจประเมินบทความ จำนวน 2,400 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม” เลขที่บัญชี 734-0-27562-2 (พร้อมส่งหลักฐานเอกสารการโอนเงินชำระค่าตรวจประเมินบทความมาที่ E-mail: rcrc.saengtham2016@gmail.com) (ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวผู้ส่งบทความเป็นผู้รับผิดชอบ และจะไม่ได้รับคืนในทุกกรณี) กองบรรณาธิการจะนำบทความที่ท่านส่งมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจประเมินคุณภาพความเหมาะสมของบทความก่อนการตีพิมพ์ ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงหรือแก้ไข ผู้เขียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 15 วัน นับจากวันที่ได้รับผลการประเมินบทความ

หมายเหตุ: หากท่านต้องการสอบถามกรุณาติดต่อกับกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ
โทร. 02-429-0100-3 โทรสาร 02-429-0819 หรือ
E-mail: rcrc.saengtham2016@gmail.com

หลักการพิจารณาบทความวิจัย/วิชาการ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

1. บทความทุกบทความที่ส่งมาจะได้รับการอ่าน และตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชานั้นๆ โดยไม่ทราบชื่อของผู้เขียนบทความ
2. การยอมรับเรื่องที่จะตีพิมพ์หรือปฏิเสธการตีพิมพ์บทความเป็นสิทธิของกองบรรณาธิการ และกองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบในเนื้อหาหรือความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ทุกเรื่อง
3. กองบรรณาธิการขอสงวนลิขสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งมาตีพิมพ์และอาจจะส่งเรื่องคืนมายังผู้เขียนให้เพิ่มเติมหรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่ แล้วแต่กรณี
4. ความถูกต้องของการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน กองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เมื่อบทความมีการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้องเท่านั้น
5. ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงหรือแก้ไขก่อนพิมพ์เผยแพร่ ผู้เขียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และส่งบทความที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปยังกองบรรณาธิการวารสารฯ ภายใน 15 วัน (หรือตามที่กองบรรณาธิการกำหนด)

การนำส่งบทความวิจัย/วิชาการ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

1. กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มนำส่งบทความแบบ SCJ-1 ให้ครบถ้วน
2. กรณีมีผู้เขียนมากกว่า 1 ท่าน ให้ระบุข้อมูลของผู้ร่วมเขียนทุกคนเพิ่มเติมในแบบ SCJ-2 ให้ครบถ้วนทุกรายการและทุกท่าน
3. เตรียมบทความให้อยู่ในรูปแบบที่วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม กำหนดไว้
4. ส่งบทความมายังกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม สามารถกระทำได้โดยส่งบทความเข้ามาผ่านทางระบบ Thai Journals Online (ThaiJO) ได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

* ตัวอย่างแบบ SCJ-1 และ SCJ-2 ในหน้าถัดไป

** สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

แบบ SCJ-1

แบบฟอร์มนำส่งบทความวิจัย/วิชาการ
เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ชื่อหน่วยงาน/สถาบันที่ทำงาน.....

ขอส่ง บทความจากงานวิจัย บทความวิชาการ
 บทความปริทัศน์ (review article) บทวิจารณ์หนังสือ (book review)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

คำสำคัญ (ภาษาไทย)

Keyword (ภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- เป็นผลงานของข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว (ไม่ต้องกรอกแบบ SCJ-2)
- เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ที่เกี่ยวข้องในบทความ (กรอกแบบ SCJ-2 ด้วย)

บทความนี้ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายัง
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ลงนาม.....
(.....)

ข้อมูลผู้ร่วมเขียนบทความ
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 1

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย (กรณีที่เป็นบทความจากงานวิจัย)
- เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 2

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย (กรณีที่เป็นบทความจากงานวิจัย)
- เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

หมายเหตุ: ถ้ามีผู้เขียนบทความมากกว่า 2 ท่าน กรุณากรอกรายละเอียดของผู้เขียนบทความร่วมท่านอื่นๆ ด้วย

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม
ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา
Manuscript Preparation Guideline for Publication in
Saengtham College Journal

(ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ข้อมูลภาษาไทย

ชื่อเต็ม - นามสกุลเต็ม: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น
สังกัด: ระบุหน่วยงานที่สังกัด (หากเป็นวิทยานิพนธ์ให้ระบุเป็นชื่อหลักสูตร)
อีเมลล์: ระบุเฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ

ข้อมูลภาษาอังกฤษ

Author Name: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น
Affiliation: ระบุหน่วยงานที่สังกัด (หากเป็นวิทยานิพนธ์ให้ระบุเป็นชื่อหลักสูตร)

(ขนาดตัวอักษร TH SarabunPSK 16 pt.)

หมายเหตุ: หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษา
ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ขนาดตัวอักษร TH SarabunPSK 16 pt.)

บทคัดย่อ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

คำสำคัญ: คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3 (ไม่เกิน 5 คำ) (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

Abstract (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

Keywords: Keywords 1, Keywords 2, Keywords 3 (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

บทนำ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วัตถุประสงค์ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สมมติฐานการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

กรอบแนวคิดในการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วิธีดำเนินการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

ผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

อภิปรายผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

เอกสารอ้างอิง (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

รูปแบบการเขียนบรรณานุกรม (References) สำหรับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ใช้การอ้างอิงระบบ APA7 (American Psychological Association) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมในผลงานทางวิชาการที่ประสงค์จะลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม โดยมีวิธีการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมจากสารนิเทศประเภทต่างๆ มีดังนี้

การใช้ชื่อย่อ

* กรณีไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (nn.dd.)

** กรณีไม่ปรากฏเมืองหรือสำนักพิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ท.) หรือ (nn.pp.)

*** กรณีพิมพ์ครั้งที่ 1 ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์

หมายเหตุ: เครื่องหมาย / หมายถึง การเว้นวรรค 1 ระยะ

1. รูปแบบการเขียนอ้างอิงในเนื้อหา (In-Text Citation)

ผู้แต่ง 1 คน

ไทย (ชื่อ/สกุล,/ปี)

อังกฤษ (สกุล,/ปี)

ผู้แต่ง 2 คน

ไทย (ชื่อ/สกุล/และ/ชื่อ/สกุล,/ปี)

อังกฤษ (สกุล/&/สกุล,/ปี)

ผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป

ไทย (ชื่อ/สกุล/และคณะ,/ปี)

อังกฤษ (สกุล/et al., ปี)

* กรณีที่มีผู้เขียนตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะสกุลของผู้แต่งคนแรก แล้วตามด้วย et al. ตั้งแต่ครั้งแรก

การอ้างอิงข้อมูลกรณีที่ไม่มีชื่อผู้เขียน

สารสนเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของงานอื่น (บทในหนังสือ/บทความในวารสาร/สารานุกรม)

ไทย “ชื่อเรื่อง”/(ปีที่เผยแพร่)

อังกฤษ “ชื่อเรื่อง”/(ปีที่เผยแพร่)

* ถ้าชื่อเรื่องมีความยาวมากเกินไป ให้ใส่เฉพาะคำแรกๆ ของชื่อเรื่องเท่านั้น

สารสนเทศที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของงานอื่น (หนังสือ/รายงาน/เว็บไซต์)

ไทย ชื่อเรื่อง/(ปีที่เผยแพร่)

อังกฤษ ชื่อเรื่อง/(ปีที่เผยแพร่)

2. รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง (References)

หนังสือในรูปแบบเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีเลข DOI

ผู้แต่ง 1 คน

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุล/และ/ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./
////////URL (ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./&/สกุล,/ชื่อ./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./
////////URL (ถ้ามี)

ผู้แต่ง 3 - 20 คน ให้ใส่ชื่อทุกคน

ไทย ชื่อ1/สกุล1,/ชื่อ2/สกุล2,/ชื่อ3/สกุล3,/ชื่อ4/สกุล4,/ชื่อ5/สกุล5,/ชื่อ6/สกุล6,/ และ/ชื่อ7/สกุล7./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล1,/อักษรย่อชื่อ1./,สกุล2,/อักษรย่อชื่อ2./,สกุล3,/อักษรย่อชื่อ3./,สกุล4,
////////อักษรย่อชื่อ4./,สกุล5,/อักษรย่อชื่อ5./,สกุล6,/อักษรย่อชื่อ6./,&/สกุล7,
////////อักษรย่อชื่อ7./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเลข DOI

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./https://doi.org/
/////เลข DOI

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./
/////https://doi.org/เลข DOI

* กรณีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีการเผยแพร่ทั้งแบบรูปเล่มและแบบดิจิทัล
ให้ระบุชื่อสำนักพิมพ์ตามแบบรูปเล่ม

หนังสือแปล

ไทย สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือภาษาไทย]/
/////.(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือภาษาอังกฤษ]/
/////.(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

บทความในวารสารแบบรูปเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีเลข DOI

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),
/////เลขหน้า.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),
/////เลขหน้า.

บทความในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเลข DOI

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
/////เลขหน้า./https://doi.org/เลข DOI

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
/////เลขหน้า./https://doi.org/เลข DOI

* กรณีที่เลข DOI แบบที่ใช้เดิมยาวและซับซ้อน
ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ DOI แบบสั้นหรือแบบยาวก็ได้

หนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี,/วัน/เดือน)./ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า./URL (ถ้ามี)
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า./URL (ถ้ามี)

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญาโท

(Doctoral dissertation / Master's thesis)

* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต
/////ไม่ได้ตีพิมพ์ หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ได้ตีพิมพ์]./
/////ชื่อมหาวิทยาลัย.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[Unpublished doctoral
/////dissertation หรือ Unpublished master's thesis]./ชื่อมหาวิทยาลัย.

* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญาโทจากเว็บไซต์ (ไม่อยู่ในฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ
/////วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อเว็บไซต์./URL
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[Doctoral dissertation หรือ
/////Master's thesis,ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อเว็บไซต์./URL

* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญาโทจากเว็บไซต์ (จากฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ เลขลำดับอื่นๆ)/
/////วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือวิทยานิพนธ์ปริญญาโท,/
/////ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อฐานข้อมูล.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ เลขลำดับ
/////อื่นๆ)/[Doctoral dissertation หรือ Master's thesis,ชื่อมหาวิทยาลัย]./
/////ชื่อฐานข้อมูล.

รายงาน

* รายงานที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่น

ไทย ชื่อหน่วยงาน./ (ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

อังกฤษ ชื่อหน่วยงาน./ (ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

* รายงานที่จัดทำโดยผู้เขียนรายบุคคลสังกัดหน่วยงานรัฐหรือองค์กรอื่น

ไทย ชื่อ/สกุล./ (ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล,/ อักษรย่อชื่อ./ (ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

รายงานการประชุมเชิงวิชาการที่มี proceeding

* ในรูปแบบรูปเล่มหนังสือ

ไทย ชื่อ/สกุล./ (ปี)./ชื่อบทความ./ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก.)./ชื่อหัวข้องานประชุม./
/////ชื่อการประชุม/(น./เลขหน้า)./ฐานข้อมูล.

อังกฤษ สกุล,/ อักษรย่อชื่อ./ (ปี)./ชื่อเรื่อง./In/ชื่อบรรณาธิการ/(Ed. หรือ Eds.),/
/////ชื่อหัวข้องานประชุม./ชื่อการประชุม/(pp./เลขหน้า)./ฐานข้อมูล.

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล

ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล./https://doi.org/xxxx

* ในรูปแบบวารสาร

ไทย ชื่อ/สกุล./ (ปี)./ชื่อเรื่อง./ชื่อเรื่องย่อ./ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
/////เลขหน้า./URL

อังกฤษ สกุล,/ อักษรย่อชื่อ./ (ปี)./ชื่อเรื่อง./ชื่อเรื่องย่อ./ชื่อวารสาร./
/////เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า./URL

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล

ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล./https://doi.org/xxxx

เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน./(ปี,/วัน/เดือนที่เผยแพร่)/ชื่อบทความ./ชื่อเว็บไซต์./URL

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้เขียน./(ปี,/เดือน/วันที่เผยแพร่)/ชื่อบทความ./ชื่อเว็บไซต์./

////////URL

* กรณีที่ไม่มีวันที่เผยแพร่ปรากฏ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.)

* กรณีที่มีปรากฏเฉพาะ พ.ศ. หรือ ค.ศ. ให้ใส่แค่ (ปี) เท่านั้น

* กรณีชื่อผู้เขียนและชื่อเว็บไซต์เป็นชื่อเดียวกัน ให้ตัดชื่อเว็บไซต์ออก

3. วิธีการจัดเรียงรายการอ้างอิง

การเรียงตามลำดับอักษร

* ภาษาไทย

ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยเรียงตามรูปพยัญชนะ ก - ฮ ส่วนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะเดียวกันให้เรียงตามรูปสระ ดังนี้

อะ อัว อัวะ อา อา อี อี อี้ อุ อุ เอะ เอ เอา เอ็น เอีย เอียะ เอื้อ เอื้อะ แอ แอะ
โอ โอะ โอ โอ

* ภาษาอังกฤษ

ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำใน Dictionary โดยเรียง A-Z

การเรียงลำดับงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นชื่อคนเดียวกัน

* ถ้าชื่อผู้แต่งทุกคนเหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ปีที่พิมพ์

* ถ้าชื่อผู้แต่งที่แตกต่างกัน ให้จัดเรียงตาม งานที่มีชื่อผู้แต่งคนเดียวก่อน
งานที่มีชื่อผู้แต่งอื่นร่วม

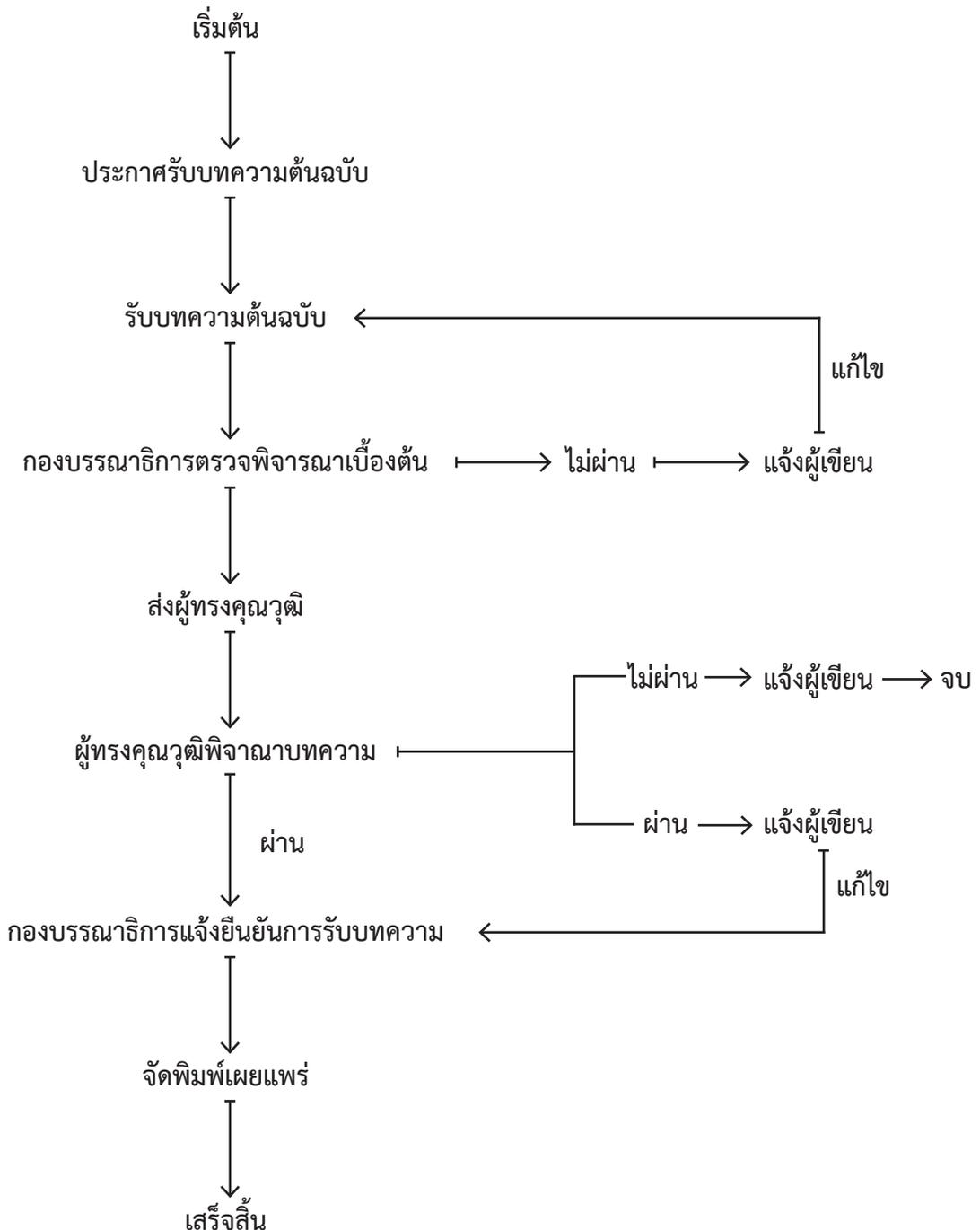
* ถ้าชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกันและชื่อผู้แต่งคนที่สอง หรือคนที่สามต่างกัน

ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรตัวแรกของชื่อสกุลของผู้แต่งคนที่สองและคนที่สามตามลำดับ

* ถ้าชื่อผู้แต่งคนแรกมีชื่อสกุลเหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรย่อชื่อต้นและชื่อกลาง
ของชื่อผู้แต่งคนแรก

ขั้นตอนการจัดทำวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

----- Saengtham College Journal

ใบสมัครสมาชิก
วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

สมาชิกในนาม.....
ที่อยู่ (สำหรับจัดส่งวารสารวิชาการ) เลขที่..... ถนน.....
แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรสาร.....

มีความประสงค์สมัครเป็นสมาชิก

- วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 1 ปี (2 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 200 บาท
- วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 2 ปี (4 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 400 บาท
- วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 3 ปี (6 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 500 บาท

ชำระเงินโดยวิธี

- โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน
ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม”
เลขที่บัญชี 734-0-27562-2
(พร้อมส่งเอกสารการโอนมาที่ E-mail: rcrc.saengtham2016@gmail.com)

ที่อยู่ที่ต้องการให้ออกใบเสร็จรับเงิน

- ตามที่อยู่จัดส่ง
- ที่อยู่ใหม่ในนาม.....
เลขที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

.....(ลงนามผู้สมัคร)

วันที่.....